



Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština – Municipality of Prishtina

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.2, pika **d** e Ligjit për vetëqeverisje lokale, nr. 03/L-040, (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës” nr. 28/15, qershor 2008), të nenit 34, paragrafi 34.1, pika **d** të Statutit të Komunës së Prishtinës, nr. 01-110-391, të dt. 25.02.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më .2025, miratoi këtë

V E N D I M
PËR MIRATIMIN E PLANIT LOKAL TË VEPRIMIT PËR BARAZI GJINORE 2024-2026

Neni 1

Miratohet Vendimi për miratimin e Planit lokal të veprimit për barazi gjinore 2024-2026.

Neni 2

Plani lokal i veprimit për barazi gjinore, i cekur në nenin 1 të këtij Vendimi, është bazuar në Ligjin nr. 05/L-020 për barazi gjinore, Programin e Kosovës për barazi gjinore 2020-2024 dhe në Kartën evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, për një periudhë (2) vjeçare, për vitet 2024-2026.

Neni 3

Pjesë përbërëse e këtij Vendimi është kopja e Planit të veprimit për barazi gjinore, 2024-2026.

Neni 4

Për zbatimin e këtij vendimi kujdeset Kryetari i Komunës dhe drejtoritë përgjegjëse.

Neni 5

Ky vendim hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe 7 (shtatë) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në ueb-faqen e Komunës.

KUVENDI I KRYEQYTETIT
.2025

KRYESUESI I KUVENDIT
Fehmi Kupina



Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Komuna e Prishtinës
Opština Prishtina – Municipality of Prishtina



PLANI LOKAL I VEPRIMIT
PËR
BARAZI GJINORE

2024 - 2026

Nëntor, 2024

Plani Lokal i Veprimit për Barazinë Gjinore (PLVBGJ) 2024 - 2026 u përgatit nga Kryeqyteti Prishtinë me mbështetjen e UN Women Kosovë në kuadër të zbatimit të projektit “Gender Equality Facility” (GEF) me fonde të Bashkimit Evropian.

Grupi Punues

1. Premtime Preniqi, kryesuese
2. Fatlinda Hoxha, anëtare
3. Munavere Qerkezi, anëtare
4. Nebahat Bejtullah, anëtar
5. Dafina Krasniqi, anëtare
6. Behar Krasniqi, anëtar
7. Bardh Avdiu, anëtar
8. Violeta Salihu, anëtare
9. Leonora Sadiku, anëtare
10. Luljeta Selimi, anëtare

Ekspertiza teknike nga UN Women / GEF:

Artan Binaku, Koordinator Projekti

Monika Kocaqi, Konsulente ndërkombëtare

TABELA E PËRMBAJTJES

LISTA E SHKURTESAVE DHE AKRONIMEVE	4
I. HYRJE	5
II. KORNIZA LIGJORE DHE INSITUCIONALE.....	7
III. METODOLOGJIA	9
IV. VIZIONI, OBJEKTIVAT STRATEGJIKE DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKE.....	11
V. KOSTO PËR ZBATIMIN E PLVBGJ 2024 - 2026	14
VI. RAPORTIMI DHE MONITORIMI.....	17
VII. MATRICA E PLANIT LOKAL TË VEPRIMIT PËR BARAZINË GJINORE 2024-2026	18

LISTA E SHKURTESAVE (AKRONIMEVE)

ABGJ	Agjencia për Barazinë Gjinore
BDPfA	Deklarata dhe Platforma për Veprim e Pekinit
CEDAW	Konventa për Eliminimin e të Gjithë Formave të Diskriminimit ndaj Grave
DA	Drejtoria e Administratës
DB	Drejtoria e Bujqësisë
DF	Drejtoria e Financave
DKA	Drejtoria e Arsimit
DK	Drejtoria e Kulturës
DMS	Drejtoria e Mirëqenies Sociale
DP	Drejtoria e Pronës
DR	Drejtoria e Rinisë
DS	Drejtoria e Sporteve
DSH	Drejtoria e Shëndetësisë
DSHPMSH	Drejtoria e Shërbimeve Publike, Mbrojtjes dhe Shpëtimit
DU	Drejtoria e Urbanizmit
EU GAP III	Plani i veprimit për barazinë gjinore i Bashkimit Evropian III
GJFGA	Grupi Joformal i Grave Asambliste
KAB	Korniza afatmesme buxhetore
KK	Komiteti për Komunitete
KPF	Komiteti për Politikë dhe Financa
MAPL	Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
OJQ	Organizatë joqeveritare
ON	Organizatë ndërkombëtare
PKBGJ	Programi i Kosovës për barazinë gjinore
PLVBJGJ	Plani lokal i veprimit për Barazinë Gjinore
QKMF	Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare
QPS	Qendra për Punë Sociale
SDG	Objektiv i Zhvillimit të Qëndrueshëm
SDNJK	Spektori për të drejta të njeriut dhe komunitete
ZKDNJ	Zyrtare për koordinimin e të drejtave të njeriut
ZK	Zyra e Kryetarit

I. HYRJJE

“Plani lokal i veprimt për barazi gjinore (PLVBGJ) 2024 – 2026”, u përgatit nga Kryeqyteti Prishtinë, si mjete kryesor i zbatimit të angazhimeve publike për barazinë gjinore, të reflektuara në:

- “Kushtetutën e Republikës së Kosovës”;
- Instrumentet kryesore ndërkombëtare për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave, drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin e vendit;
- “Ligjin për barazi gjinore, nr. 05/L-020”, si dhe tërësinë e ligjeve të vendit të fokusuara tek barazia, mosdiskriminimi dhe fuqizimi i grave;
- “Programin e Kosovës për barazi gjinore 2020 – 2024”, si dhe tërësinë e kornizës zhvillimore vendore (programe e strategji) për promovimin e barazisë gjinore dhe fuqizimin e grave;
- Instrumente dhe mjete të BE-së të fokusuara tek barazia gjinore, si pjesë e procesit të integritimit, veçanërisht ato që përmbajnë veprimet që duhet të ndërmerren në nivelin lokal – siç është edhe “Karta evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale” etj.

PLVBGJ u përgatit përmes një procesi ndërveprues dhe gjithëpërfshirës, në bashkëpunim dhe konsultim me institucionet publike lokale, organizatat e Shoqërisë civile, Grupin joformal të grave asambliste, organizatat ndërkombëtare, Kuvendin komunal dhe me zërat e banoreve dhe banorëve të Kryeqytetit Prishtinë, të cilat / cilët patën mundësi të njihen dhe të japin komentet e tyre mbi këtë dokument përgjatë procesit të konsultimit publik. I gjithë procesi u mbështet nga UN Women Kosovë, në kuadër të zbatimit të projektit “Gender Equality Facility” (GEF) me fonde të Bashkimit Evropian.

Barazia gjinore nënkupton që qeniet njerëzore, gratë dhe burrat, janë të lirë t’i zhvillojnë aftësitë e tyre personale dhe të bëjnë zgjedhje pa pasur kufizime të vëna nga stereotipet gjinore, rolet e ngurta gjinore, apo paragjykimet. Barazi gjinore do të thotë që sjelljet, aspiratat dhe nevojat e ndryshme të grave dhe burrave merren parasysh, vlerësohen dhe favorizohen në mënyrë të barabartë. Barazi gjinore nuk do të thotë që gratë dhe burrat duhet të bëhen të njëjtë, por që të drejtat, përgjegjësitë dhe mundësitë e tyre nuk do të varen nga fakti nëse kanë lindur femra apo meshkuj. (UN Women, 2011).

Drejtësia gjinore nënkupton që gratë dhe burrat trajtohen në mënyrë të drejtë, sipas nevojave të tyre përkatëse. Kjo mund të përfshijë trajtim të barabartë, ose trajtim që është i ndryshëm, por që konsiderohet i barasvlershëm për sa i përket të drejtave, përfitimeve, detyrimeve dhe mundësive. Në kontekstin e zhvillimit, synimet për drejtësi gjinore shpesh kërkojnë përfshirjen e masave që kompensojnë për disavantazhet historike dhe sociale të grave. (UN Women, 2011).¹

Siç përshkruhet edhe në tekstin e “Kartës evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale”², njësitë e vetëqeverisjes lokale janë sfera të qeverisjes që gjenden më pranë njerëzve, ndaj dhe përfaqësojnë nivelet që kanë më tepër mundësi të luftojnë vazhdimësinë dhe riprodhimin e pabarazive, si dhe të avancojnë për një shoqëri me të vërtetë të barabartë. Këto mund të arrihen duke ndërthurur zbatimin e kompetencave të tyre me bashkëpunimin me të gjithë gamën e aktorëve lokalë, për veprime konkrete në favor të barazisë ndërmjet grave dhe burrave³, të rejave dhe të rinjve⁴, vajzave dhe djemve.⁵

Zbatimi dhe promovimi i së drejtës së barazisë duhet të qëndrojë në zemër të konceptit të vetëqeverisjes lokale. Barazia gjinore prej vitesh është evidentuar si një çështje me përparësi në nivel vendi, e për këtë qëllim edhe në nivelin lokal është punuar e po punohet vazhdimisht. Në nivel vendi, në “Programin e Kosovës për barazi gjinore 2020 – 2024”, i cili bazohet në “Ligjin nr. 05/L-020”, për barazi gjinore, jepen qartësisht fushat kryesore të ndërhyrjes, si dhe objektivat specifike për zbatimin e të cilave duhet të punojnë së bashku institucionet qendrore, lokale, OJQ-të dhe të gjithë partnerët lokalë, kombëtarë e ndërkombëtarë.

¹ Për një listë më të plotë me koncepte mund të vizitoni edhe: <https://eige.europa.eu/thesaurus/browse>

² Tekstin e Kartës mund ta gjeni në: <https://charter-equality.eu/the-charter/observatoire-europeen-en.html>

³ “Gra dhe burra” në këtë PLVBGJ nënkupton periudhën moshore duke filluar nga mbi 29 vjeç, deri në fund të jetës (përfshirë edhe të moshuarat/moshuarit).

⁴ “Të reja dhe të rinj” në këtë PLVBGJ nënkupton periudhën moshore nga 18 - 29 vjeç.

⁵ “Vajza dhe djem” në këtë PLVBGJ nënkupton periudhën moshore nga 0 - 18 vjeç.

Kryeqyteti Prishtinë, në misionin e tij shprehet se “...Prishtina e së ardhmes është qytet me shërbime efikase e cilësore, të cilat janë në funksion të mirëqenies së përgjithshme të qytetareve/qytetarëve të saj. Qytet me planifikim urban e hapësinor të mirëfilltë, i cili e bën kryeqytetin qendër të sigurt për një jetë të begatshme socio-ekonomike, kulturore, arsimore, sportive, dhe duke siguruar mirëqenie dhe cilësi të jetës për qytetaret/qytetarët e Kryeqytetit Prishtinë. Qytet me model të qeverisjes efikase dhe transparente, dhe si i tillë, të shërbejë si model edhe për qeverisje në komunat tjera në Kosovë, duke ndikuar kështu në rritjen e mirëqenies për tërë qytetaret/qytetarët e Kosovës...”⁶

Në zbatim të kornizës ligjore e të politikave në fuqi në lidhje me çështjet e barazisë gjinore, si dhe në përputhje me misionin dhe vizionin e saj, Kryeqyteti Prishtinë, ka emëruar një zyrtarë për koordinimin e të drejtave të njeriut (ZKDNJ), e cila në mënyrë të përvitshme harton dhe zbaton një plan të veprimeve konkrete për përparimin drejt barazisë gjinore. Ky plan e ka gjetur zbatimin me mbështetjen financiare nga Kryeqyteti dhe donatorë, përmes partneriteteve e bashkëpunimit.

Megjithatë, pavarësisht përparimit të bërë në këtë drejtim në nivel vendor apo komunal, duhet të pranojmë që realiteti ende flet për barazi dhe drejtësi gjinore të munguara në praktikë. Pabarazitë dhe diskriminimi apo disavantazhimi i shumëfishtë, jo vetëm ndërmjet gjinive por edhe ndërmjet grupeve brenda së njëjtës gjini, vijojnë të mbështeten në një sërë nocionesh shoqërore të ndërtuara mbi bazën e stereotipeve të shumta të pranishme në familje, arsim, kulturë, komunikim, botën e punës, në organizimin e shoqërisë, etj.

Prandaj, nëse duam të krijojmë një shoqëri të mbështetur në barazi, është thelbësore që organet e vetëqeverisjes lokale të marrin parasysh plotësisht integrimin gjinor në politikën, organizimin dhe praktikën e tyre të punës. Barazia e vërtetë ndërmjet grave dhe burrave, të rejave dhe të rinjve, vajzave dhe djemve, është gjithashtu edhe çelësi për suksesin ekonomik dhe shoqëror.

PLVBGJ 2024 – 2026, është konceptuar dhe lidhur pikërisht me kornizën ligjore dhe të politikave kombëtare, por mbështetet dhe merr frymëzim edhe nga dokumentet ndërkombëtarë të rëndësishëm, e synon të përafrohet me standardet dhe kërkesat e “*acquis*” të BE-së për barazinë gjinore. Masat dhe veprimet e parashikuara në këtë plan, janë hartuar duke pasur parasysh faktin që asnjë ndërhyrje e bërë me sado kujdes dhe burime në dispozicion, nuk mund të jetë e suksesshme nëse nuk merr në konsideratë dhe nuk adreson siç duhet e në mënyrë të barabartë, nevojat e ndryshme të grave e burrave, të rejave e të rinjve, vajzave e djemve pra të të gjitha/gjithë anëtareve dhe anëtareve të komunitetit. Megjithatë, fuqizimi i grave, të rejave e vajzave mbetet një ndër synimet kryesore, për përmbushjen e objektivave të barazisë gjinore. Për të shprehur sa më qartë domosdoshmërinë e gjithë përfshirjes, në të gjithë tekstin në vijim në këtë PLVBGJ, është përdorur në mënyrë të vazhdueshme shprehja “**në të gjithë diversitetin e tyre**”.⁷ Përmes saj theksohet rëndësia e mbështetjes, trajtimit dhe fuqizimit të grave, të rejave dhe vajzave (por edhe burrave, të rinjve e djemve) në tërësi, përfshirë edhe nga grupe të cënueshme e që pësojnë diskriminim të shumëfishtë e të ndërthurur, për shkak të seksit, moshës, zonës ku jetojnë, etnisë, aftësive të kufizuara, nevojave të veçanta, orientimit seksual e shprehjes së identitetit gjinor, të qenit prind i vetëm, të qenit viktimë / e mbijetuar / i mbijetuar i trafikimit të qenieve njerëzore, apo formave të tjera të dhunës me bazë gjinore e dhunës në familje, statusit të migrantës / migrantit, azilkërkuësës / azilkërkuësit, apo për shkak të të qenit “person në mbrojtje ndërkombëtare” (pra me status refugjateje/refugjati, të përkohshëm dhe në mbrojtje plotësuese), me status “pa shtetësi” etj.

Të gjitha masat dhe veprimet e paraqitura si pjesë e PLVBGJ 2024 - 2026, janë shoqëruar me të dhëna lidhur me treguesit e rezultateve, drejtoritë kryesore përgjegjëse dhe institucionet e organizatat partnere në zbatim, afatet kohore, përgjegjësitë për monitorim, si dhe kostot e nevojshme për zbatim. Këto patjetër që janë lidhur dhe me fushat e ndërhyrjes, rezultatet e pritshme, objektivat specifikë, treguesit përkatës dhe dokumentet kryesore ku mbështeten hapat e planifikuar.

⁶ <https://kk.rks-gov.net/prishtine/>

⁷ Në kuadër edhe të përafritimit të këtij Plani lokal të veprimit për barazinë gjinore me Planin e veprimit të BE-së për barazinë gjinore – EU GAP III.

II. KORNIZA LIGJORE DHE INSITUCIONALE

Kushtetuta e Republikës së Kosovës, përcakton konventat ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, sikurse “Konventa për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave” (njohur si CEDAW), “Rezoluta 1325 e Kombeve të Bashkuara mbi gratë, paqen dhe sigurinë”, apo “Konventën e Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftën e dhunës ndaj grave e dhunës në familje” (e njohur si “Konventa e Stambollit”), drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjislacionin vendor dhe në rast konflikti konsiderohet që këto konventa kanë prioritet ndaj akteve dhe ligjeve të nxjerra nga institucionet publike.

“Ligji për vetëqeverisje lokale”, themelon bazën ligjore për një sistem të qëndrueshëm të vetëqeverisjes lokale në Republikën e Kosovës.

“Ligji për barazi gjinore”, garanton, mbron dhe promovon barazinë midis gjinive, si vlerë themelore për zhvillimin demokratik të shoqërisë.

Programi i Kosovës për barazi gjinore synon të sigurojë që barazia gjinore është në qendër të proceseve transformuese në Kosovë, në kuadër të të gjitha strukturave, institucioneve, politikave, procedurave, praktikave dhe programeve të qeverisë, agjencive, shoqërisë civile, sektorit privat dhe komunitetit të donatorëve.⁸

Plani lokal i veprimit për barazinë gjinore 2024 - 2026 i Kryeqytetit Prishtinë, mbështetet në një tërësi dokumentesh të rëndësishme ligjore dhe institucionale, të cilët udhëheqin njëkohësisht edhe veprimet mbarëkombëtare për fuqizimin e gruas dhe përparimin drejt barazisë gjinore në Kosovë. Si më kryesoret mund të përmendim:

1. Instrumentet kryesore ndërkombëtare për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave:

- “Deklarata universale për të drejtat e njeriut”;⁹
- “Konventa evropiane për të drejtat e njeriut”;¹⁰
- “Pakti ndërkombëtar për të drejtat civile dhe politike”;¹¹
- “Konventa ndërkombëtare për të drejtat ekonomike, shoqërore dhe kulturore”;¹²
- “Konventa për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave (CEDAW)”;¹³
- “Konventa e Kombeve të Bashkuara për të drejtat e fëmijës”;¹⁴
- “Deklarata dhe Platforma për veprim e Pekinit”;¹⁵
- “Konventa e Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftimin e dhunës kundër grave dhe dhunës në familje”;¹⁶
- “Rezoluta 1325 e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara mbi gratë, paqen dhe sigurinë”;¹⁷
- “Agjenda e Kombeve të Bashkuara për zhvillim të qëndrueshëm, 2030”;¹⁸
- “Strategjia e barazisë gjinore 2020 - 2025 e Bashkimit Evropian”¹⁹ dhe “Plani i veprimit për barazinë gjinore (GAP III) 2021 – 2025”;²⁰

⁸ Shih PKBGJ, fq. 11

⁹ <https://unmik.unmissions.org/sites/default/files/regulations/03albanian/Ahri/AUniversalDeclarationHumanRightsfinal.pdf>

¹⁰ https://prd-echr.coe.int/documents/d/echr/Convention_SOI

¹¹ <https://hrp.eu/alb/docs/CCPR-a.pdf>

¹² <https://unmik.unmissions.org/sites/default/files/regulations/03albanian/Ahri/Ahri.htm>

¹³ <https://abgi.rks-gov.net/assets/cms/uploads/files/Konvent%20CEDAW.pdf>

¹⁴ <https://unmik.unmissions.org/sites/default/files/regulations/03albanian/Ahri/AConRightsChild.pdf>

¹⁵ <https://awenetwork.org/media/6462066697d99.pdf>

¹⁶ <https://rm.coe.int/168046246b>

¹⁷ <https://abgi.rks->

[gov.net/assets/cms/uploads/files/Publikimet%20ABGJ/Rezoluta%201325%20Gruaja%20Paqja%20dhe%20Siguria.pdf](https://abgi.rks-gov.net/assets/cms/uploads/files/Publikimet%20ABGJ/Rezoluta%201325%20Gruaja%20Paqja%20dhe%20Siguria.pdf)

¹⁸ <https://humanrights.oik-rks.org/goals>

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0017&from=EN>

- Direktiva (BE) 2019/1158 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, e datës 20 qershor 2019, mbi balancën punë-jetë për prindërit dhe kujdestarët;²¹
- Direktiva (BE) 2024/1385 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, e datës 14 maj 2024, për luftën kundër dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje;²²
- “Karta Evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale”²³ etj.

2. Korniza ligjore dhe zhvillimore kombëtare për barazinë gjinore dhe fuqizimin e grave:

- “Kushtetuta e Republikës së Kosovës”, neni 7, 21 dhe 22;²⁴
- “Ligji për vetëqeverisje lokale, nr. 03/L-040”;²⁵
- “Ligji për barazi gjinore, nr. 05/L-020”;²⁶
- “Ligji për trashëgiminë në Kosovë nr.2004/26”;²⁷
- “Ligji nr. 06/L-077, për ndryshim- plotësimin e Ligjit nr. 2004/32 për familjen i Kosovës”;²⁸
- “Ligji për mbrojtjen nga diskriminimi, nr.05/L-021”;²⁹
- “Ligji për pronësinë dhe të drejtat tjera sendore, nr. 03/L-154”;³⁰
- “Ligji i punës, nr. 03/L-212”;³¹
- “Ligji për parandalimin dhe mbrojtjen nga dhuna në familje, dhuna ndaj grave dhe dhuna në baza gjinore, nr. 08/L-185”;³²
- “Ligji nr. 08/L-255 për shërbime sociale dhe familjare”;³³
- “Ligji nr. 04/l-096 për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit nr. 2003/15 për skemën e ndihmës sociale në Kosovë”;³⁴
- “Ligji nr. 03/L022, për përkrahje materiale familjeve të fëmijëve me aftësi të kufizuara të përhershme”;³⁵
- “Ligji nr. 08/L-109, për kompensimin e viktimave të krimit”;³⁶
- “Ligji nr. 06/L-084, për mbrojtjen e fëmijës”;³⁷
- “Ligji nr. 04/L-125, për shëndetësi”;³⁸
- “Ligji nr. 06/L-026, për azil”³⁹
- “Ligji nr. 03/l-164 për financimin e programeve të veçanta të banimit”;⁴⁰
- “Programi i Kosovës për Barazi Gjinore 2020 – 2024”;⁴¹
- “Strategjia kombëtare për zhvillim - 2030”⁴²
- “Programi për reforma në ekonomi (PRE) 2022 - 2024”;⁴³

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019L1158#PP4Contents>

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024L1385>

²³ https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_al.pdf

²⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=3702>

²⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2530>

²⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10923>

²⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2407>

²⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18420>

²⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=10924>

³⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2643>

³¹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2735>

³² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=83131>

³³ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=85111>

³⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2826>

³⁵ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2582>

³⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=66178>

³⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=20844>

³⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=8666>

³⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=16389>

⁴⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2670>

⁴¹ <https://abgi.rks-gov.net/assets/cms/uploads/files/ABGJ%20Programi%20i%20Kosov%20C3%ABs%20p%20C3%ABr%20Barazi%20Gjinore%202020-2024.pdf>

⁴² <https://kryeministri.rks-gov.net/strategjia-kombetare-per-zhvillim-2030/>

⁴³ <https://kryeministri.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/05/Programi-per-Reforma-ne-Ekonomi-2022-24.pdf>

- “Strategjia për rregullim me të mirë 2.0 për Kosovën 2017-2021”,⁴⁴
- “Strategjia kombëtare për mbrojtje nga dhuna në familje dhe dhuna ndaj grave 2022-2026”,⁴⁵
- “Programi Kombëtar për Zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (PKZMSA) 2022-2026”,⁴⁶
- “Strategjia kombëtare për të drejtat pronësore në Kosovë”⁴⁷ dhe “Plani i veprimit të Strategjisë kombëtare për të drejtat pronësore në Kosovë”⁴⁸;
- “Plani i veprimit për promovim dhe edukim shëndetësor 2023-2025”⁴⁹, etj.

Të gjitha masat dhe veprimet e parashikuara në këtë PLVBGJ 2024 – 2026, kuptohet që mbështeten edhe në strategjitë apo planet kombëtare të veprimit që mbulojnë sektorët e caktuar sipas fushave të tyre.

Përgjegjëse kryesore për zbatimin e PLVBGJ-së mbetet **Kryeqyteti**. Kjo nënkupton përgjegjësi si për zbatim të drejtpërdrejtë të masave dhe veprimeve të parashikuara, ashtu edhe për koordinimin me institucionet dhe aktorët përkatës, që bëjnë të mundur zbatimin e këtyre masave dhe veprimeve. Pra nëse Kryeqyteti nuk ka mundësi financiare, njerëzore apo infrastrukturore që të zbatojë drejtpërdrejt një masë apo veprim të caktuar, përgjegjësia e tij është të koordinohet dhe të bashkërendojë veprimet me atë institucion që e ka këtë mundësi, duke përfshirë edhe OJQ, institucionet private, organizatat ndërkombëtare etj. Zyrtarja për koordinimin e të drejtave të njeriut (ZKDNJ) do të mbetet përgjegjëse për koordinimin dhe zbatimin e një sërë masash dhe veprimesh të parashikuara në PLVBGJ, por, tashmë ky është një plan i gjithë Kryeqytetit, ndaj dhe përgjegjësia kryesore për këtë plan në tërësi jo domosdoshmërisht bie mbi ZKDNJ. Gjithashtu, PLVBGJ 2024 - 2026, i zbërthyer vit pas viti, zëvendëson edhe Planin e veprimit për barazinë gjinore që ZKDNJ përgatiste dhe paraqiste përpara Kryetarit të Kryeqytetit dhe Agjencisë për Barazi Gjinore, në mënyrë të përvitshme.

Rol të rëndësishëm në lidhje me adresimin e çështjeve gjinore në nivelin lokal, luan edhe Grupi jo formal i grave asambliste, të cilat gjithashtu kanë dhënë kontribut të rëndësishëm për hartimin e këtij Plani. Në vijim, të gjitha institucionet lokale dhe OJQ të cilat përfshihen si partnere për zbatimin e masave dhe veprimeve kryesore në këtë PLVBGJ, janë gjithashtu të rëndësishme dhe të domosdoshme për të pasur rezultatet e dëshiruara në përparimin drejt barazisë gjinore. Rol të rëndësishëm këtu luajnë edhe organizatat ndërkombëtare nëpërmjet mbështetjes financiare dhe teknike për të zbatuar masa të caktuara të parashikuara në këtë PLVBGJ.

Plani lokal i veprimit për barazinë gjinore, është:

- një **mjet praktik i lokalizimit të dokumenteve të rëndësishme kombëtare, por edhe ndërkombëtare në lidhje me barazinë gjinore** (veçanërisht instrumentet drejtpërsëdrejti të aplikueshme në legjisllacionin e vendit).
- një **dokument i hartuar përmes një procesi gjithëpërfshirës**, me hapa të mirë përcaktuar, e **në përmbajtje të të cilit reflektohen arritjet dhe sfidat** e ndeshura ndër vite nga Kryeqyteti, **në përparimin drejt barazisë gjinore**.
- një **pasqyrim i qartë i roleve dhe përgjegjësive të domosdoshme** për t’u përmbytur brenda Kryeqytetit Prishtinë, si dhe ndërmjet Kryeqytetit e institucioneve lokale apo organizatave të shoqërisë civile e ato ndërkombëtare, me qëllim **zbatimin në praktikë të parimit të barazisë për të gjitha/gjithë gratë, burrat, të rejtat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë**, në të gjithë diversitetin e tyre, në Kryeqytetin Prishtinë.

III. METODOLOGJIA

⁴⁴ <https://mpb.rks-gov.net/ap/desk/inc/media/010D4102-371B-4279-A99E-B9E73DBFFD2F.docx>

⁴⁵ <https://kryeministri.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/05/ALB-Strategjia-Kombe%CC%88tare-pe%CC%88r-Mbrojtje-nga-Dhuna-ne%CC%88-Familje-dhe-Dhuna-ndaj-Grave-2022-%E2%80%93-2026.pdf>

⁴⁶ https://integrimievropian.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/08/1-PKZMSA-2022-2026_shq.pdf

⁴⁷ <https://md.rks-gov.net/desk/inc/media/2EB649CB-988B-4F74-86ED-926CDE060F0B.pdf>

⁴⁸ <https://md.rks-gov.net/desk/inc/media/223C9285-0D8F-418E-88B3-19C5A8EF4432.pdf>

⁴⁹ <https://msh.rks-gov.net/Documents/DownloadDocument?fileName=Plani42004910.6704.pdf>

Metodologjia për hartimin e PLVBGJ 2024 – 2026, ishte gjithëpërfshirëse dhe u zhvillua përmes hapave në vijim:

- ✓ **Ngritja e Grupit punues për përgatitjen e këtij plani, me Vendim të Kryetarit të Kryeqytetit.** Grupi punues për përgatitjen e këtij PLVBGJ u ngrit me Vendim të Kryetarit, nr. 14-020/4-191188/23, datë 14.09.2023.
- ✓ **Analiza dhe vlerësimi i situatës përmes të dhënave dhe informacionit ekzistues.** Kjo analizë u bazua në një tërësi dokumentesh ekzistues të Kryeqytetit, por padyshim që u shtri edhe në tërësinë e kornizës ligjore dhe të politikave ekzistuese kombëtare e lokale, të lidhura me çështjet gjinore.
- ✓ **Përcaktimi i fushave kryesore të ndërhyrjes, të domosdoshme për t'u përfshirë në matricën e PLVBGJ 2024 - 2026.** Ky përcaktim u bë duke ndjekur një tërësi hapash, si vlerësimi i arritjeve dhe sfidave të Kryeqytetit për adresimin e çështjeve të barazisë gjinore, identifikimi i prioritetëve bazuar në analizën e cekur më sipër, marrja në konsideratë dhe reflektimi i duhur i komenteve dhe sugjerimeve të dala nga diskutimet me stafin e Kryeqytetit etj.
- ✓ **Konsultimet paraprake brenda Kryeqytetit dhe hartimi i projekt PLVBGJ.** Këto konsultime u zhvilluan me stafin e Kryeqytetit, si dhe në veçanti me anëtarët / anëtarët e Grupit punues dhe me Grupin joformal të grave asambleiste. Që nga fillimi i këtyre konsultimeve u prezantuan instrumente kryesore të rëndësishme ndërkombëtare, sidomos ato të BE-së të lidhura me barazinë gjinore (si për shembull “Plani i veprimit i BE-së për barazinë gjinore” / EU GAP III, apo “Karta evropiane për barazi të grave dhe burime në jetën lokale” etj.). Po kështu u prezantuan edhe prioritetet e cekura në dokumente të rëndësishme kombëtare, si Programi i Kosovës për barazinë gjinore 2020 - 2024, Plani i zbatimit në nivel vendi për Kosovën, i Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III, 2021 – 2025 etj. Më pas u kalua në përgatitjen e projekt matricës së PLVBGJ-së, e cila përmbante objektivat strategjike, rezultatet e pritshme, dokumentet se ku referoheshin masat dhe veprimet e parashikuara, objektivat specifikë, treguesit në nivel objektiv, së bashku me vlerën bazë (e matur për vitin 2023 ose që do përcaktohet gjatë vitit 2024) dhe vlerën e synuar (target) deri në vitin 2026, rezultatit në nivel të objektivit specifik, si dhe aktivitetet, drejtorinë përgjegjëse për zbatim, partnerët dhe bashkëpunëtorët, afatin kohor, koston për tri vitet, burimin e financimit, treguesit për çdo aktivitet, si dhe përgjegjësitë për monitorimin e zbatimit të PLVBGJ.
- ✓ **Postimi në faqen e Kryeqytetit për komente dhe sugjerime nga individë dhe grupe të interesit.** Draft-PLVBGJ 2024 – 2026, u postua më 15 tetor 2024, në linkun <https://prishtinaonline.com/lajmet/4237/konsultim-publik-plani-per-barazi-gjinore-2024-2026-nga-komuna-e-prishtines>. Postimi qëndroi i hapur për komente dhe sugjerime deri më 14 nëntor 2024, duke plotësuar kështu detyrimin për konsultimin publik, në mbështetje të Ligjit për vetëqeverisje lokale, nr. 03L-040 dhe Udhëzimit administrativ (MAPL) nr. 04/2023, për administratë të hapur në komuna.
- ✓ **Mbajtja e konsultimit publik me banoret dhe banorët e Kryeqytetit.** Në përputhje dhe vijim të asaj që u cek më sipër, Kryeqyteti Prishtinë mbajti edhe sesionin e dëgjimit publik, më 4 nëntor 2024, në orën 10.00.
- ✓ **Përmirësimi i draft-PLVBGJ-së.** Pas seancës së dëgjimit publik dhe në përfundim të të gjithë procesit të konsultimit publik, Grupi punues bëri edhe përmirësimin e draft-PLVBGJ, bazuar në të gjitha komentet dhe sugjerimet e marra.
- ✓ **Kostimi i matricës së PLVBGJ-së.** Procesi i kostimit të matricës së PLVBGJ ishte një proces tepër i rëndësishëm, që gjithashtu mori kohën e tij përgjatë përgatitjes së dokumentit të plotë. Kostimi u krye për secilin nga aktivitetet e parashikuara në matricën e PLVBGJ-së dhe fondet u ndanë sipas burimit të financimit, konkretisht fonde të mbuluara nga Kryeqyteti, me burime

ekzistuese njerëzore, infrastrukurore apo financiare, fonde të mbuluara nga donatorët, por edhe fonde për gjetjen e të cilave duhet të bëhen rishikime dhe planifikime në buxhetet përkatëse të viteve të ardhshme, ose duhet të lobohet për t'i siguruar përmes bashkëpunimit me donatorët, subjektet private e OJQ-të (pra hendeku financiar).

- ✓ **Dorëzimi i dokumentit të plotë, të kostuar e përfunduar për miratim në Kuvendin komunal.** Pas përgatitjes dhe përfundimit të të gjithë procesit, dokumenti i plotë i PLVBGJ, dhe i kostuar, u dorëzua për miratim në Kuvendin komunal, duke ndjekur të gjithë hapat, detyrimet dhe afatet ligjore përkatëse.
- ✓ **Miratimi i PLVBGJ-së në Kuvendin komunal.** PLVBGJ u miratua në mbledhjen e radhës së Kuvendit komunal, në nëntor 2024.

Të gjithë hapat e mësipërm shkojnë në linjë jo vetëm me detyrimet kombëtare, por edhe me metodologjinë e përgatitjes së PLVBGJ-ve siç sugjerohet nga Këshilli i Bashkive dhe Rajoneve të Evropës (KBRE).⁵⁰

Një rol të rëndësishëm në të gjithë procesin e përgatitjes deri në finalizimin e PLVBGJ ka luajtur mbështetja dhe asistenca teknike e ofruar nga UN Women Kosovë, përmes një ekipi të mirë përgatitur, si dhe një konsulenteje⁵¹ të angazhuar për këtë qëllim, në kuadër të zbatimit të projektit “Gender Equality Facility” (GEF) që financohet nga Bashkimi Evropian.

IV. VIZIONI, OBJEKTIVAT STRATEGJIKË DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKË

Vizioni i PLVBGJ-së adreson:

“Një qeverisje të mirë, gjithëpërfshirëse e të drejtë gjinore, ku gratë dhe burrat, të rejtat dhe të rinjtë, vajzat dhe djemtë e Prishtinës, pavarësisht moshës, vendbanimit, grupit etnik e social, aftësive të kufizuara e nevojave të veçanta, orientimit seksual e shprehjes së identitetit gjinor, statusit civil, të migrantës/migrantit e azilkërkuess/azilkërkuessit, statusit të “personit nën mbrojtje ndërkombëtare” (me status refugjateje/refugjati, të përkohshëm dhe nën mbrojtje plotësuese), statusit “pa shtetësi”, statusit të punësimit e gjendjes ekonomike, përkatësisë fetare, apo karakteristikave të tjera individuale, gëzojnë, respektojnë dhe kontribuojnë për përparimin drejt barazisë gjinore dhe zbatimin e saj në praktikë, në të gjitha fushat e jetës”.

Parimet⁵² që udhëheqin zbatimin e PLVBGJ, mbështeten kryesisht në parimet që udhëheqin në tërësi zbatimin e Kartës evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, siç paraqiten në vijim:

1. **Barazia ndërmjet grave dhe burrave, të rejave dhe të rinjve, vajzave dhe djemve në të gjithë diversitetin e tyre, përbën një të drejtë themelore.** Kjo e drejtë duhet të zbatohet nga organet e vetëqeverisjes lokale në të gjitha fushat e tyre të përgjegjësisë; ajo përfshin gjithashtu edhe detyrimin për të eliminuar të gjitha format e diskriminimit, të drejtpërdrejta apo të tërthorta.
2. **Për të siguruar barazinë gjinore duhet të trajtohen çështjet e diskriminimit dhe të pengesave të shumëfishta.** Përpjekjet për arritjen e barazisë gjinore duhet të marrin parasysh dhe të trajtojnë – nga një këndvështrim gjithëpërfshirës, sistemik dhe strukturor – mënyrat se si ndërvepron gjinia me faktorë të tjerë si seksi, raca, ngjyra e lëkurës, origjina etnike ose sociale, tiparet gjenetike, gjuha, feja ose besimi, opinionet politike dhe çfarëdo opinionesh të tjera,

⁵⁰ Për më shumë shikoni në: <https://charter-equality.eu/the-action-plan-step-by-step/definir-un-plan-daction-en.html>

⁵¹ Znj. Monika Kocaqi, konsulente ndërkombëtare.

⁵² Për shpjegime më të hollësishme mbi secilin parim, mund të referoheni tek teksti i Kartës Evropiane për Barazi në adresën: https://www.ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/charte_egalite_al.pdf

përkatësia në një pakicë kombëtare, pasuria, origjina në lindje, aftësitë e kufizuara, mosha, ose orientimi seksual.

- Pjesëmarrja e balancuar e grave dhe burrave, të rejave dhe të rinjve në vendimmarrje është parakusht për një shoqëri demokratike.** E drejta për barazi të grave dhe burrave, të rejave e të rinjve, vajzave e djemve, kërkon që organet vetëqeverisëse lokale të marrin të gjitha masat e duhura dhe të miratojnë të gjitha strategjitë e përshtatshme për promovimin e përfaqësimit dhe të pjesëmarrjes së balancuar në të gjitha sferat e vendimmarrjes.
- Eliminimi i steriotipeve gjinore ka rëndësi themelore për arritjen e barazisë gjinore.** Organet e vetëqeverisjes lokale duhet të nxisin punën për eliminimin e steriotipeve dhe pengesave që krijojnë pabarazi në statusin dhe gjendjen e grave / të rejave / vajzave dhe që janë burimi i vlerësimit të pabarabartë të roleve të grave dhe burrave, të rejave dhe të rinjve nga pikëpamja politike, ekonomike, shoqërore dhe kulturore.
- Integrimi i këndvështrimit gjinor në të gjitha veprimtaritë e organeve të vetëqeverisjes lokale është i nevojshëm për të çuar përpara barazinë gjinore.** Perspektiva gjinore duhet të mbahet parasysh gjatë hartimit të politikave, metodave dhe instrumenteve që ndikojnë në jetën e përditshme të popullsisë lokale – për shembull përmes përdorimit të teknikave të “vlerësimeve gjinore”, “auditimit gjinor”, “integritimit gjinor”, dhe të “buxhetimit të përgjegjshëm gjinor”. Për arritjen e këtij synimi duhet të analizohen dhe të merren parasysh përvojat e shumta dhe të gjera të grupeve të ndryshme të grave në jetën lokale, si edhe kushtet e jetesës dhe të punës së tyre.
- Planet e veprimit, të mbështetura me burimet e duhura, janë instrumente të nevojshme për çuarjen përpara të barazisë gjinore.** Organet e vetëqeverisjes lokale duhet të hartojnë plane dhe programe veprimi për barazinë gjinore, të mbështetura me burimet financiare e njerëzore të nevojshme për zbatimin e tyre.

Objektivat strategjikë të PLVBGJ-së.

PLVBGJ 2024 – 2026, përbëhet nga katër objektiva strategjike, të cilat janë harmonizuar edhe me:

- Ligjin nr. 05/L -020 për barazi gjinore;
- Programin e Kosovës për barazinë gjinore 2020 – 2024;
- Planin e zbatimit në nivel vendi për Kosovën të Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III (EU GAP III) 2021-2025;
- Konventën për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave (CEDAW);
- Konventën e Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit);
- Deklaratën dhe platformën për veprim të Pekinit (BDPfA);
- Agjendën 2030, Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDGs) 2030;
- Planin e veprimit për barazinë gjinore të BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III);
- Direktivën (BE) 2019/1158 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, të datës 20 qershor 2019, mbi balancën punë-jetë për prindërit dhe kujdestarët;
- Direktivën (BE) 2024/1385 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, të datës 14 maj 2024, për luftën kundër dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje;
- Kartën evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale etj.

Katër objektivat strategjike të PLVBGJ-së 2024 - 2026 të Kryeqytetit Prishtinë, renditen në vijim:

1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë diversitetin e tyre;
2. Promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, si dhe fuqizimi i vajzave, të rejave dhe grave;

3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsim cilësor, kulturë e sport, për gratë, burrat, të rejtat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë diversitetin e tyre;
4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.

Secila nga këto objektiva strategjike është zbërthyer më tej në rezultatet e pritshme, objektivat specifikë, treguesit e matjes së tyre, si dhe në masa e veprime konkrete, të cilat detajohen në matricën e planit të veprimit, ku jepet një informacion më i plotë për zbatimin dhe vlerësimin e rezultateve.

Përparimi dhe efektiviteti në zbatimin e PLVBGJ-së kërkon domosdoshmërisht vënien në dispozicion të burimeve të nevojshme dhe të mjaftueshme njerëzore, financiare e infrastrukturore, si dhe koordinimin e veprimeve dhe bashkëpunimin ndërinstitucional me institucionet e tjera lokale, organizatat e shoqërisë civile, institucionet private, si dhe organizatat ndërkombëtare të cilat punojnë për fuqizimin e grave dhe arritjen e barazisë gjinore. Mbledhja dhe përditësimi rregullisht i të dhënave të ndara jo vetëm sipas seksit, por edhe sipas një tërësie karakteristikash të tjera individuale, monitorimi i vazhdueshëm mbi ecurinë e zbatimit të veprimeve të parashikuara, si dhe transparenca e llogaridhënia për rezultatet e arritura, janë gjithashtu domosdoshmëri për të përparuar drejt vizionit që udhëheq këtë PLVBGJ-së.

Rezultatet e pritshme, objektivat specifikë dhe treguesit

Objektivi strategjik:

1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë diversitetin e tyre.

Rezultatet e pritshme:

- 1.a. Përgjegjshmëria dhe transparenca e Kryeqytetit për përmbushjen e angazhimit publik zyrtar për barazinë gjinore, e rritur ndjeshëm.
- 1.b. Pjesëmarrja e të rejave dhe grave, në të gjithë diversitetin e tyre, në vendimmarrjen publike të Kryeqytetit, e përmirësuar.

Objektivat specifikë:

- 1.1. Rritja e vetëdijesimit të grave, të rejave e vajzave të Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre, mbi të drejtat dhe mundësitë e barabarta në çdo fushë.
- 1.2. Zbatimi në praktikë i integritimit gjinor dhe buxhetimit të përgjegjshëm gjinor, si mjete për përparimin e Kryeqytetit drejt barazisë gjinore.

Treguesit në nivel objektiv:

- 1.1.a. Përqindja e grave, të rejave e vajzave të Kryeqytetit e vetëdijësuar mbi të drejtat e tyre të barabarta, si dhe rëndësinë e ofrimit të mundësive dhe angazhimit të barabartë për të gjitha/gjithë.
- 1.2.a. Përqindja e buxhetit të Kryeqytetit dedikuar veprimeve për fuqizimin e grave dhe përparimin drejt barazisë gjinore.

Objektivi strategjik:

2. Promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, si dhe fuqizimi i vajzave, të rejave dhe grave.

Rezultatet e pritshme:

- 2.a. Praktika e Kryeqytetit për t'u krijuar grave dhe të rejave, në të gjithë diversitetin e tyre, mundësi për ndërmarrësi dhe punë të denjë, nëpërmjet krijimit të lehtësirave fiskale dhe mbështetjes me mjete monetare, e përmirësuar ndjeshëm.
- 2.b. Më shumë qasje në shërbime sociale cilësore të përgjegjshme gjinore për gratë, burrat, të rejtat, të rinjtë, vajzat e djemtë e Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre.

Objektivat specifikë:

- 2.1. Rritja e qasjes së grave dhe të rejave, në të gjithë diversitetin e tyre, ndaj shërbimeve dhe produkteve financiare dhe burimeve produktive, me fokus zhvillimin ekonomik në zonat rurale dhe ekonominë mjedisore.
- 2.2. Rritja e qasjes së grave, burrave, të rejave, të rinjve, vajzave e djemve, në të gjithë diversitetin e tyre, në shërbime sociale cilësore, gjithëpërfshirëse e të përgjegjshme gjinore.

<p>Treguesit në nivel objektivi:</p> <p>2.1.a. Përqindja e buxhetit të Kryeqytetit dedikuar për subvencione (në sektorin e bujqësisë), që mbështesin gratë në bujqësi si pronare dhe/ose punonjëse të bizneseve.</p> <p>2.2.a. Përqindja e grupeve të cënueshme të përfshira në shërbime sociale dhe rezidenciale, me fokus janë gratë, të rejat dhe vajzat, në të gjithë diversitetin e tyre.</p>
<p>Objektivi strategjik:</p> <p>3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsim cilësor, kulturë e sport, për gratë, burrat, të rejat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë diversitetin e tyre</p>
<p>Rezultatet e pritshme:</p> <p>3.a. Qasja e grave, të rejave dhe vajzave, si dhe djemve, të rinjve e burrave, në të gjithë diversitetin e tyre, në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, e përmirësuar ndjeshëm.</p> <p>3.b. Më shumë vajza, të reja dhe gra të Kryeqytetit, të angazhuara në aktivitete sportive e kulturore</p>
<p>Objektivat specifike:</p> <p>3.1. Ofrimi i mundësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjatë gjithë jetës, për vajzat, të rejat dhe gratë, si dhe djemtë, të rinjtë e burrat e Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre.</p> <p>3.2. Promovimi i modeleve të suksesshme të grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë diversitetin e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktivisht në kulturë dhe sport.</p>
<p>Treguesit në nivel objektivi:</p> <p>3.1.a. Përqindja e studenteve vajza të Kryeqytetit që përfitojnë bursa, duke evidentuar mes tyre studentet që zgjedhin të studiojnë në shkencë, teknologji, informatikë, matematikë (SHTIM).</p> <p>3.1.b. Përqindja e grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë diversitetin e tyre, fituese për “subvencionet në kulturë” dhe subvencionet në sport”.</p>
<p>Objektivi strategjik:</p> <p>4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.</p>
<p>Rezultatet e pritshme:</p> <p>4.a. I jepet vëmendje edukimit mbi shëndetin seksual e riprodhues të personelit arsimor dhe nxënësve e nxënësve në shkollat e mesme profesionale të Kryeqytetit.</p> <p>4.b. Vendimarrja tek vajzat, djemtë, të rejat, të rinjtë, gratë dhe burrat për shëndetin seksual e riprodhues, e përmirësuar ndjeshëm.</p>
<p>Objektivi specifik:</p> <p>4.1. Avancimi i barazisë gjinore me anë të gjithëpërfshirjes në promovim, kujdes dhe edukim shëndetësor, si dhe për shëndetin seksual e riprodhues.</p>
<p>Tregues në nivel objektivi:</p> <p>4.1.a. Përqindja e nxënësve/ nxënësve të përfshirë në aktivitete edukuese mbi shëndetin dhe të drejtat seksuale e riprodhuese, që demonstrojnë njohuri të përmirësuara në këtë drejtim.</p>

V. KOSTO PËR ZBATIMIN E PLVBGJ-SË 2024 - 2026

Të gjitha aktivitetet e parashikuara në matricën e PLVBGJ-së 2024 – 2026, shoqërohen edhe me një kosto financiare të domosdoshme për zbatimin e tyre, e cila zërthehet më tej në kosto që mbulohet nga vetë Kryeqyteti (si me burimet ekzistuese njerëzore, financiare e infrastrukturore, ashtu edhe me burime që duhet të shtojë), kosto që mbulohet nga donatorët dhe palët e treta, si dhe kosto që ka nevojë për t'u siguruar (apo hendeuku financiar).

Është e rëndësishme të theksohet se ndonëse një pjesë të mirë të aktiviteteve Kryeqyteti e mbulon përmes angazhimit të burimeve ekzistuese njerëzore e financiare (pra zyrtareve / zyrtarëve, të cilat/cilët aktualisht marrin një pagë fikse, sallave/ambienteve që ka në pronësi për të zhvilluar aktivitete të ndryshme, apo vënien në dispozicion të makinës dhe materialeve kancelarike të cilat blihen në total për të gjithë institucionin etj.), në këtë Plan lokal veprimi për barazinë gjinore 2024 – 2026, evidentohet edhe vlera përkatëse e këtij kontributi, me qëllim që gjatë monitorimit dhe vlerësimit të zbatimit të tij, të mundësohet vlerësimi edhe përmes kosto-eficencës. Është e rëndësishme të mbahet në konsideratë fakti që këto përlllogaritje janë bërë për minimumin e vlerave që do të kërkonte organizimi i aktiviteteve të propozuara.

Kostot e paraqitura janë orientuese dhe miratimi i këtij Plani lokal të veprimit për barazinë gjinore 2024 - 2026, të kostuar, nuk nënkupton automatikisht edhe buxhetimin e tij. Për të buxhetuar dhe alokuar fondet përkatëse të përvitshme, pa të cilat zbatimi i këtij PLVBGJ nuk merr jetë, Kryeqyteti duhet të përfshijë në kornizën e parashikimeve buxhetore vjetore dhe afatmesme edhe masat e parashikuara në këtë PLVBGJ. Në këtë kuadër edhe mbështetja dhe lobimi nga vetë Grupi Joformal i Grave Asambliste për sigurimin e burimeve financiare për realizimin e aktiviteteve/masave, përmes përfshirjes së tyre në buxhete vjetore apo afatmesme të Kryeqytetit, është domosdoshmëri.

Me rishikimin e përvitshëm të Planit Lokal të Veprimit, **duhet bërë patjetër edhe rishikimi i kostove të propozuara**, bazuar edhe në mënyrën e përfshirjes së tyre në buxhetet vjetore apo KAB-et e Kryeqytetit, si dhe në marrëveshjet me donatorët apo partnerët e mundshëm. Kjo kërkon një vëmendje të shtuar, sidomos në periudhën e përgatitjes së KAB-eve dhe buxheteve vjetore, për të përfshirë në to masat dhe veprimet e parashikuara në matricën e PLVBGJ-së, sipas ndarjeve në vite.

Nga përlllogaritjet e bëra rezulton se kostot në tërësi për zbatimin e PLVBGJ-së 2024 - 2026 janë në vlerë **11,336,030 EUR**. Nga këto:

- **48,405 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në të gjithë diversitetin e tyre.
- **4,080,297 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 2. Fuqizimi ekonomik dhe promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, për gratë, të rejat dhe vajzat. Këtu përfshihen edhe subvencionet në total për të gjithë vitin dhe ndarja e përqindjes që shkon për gratë, të rejat dhe vajzat, do të bëhet në raportimin e çdo fundviti.
- **6,842,344 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, për gratë dhe burrat, të rejat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë diversitetin e tyre. Këtu përfshihen edhe subvencionet në total për të gjithë vitin dhe ndarja e përqindjes që shkon për gratë, të rejat dhe vajzat, do të bëhet në raportimin e çdo fundviti.
- **364,984 EUR** janë kosto për zbatimin e objektivit strategjik 4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese. Këtu përfshihen edhe subvencionet në total për të gjithë vitin dhe ndarja e përqindjes që shkon për gratë, të rejat dhe vajzat do të bëhet në raportimin e çdo fundviti.

Në totalin e kostos **11,336,030 EUR** të nevojshme për zbatimin në tërësi të PLVBGJ-së 2024 - 2026 për të gjithë kohëzgjatjen e tij (tri vjet):

- **11,276,896 EUR janë kosto që do të mbulohen nga Kryeqyteti** (me stafin ekzistues dhe me kontribut në natyrë – salla, mjete etj.), pra **të cilat nuk kanë nevojë të përlllogariten si shtesë në buxhet, sepse edhe burimet njerëzore edhe infrastrukurore ekzistojnë. Këtu përfshihen edhe grante apo subvencionime të planifikuara për fusha të caktuara dhe për banoret dhe banorët në të gjithë diversitetin e tyre dhe vit pas viti do maten se sa kanë përfituar gratë, të rejat dhe vajzat në veçanti.**
- **55,104 EUR, kosto që mbulohet nga donatorë** të ndryshëm (të cilët kanë dakordësuar paraprakisht gjatë përgatitjes së draft PLVBGJ-së).
- **4,054 EUR (ose 0.04% e totalit të buxhetit të tri viteve) janë hendek financiar**, për të cilat komuna do të llojë për gjetjen e burimeve financuese, ose do të bëjë planifikimet e saj shtesë në KAB-et e ardhshme, duke filluar nga KAB 2025 - 2027.

Objektivat strategjikë	Objektivat specifikë	Gjithsej kosto për tri vjet	Kryeqyteti	Donatorë të konfirmuar	Hendek financiar
1. Promovimi i barazisë gjinore dhe fuqizimi i grave, të rejave dhe vajzave në	1.1. Rritja e vetëdijesimit të grave, të rejave e vajzave të Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin	40,308 EUR	38,251 EUR	1,936 EUR	122 EUR

të gjithë diversitetin e tyre.	e tyre, mbi të drejtat dhe mundësitë e barabarta në çdo fushë.				
	1.2. Zbatimi në praktikë i integritit gjinor dhe buxhetimit të përgjegjshëm gjinor, si mjete për përparimin e Kryeqytetit drejt barazisë gjinore.	8,097 EUR	4,325 EUR	1,968 EUR	1,804 EUR
Gjithsej Objektiv i strategjik 1:		48,405 EUR	42,576 EUR	3,904 EUR	1,925 EUR
2. Promovimi i të drejtave ekonomike, sociale dhe të punësimit të denjë, si dhe fuqizimi i vajzave, të rejave dhe grave.	2.1. Rritja e qasjes së grave dhe të rejave, në të gjithë diversitetin e tyre, ndaj shërbimeve dhe produkteve financiare dhe burimeve produktive, me fokus zhvillimin ekonomik në zonat rurale dhe ekonominë mjedisore.	2,650,297 EUR	2,650,285 EUR	0 EUR	36 EUR
	2.2. Rritja e qasjes së grave, burrave, të rejave, të rinjve, vajzave e djemve, në të gjithë diversitetin e tyre, në shërbime sociale cilësore, gjithëpërfshirëse e të përgjegjshme gjinore.	1,430,000 EUR	1,380,000 EUR	50,000 EUR	0 EUR
Gjithsej objektivi strategjik 2:		4,080,297 EUR	4,080,235 EUR	50,000 EUR	36 EUR
3. Zvogëlimi i pabarazive gjinore në arsim cilësor, kulturë e sport, për gratë, burrat, të rejtat, të rinjtë, vajzat dhe djemtë, në të gjithë diversitetin e tyre	3.1. Ofrimi i mundësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjatë gjithë jetës, për vajzat, të rejtat dhe gratë, si dhe djemtë, të rinjtë e burrat e Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre.	1,183,344 EUR	1,181,400 EUR	0 EUR	1,944 EUR
	3.2. Promovimi i modeleve të suksesshme të	5,659,000 EUR	5,659,000 EUR	0 EUR	0 EUR

	grave, të rejtave dhe vajzave, në të gjithë diversitetin e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktivisht në kulturë dhe sport.				
Gjithsej Objektivi strategjik 3:		6,842,344 EUR	6,840,400 EUR	0 EUR	1,944 EUR
4. Promovimi i shëndetit dhe të drejtave seksuale dhe riprodhuese.	4.1. Avancimi i barazisë gjinore me anë të gjithëpërfshirjes në promovim, kujdes dhe edukim shëndetësor, si dhe për shëndetin seksual e riprodhues.	364,984 EUR	363,635 EUR	1,200 EUR	149 EUR
Gjithsej objektivi strategjik 4:		364,984 EUR	363,635 EUR	1,200 EUR	149 EUR

Për më shumë detaje, lutemi referohuni tek Matrica e Planit lokal të veprimit në vijim.

VI. RAPORTIMI DHE MONITORIMI

Procesi i raportimit për aktivitetet e zbatuara do të kryhet nga Drejtoria/zyra/njësia përgjegjëse për zbatimin e aktivitetit tek **Zyra e Kryetarit të Kryeqytetit**.

Menjëherë pas miratimit të Planit Lokal të Veprimit për Barazinë Gjinore 2024 - 2026, si hap i parë i zbatimit të tij, do të mblidhen të dhënat për vlerën bazë të treguesve në nivel të objektivave specifike. Po kështu, do të hartohen edhe fletët e treguesve me informacionin që duhet të mblidhet dhe raportohet në bazë aktiviteti, por edhe në bazë të objektivave specifike. **Raportimet në bazë të objektivave specifike** do të përgatiten **dy herë në vit (çdo 6 muaj)** ose në bazë të kërkesës së Zyrës së Kryetarit.

Monitorimi i zbatimit të Planit vendor të veprimit **në nivel të objektivave** do të kryhet nga **Komiteti për Barazi Gjinore**. Raportet e monitorimit (të përgatitura me të dhëna të ndara sipas seksit, etnisë, aftësisë së kufizuar dhe karakteristikave të tjera individuale) do të publikohen në faqen e internetit të Kryeqytetit, do të përcillen edhe tek Grupi joformal i grave asambleiste, si dhe sipas nevojës/kërkesës edhe në Agjencinë për Barazi Gjinore, apo në Ministrinë e Administrimit të Pushtetit Lokal. Bazuar në monitorimin e kryer, PLVBGJ **duhet të rishikohet dhe përmirësohet** në mënyrë periodike dhe të paktën çdo një vit nga data e fillimit të zbatimit të tij.

VII. MATRICA E PLANIT LOKAL TË VEPRIMIT PËR BARAZINË GJINORE 2024 – 2026

OBJEKTIVI STRATEGJIK:	1. PROMOVIMI I BARAZISË GJINORE DHE FUQIZIMI I GRAVE, TË REJAVE DHE VAJZAVE NË TË GJITHË DIVERSITETIN E TYRE.								
Rezultatet e pritshme:	1.a. Përgjegjshmëria dhe transparenca e Kryeqytetit për përmbushjen e angazhimit publik zyrtar për barazinë gjinore, e rritur ndjeshëm; 1.b. Pjesëmarrja e të rejave dhe grave, në të gjithë diversitetin e tyre, në vendimmarrjen publike të Kryeqytetit, e përmirësuar; 1.c. Strategjitë ose planet e ndërhyrjes në të gjitha fushat, si dhe programet buxhetore të Kryeqytetit, me perspektivën gjinore të integruar.								
Referenca në dokumentet kryesore:	<ul style="list-style-type: none"> - Ligji nr. 05/L – 020, për barazi gjinore, nenet 1, 2, 4, 5, 6, 12; - Programi i Kosovës për barazinë gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 1, objektivi specifik 1.2, objektivi strategjik 3, objektivat specifike 3.1 dhe 3.2; - Plani i zbatimit në nivel vendi për Kosovën i Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 1, objektivat specifike 3.2 dhe 3.7, fusha tematike 4, objektivat specifike 4.1, 4.2 dhe 4.4; - Konventa për eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit ndaj grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 7; - Konventa e KE për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6; - Deklarata dhe platforma për veprim e Pekinit (BDPFA), fushat kritike 7, 8 dhe 9; - Agjenda 2030, Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 5, target 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.a dhe 5.c, treguesit 5.1.1, 5.2.1; 5.2.2, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1, 5.5.2, 5.a.1, 5.a.2 dhe 5.c.1; SDG 16, target 16.7 dhe 16.b, treguesit 16.7.1, 16.7.2 dhe 16.b.1; - Plani i veprimit për barazinë gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fusha tematike 4; - Karta evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, nenet 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 dhe 10. 								
Objektivi specifik:	1.1. Rritja e vetëdijesimit të grave, të rejave e vajzave të Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre, mbi të drejtat dhe mundësitë e barabarta në çdo fushë.								
Treguesi			Vlera bazë (2024)	Synimi i vitit të fundit (2026)			Rezultati		
1.1.a. Përqindja e grave, të rejave e vajzave të Kryeqytetit e vetëdijesuar mbi të drejtat e tyre të barabarta, si dhe rëndësinë e ofrimit të mundësive dhe angazhimit të barabartë për të gjitha/gjithë.			Do të përcaktohet.	Rritur me 6%			Gratë, të rejtat e vajzat e Kryeqytetit janë më të vetëdijesuara për të drejtat e tyre të barabarta, si dhe për rëndësinë e ofrimit të mundësive dhe angazhimit të barabartë për të gjitha/ gjithë.		
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtorja / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ institucionet mbështetëse		2024	2025	2026			
1.1.1. Aktivitete vetëdijesuese në kuadër të javës së 8 Marsit, mbi	Zyrtarja për koordinimin e	Zyra e Kryetarit (ZK).	2024 –	5,000 €	5,000 €	5,000 €	ZK	- 6 aktiviteteve të vetëdijesuese të	Komiteti për Barazi Gjinore në

angazhimin e barabartë të vajzave, të rejave e grave në profesione të ndryshme, veçanërisht në ato profesione që sfidojnë stereotipet gjinore.	të drejtave të njeriut (ZKDNJ).	Drejtoria e Arsimit (DA). OJQ Organizatat ndërkombëtare ⁵³ (ON)	2026	(komuna)	(komuna)	(komuna)	Donatorët	realizuara (2 çdo vit). - 150 persona të përfshirë (50 në vit) ndarë sipas seksit, moshës, etj.	nivel të Kuvendit komunal (KBGJ)
1.1.2. Aktivitete vetëdijesuese për të drejtën në trashëgimi dhe pronë, me fokus të drejtat pronësore të grave.	ZKDNJ	Drejtoria e Kadastrit OJQ ON	2024 – 2026	1,000 € (Kryeqyteti)	1,000 € (Kryeqyteti)	1,000 € (Kryeqyteti)	ZK Donatorët	- 3 aktivitete vetëdijesuese të realizuara (1 çdo vit). - 105 pjesëmarrëse/ pjesëmarrës (35 në vit), ndarë sipas gjinisë, moshës, etj.	KBGJ
1.1.3. Aktivitete vetëdijesuese kundër trafikimit të qenieve njerëzore, me fokus vajzat, të rejtat dhe gratë, në të gjithë diversitetin e tyre.	ZKDNJ	ZK Drejtoria e Arsimit (DA) OJQ ON	2024 – 2026	6,500 € (Kryeqyteti)	6,500 € (Kryeqyteti)	6,500 € (Kryeqyteti)	ZK Donatorët	- 3 fushata një mujore vetëdijesuese (1 çdo vit). - Numri i pjesëmarrësve/ pjesëmarrësve, ndarë sipas gjinisë, moshës, etj.	KBGJ

⁵³ Me mbështetjen e OSBE

1.1.4. Aktiviteteve vetëdijesuese me nxënëset dhe nxënësit e shkollave të Kryeqytetit, për informimin e tyre mbi të gjitha format e dhunës ndaj grave dhe vajzave.	DA	MASHTI (Sektori për të drejtat e njeriut). QPS. Policia e Kosovës. OJQ ON	2024 – 2026	12,500 ⁵⁴ € (Kryeqyteti)	12,500 € ⁵⁵ (Kryeqyteti)	12,500 € ⁵⁶ (Kryeqyteti)	DA Donatorët.	- Numri i aktiviteteve vetëdijesuese të realizuara çdo vit (nga një aktivitet, në të gjitha shkollat e kryeqytetit, çdo vit) - Numri i pjesëmarrëseve/ pjesëmarrësve, ndarë sipas gjinisë, moshës, etj. (Në secilën nga shkollat marrin pjesë rreth 50-60 nxënës/e)	KBGJ
1.1.5. Aktivitete vetëdijesuese me të rejtat/të rinjtë dhe gratë/burrat e Kryeqytetit në lidhje me dhunën me bazë gjinore e dhunën në familje, si dhe shërbimet ekzistuese në mbrojtje të këtyre formave të dhunës.	ZKDNJ	ZK	2024 – 2026	6,500 ⁵⁷ € (Kryeqyteti)	6,500 € (Kryeqyteti)	6,500 € (Kryeqyteti)	ZK	- Numri i aktiviteteve vetëdijesuese të realizuara çdo vit në kuadër të fushatës së 16 Ditëve të aktivizimit.	KBGJ

⁵⁴ Kosto për këtë aktivitet e parashikuar në Planin e Veprimit për Siguri në Shkolla 2023 – 2026 dhe nuk ka nevojë të rillogaritet si kosto për zbatimin e këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore

⁵⁵ Kosto për këtë aktivitet e parashikuar në Planin e Veprimit për Siguri në Shkolla 2023 – 2026 dhe nuk ka nevojë të rillogaritet si kosto për zbatimin e këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore

⁵⁶ Kosto për këtë aktivitet e parashikuar në Planin e Veprimit për Siguri në Shkolla 2023 – 2026 dhe nuk ka nevojë të rillogaritet si kosto për zbatimin e këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore

⁵⁷ Kosto e parashikuar në Planin Lokal të Veprimit për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2023 – 2025 dhe nuk ka nevojë të rillogaritet si kosto për zbatimin e këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore

								- Numri i pjesëmarrëseve/ pjesëmarrësve, ndarë sipas gjinisë, moshës, etj.	
1.1.6. Sesione informuese/ trajnuese me vajzat/djemtë dhe të rejtat/të rinjtë, për rolin dhe përgjegjësitë e institucioneve që ofrojnë shërbime për mbrojtjen e viktimave të dhunës me bazë gjinore.	ZKDNJ	Asambleja Komunale e Fëmijëve	2024 – 2026	1,000 ⁵⁸ € (Kryeqyteti)	1,000 € (Kryeqyteti)	1,000 € (Kryeqyteti)	ZK	- 6 sesione informuese/ trajnuese të realizuara (2 çdo vit). - 120 pjesëmarrëse/ pjesëmarrës (40 në vit) ndarë sipas gjinisë, moshës, etj.	KBGJ
1.1.7. Aktivitete informuese / vetëdijesuese me prindërit (nëna dhe baballarë) për parandalimin e martesave të hershme të fëmijëve vajza dhe djem.	DA	Qendra për Punë Sociale (QPS) ZKK OJQ ON	2024 - 2026	191 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 41 € hendek financiar)	191 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 41 € hendek financiar)	191 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 41 € hendek financiar)	DA Donatorët	- 3 aktivitete të zhvilluara (1 çdo vit). - 75 pjesëmarrëse/ pjesëmarrës (25 në vit) ndarë sipas gjinisë, moshës, etj.	KBGJ

⁵⁸ Kosto e parashikuar në Planin Lokal të Veprimit për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2023 – 2025 dhe nuk ka nevojë të rillogaritet si kosto për zbatimin e këtij Plani Lokal Veprimi për Barazinë Gjinore

1.1.8. Trajnime për lidërsip për pozita vendimmarrëse në nivel lokal	Zyra e burimeve njerëzore Instituti i Kosovës për Administratë Publike (IKAP)	Drejtoritë e Kryeqytetit ZKDNJ OJQ ON	2025 - 2026	/	1,118 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 968 € donatorët)	1,118 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 968 € donatorët)	Instituti i Kosovës për Administratë Publike (IKAP) Donatorët	- 2 trajnime të realizuara (1 në vit) - 50 pjesëmarrëse / pjesëmarrës (25 në vit) ndarë sipas seksit, moshës, etnisë, etj.	KBGJ
--	--	--	-------------------	---	--	--	--	---	------

Objektivi specifik:		1.2. Zbatimi në praktikë i integritit gjinor dhe buxhetimit të përgjegjshëm gjinor, si mjete për përparimin e Kryeqytetit drejt barazisë gjinore.							
Treguesi			Vlera bazë (2024)	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati				
1.2.a. Përqindja e buxhetit të Kryeqytetit dedikuar veprimeve për fuqizimin e grave dhe përparimin drejt barazisë gjinore.			20,000 €	Rritur me 3%	Planifikimi buxhetor vjetor dhe trevjeçar bazohet në parimet e buxhetimit të përgjegjshëm gjinor dhe buxheti i dedikuar në mënyrë të veçantë për veprime që synojnë zbatimin e angazhimit zyrtar publik për barazinë gjinore, rritet çdo vit.				
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ zyrat mbështetëse		2024	2025	2026			
1.2.1. Fuqizimi i kapaciteteve të zyrtareve/zyrtarëve të drejtorive në strukturën e Kryeqytetit, për integrimin gjinor, vlerësimin e ndikimit	ZKDNJ	ABGJ Drejtoria e Administratës	2025 - 2026	/	1,118 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 968 € donatorët)	1,118 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 968 € donatorët)	ZK Donatorë ⁵⁹	- 2 trajnime të zhvilluara. - 50 persona të përfshirë	KBGJ

⁵⁹ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të japë mbështetje edhe UN Women

gjinor dhe buxhetimin e përgjegjshëm gjinor.		OJQ ON				hendek financiar)		(25 në vit) ndarë sipas seksit, pozitivisht së punës etj.	
1.2.2. Aplikimi i buxhetimit të përgjegjshëm gjinor (BPGJ) nga të gjitha drejtoritë e Komunës, si dhe publikimi i aneksit mbi buxhetimin gjinor në mënyrë të përvitshme.	Drejtoritë komunale	Drejtoria e Financave (DF) OJQ ON	2025 - 2026	/	900 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 750 € donatorët)	900 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 750 € hendek financiar)	Drejtoritë komunale Donatorët ⁶⁰	- Numri i programeve buxhetore ku aplikohet BPGJ	KBGJ
1.2.3. Takime informuese dhe trajnuese me gra / të reja / vajza, në të gjithë diversitetin e tyre, mbi rëndësinë e pjesëmarrjes në dëgjimet publike në përgjithësi, e veçanërisht në dëgjimet buxhetore.	Të gjitha drejtoritë komunale që organizojnë dëgjime publike	ZK DF ZKDNJ OJQ ON	2024 - 2026	279 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 29 € hendek financiar)	279 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 29 € hendek financiar)	279 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 29 € hendek financiar)	Të gjitha drejtoritë komunale Donatorët	- 3 takime të zhvilluara (1 në vit). - 45 persona të përfshirë (15 në vit), ndarë sipas moshës, vendbanimit, etj.	KBGJ
1.2.4. Plotësim-ndryshimi i formave të unifikuara për mbledhjen e të dhënave të ndara sipas seksit dhe karakteristikave të tjera, për të gjitha aktivitetet që organizon Kryeqyteti.	ZK ZKDNJ	Të gjitha drejtoritë dhe njësitë e Komunës, sipas aktiviteteve që zbatojnë.	2024	425 € (nga të cilat 175 € Kryeqyteti dhe 250 € donatorët)	/	/	ZK Donatorët ⁶¹	- Format e përgatitura - Të dhënat që mblidhen të ndara, bazuar në plotësimin e tyre.	KBGJ
1.2.5. Mbledhja e të dhënave bazë për të gjithë treguesit në nivel objektiv specifik, të	Drejtoritë përgjegjëse sipas	ZKDNJ	2024	175 € (Kryeqyteti)	/	/	Drejtoritë përgjegjëse sipas	- Tabela me të dhëna të plotësuara të	KBGJ

⁶⁰ Për zbatimin e këtij aktiviteti do të japë mbështetje edhe UN Women

⁶¹ Me mbështetjen edhe të UN Women

përcaktuar për matjen e progresit të këtij Plani lokal të veprimit për barazinë gjinore (PLVBGJ)	aktiviteteve në çdo objektiv specifik						aktiviteteve në çdo objektiv specifik	vlerës bazë për secilin tregues të objektivave specifike	
1.2.6. Mbledhja e të dhënave për përgatitjen e raportit dhe publikimi i gjetjeve nga monitorimi i përvitshëm i zbatimit të këtij Plani lokal të veprimit për barazinë gjinore (PLVBGJ)	Drejtoritë përgjegjëse sipas aktiviteteve në çdo objektiv specifik	Të gjitha drejtoritë ZKDNJ OJQ ON	2024 - 2026	875 € (Kryeqyteti)	875 € (Kryeqyteti)	875 € (Kryeqyteti)	Drejtoritë përgjegjëse Donatorë	- Gjetjet e publikuara në mënyrë të përvitshme, bazuar në raportin e plotë të monitorimit të zbatimit të PLVBGJ.	KBGJ

OBJEKTIVI STRATEGJIK:	2. PROMOVIMI I TË DREJTAVE EKONOMIKE, SOCIALE DHE TË PUNËSIMIT TË DENJË, SI DHE FUQIZIMI I VAJZAVE, TË REJAVE DHE GRAVE.
Rezultatet e pritshme:	2.a. Praktika e Kryeqytetit për t'u krijuar grave dhe të dhe të rejave, në të gjithë diversitetin e tyre, mundësi për ndërmarrësi dhe punë të denjë, nëpërmjet krijimit të lehtësirave fiskale dhe mbështetjes me mjete monetare, e përmirësuar ndjeshëm; 2.b. Më shumë qasje në shërbime sociale cilësore të përgjegjshme gjinore për gratë, burrat, të rinjtë, vajzat e djemtë e Kryeqytetit.
Referenca në dokumentet kryesore:	- Ligji nr. 05/L -020, për barazi gjinore, nenet 1, 2, 4, 5, 6, 12, 15, 16, 17 dhe 18; - Programi i Kosovës për barazinë gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 1, objektivat specifike 1.1 dhe 1.2; - Plani i zbatimit në nivel vendi për Kosovën i Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 3, objektivi specifikë 2, 3, 4, 5 dhe 6; - Konventa për eliminimin e të gjithë formave të diskriminimit ndaj grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5, 11, 13 dhe 14; - Konventa e KE për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6. - Deklarata dhe Platforma për veprim e Pekinit (BDPfA), fushat kritike 1 dhe 6; - Agjenda 2030, Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 5, targets 5.1, 5.4 dhe 5.a, treguesit, 5.1.1, 5.4.1 dhe 5.a.1, SDG 8, targets 8.5 dhe 8.6, treguesit 8.5.2 dhe 8.6.1; - Plani i veprimit për barazinë gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fusha tematike 3; - Karta evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, nenet 10, 11, 15, 18, 27, 31, 34 dhe 35.

Objekti specifik:		2.1. Rritja e qasjes së grave dhe të rejave, në të gjithë diversitetin e tyre, ndaj shërbimeve dhe produkteve financiare dhe burimeve produktive, me fokus zhvillimin ekonomik në zonat rurale dhe ekonominë mjedisore.⁶²							
Treguesi		Vlera bazë (2024)	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati					
2.1.a. Përqindja e buxhetit të Kryeqytetit dedikuar për subvencione në sektorin e bujqësisë.		1,110,000 €	Rritur me 5%	Përmirësimi i pjesëmarrjes së grave dhe të rejave veçanërisht nga zonat rurale, në ndërmarrësi. Zhvillimi i ekonomisë mjedisore dhe fuqizimi ekonomik i grave e të rejave. Përmirësimi i kushteve për punësim të denjë e qasje në burime financiare për gratë dhe të rejtat fermere.					
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ institucionet mbështetëse		2024	2025	2026			
2.1.1. Përfshirja e perspektivës gjinore në promovimin e produkteve bujqësore përmes ngjarjeve, panairëve dhe shkëmbimit të përvojave për fermeret dhe fermerët.	Drejtoria e Bujqësisë (DB)	Drejtoria e Shërbimeve Publike (DSHP) OJQ të specializuara. ON	2024 - 2026	35,000 € (Kryeqyteti)	35,000 € (Kryeqyteti)	35,000 € (Kryeqyteti)	DB Donatorët	- Numri dhe përqindja e fermerëve gra dhe fermerëve burra që marrin pjesë në panairë dhe aktivitete të shkëmbimit të përvojave. - Numri i standeve të drejtuara nga	KBGJ

⁶² Aktivitetet dhe treguesit e përcaktuar në këtë objektiv specifik bazohen edhe në gjetjet nga analiza gjinore e Drejtorisë së Bujqësisë me mbështetjen e UN Women, në kuadër të Programit Rajonal: "Financimi transformues për Barazinë Gjinore drejt një Qeverisjeje më Transparente, Gjithëpërfshirëse dhe Llogaridhëse në Ballkanin Perëndimor", i financuar nga SIDA dhe i zbatuar në Kosovë prej vitit 2020.

								gra dhe burra në panaire. Përfitimet ekonomike: ndryshimet në të ardhurat e fermereve gra dhe fermerëve burra pas pjesëmarrjes në panaire.	
2.1.2. Ndërtimi dhe funksionalizimi i bujqësisë urbane përmes kopshteve, ku në kushte të barabarta, përparësi në bazë të thirrjes për aplikim dhe poentimit ⁶³ do të kenë gratë fermere.	DB	Drejtoria e Pronës.	2024	80,000 € (Kryeqyteti)	/	/	DB	- Numri i grave dhe të rejave fermere përfituese.	KBGJ
2.1.3. Takime informuese për gratë dhe të rejtat fermere, si dhe për gratë që udhëheqin biznese, mbi mundësitë e përfitimit nga programet e Drejtorisë së Bujqësisë.	DB.	Drejtoria e Administratës Komunale. OJQ. ON	2024 - 2026	107 € (nga të cilat 95 € Kryeqyteti dhe 12 € hendek financiar)	107 € (nga të cilat 95 € Kryeqyteti dhe 12 € hendek financiar)	107 € (nga të cilat 95 € Kryeqyteti dhe 12 € hendek financiar)	DB	- 15 takime të zhvilluara (5 në vit). - 15 persona të përfshirë (5 në vit), ndarë sipas zonës, llojit të	KBGJ

⁶³ Për t'u dhënë përparësi aplikimeve të grave fermere, nëse ato plotësojnë kushtet e aplikimit, do të marrin pesë pikë më shumë.

								angazhimit, biznesit etj.	
2.1.4. Përfshirja e perspektivës gjinore në rritjen e sipërfaqeve bujqësore me kultivimin e bimëve mjekësore aromatike (BMA).	DB	ON OJQ Partnerë e bashkëpunëtorë të tjerë.	2024 - 2026	800,000 € ⁶⁴ (Kryeqyteti)	800,000 € ⁶⁵ (Kryeqyteti)	800,000 € ⁶⁶ (Kryeqyteti)	DB	- Numri i grave dhe të rejave fermerë të cilat kultivojnë BMA, krahasuar me numrin e përgjithshëm të fermerëve (dhe ndarë sipas llojit të bimëve që kultivojnë).	KBGJ
2.1.5. Ofrimi i mundësisë së promovimit dhe shitjes së produkteve bujqësore, me fokus mbështetjen e grave e të rejave fermere, përmes organizimit të Tregut mobil të fermerëve / fermerëve.	DB	Drejtoria e Shërbimeve Publike, Mbrojtjes dhe Shpëtimit.	2024 - 2026	25,000 € (Kryeqyteti)	20,000 € (Kryeqyteti)	20,000 € (Kryeqyteti)	DB	- Numri i grave dhe të rejave fermerë që marrin pjesë në Tregun mobil. - Numri i shesheve që përdoren për tregun mobil.	KBGJ

⁶⁴ Kosto e përgjithshme për subvencione në vit. Sa do të shpenzohen për këtë aktivitet do përllogaritet në fund të çdo viti.

⁶⁵ Kosto e përgjithshme për subvencione në vit. Sa do të shpenzohen për këtë aktivitet do përllogaritet në fund të çdo viti.

⁶⁶ Kosto e përgjithshme për subvencione në vit. Sa do të shpenzohen për këtë aktivitet do përllogaritet në fund të çdo viti.

2.1.6. Përmirësimi i kushteve të punës për fermeret/ fermerët përmes subvencionimit të mekanizmit bujqësor, ku në kushte të barabarta përparësi në bazë të thirrjes për aplikim dhe poentimit, do të kenë gratë dhe të rejat fermere.	DB	Organizata ndërkombëtare. OJQ. Partnerë e bashkëpunëtorë të ndryshëm.	2024 - 2026 (Gjatë vitit.)	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	DB	- Numri i fermereve (gra dhe të reja) që i përmirësojnë kushtet e punës nëpërmjet subvencionimit të mekanizmit bujqësor.	KBGJ
2.1.7. Ofrimi i kushteve më të favorshme në prodhimtari bimore, rritja e sipërfaqeve me ambiente të mbrojtura, të cilat paraqesin formën intensive të prodhimtarisë së kulturave bujqësore (ndërtimin e serave), ku në kushte të barabarta, përparësi në bazë të thirrjes për aplikim dhe poentimit, do të kenë gratë dhe të rejat fermere.	DB	Organizata ndërkombëtare. OJQ. Partnerë e bashkëpunëtorë të ndryshëm.	2024 - 2026 (Gjatë vitit.)	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	Kosto e përfshirë në koston e aktivitetit 2.1.4 më sipër	DB	- Numri i serrave të ndërtuara që menaxhohen nga gratë / të rejat	KBGJ
Objektivi specifik:		2.2. Rritja e qasjes së grave, burrave, të rejave, të rinjve, vajzave e djemve, në të gjithë diversitetin e tyre, në shërbime sociale cilësore, gjithëpërfshirëse e të përgjegjshme gjinore.							
Treguesi			Vlera bazë (2024)	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati				
2.2.a. Përçindja e grupeve të cenueshme të përfshira në shërbime sociale dhe rezidenciale, me fokus janë gratë, të rejat dhe vajzat, në të gjithë diversitetin e tyre.			Do përcaktohet	Rritur me 3%	Gratë, të rejat dhe vajzat, në të gjithë diversitetin e tyre kanë më shumë qasje në shërbime sociale cilësore dhe janë më të mbrojtura nga përjashtimi social. Plotësimi i gamës së shërbimeve sociale cilësore, do të sjellë edhe një rritje të të				

				kuptuarit të rolit të grave dhe burrave në familje, për rrjedhojë do të synohet në riorganizimin dhe diskutimin për ndarjen e barabartë të punës shtëpiake dhe kujdesit në familje, ndërmjet të gjitha/gjithë anëtareve/anëtarëve të saj.					
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ zyrat mbështetëse		2024	2025	2026			
2.2.1. Integrimi i perspektivës gjinore në ndarjen e subvencioneve për familjet në asistencë sociale (nënat vetushqyese, familjet me një anëtar/e, personat me aftësi të kufizuara, personat që kanë pësuar dhunë etj.)	Drejtoria e Mirëqenies Sociale (DMS).	Drejtoria e Financës. Qendra për Punë Sociale. Zyra e Kryetarit. Kuvendi komunal.	2024 - 2026	400,000 € (Kryeqyteti)	400,000 € (Kryeqyteti)	400,000 € (Kryeqyteti)	DMS	- Numri i përfitueseve/përfituesve ⁶⁷ , ndarë sipas gjinisë, moshës dhe klasifikimit të familjeve në asistencë sociale.	Komiteti për Barazi Gjinore (KBGJ)
2.2.2. Ofrimi i ndihmës së njëhershme ⁶⁸ për përballimin e kostos për fëmijët e paslindur për nënat lehona të skemës sociale.	DMS	Drejtoria e Financës. Qendra për Punë Sociale. Zyra e Kryetarit.	2024 - 2026	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	DMS	- Numri i nënave lehona të mbështetura në vit.	KBGJ

⁶⁷ Si individë përfitues të Skemave Sociale, 100-150 €, për periudhën janar – shtator 2023 rezultojnë 517 përfituese/përfitues dhe 722 përfituese/përfitues gjithsej në vitin 2022. Si individë përfitues persona me aftësi të kufizuara, 150 € rezultojnë 792 përfituese/përfitues për vitin 2022 dhe 792 përfituese/përfitues për periudhën janar- shtator 2023.

⁶⁸ Shuma për nënën lehona të Skemës Sociale, për sigurimin e produkteve esenciale për të posalindurin, është në vlerën 500 €. Për vitin 2022 janë mbështetur 35 nëna dhe për periudhën janar – shtator 2023 janë mbështetur 28 nëna lehona.

		Kuvendi komunal.							
2.2.3. Ofrimi i strehimit social ⁶⁹ për viktimat/të mbijetuarat e dhunës me bazë gjinore e dhunës në familje	DMS	Zyra e Kryetarit. OJQ “Qendra për mbrojtjen e grave dhe fëmijëve”. Kuvendi komunal.	2024 - 2026	60,000 € ⁷⁰	60,000 € ⁷¹	60,000 € ⁷²	DMS	- Numri i viktimave/të mbijetuarave të dhunës me bazë gjinore e dhunës në familje të strehuara, ndarë sipas moshës, seksit, e karakteristika ve të tjera.	KBGJ
2.2.4. Subvencione për përmirësimin e cilësisë dhe përgjegjshmërisë gjinore të shërbimeve sociale e familjare, përmes nën kontraktimit të OJQ-ve të specializuara.	DMS	Drejtoria e Financës. Qendra për Punë Sociale. Zyra e Kryetarit. Kuvendi Komunal.	2024 - 2026	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	E përlogarit ur brenda zërit në aktivitetin 2.2.1.	DMS	- Numri i OJQ-ve të licencuara, të kontraktuara për ofrimin e shërbimeve sociale cilësore e të përgjegjshme gjinore.	KBGJ

⁶⁹ Një viktimë / e mbijetuar e dhunës në familje mbështetet me një pagesë prej 100-500 € në muaj, për strehim dhe ushqim, për një periudhë deri në 2 vjet. 21 gra e të reja kanë përfituar mbështetje për strehim, për periudhën janar-dhjetor 2023.

⁷⁰ Kosto e paraparë në Planin Lokal të Veprimit për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2023 – 2025.

⁷¹ Kosto e paraparë në Planin Lokal të Veprimit për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2023 – 2025.

⁷² Kosto e paraparë në Planin Lokal të Veprimit për Mbrojtje nga Dhuna në Familje 2023 – 2025.

2.2.5. Avokimi për ndërtimin e shtëpisë për mbrojtjen e fëmijëve vajza dhe djem në situatë emergjente, te Shtëpia për persona të moshuar pa përkujdesje familjare.	DMS	Ministria e Punës dhe Transferave. Ministria e Shëndetësisë. Ministria e Ambientit. ON	2024 - 2026	100,000 € (nga të cilat 50,000 € Kryeqyteti dhe 50,000 € donatorë)	50,000 € (Kryeqyteti)	80,000 € (Kryeqyteti)	DMS	- Fillimi i punës për ndërtimin e shërbimit të identifikuar. - Sigurimi i fondit në vijim për ndërtimin e shërbimit.	KBGJ
--	-----	---	-------------------	---	-----------------------------	-----------------------------	-----	---	------

OBJEKTIVI STRATEGJIK:	3. ZVOGËLIMI I PABARAZIVE GJINORE NË ARSIM CILËSOR, KULTURË E SPORT, PËR GRATË, BURRAT, TË REJAT, TË RINJTË, VAJZAT DHE DJEMTË, NË TË GJITHË DIVERSITETIN E TYRE
Rezultatet e pritshme:	3.a. Qasja e grave, të rejave dhe vajzave, si dhe djemve, të rinjve e burrave, në të gjithë diversitetin e tyre, në arsimin cilësor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës, e përmirësuar ndjeshëm. 3.b. Më shumë vajza të reja dhe gra të Kryeqytetit, të angazhuara në aktivitete sportive e kulturore.
Referenca në dokumentet kryesore:	- Ligji nr. 05/L -020 për barazi gjinore, nenet 2, 4, 5, 6, 12, 20 dhe 18; - Programi i Kosovës për barazi gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 2, objektivat specifike 2.1 dhe 2.2; - Plani i zbatimit në nivel vendi për Kosovën i Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 3, objektivi specifikë 2, 3, 4, 5 dhe 6; - Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAË) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 10; - Konventa e KE-së për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6; - Deklarata dhe platforma për veprim e Pekinit (BDPfA), fushat kritike 2; - Agjenda 2030, Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 4, target 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7 dhe 4.5, treguesit 4.2.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.7.1 dhe 4.a.1; SDG 5, target 5.1 dhe 5.c, treguesit 5.1.1 dhe 5.c.1; - Plani i veprimit për barazinë gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fusha tematike 3; - Karta evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, nenet 10, 13, 16, 20, 24, 31, 34 dhe 35.
Objektivi specifik:	3.1. Ofrimi i mundësive të barabarta për arsim cilësor e të mësuarit gjatë gjithë jetës, për vajzat, të rejat dhe gratë, si dhe djemtë, të rinjtë e burrat e Kryeqytetit, në të gjithë diversitetin e tyre.

Treguesi		Vlera bazë (2024)	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati					
3.1.a. Numri i studenteve vajza të Kryeqytetit që përfitojnë bursa.		75 vajza përfituan bursë për vitin 2023,	Numri i studenteve vajza që përfitojnë bursa për të studiuar në SHTIM, rritur me 6%	Do të sfidohen stereotipet gjinore në arsim, duke u krijuar kushtet e nevojshme për qasje të barabartë në arsim cilësor për të gjitha / gjithë vajzat, djemtë, të rejtat, të rinjtë, gratë dhe burrat në Kryeqytet. Do nxiten më shumë vajzat e të rejtat të orientohen në studimet për SHTIM.					
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ zyrat mbështetëse		2024	2025	2026			
3.1.1. Organizimi i fushatës “Dyert e hapura”, ku nxënëset dhe nxënësit mund të informohen rreth profileve që mund të përcaktohen, duke synuar edhe thyerjen e stereotipeve gjinore në punësim.	DA	ZKDNJ Shkollat.	2024 - 2026	31,175 € (Kryeqyteti)	31,175 € (Kryeqyteti)	31,175 € (Kryeqyteti)	DA	- Fushata e zhvilluar sipas planifikimit. - Numri i nxënëseve/ nxënësve të përfshirë ⁷³ , ndarë sipas gjinisë, moshës dhe karakteristikave të tjera.	KBGJ

⁷³ Në këtë aktivitet që zgjat më së paku 14 ditë, marrin pjesë të gjitha/gjithë nxënëset dhe nxënësit e klasave të nënta.

3.1.2. Ndarja e bursave komunale për studentet dhe studentët e Kryeqytetit të Prishtinës.	DA	Drejtoria e Financave. ZK	2024 - 2026	40,000 € (Kryeqyteti)	40,000 € (Kryeqyteti)	40,000 € (Kryeqyteti)	DA	- Numri i bursave të ndara çdo vit ⁷⁴ , sipas gjinisë, moshës, degës së zgjedhur, etj.	KBGJ
3.1.3. Fuqizimi i kapaciteteve të mësimdhëneseve / mësimdhënësve në fushën e barazisë gjinore dhe të drejtave të njeriut.	DA	OJQ	2024 - 2026	798 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 648 € hendek financiar)	798 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 648 € hendek financiar)	798 € (nga të cilat 150 € Kryeqyteti dhe 648 € hendek financiar)	DA	- 105 mësimdhënës /e të trajnuar/a (35 në vit), ndarë sipas seksit, profilit, moshës, temës së trajnimit, etj.	KBGJ
3.1.4. Sesione informuese për tematika të lidhura me bulizmin, diskriminimin gjinor dhe disavantazhimin e shumëfishtë.	DA	OJQ	2024 - 2026	500 € (Kryeqyteti)	500 € (Kryeqyteti)	500 € (Kryeqyteti)	DA	3 sesione (1 në vit) - duke specifikuar edhe	KBGJ

⁷⁴ 120 bursa të ndara për vitin 2024 (88 për studente vajza dhe 32 për studentë djem), me përfituese/përfitues nga të gjitha profilet e fakulteteve të UP-së: Fakulteti i Arteve- 4 studente vajza;Fakulteti i Ndërtimtarisë dhe Arkitekturës – 8 studente vajza; Fakulteti i Mjekësisë- 10 studente vajza;Fakulteti i Edukimit – 14 studnte vajza; Fakulteti i Inxhinierisë Mekanike – 2 studente vajza; Fakulteti i Inxhinierisë Elektrike dhe Kompjuterike - 6 studente vajza; Fakulteti Juridik – 6 studente vajza; Fakulteti Filologjik – 8 studente vajza; Fakulteti i Shkencave Matematiko -Natyrore - 11 studente vajza; Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit – 1 studente vajzë; Fakulteti Ekonomik – 4 studente vajza; Fakulteti i Bujqësisë dhe Veterinës - 9 studente vajza.

								pjesëmarrjen e nxënësve/nxënësve	
3.1.5. Ngritje e shkathtësive digjitale me mentorim e trajnim për çdo mësimdhënëse/mësimdhënës.	DA	Spektori i IT-së Zyra e Kryetarit OJQ ON	2024 - 2026	100 € (Kryeqyteti)	100 € (Kryeqyteti)	100 € (Kryeqyteti)	DA Donatorët	- Numri i institucioneve arsimore të furnizuara me tabela digjitale ⁷⁵ . -105 mësimdhënës/e të trajnuar/a, ndarë sipas seksit, moshës, etj. (35 çdo vit)	KBGJ
3.1.6. Vlerësimi pedagogjik i nxënësve/nxënësve me nevoja të veçanta nga Ekipi komunal pedagogjik përkatës	DA	Ekipi Komunal Pedagogjik	2024 - 2026	5,625 € (Kryeqyteti)	5,625 € (Kryeqyteti)	5,625 € (Kryeqyteti)	ZK	- 150 nxënës/e të vlerësuar për vitin 2024. Numri ndryshon në varësi të kërkesës.	KBGJ
3.1.7 Subvencionimi i fëmijëve (vajza e djem) në kopshtet me bazë në komunitet dhe partneritetin publik – privat	DA	Drejtoria e Financave. ZK	2024 - 2026	240,000 € (Kryeqyteti)	240,000 € (Kryeqyteti)	240,000 € (Kryeqyteti)	DA	- 433 fëmijë të subvencionuar në kopshtet	KBGJ

⁷⁵ DA gjatë qershorit 2024 ka furnizuar disa institucione me tabela digjitale ku njëkohësisht është ofruar edhe trajnimi i mësimdhënësve / mësimdhënës për përdorimin e tyre.

(PPP), si mundësi për lehtësimin e qasjes së nënave në tregun e punës.		Kuvendi komunal.						me bazë në komunitet (193 vajza dhe 243 djem)	
3.1.8. Subvencionimi i fëmijëve (vajza dhe djem) në kopshtet private, të licencuara (me vlerë 70 Euro), nëse prindërit e fëmijëve i kanë të ardhurat nën 500 €, si mundësi për lehtësimin e qasjes së nënave tregun e punës.	Drejtoria e Arsimit.	Drejtoria e Financave. Zyra e Kryetarit. Kuvendi komunal.	2024 - 2026 (Gjatë gjithë vitit.)	120,000	120,000	120,000	Drejtoria e Arsimit	- Numri i fëmijëve ⁷⁶ të subvencionuar në kopshtet private, ndarë sipas seksit, moshës dhe karakteristikave të tjera.	Komiteti për Barazi Gjinore

Objektivi specifik: 3.2. Promovimi i modeleve të suksesshme të grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë diversitetin e tyre, që investojnë dhe marrin pjesë aktivisht në kulturë dhe sport.

Treguesi	Vlera bazë (2023)	Synimi i vitit të fundit (2026)	Rezultati
3.2.a. Përqindja e grave, të rejave dhe vajzave, në të gjithë diversitetin e tyre, fituese për “subvencionet në kulturë” dhe subvencionet në sport”.	40%	Rritur me 6%	Do të sfidohen stereotipet gjinore në kulturë dhe sport, duke u krijuar kushtet e nevojshme për qasje të barabartë për të gjitha / gjithë vajzat, djemtë, të rejtat, të rinjtë, gratë dhe burrat në Kryeqytet.

AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ zyrat mbështetëse		2024	2025	2026			

⁷⁶ Në periudhën nëntor 2023 –qershor 2024 janë subvencionuar 131 fëmijë prej tyre 67 vajza dhe 64 djem.

3.2.1. Përfshirja e perspektivës gjinore në organizimin e ngjarjeve kulturore dhe artistike, si dhe parandalimi i stereotipave gjinore në projektet në Kulturë dhe art.	Drejtoria Kulturës (DK)	e	Drejtoria Financës. ZK OJQ. Biznese private. Individë.	e	2024 - 2025	500,000 € ⁷⁷	500,000 € ⁷⁸	/	DK	- 70 vajza, të reja dhe gra përfitojnë subvencion në kulturë	KBGJ Komiteti për Kulturë dhe Sport (KKS)
3.2.2. Mbështetje vjetore e aktiviteteve të klubeve sportive dhe OJQ rinore.	Drejtoria Sporteve (DS)	e	DF ZK Klubet Sportive.	e	2024 - 2026	803,000 € ⁷⁹	803,000 € ⁸⁰	803,000 € ⁸¹	DS	- 21 projekte të OJQ të drejtuara nga gratë. 165 përfituese/përfitues në vit.	KBGJ KKS
3.2.3. Organizimi i aktivitetit të përvitshëm “laureatet/laureatët e vitit” duke siguruar qasje të barabartë gjinore.	DS		DF ZK Klubet Sportive.		2024 - 2026	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.2. më sipër ⁸²	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.2. më sipër	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.2. më sipër	DS	165 klube dhe OJQ të mbështetura. - mbi 40 çmime të ndara për sport, ku	KBGJ KKS

⁷⁷ Kosto totale për subvencione në kulturë për të gjithë vitin. Sa % do të shkojë për vajzat, të reja dhe gratë, do të llogaritet në fund të çdo viti.

⁷⁸ Kosto totale për subvencione në kulturë për të gjithë vitin. Sa % do të shkojë për vajzat, të reja dhe gratë, do të llogaritet në fund të çdo viti.

⁷⁹ Kosto totale për subvencione në sport për të gjithë vitin. Sa % do të shkojë për vajzat, të reja dhe gratë, do të llogaritet në fund të çdo viti.

⁸⁰ Kosto totale për subvencione në sport për të gjithë vitin. Sa % do të shkojë për vajzat, të reja dhe gratë, do të llogaritet në fund të çdo viti.

⁸¹ Kosto totale për subvencione në sport për të gjithë vitin. Sa % do të shkojë për vajzat, të reja dhe gratë, do të llogaritet në fund të çdo viti.

⁸² Nga kjo shumë mbështeten edhe laureatet/laureatët e vitit rreth me rreth 15,000 euro çmime, ku barazia gjinore është 50 përqind.

								barazia gjinore është 50 përqind. - 20 bursa, 10 për vajza, 10 për djem sportiste dhe sportistë	
3.2.4. Përfshirja e perspektivës gjinore në panaire dhe aktivitete të ndryshme kulturore e sportive.	DK	DF ZK OJQ. Biznese private. Individë.	2024 - 2026	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	DK	- 5 panaire të mbështetura në vit. - 10 gra e të reja pjesëmarrëse	KBGJ KKS
3.2.5. Sigurimi i zhveshtoreve për vajzat në të gjitha ambientet sportive	DS	DF Klubet Sportive.	2024 - 2026	750,000 € (investime kapitale)	750,000 € (investime kapitale)	750,000 € (investime kapitale)	DS	- Një zhveshtore, tre tribuna	KBGJ KKS
3.2.6. Subvencionimi i klubeve të vajzave dhe avokimi në mënyrë të vazhdueshme për mbështetjen e këtyre klubeve	DS	Klubet sportive OJQ ON	2024 - 2026	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	E përlllogari tur brenda zërit 3.2.1. më sipër	DS	- Ligat për vajzat aplikohen njëjloj sikurse ekzistojë për djemtë Drejtoria e Sportit propozon që	KBGJ KKS

									stadiumi në fshatin Bardhosh të shfrytëzohet nga Klubi i futbollit të vajzave.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OBJEKTIVI STRATEGJIK:	4. PROMOVIMI I SHËNDETIT DHE TË DREJTAVE SEKSUALE DHE RIPRODHUESE.										
Rezultatet e pritshme:	4.a. Edukimit mbi shëndetin seksual e riprodhues të personelit arsimor dhe nxënësve e nxënësve në shkollat e mesme profesionale të Kryeqytetit, i jepet vëmendje; 4.b. Vendimmarrja tek vajzat, djemtë, të rejtat, të rinjtë, gratë dhe burrat për shëndetin seksual e riprodhues, e përmirësuar ndjeshëm;										
Referenca në dokumentet kryesore:	<ul style="list-style-type: none"> - Ligji nr. 05/L -020, për barazi gjinore, nenet 2,4, 5, 6, 11 dhe 12; - Programi i Kosovës për barazi gjinore 2020 – 2024, objektivi strategjik 2, objektivi specifik 2.3; - Plani i zbatimit në nivel vendi për Kosovën i Planit të veprimit të BE-së për barazinë gjinore III (EU GAP III) 2021-2025, fusha tematike 2, objektivat specifike 2.1 dhe 2.2; - Konventa për eliminimin e të gjitha formave të Diskriminimit ndaj Grave (CEDAW) – nenet 2, 3, 4, 5 dhe 12; - Konventa e KE-së për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit) – nenet 4 dhe 6; - Deklarata dhe platforma për veprim e Pekinit (BDPfA), fusha kritike 3; - Agjenda 2030, Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDGs) 2030, SDG 3, target 3.7 dhe 3.8, treguesit 3.7.1 dhe 3.8.1; SDG 5, target 5.6, treguesi 5.6.1; - Plani i veprimit për barazinë gjinore i BE-së 2021 – 2025 (EU GAP III), fushat tematike 2 dhe 3; - Karta evropiane për barazi të grave dhe burrave në jetën lokale, nenet 6, 10, 14, 34 dhe 37. 										
Objektivi specifik:	4.1. Avancimi i barazisë gjinore me anë të gjithpërfshirjes në promovim, kujdes dhe edukim shëndetësor, si dhe për shëndetin seksual e riprodhues.										
Treguesi			Vlera bazë (2024)			Synimi i vitit të fundit (2026)			Rezultati		

<p>4.1.a. Numri i nxënësve/ nxënësve dhe mësimdhënësve / mësimdhënësve të përfshirë në aktivitete edukuese mbi shëndetin dhe të drejtat seksuale e riprodhuese</p> <p>4.1.b. Numri i nxënësve/ nxënësve dhe mësimdhënësve / mësimdhënësve të përfshirë në aktivitete edukuese për menaxhimin e higjienës menstruale.</p>	<p>Do përcaktohet gjatë vitit 2024</p>	<p>Rritur me 10%</p>	<p>Do të sfidohen stereotipet gjinore në lidhje me diskutimin mbi shëndetin seksual e riprodhues dhe do të krijohen më shumë mundësi për vajzat, të rejtat e gratë që të marrin vendimmarrje të informuara mbi trupin dhe shëndetin seksual të tyre.</p>						
AKTIVITETET	ZBATIMI		AFATI KOHOR	KOSTO (€)			BURIMI I FINANCIMIT	TREGUESIT	MONITORIMI
	Drejtoria / zyra përgjegjëse	Drejtoritë/ zyrat mbështetëse		2024	2025	2026			
<p>4.1.1. Takime koordinuese me personelin shëndetësor dhe Drejtorinë e Shëndetësisë për organizimin e aktiviteteve vetëdijesuese në shkollat e Kryeqytetit</p>	<p>Drejtoria e Shëndetit (DSH)</p>	<p>QKMF. Anëtarë nga MKKDHF. Drejtoria e Arsimit. Shkollat.</p>	<p>2024 - 2026</p>	<p>268 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 18 € hendek financiar)</p>	<p>268 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 18 € hendek financiar)</p>	<p>268 € (nga të cilat 250 € Kryeqyteti dhe 18 € hendek financiar)</p>	<p>DSH</p>	<p>- 3 takime të organizuara (1 në vit)</p>	<p>Komiteti për Barazi Gjinore (KBGJ)</p>
<p>4.1.2. Përzgjedhja e temave mbi edukimin dhe promovimin për shëndetin seksual e riprodhues, si dhe përgatitja e materialit për takimet vetëdijesuese (fokus të veçantë në këto tema do të marrë menaxhimi i higjienës menstruale)</p>	<p>QKMF</p>	<p>Anëtarë nga MKKDHF.</p>	<p>2024 - 2026</p>	<p>377 € (Kryeqyteti)</p>	<p>377 € (Kryeqyteti)</p>	<p>377 € (Kryeqyteti)</p>	<p>DSH</p>	<p>- Materiali i përgatitur dhe i gatshëm në version elektronik.</p>	<p>KBGJ</p>
<p>4.1.3. Realizimi i aktiviteteve vetëdijesuese në mënyrë interaktive me shkollat e përzgjedhura</p>	<p>QKMF.</p>	<p>Anëtarë nga MKKDHF.</p>	<p>2024 - 2026</p>	<p>782 € (nga të cilat 750 € Kryeqyteti)</p>	<p>782 € (nga të cilat 750 € Kryeqyteti)</p>	<p>782 € (nga të cilat 750 € Kryeqyteti)</p>	<p>DSH</p>	<p>- 18 aktiviteteve të realizuara (6 çdo vit)</p>	<p>KBGJ</p>

	Menaxhment shkolle i përzgjedhur			dhe 32 € henedek financiar)	dhe 32 € henedek financiar)	dhe 32 € henedek financiar)		- 360 nxënese / nxënës (120 çdo vit) ndarë sipas seksit, moshës e karakteristika ve të tjera.	
4.1.4. Aktivitete vetëdijesuese përgjatë muajit tetor – Sensibilizimi mbi kancerin e gjirit	DSH	QKMF.	2024 - 2026	3,568 € (nga të cilat 3,168 € Kryeqyteti dhe 400 € donator)	3,568 € (nga të cilat 3,168 € Kryeqyteti dhe 400 € donator)	3,568 € (nga të cilat 3,168 € Kryeqyteti dhe 400 € donator)	DSH Donatorë	- Numri i aktiviteteve të zhvilluara - Numri i grave/të rejave të informuara	KBGJ
4.1.5. Ndarja e subvencioneve / mbështetjes për gratë e prekura dhe të mbijetuara nga kanceri i gjirit	DSH	QKMF	2024 - 2026	350,000 € ⁸³ (Kryeqyteti)	Varion nga viti në vit	Varion nga viti në vit	DSH	- Rreth 650 kërkesa çdo vit	KBGJ

⁸³ Të gjitha subvencionet në fushën e shëndetësisë për të gjithë vitin. Sa përqind shkon për subvencione për gratë me sëmundjen e kancerit të gjirit, do llogaritet në fund të çdo viti.



Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština -Municipality of Prishtina

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.2, shkronja **d**) e Ligjit nr. 03/L - 40, për vetëqeverisje lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës", nr. 28/15, qershor 2008), të dispozitave të nenit 34, paragrafi 34.1, shkronja **d**) e Statutit të Komunës së Prishtinës, 01. nr. 110 - 391, dt. 25.2.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më, merr këtë

V E N D I M
P Ë R

**FORMIMIN E GRUPIT PUNUES PËR HARTIMIN E PLANIT VJETOR TË PUNËS
SË KUVENDIT PËR VITIN 2025**

1. Miratohet Vendimi për formimin e grupit punues për hartimin e planit vjetor të punës së Kuvendit të Kryeqytetit për vitin 2025.

2. Grupi punues nga pika I e këtij vendimi, është në këtë përbërje:

1. **Fehmi Kupina**, kryesues i Kuvendit,
2. , anëtar,
3. , anëtar,
4. , anëtar,
5. , anëtar,
6. , anëtar,
7. , përfaqësues i ekzekutivit, anëtar,
8. , përfaqësues i Zyrës ligjore, anëtar,
9. , përfaqësues i Sektorit për punë të Kuvendit, anëtar.

3. Detyrë e grupit punues të cekur në pikën II të këtij vendimi, është që në pajtim me kompetencat dhe përgjegjësitë që ka Kuvendi i Komunës me dispozitat e Ligjit për vetëqeverisje lokale, dispozitat e ligjeve të tjera - pjesën me kompetencë të komunës, aktet nënligjore dhe Statutin e Komunës, të hartojë planin vjetor të punës së Kuvendit të Kryeqytetit për vitin 2025. Pas hartimit të planit final, grupi punues do ta prezantojë para Kuvendit të Kryeqytetit për miratim.

4. Ky Vendim hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe shtatë 7 (shtatë) ditë pas publikimit në gjuhët zyrtare në ueb-faqen e komunës.

KUVENDI I KRYEQYTETIT

KRYESUESI I KUVENDIT
Fehmi Kupina

A R S Y E T I M

i Vendimit për fillimin e hartimit të Planit rregullues të hollësishëm “Çagllavicë” në Prishtinë.

Hyrje

Duke u bazuar në nenin 17, pika 1 e Ligjit për planifikim hapësinor, nr. 04/L-174, dhe duke u bazuar në kërkesën e qytetarëve për të investuar në këtë zonë, Komuna e Prishtinës do të formojë grupin punues me përfaqësues nga Drejtoria e Planifikimit Strategjik dhe Drejtoritë tjera përgjegjëse, për analizë të zonës në fjalë, për inicim të procesit të hartimit të Planit rregullues të hollësishëm “Çagllavicë” në Prishtinë.

Inicimi i tillë është bërë bazuar edhe në komunikimet paraprake me MMPH-në, përkatësisht në përgjigjen e MMPH-së, nr. 4724/18, të dt. 21.09.2018, ku thuhet se Komuna mund të hartojë plane rregulluese të hollësishme (rasti “Dodona”, blloku “A-1”), pasi që Udhëzimi administrativ i MMPH-së, nr. 01/18, për elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e planeve rregulluese të hollësishme, ka hyrë në fuqi, më 14.02.2018, dhe se Komuna duhet të bazohet në dokumentin e planifikimit hapësinor, Planin zhvillimor komunal të Komunës në fuqi, dhe sipas Udhëzimit administrativ të MMPH-së, nr. 08/2017, për normat teknike të planifikimit hapësinor (neni 11, paragrafi 1, nën paragrafi 1.2 dhe nën paragrafi 1.6. të Ligjit).

Fushëveprimi

Plani Rregullues i Hollësishëm do të përcaktojë kushtet ndërtimore sipas ligjit për Planifikim Hapësinor 04/L-174, Udhëzimi Administrativ MMPH-Nr. 01/18 Për elementet dhe kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e Planeve Rregulluese të Hollësishme dhe Udhëzimit Administrativ MMPH- Nr.08/2017 Për Normat teknike të planifikimit hapësinor dhe ligjeve të tjera në fuqi.

Qëllimi

Kjo zonë ka mbetur jashtë trajtimit të çdo plani rregullues urban aktual, si dhe është jashtë kufirit të zonës urbane në Planin Zhvillimor Komunal të qytetit të Prishtinës. Duke pasur parasysh trendin e zhvillimit të qytetit gjatë viteve të fundit në këtë zonë, është e qartë se drejtimi i zhvillimit të qytetit po shkon drejt këtyre parcelave. Duhet theksuar se të gjitha parcelat fqinje, deri në kufirin e kësaj zone, janë tashmë të zhvilluara dhe përfshihen në pjesë të rëndësishme të qytetit. Ky aks rrugor i rëndësishëm që lidh qytetin e Prishtinës me Ferizajn dhe më tej me Shkupin, përveç se paraqet mundësi të jashtëzakonshme për zgjerimin e qytetit, gjithashtu ofron mundësi ideale për lehtësimin e trafikut, duke shkarkuar qendrën e qytetit nga dendësia e madhe e banorëve dhe aktiviteteve të ndryshme komerciale, edukative, sportive, shëndetësore dhe kulturore. Për shkak të fokusit të zhvillimit ekonomik përgjatë aksit të rrugës, zhvillimi urban i zonës stimulon zhvillimin e sektorëve të rinj ekonomik, si qendra për teknologji, tregti dhe hoteleri, funksione të cilat mund ta transformojnë Çagllavicën në një qendër të rëndësishme ekonomike. Duke pasur parasysh se këto parcela mbulojnë një sipërfaqe prej 77.7 hektarësh, propozojmë që këto të përdoren për zhvillime që do të krijojnë mundësi për vendosjen e institucioneve të nevojshme për zonën dhe për zonat përreth. Në këtë sipërfaqe mund të propozohen parqe të mirëfillta, institucione parashkollore, shkolla fillore dhe të mesme, objekte sportive e rekreative, qendra kulturore, stacion policor, fasilitete për zjarrfikësit, si dhe një infrastrukturë të mirëfilltë rrugore me standarde evropiane. Plani do të adresoj çështje me qëllim të orientimit të investimeve publike dhe private, rigjallërimit të zonës, zhvillimin ekonomik, çështjet mjedisore. Komuna e sheh të nevojshme dhe të arsyeshme fillimin e hartimit të Planit rregullues të hollësishëm "Çagllavicë" në Prishtinë, i cili plan do të inkorporohet më pastaj në Hartën Zonale të Komunës së Prishtinës.

Ky plan do të mbulojë një periudhë së paku 8 vjeçare dhe ndryshimi i tij do të bëhet sipas Legjislacionit në fuqi.

Kufiri i sipërfaqes së planifikuar

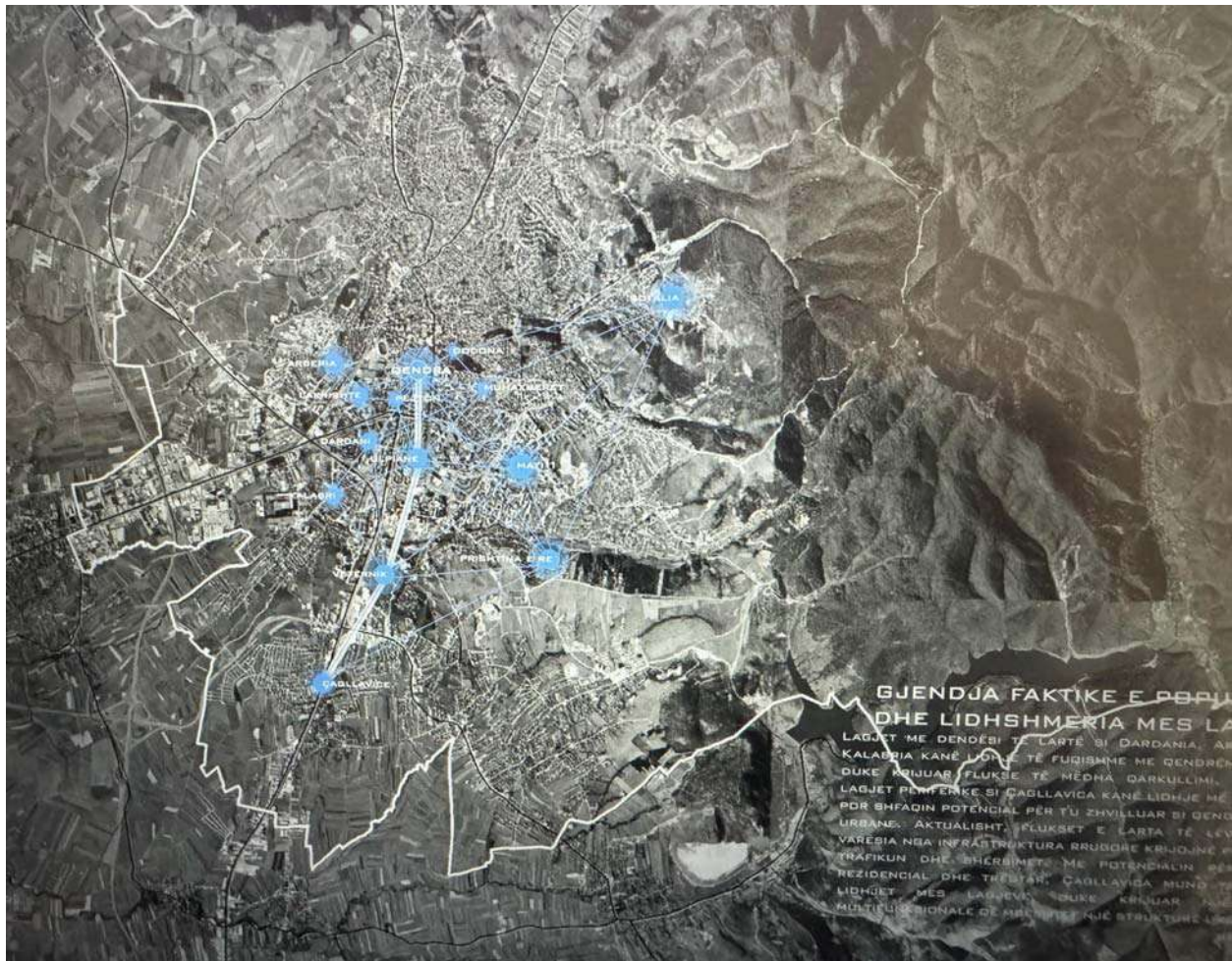
Zona për të cilën do të hartohet Planit rregullues të hollësishëm përfshinë sipërfaqe prej $S = 77.7$ ha. Revidimi i Planit rregullues të hollësishëm do të caktojë kushtet ndërtimore sipas Ligjit për planifikim hapësinor, nr. 04/L-174, UA MMPH 08/2017, për normat teknike për planifikim hapësinor dhe UA MMPH 01/18, për elementet dhe Kërkesat themelore për hartimin, zbatimin dhe monitorimin e planeve rregulluese të hollësishme.

Projektplanit rregullues i hollësishëm para finalizimit, duke u bazuar në nenin 7, pika 2, të Udhëzimit administrativ për përgjegjësitë e autoritetit të planifikimit hapësinor, si dhe Parimet dhe procedurat për pjesëmarrjen e publikut në planifikim hapësinor nr. 05/2014, dhe sipas nenit 8, pika 4 të këtij udhëzimi.

Komuna do të publikojë draftin në dispozicion të publikut, grupeve të interesit, departamenteve dhe agjencive të tjera qeveritare për shqyrtim dhe komentim, dhe kjo periudhë do të zgjatë 15 ditë.

Komuna e Prishtinës, përkatësisht Drejtoria e Planifikimit Strategjik, duke u bazuar në nenin 11, pika 1.6.1 e Ligjit nr. 04/L-174, do ta menaxhon procesin e hartimit të planit përmes koordinimit të drejtorive sektoriale dhe burimeve njerëzore brenda Komunës.

1. Kufiri i planit në raport me qytetin;



2. Kifiri i zonës që do të trajtohet





Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština –Municipality of Prishtina

PROPOZIM

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.2, pika d) dhe nenit 17, pika k) e Ligjit Nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen Lokale, nenit 14, paragrafi 6 dhe nenit 29, paragrafi 1 të Ligjit Nr. 06/L-084 për Mbrojtjen e Fëmijës, nenit 22, paragrafët 1 dhe 8 të Ligjit Nr. 08/L-255 për Shërbime Sociale dhe Familjare si dhe dispozitave të nenit 34, paragrafi 34.1, pika d) e Statutit të Komunës së Prishtinës nr. 01-110-391 i dt. 25.2.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më __/__/____, merr këtë:

VENDIM PËR PÛRKRAHJE FINANCIARE PËR FAMILJET STREHUESE DHE FËMIJËT NË STREHIM FAMILJAR

Neni 1 **Qëllimi**

1. Miratohet vendimi për përkrahje financiare për familjet strehuese dhe fëmijët në strehim familjar.
2. Qëllimi i këtij vendimi është përcaktimi i ndihmës financiare për përkujdesjen dhe mbështetjen e ofruar nga familjet strehuese për fëmijët.

Neni 2 **Komponentët e ndihmës**

1. Subvencionimi i familjeve strehuese në shumë prej 200 euro në muaj.
2. Subvencionimi i fëmijëve në strehim familjar dhe në shumë prej 200 euro në muaj për fëmijë.
3. Subvencionimi i fëmijëve me aftësi të kufizuar në strehim familjar dhe në shumë prej 250 euro në muaj për fëmijë.

4. Subvencionimi i familjeve strehuese në gatishmëri për strehim të fëmijëve në shumë 150 euro në muaj.

Neni 3

Procedura për përkrahje

1. Procedura për përkrahje financiare iniciohet nga menaxheri i rastit në Qendrën për Punë Sociale (QPS) në Prishtinë.
2. QPS bashkëpunon me organet relevante për të vlerësuar dhe aprovuar përfitimin e ndihmës financiare.

Neni 4

Afatet dhe monitorimi

1. Kjo ndihmë financiare mund të ofrohet për një periudhë deri në 12 muaj, me mundësi vazhdimi sipas vlerësimeve të QPS-së.
2. Monitorimi i zbatimit të këtij vendimi bëhet nga QPS-ja dhe Drejtoria për Mirëqenie Sociale.

Neni 5

Zbatimi

Për zbatimin e këtij vendimi kujdesen Kryetari i Kryeqytetit, Drejtoria e Financave, Drejtoria për Mirëqenie Sociale, dhe organet tjera relevante.

Neni 6

Hyrja në fuqi

Ky vendim hyn në fuqi 15 ditë pas regjistrimit në Zyrën e Protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe 7 ditë pas publikimit në gjuhët zyrtare në uebfaqen e Komunës.

KUVENDI I KRYEQYTETIT

KRYESUESI I KUVENDIT

Fehmi Kupina



Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Komuna e Prishtinës
Opština Priština –Municipality of Prishtina



Në bazë të dispozitave të nenit 12, paragrafi 12.2, pika **d** e Ligjit nr. 03/L – 040, për Vetëqeverisje Lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës", nr. 28/15, qershor 2008), neneve 19, 22 dhe 28 të Udhëzimit administrativ (MAPL), nr. 04/2023 për administratë të hapur në komuna, nenit 32, pika **c** dhe nenit 34, paragrafi 34.1, shkronja **d** të Statutit të Komunës së Prishtinës, 01. nr. 110-391, dt. 25.2.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më .2025, merr këtë:

V E N D I M
PËR VËNIE NË DISKUTIM PUBLIK

1. **Miratohet** Vendimi për fillimin e procedurave të konsultimit publik për: "Strategjia e Prishtinës për artin dhe kulturën 2026-2031".
2. Organizimi i konsultimit publik do të bëhet sipas Udhëzimit administrativ (MAPL), nr. 04/2023, për administratë të hapur në komuna.
3. Sipas pikës 1 të këtij vendimi, konsultimi publik zgjat jo më pak se 15 ditë dhe jo më shumë se 30 ditë kalendarike nga data e shpalljes së njoftimit publik për mbajtje të konsultimeve.
4. Për zbatimin e këtij vendimi do të kujdeset Kryetari i Kryeqytetit, respektivisht zyrtari përgjegjës për koordinimin e konsultimit publik dhe Drejtorja e Kulturës.
5. Ky vendim hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe 7 (shtatë) ditë pas publikimit në gjuhët zyrtare në ueb-faqen e Kryeqytetit.

KUVENDI I KRYEQYTETIT

KRYESUES I KUVENDIT
Fehmi Kupina

STRATEGJIA E PRISHTINËS PËR ARTIN DHE KULTURËN

2026 - 2031

I. Lista e shkurtesave:.....	3
II. Lista e figurave:.....	4
III. Lista e tabelave:.....	4
Fjala e Kryetarit të Komunës së Prishtinës.....	5
Falënderime	6
Përmbledhje ekzekutive	7
HYRJE	9
METODOLOGJIA.....	10
MUZIKA.....	12
KINEMATOGRAFIA	13
ARTET PAMORE	14
TEATRI DHE ARTET PERFORMUESE.....	15
TRASHËGIMIA KULTURORE.....	17
ARTE DHE ARTIZANATET	18
BIBLIOTEKAT	20
INDUSTRIA E DIZAJNIT	21
EDUKIMI.....	22
TURIZMI DHE KULTURA	22
GASTRONOMIA DHE KULTURA.....	23
HAPËSIRAT PUBLIKE PËR ARTIN DHE KULTURËN NË PRISHTINË: Sfida dhe perspektivat për zhvillim	23
Aktivizim i hapësirave publike ne Prishtine.....	26
HAPËSIRAT PUBLIKE TË GJELBRA: PARAKUSHT PËR NJË JETË KULTURORE DINAMIKE.....	27
MANIFESTIMET DHE EVENTET	27
MENAXHIMI I POLITIKAVE KULTURORE NË PRISHTINË	28
Institucionet publike	28
FONDET PUBLIKE PËR ARTIN DHE KULTURËN NGA KRYEQYTETI I PRISHTINËS	29
Fig.1. Ndarja e buxhetit të Prishtinës për kulturën 2020-2024.....	29

Tabela 1. Thirrje të hapura për aplikime për subvencione për kulturën nga Prishtina për periudhën kohore 2020-2023.....	30
Fig 2. Shpërndarja e granteve për subvencionime në kulturë në vitin 2023.....	32
ANALIZA SWOT	33
(Përparësitë, Dobësitë, Mundësitë, Kërcënimet).....	33
VIZIONI: PRISHTINA – QYTET I ARTIT DHE KULTURËS.....	35
<u>OBJEKTIVAT STRATEGJIKE DHE SPECIFIKE</u>	

I. Lista e shkurtesave:

SKK - Sektori Kulturor Krijues

OSHC - Organizata të Shoqërisë Civile

DK - Drejtoria e Kulturës

DA - Departamenti i Arsimit

EM - Qendra Multi-Kulturore Evropiane "Gërmia"

BE - Bashkimi Evropian

ASK - Agjencia e Statistikave të Kosovës

IKMM - Instituti i Kosovës për Mbrojtjen e Monumenteve

KK - Kuvendi Komunal

KP - Komuna e Prishtinës

APK - Agjencia e Privatizimit të Kosovës

MKRS - Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit

MASHT - Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit

MAPL - Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal

OJQ - Organizata Joqeveritare

QRTK - Qendra Rajonale për Trashëgimi Kulturore

SWOT - Fuqitë, Dobësitë, Mundësitë, Kërcënimet

UNESCO - Organizata e Kombeve të Bashkuara për Edukim, Shkencë dhe Kulturë

UNHABITAT - Programi i Kombeve të Bashkuara mbi Vendbanimet Njerëzore

II. Lista e figurave:

Fig.1 Buxheti i Komunës së Prishtinës për kulturë në vitet 2020-2024

Fig. 2 Granti i alokuar për subvencionimet në kulturë në vitin 2023

III. Lista e tabelave:

Tabela 1. Thirrje e hapur për subvencionime në kulturë në Prishtinë prej 2020-2023

Tabela 2. Alokimi i fondeve për kulturë nga Komuna e Prishtinës në vitin 2023

GRUPI PUNUES DHE AUTORËT:

Ekipi i projektit IETL

Besa Zogaj-Gashi: Udhëheqëse e Projektit, Autore e Dokumentit Strategjik

Philippe Kern: Ekspert Ndërkombëtar në Politikat Kulturore

Donjetë Murati: Hulumtuese dhe Sociologe e Artit dhe Kulturës

Rudina Hasimja: Këshilltare e Jashtme

Dardan Selimaj: Ekspert në Sektorin e Muzikës

Sali Shoshi: Ekspert i Trashëgimisë Kulturore

Adrian Berisha: Ekspert në Sektorin e Muzikës, Institucionet Publike, dhe Hapësirën Publike

Arta Agani: Eksperte në Arte Vizuale, Dizajn Grafik

Vullnet Sanaja: Ekspert i Skenës Kulturore të Pavarur dhe Edukimit Artistik

Qëndresa Zeka: Dizajnere Grafike

Rina Statovci: Komunikim

Blerina Kanxha: Përkthim

Fjala e Kryetarit të Komunës së Prishtinës

Të dashur qytetarë të Prishtinës,

Me kënaqësi të madhe ju prezantoj Strategjinë për Zhvillimin e Artit dhe Kulturës 2026-2031, një hap madhor për kryeqytetin tonë. Për herë të parë, kemi një plan të qartë për t'i dhënë Prishtinës një identitet të ri, atë të një qendre të rëndësishme artistike dhe kulturore me standarde evropiane.

Ky dokument është rezultat i një procesi gjithëpërfshirës, me pjesëmarrjen e mbi 300 anëtarëve të komunitetit kulturor dhe në bashkëpunim me Institutin për Ekonomi të Tregut të Lirë (IETL). Gjatë këtij procesi, kemi siguruar që qëllimet tona strategjike të pasqyrojnë me saktësi nevojat dhe aspiratat e komunitetit artistik, duke ndjekur një qasje të bashkëpunimit.

Historikisht, arti dhe kultura janë parë si luks, por nën udhëheqjen time, këto fusha janë bërë prioritet. Ne besojmë se kultura dhe arti janë të lidhura ngushtë me zhvillimin e qëndrueshëm dhe përmirësimin e cilësisë së jetës së qytetarëve. Me këtë në mendje, kemi vendosur të rrisim investimet tona me 10% të buxhetit të qytetit për artin dhe kulturën, në përputhje me standardet e BE-së.

Strategjia mbështetet në këto pesë objektiva strategjike:



1. **E drejta për të krijuar** - Sigurimi i mundësive të barabarta për të gjithë që të shprehin kreativitetin e tyre.
2. **E drejta për qytetin** - Përmirësimi i qasjes dhe përfshirjes të gjithë qytetarëve në jetën kulturore.
3. **Zhvillimi i qëndrueshëm i sektorit kulturor dhe krijues** - Mbështetja dhe promovimi i një ekosistemi të qëndrueshëm për artin dhe kulturën.
4. **Kujtesa kolektive, gjithëpërfshirëse dhe e dekolonizuar** - Ruajtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore dhe shpirtërore.
5. **Reforma administrative** - Rritja e efektivitetit të administratës së kryeqytetit në mbështetjen e zhvillimit kulturor.

Ky plan ambicioz do të transformojë Prishtinën në një qytet ku arti dhe kultura zënë një vend të rëndësishëm, duke e vendosur atë në hartën e qyteteve kulturore të Evropës. Rruga para nesh është sfiduese, por e mundshme, dhe jam i bindur se do të arrijmë sukses të madh.

Me respekt, Përparim Rama

Kryetar, Komuna e Prishtinës

Perparim Rama
Mayor of the Municipality of Pristina



Falënderime

Komuna e Prishtinës shpreh mirënjohjen e saj të thellë për bashkëpunëtorët dhe anëtarët e ekipeve profesionale dhe tematike që kontribuan në hartimin e Strategjisë për Artin dhe Kulturën. Me përvijën dhe përkushtimin e tyre, u realizua një dokument strategjik i një cilësie të lartë, i cili adreson nevojat dhe aspiratat e komunitetit tonë.

Një falënderim i veçantë i dedikohet Institutit për Ekonomi të Tregut të Lirë (IETL) për mbështetjen e tyre profesionale dhe teknike, që kontribuoi në krijimin e një strategjie të qëndrueshme dhe vizionare. Ky bashkëpunim i suksesshëm shërben si shembull frymëzues dhe bazë për projekte të ardhshme që synojnë zhvillimin kulturor dhe artistik të qytetit tonë.

Përmbledhje ekzekutive

Strategjia e Prishtinës për Artin dhe Kulturën për vitet 2026-2031 përshkruhet si një vizion që synon të krijojë një mjedis të përshtatshëm për zhvillimin dhe promovimin e artit dhe kulturës, duke e vlerësuar lartë kreativitetin dhe inovacionin.

Me një përkushtim të palëkundur për të nxitur mendimin kritik dhe shprehjen e lirë artistike të autonome, qyteti aspiron të shfrytëzojë fuqinë e artit për të ndikuar në rritjen e ndërgjegjësimit të komunitetit dhe për të zhvilluar një kulturë të përbashkët jetësore. Kjo strategji synon të krijojë një mjedis që nxit krijuesit të shprehen lirshëm dhe të kultivojnë shprehjen e tyre me lirinë dhe autonomine artistike.

Përmes artit dhe kulturës, Prishtina synon të influencojë sfera të ndryshme të jetës së përditshme, duke filluar nga përjetimi i qytetit deri te zhvillimi urban dhe rritja ekonomike. Kjo qasje strategjike reflekton bindjen se arti dhe kultura janë motorë të rëndësishëm për transformimin social dhe ekonomik të qytetit dhe për avancimin e një shoqërie më të pasur dhe më të përparuar.

Fushat kryesore të adresuara në strategji janë të lidhura ngushtë me zhvillimin e integruar të Sektorit Kulturor Kreativ në qytet përfshirë: muzikën, artet pamore, teatrin, kinematografinë, edukimin, institucionet kulturore, hapësirat publike, manifestimet, buxhetin publik të qytetit për art dhe kulturë, trashëgiminë kulturore dhe shpirtërore, arkivat, gastronominë, artizanatet, bibliotekat dhe botimet.

Arti dhe kultura në të gjithë botën ballafaqohen me sfida të shumta, dhe Prishtina nuk është përjashtim. Qyteti përballlet me: *mungesën e hapësirave të mjaftueshme publike* për aktivitete kulturore dhe krijimtari, për prova dhe studio për shfaqje të ndryshme, bashkëpunim për projekte të ndryshme dhe shkëmbimin e ideve, shfaqje dhe ekspozita, punëtori; *infrastrukturën e dobët të atyre ekzistuese dhe menaxhimin joefikas*; dhe *mungesën e financimit të mjaftueshëm* që kufizon krijimtarinë dhe inovacionin, dhe pengon një rritje ekonomike të qëndrueshme në këtë sektor.

Strategjia shfaq përkushtim për rëndësinë e rritjes së hapësirave publike dhe partneriteteve midis kryeqytetit dhe institucioneve qendrore, organizatave kulturore, shoqërisë civile, grupeve të rinjve, sektorit privat dhe partnerëve ndërkombëtarë për zhvillim.

Objektivat strategjike të strategjisë janë të lidhura ngushtë me objektivat specifike, sipas Kornizës për Planifikim dhe Menaxhim Strategjik, për të krijuar hierarki të zbatimit dhe raportimit.

Ajo ofron vizion të unifikuar dhe pesëdhjetë e dy masa që lidhen me problemet e identifikuar në analizën e gjendjes.

Ndër masat dhe intervenimet kryesore të identifikuar në analizën e gjendjes janë: krijimi i programeve të edukimit artistik për të gjitha grupmoshat, mbështetja e iniciativave lokale dhe të shoqërisë civile për të krijuar hapësira të

lira për shprehjen artistike, konsultime dhe përfshirje e komunitetit në planifikimin urban dhe vendimmarrjen për përdorimin e hapësirave publike nga të gjithë qytetarët, ofrimi i granteve dhe subvencionve për krijuesit, organizatat kulturore dhe të rinjët për të zhvilluar projekte inovative, zhvillimi i programeve arsimore dhe kulturore që promovojnë njohjen dhe vlerësimin e historisë së të gjitha grupmoshave dhe kulturave në shoqëri, ndërtimi i monumenteve dhe hapësirave publike që përfaqësojnë historinë dhe kulturën e të gjithë grup moshave dhe etnive në shoqëri, mbështetja e hulumtimeve dhe analizës së historisë së kolektivit për të adresuar dhe korrigjuar narrativet e shtrembëruara dhe të padrejta, dhe rishikimi i strukturave dhe proceseve administrative për të përmirësuar efikasitetin e drejtorisë së kulturës për të siguruar që reforma administrative të përgjigjet nevojave dhe kërkesave të komunitetit.

Theksi vihet në politika që rrisin autonominë artistike, pavarësinë dhe fuqizimin e sektorëve kulturor dhe kreativ në kryeqytet.

HYRJE

Prishtina, kryeqyteti i Kosovës, shërben si qendra kryesore e vendit në fusha të ndryshme – ekonomike, arsimore, politike, kulturore, administrative, financiare dhe tregtare. Si vendndodhja e institucioneve kyçe shtetërore, përfshirë Qeverinë, Presidencën dhe Kuvendin, Prishtina luan një rol qendror në proceset vendimmarrëse politike dhe administrative të Kosovës.

Trashëgimia historike e Prishtinës përbën një komponent kyç të identitetit të saj, duke pasqyruar vlera të rëndësishme kulturore dhe historike. Lokalitetet arkeologjike, që datojnë nga periudhat parahistorike, përfshirë artefakte nga periudhat paleolitike dhe neolitike, tregojnë për një histori të pasur që ruan vazhdimësinë kulturore. Për më tepër, monumentet historike dhe traditat kulturore të trashëguara deri më sot dëshmojnë lidhjen e qytetit me rrënjët e tij historike dhe zhvillimin shoqëror ndër shekuj. Edhe pse sfidat e shekullit XIX dhe periudha e luftërave në vitet '90 përbënë një periudhë të vështirë, Prishtina ka treguar qëndrueshmëri dhe rigjenerim të jashtëzakonshëm. Procesi i rindërtimit pas luftës ka pasuruar qytetin me një trashëgimi të gjallë, duke ndërlidhur të kaluarën me aspiratat e modernizimit.

Kultura dhe arti në Prishtinë janë në një fazë të zhvillimit dinamik dhe inovativ. Qyteti ofron një gamë të gjerë të aktiviteteve artistike dhe kulturore, duke përfshirë arte pamore, teatër, muzikë, kinematografi, arkitekturë, dizajn, botime dhe artizanate. Artistët e Prishtinës trajtojnë tema të rëndësishme si demokracia, mjedisi dhe përfshirja sociale përmes qasjeve kritike dhe inovative. Një numër i madh ngjarjesh kulturore dhe festivalesh ndërkombëtare e vendosin Prishtinën në hartën rajonale si një qendër kulturore aktive dhe ambicioze.

Përkundër përparimeve, Prishtina përballet ende me sfida strukturore që prekin sektorin kulturor. Kufizimet financiare dhe mbështetja publike e pamjaftueshme kufizojnë mundësitë për qëndrueshmëri dhe zhvillim. Hapësirat për krijimtari, prova dhe kërkime janë të kufizuara, ndërsa mungesa e platformave për promovimin e artistëve të rinj dhe ndërlidhjen me tregjet ndërkombëtare përbën një pengesë të madhe për zhvillimin e sektorit krijues.

Angazhimi i Kryetarit të Prishtinës për t'i dhënë prioritet artit dhe kulturës është thelbësor. Ai ka shprehur një vullnet të fortë politik për të promovuar këta sektorë si në nivel lokal ashtu edhe ndërkombëtar. Në të njëjtën kohë, komuniteti artistik tregon gatishmëri për të kontribuar drejt pozicionimit të Prishtinës si një qendër kulturore me reputacion rajonal dhe ndërkombëtar. Strategjitë e partneritetit me organizata ndërkombëtare dhe donatorë ofrojnë një platformë të qëndrueshme për mbështetje afatgjate dhe inovacion.

Në këtë kontekst, Strategjia për Artin dhe Kulturën e Prishtinës për periudhën 2026-2031 paraqet një dokument të harmonizuar me standardet e BE-së, duke adresuar nevojat dhe potencialet e sektorit kulturor. Ajo fokusohet në përmirësimin e infrastrukturës kulturore, rritjen e qasjes në burime dhe fuqizimin e artistëve, duke synuar krijimin e një ekosistemi të qëndrueshëm dhe gjithëpërfshirës kulturor.

Ajo bazohet në kapitalin njerëzor dhe hapësirat publike për të forcuar kujtesën kolektive dhe identitetin unik të qytetit. Përmes kësaj strategjie, Prishtina synon të bëhet një model i avancuar për zhvillimin kulturor të qëndrueshëm, duke promovuar një frymë bashkëpunimi dhe inovacioni artistik.

METODOLOGJIA

Metodologjia e përpilimit të strategjisë për artin dhe kulturën në Prishtinë është bazuar në Manualin për Planifikimin, Hartimin dhe Monitorimin e Dokumenteve Strategjike dhe Planeve të tyre të Veprimit. Ky proces është zhvilluar në disa faza të mirëpërcaktuara, të cilat do të detajohen më poshtë.

Faza 1: Faza Përgatitore

Procesi i përpilimit të strategjisë nisi në muajin dhjetor të vitit 2023. Ekipi hartues, i përbërë nga ekspertë dhe përfaqësues të ndryshëm të sektorit, u angazhua për mbledhjen e të dhënave kualitative. Një pyetësor me titull "Përpilimi i Strategjisë për Artin dhe Kulturën në Prishtinë" u shpërnda dhe u plotësua nga 150 respondentë të ftuar në punëtori. Ky pyetësor u përqendrua në aspekte të rëndësishme si roli i komunës në art dhe kulturë, mekanizmat e subvencionimit, përdorimi i hapësirës publike, praktikat edukative dhe proceset e vendimmarrjes. Ky instrument shërbeu si bazë për mbledhjen e të dhënave për analizën e gjendjes.

Përveç pyetësorit, ekipi kryesi një rishikim të thellë të dokumenteve hulumtuese, duke përfshirë dokumente të komunës, të dhëna demografike dhe statistikore, Bruto Prodhimin Vendor (BPV), legjislaturën kulturore dhe analizën e buxhetit të komunës për kulturë. Ky rishikim përfshinte shqyrtimin e shpenzimeve kulturore të Komunës së Prishtinës, duke u fokusuar në pagat, investimet kapitale, subvencionet dhe grantet gjatë viteve të fundit.

Gjithashtu, u shqyrtuan dispozitat legjislative që lidhen me zhvillimin kulturor në Kosovë, duke pasur parasysh kornizat ekzistuese dhe ndarjen e burimeve. Dokumentet strategjike të zhvilluara në kryeqytete të tjera u analizuan për të identifikuar praktikat dhe standardet më të mira ndërkombëtare.

Faza 2: Organizimi i Punëtorive

Në janar të vitit 2024, u organizuan gjashtë punëtori sipas fushave të ndryshme, duke përfshirë palë të ndryshme të interesit si artistë, përfaqësues të institucioneve publike dhe të pavarura, shoqërisë civile, biznese dhe donatorë ndërkombëtarë. Punëtoritë u udhëhoqën nga Philippe Kern, një ekspert ndërkombëtar për politika kulturore, i cili nxori përfundimet më 30 janar 2024, duke shërbyer si platformë orientuese për hartimin e strategjisë.

Faza 3: Intervista Individuale

Pas përfundimit të punëtorive, në muajin shkurt, u zhvilluan intervista individuale me palët e interesit. Këto intervista kishin për qëllim të thellonin diskutimet dhe të siguronin një konsensus më të gjerë rreth hapave të nevojshëm për avancimin e artit dhe kulturës në Prishtinë.

Faza 4: Analiza e Gjendjes

Në këtë fazë, u identifikuan problemet dhe prioritetet bazuar në diskutimet me ekspertë të fushave të ndryshme. Analiza SWOT ndihmoi në identifikimin e pikave të forta dhe të dobëta, si dhe mundësive dhe rreziqeve që lidhen me zhvillimin kulturor.

Faza 5: Përcaktimi i Vizionit dhe Objektivave Strategjike

Gjatë kësaj faze, ekipi hartues përcaktoi vizionin e strategjisë së artit dhe kulturës. U vendosën pesë objektiva strategjike, të cilat priorizuan veprimet kryesore për përmirësimin dhe avancimin e Sektorëve Kulturor dhe Kreativ (SKK). Për secilin objektiv strategjik, u përcaktuan objektivat specifike, aktivitetet dhe treguesit.

Faza 6: Hartimi i Draftit të Parë

Drafti i parë u komentua nga eksperti ndërkombëtar Philippe Kern, i cili më 10 prill 2024 ofroi vlerësimet dhe sugjerimet e tij. Pas përmirësimeve, drafti u prezantua më 15 prill 2024 për Kryetarin e Komunës dhe drejtorët e departamenteve për sugjerime dhe komente.

Faza 7: Konsultimet dhe Vlerësimet

Pas prezantimit, drafti pritet të nënshtrohet rishikimit nga publiku përmes platformës së Komunës për konsultim publik. Komentet dhe sugjerimet e mbledhura do të analizohen dhe do të integrohen në versionin final të Strategjisë për Artin dhe Kulturën në Prishtinë, për periudhën 2026-2031.

ANALIZA E GJENDJËS

Prishtina, si kryeqendra kulturore e Kosovës, ofron një jetë të pasur artistike dhe kulturore. Ky qytet, i formësuar nga historia dhe gjeografia unike, është gjithashtu një qendër e rëndësishme për zhvillimin e artit dhe kulturës në nivel kombëtar. Mikpritja dhe dinamika kulturore e Prishtinës janë të përforcuara nga një lëvizje kulturore dhe artistike shumë aktive, e cila mbështetet kryesisht nga organizata joqeveritare (OJQ) të fuqishme dhe një skenë e pavarur kulturore. Kjo lëvizje kontribuon në mënyrë të konsiderueshme në zhvillimin e politikave kulturore, demokratizimin e shoqërisë, dhe promovimin e identitetit kulturor të venditndësisë së kësaj skene kulturore është fakti që Prishtina u zgjodh si nikoqire e edicionit të 14-të të Bienales Nomadike Evropiane "Manifesta" në vitin 2022¹.

Kryeqyteti i rfsin gjithashtu 48 fshatra që kontribuojnë në përbërjen e tij kulturore dhe sociale . Prishtina ka një popullsi dhe të shumëllojshme, me shqiptarët që përbëjnë shumicën (97.7%), dhe me grupe të tjera etnike përfshirë turqit, ashkallitë, serbët, si dhe komunitetet goran, rom dhe egjiptian .

Sipas të dhënave preliminare ngami i fundit i popullsisë, i realizuar nga Agjencia e Statistikave të Kosovës në periudhën prill-maj 2024, popullsia e Prishtinës arrin në 227,154 banorë, duke e bërë atë qytetin më të madh në Kosovë .

Megjithëse rëndësia e Sektorit Kulturor (SKK) në Kosovë është pranuar, përfshirë në kryeqytet, ky sektor mbetet ende i padokumentuar në mënyrë të plotë. Aktualisht, Prishtina nuk ka një hartë të qartë të këtij sektori të rëndësishëm . Në nivelin e Bashkimit Evropian, CCS² (SKK-të) luajnë një siderueshëm, duke kontribuar me 9 milionë vende pune, që përbëjnë 3.2% të GDP-së së BE-së, një kontribut që tejkalon sektorë si turizmi dhe industria e makinave (UNESCO, 2022) . Parashikimet globale tregojnë se deri në vitin 2030, SKK-të ëjnë rreth 10% të GDP-së globale (G20, 2021)³.

Në kontekstin e Prishtinës, sektorë të ndryshëm brenda Sektorit Kulturor kontribuojnë në zhvillimin kulturor të qytetit, por shpesh mbeten të papërfaqësuar në statistikave zyrtare . Sipas Agjencisë së Statistikave të Kosovës(ASK)⁴,

¹ Manifesta është shtrirë në 25 hapësira emblematike të Prishtinës duke paraqitur në to 77 artistë nga 32 shtete, dhe 37 nga Kosova. E ftuar nga Komuna e Prishtinës ky festival ka mbështetur ambicien e qytetarëve të Kosovës për të rikthyer, rivalizuar hapësirat publike dhe për të ndihmuar në rishkrimin e të ardhmes së kryeqytetit të tyre.

² Nuk ka një term të dakorduar mbi përkufizimin e Sektorit Kulturor dhe Krijues (CCS) në UNESCO, BE dhe institucione të tjera. Sektorët kulturorë dhe krijues përfshijnë të gjitha fushat aktivitetet e të cilave janë të rrenjosura në vlera kulturore ose përfshijnë shprehje artistike, qoftë individuale apo kolektive. Këta sektorë janë të përkufizuara në kornizën ligjore të Programit *Creative Europe*. Klasifikimi i Eurostat përfshin 10 fusha kulturore: Trashëgimia, Arkivat, Bibliotekat, Librat dhe shtypi, Artet pamore, Artet performative, Produktet audio-vizuale dhe multimedia, Arkitektura, Reklamimi, Punëdoret. Gjithashtu përfshin gjashtë veprimtari: krijimtarinë, prodhimin dhe publikimin, shpërndarjen dhe shitjen, ruajtjen, edukimin, manaxhimin dhe mundësimi i masave rregulluese.

³ G20 është një forum ndërqeveritar që përfshin 19 vende sovraane, Bashkimin Evropian dhe Bashkimin Afrikan. Ai punon për të adresuar çështjet kryesore që lidhen me ekonominë globale, të tilla si stabiliteti financiar ndërkombëtar, zbutja e ndryshimeve klimatike dhe zhvillimi i qëndrueshëm.

⁴ Bazuar në të dhënat e Agjencisë së Statistikave të Kosovës (ASK) ne kemi informacion për të gjithë Republikën e Kosovës, dhe jo specifikisht për Prishtinën e vitit 2022. Të dhënat e punësimit në sektorin kulturor derivojnë prej pyetësorit të fuqisë punëtore. Punësimi kulturor përfshin të gjithë ata individë që punojnë në aktivitete ekonomike që konsiderohen kulturore nëse personat kanë një punë në sektorin kulturor. Kjo përfshin gjithashtu bashkëpunimin kulturor pavarësisht nëse punësimi i tyre është në një aktivitet jokulturor.

vetëm 3,720 individë janë të punës vitetore kulturore ose në profesione të lidhura me kulturën, duke përbërë rreth 0.9% të punësimit total në vend . Këto të dhëna nuk reflektojnë plotësisht kontributin e skenës së kulturës së pavarur, e një rol të rëndësishëm në zhvillimin dhe dinamizmin kulturor të qytetit.

Për këtë arsye, është thelbësore që të përmirësohet mbledhja e të dhënave në lidhje me SKK-të, në mënyrë që të kuptohet më mirë madhësia, shpërndarja dhe ndikimi i këtij sektori në ekonominë kombëtare . Rritja e ndërgjegjësimit për rëndësinë ekonomike dhe shoqërore të SKK-ve është një hap i rëndësishëm për të qendrueshëm dhe forcimit të pozicionit të tyre brenda ekonomisë së vendit.

MUZIKA

Skena muzikore e Prishtinës është një ekosistem i larmishëm dhe dinamik që ka një ndikim të rëndësishëm në identitetin kulturor të qytetit. Duke përfshirë një gamë të gjerë zhanresh dhe aktivitete, ajo ka ndihmuar në formësimin e Prishtinës si një qendër kulturore dhe artistike, jo vetëm në nivel kombëtar, por edhe në atë rajonal. Çdo vit, qyteti organizon mbi 30 festivale muzikore që mbulojnë zhanre nga muzika klasike deri te format bashkëkohore dhe eksperimentale, duke tërhequr artistë dhe adhurues nga e gjithë bota.

Përparësitë e skenës muzikore

Një nga përparësitë kryesore të skenës muzikore në Prishtinë është prania e festivaleve të shumta dhe aktiviteteve kulturore që përfaqësojnë një spektër të gjerë artistik. Festivali “Sunny Hill,” organizuar nga këngëtarja me famë botërore Dua Lipa, ka sjellë vëmendjen ndërkombëtare në Kosovë, duke tërhequr mijëra vizitorë dhe artistë të njohur. Festivale të tjera si “ReMusica,” që përqendrohet në muzikën klasike, dhe “DAM Festival,” i fokusuar në muzikën bashkëkohore, kontribuojnë gjithashtu në reputacionin kulturor të qytetit.

Institucionet muzikore publike luajnë një rol kyç në zhvillimin e skenës muzikore. Filharmonia e Kosovës, e përbërë nga Orkestra Simfonike dhe Kori, është një nga institucionet kryesore që promovon muzikën klasike 120 anëtare⁵, ndërsa Teatri Kombëtar i Operas dhe Baletit ofron një gamë të gjerë aktiviteteve muzikore. Këto institucione ndihmojnë në ruajtjen dhe promovimin e muzikës dhe kulturës së lartë në Prishtinë.

Gjithashtu, qyteti ka një infrastrukturë të fortë për edukimin muzikor, me tre fakultete muzikore dhe shkolla të dedikuara që ofrojnë formim për muzikantët e rinj. Kjo krijon një brez të ri artistësh të talentuar që do të kontribuojnë në zhvillimin e mëtejshëm të skenës muzikore të qytetit.

Problemet dhe dobësitë e skenës muzikore

Megjithë përparësitë e saj, scena muzikore e Prishtinës përballet me disa sfida të rëndësishme. Financimi i pamjaftueshëm është një nga problemet kryesore. Shumica e festivaleve dhe iniciativave mbështeten në vetëfinansim, sponsorizime dhe shitjen e biletave, ndërsa mbështetja nga sektori publik është e kufizuar. Kjo mungesë financimi kufizon aftësinë e artistëve dhe organizatave për të zhvilluar projekte afatgjata dhe për të përmbushur nevojat e skenës muzikore në mënyrë të qëndrueshme.

⁵ Filharmonia e Kosovës paraqet padyshim vazhdimësinë e punës së ish Orkestrës Simfonike të Radiotelevizionit të Prishtinës (e themeluar 1975) veprimtarisë së cilës u shua me dhunë nga regjimi serb në vitin 1990. Kori i Filharmonisë së Kosovës është ansamble profesionist me 50 anëtare përfshinë vepra të epokave të ndryshme stilistike nga renesanca e deri te veprat e kompozitorëve të muzikës bashkëkohore.

Mungesa e hapësirave për organizime është evidente për të gjitha aktivitetet muzikore në qytet. Skena e muzikës “live” dikur e shtrirë edhe në klube ikonike po ashtu vuan pasojat e pandemisë duke çuar në mbylljen e lokaleve për muzikë “live”. Disa prej hapësirave publike ku mbahen aktivitetet kryesore të muzikës mbeten: Salla e Kuqe, Atelieja dhe Amfiteatri i Pallatit të Rinisë dhe Sportit, Amfiteatri i ri Bibliotekës Universitare, Salla e vogël e Fakultetit të Arteve, Holli i Bibliotekës Kombëtare të Kosovës, Kino Armata, Modelariumi i Fakultetit të Arkitekturës, Kisha katolike “Shën Ndou” dhe Katedralja “Nënë Tereza”. Hapësira në pronësi private, si “Hotel Emerald” (salla “Beethoven”) dhe “Swiss Diamond” (salla “Dyar”) kanë salla për shfaqje. Hapësira më periferike si Klan Arena apo AMC Hall, ndodhen në periferi të Prishtinës dhe shërbejnë për organizimin e eventeve më të mëdha (me kapacitet prej 1000 vetash).

Hapësirat publike të hapura përdoren kryesisht gjatë muajve të verës dhe janë: Sheshi “Skënderbeu”, amfiteatri në sheshin “Zahir Pajaziti”, rruga “2 korriku”, platoja e Pallatit të Rinisë dhe Sportit, amfiteatri i parkut të Gërmisë dhe fusha e basketit, si dhe kalaja e Harilaqit.

Rritja e numrit të hapësirave për koncerte dhe festivale do të ndihmonte në përmirësimin e infrastrukturës dhe do të krijonte mundësi të reja për artistët dhe organizatorët.

Mundësitë për zhvillim

Skena muzikore e Prishtinës ka një potencial të madh për të zgjeruar ndikimin e saj në nivel rajonal dhe ndërkombëtar. Festivali “Sunny Hill” dhe festivale të tjera si “Chopin Piano Fest” tregojnë mundësitë që qyteti ka për të tërhequr audienca të reja dhe për të forcuar reputacionin e tij ndërkombëtar. Zhvillimi i zhanreve të ndryshme, përfshirë muzikën elektronike, po ashtu diversifikon ofertën kulturore dhe krijon një peizazh artistik më të pasur dhe energjik.

Për të siguruar një zhvillim të qëndrueshëm, është thelbësore të rritet mbështetja financiare nga sektori publik dhe privat. Një investim i qëndrueshëm në infrastrukturë dhe krijimi i hapësirave të reja për performanca muzikore do të ishin hapa të rëndësishëm për të përmirësuar skenën muzikore të qytetit dhe për të ndihmuar artistët të arrijnë sukses të qëndrueshëm.

KINEMATOGRAFIA

Kinematografia në Kosovë ka arritur sukses të jashtëzakonshëm në skenën globale, duke u njohur në ngjarje prestigjioze si Oscars, BAFTA dhe Sundance. Këto arritje kanë tërhequr vëmendjen e qeverisë, duke ngritur si çështje të interesit publik me potencial të madh për rritje dhe suksese të mëtejshme.

Qendra Kinematografike e Kosovës (QKK) është institucioni kryesor publik për kinematografi në Kosovë, i cili ka për qëllim realizimin e politikave kinematografike për interesin publik. QKK organizon thirrje vjetore për subvencionimin e projekteve filmike në kategori të ndryshme si metrazh i shkurtër dhe i gjatë artistik, dokumentar, animacion, zhvillim skenarësh dhe bashkëprodhime ndërkombëtare. Përveç kësaj, QKK promovon industrinë e filmit të Kosovës

në festivale dhe tregje ndërkombëtare të filmit. QKK ka të regjistruara 280 studio filmike që rrisin fushën e regjisorëve të talentuar, producentëve dhe skenaristëve.

Sa i përket edukimit, Fakulteti i Arteve, përmes Regji e Filmit dhe Televizionit, është institucioni më i besueshëm për studimin e filmit në Kosovë. Ky fakultet ofron një bazë të fortë akademike dhe praktike për studentët e filmit.

Platformat joformale si “Neo School e Kino Armatës”, “Anibar” dhe “Akademia e Animacionit” ofrojnë trajnime ekstrakurrikulare për filmbërësit e rinj në zhanre të ndryshme. Këto programe janë thelbësore për zhvillimin e aftësive praktike dhe kreative të studentëve për aspektet e ndryshme të procesit të filmbërjes së dokumentarëve, prej produksionit, hulumtimit, zhvillimit të skenarit, regjisë, montazhit, audios.

Kino Armata, Kino Rinia dhe Kino ABC ofrojnë hapësira për shfaqje të filmave dhe promovimin e përmbajtjeve audiovizuale. Megjithatë, ekziston një mungesë e pajisjeve moderne dhe studiove të prodhimit, të cilat janë esenciale për post-produksionin dhe zhvillimin profesional të filmave.

Festivali ndërkombëtarë i filmit në Prishtinë, ndryshe i njohur si PriFest, mbahet në Prishtinë, dhe shfaq produksione të ndryshme filmash të mirënjohur ndërkombëtarisht në regjionin e Ballkanit. Është themeluar pas deklarimit të pavarësisë së Kosovës, në vitin 2008. Përmes Pri Film Fest, Prishtina shfaqet si qendër për takime ndërkombëtare të filmbërësve dhe studiove. Këto ngjarje ofrojnë një platformë për shkëmbim ndërkombëtar, duke lejuar profesionistët vendas të shfaqin punën e tyre, të lidhen me homologët ndërkombëtarë dhe të shkëmbejnë njohuri të vlefshme me industrinë globale të filmit. Përveç kësaj, televizioni kombëtar i Prishtinës, RTK, luan një rol vendimtar në promovimin e talenteve dhe produksioneve vendore, duke forcuar më tej pozitën e qytetit në skenën ndërkombëtare të filmit.

Megjithëse qeveria njeherë rolin vendimtar të filmit, industria përballet me kufizime në infrastrukturë, teknologji dhe kapacitete. Në punëtorinë e organizuar më 24 janar 2024, me përfaqësues të sektorit të kinematografisë dhe intervistat e zhvilluara me profesioniste të fushës, u identifikuan sfidat kryesore, si: mbështetja financiare e pamjaftueshme, mungesa e pajisjeve moderne kamera, audio pajisje, njësi montazhi, etj, procedurat burokratike për lejet e xhirimit dhe mungesa e trajnimeve të specializuara. Buxheti i ndarë nga Ministria e Kulturës Rinisë dhe Sporteve (MKRS) për vitin 2024 për QKK, prej 1,600,000 euro, u konsiderua i pamjaftueshëm. Në punëtori u theksua nevoja për një fond të veçantë të Kryeqytetit për kinematografinë sipas praktikave të vendeve të zhvilluara me qëllim të promovimit të artistëve të rinj dhe rritjes së pjesëmarrjes në skenën ndërkombëtare, e cila përkthehet në zhvillim ekonomik. Një industri e fortë filmike ndihmon në zhvillimin e identitetit dhe kulturës kombëtare, edukimin e publikut dhe promovimin e turizmit, duke bërë që lokacionet filmike të kthehen në destinacione të njohura turistike.

ARTET PAMORE

Skena e arteve pamore në Prishtinë shquhet për pasurinë dhe larmishmërinë e saj, duke reflektuar një ekosistem dinamik dhe të ndryshueshëm. Ajo mbështetet në një spektër të gjerë artistësh, hulumtuesish, kuratorësh, institucioneve dhe platformave online që promovojnë artin në forma të ndryshme si piktura, video, skulpturë, media të miksuara, performancë dhe publikime. Kjo larmi është përforcuar nga një rrjet i fuqishëm që përfshin kompani të printimit, dizajnit dhe prodhimit të materialeve, duke krijuar një sistem të ndërlidhur që mbështet artin pamor.

Hapësirat kryesore për artet pamore përfshijnë institucionet publike si *Galeria Kombëtare e Kosovës*⁶ dhe *Galeria e Ministrisë së Kulturës (Qafa)*⁷, si dhe hapësirat e institucioneve të arsimit të lartë, si Galeria e Arteve dhe Galeria e Akademisë së Arteve dhe Shkencave të Kosovës. Megjithatë, pjesa më e madhe e aktiviteteve artistike realizohet nga skena e pavarur, e cila përfshin organizata si Foundation 17, Termokiss, Stacion - Qendra për Art Bashkëkohor Prishtinë, dhe festivale si "HAPU".

Artet rrugore përbëjnë një aspekt të rëndësishëm të skenës artistike në Prishtinë, me ngjyra dhe komente që zbukurojnë çdo anë të qytetit. Takimi i përvitshëm i "Meeting of Styles" sjell së bashku artistë vendorë dhe ndërkombëtarë, duke ofruar një platformë për mesazhe të larmishme dhe ekspresive.

Megjithatë, skena e arteve pamore përballlet me sfida të rëndësishme. Mungesa e hapësirave për prodhim, mjeteve dhe burimeve financiare ka ndikuar në zhvillimin e saj. Sidoqoftë, artistët e pavarur janë të angazhuar me çështje politike dhe shoqërore, duke shfaqur punimet e tyre përmes ekspozitave dhe ndërhyrjeve artistike, të organizuara nga iniciativa si Oral History Initiative, Cultural Heritage without Borders (CHWB), dhe ForumZFD.

Peizazhi i artit publik në Prishtinë është gjithashtu i pasur, me statuja dhe instalacione që përfaqësojnë figura historike dhe ngjarje të rëndësishme. Monumentet si ai i Skënderbeut dhe Ibrahim Rugovës, së bashku me instalacione të reja si "Trëndafili i Bardhë" nga Sislej Xhafa, e theksojnë rëndësinë e artit në hapësirën publike. Kjo shpërndarje e arteve publike nënvizon potencialin e pashfrytëzuar të qytetit për të integruar veprat e artit bashkëkohor në arkitekturën e tij, duke krijuar hapësira interaktive që nxisin angazhimin e komunitetit.

Përveç kësaj, zhvillimi urban i Prishtinës ka anashkuar angazhimin e komunitetit, duke çuar në mungesën e hapësirave publike që nxisin ndjenjën e përkatësisë. Çështja e hapësirës publike është një temë e vazhdueshme në diskutimet mbi përdorimin dhe programimin e saj, me artistët dhe organizatat e shoqërisë civile që kontribuojnë në këtë dialog përmes projekteve dhe hulumtimeve.

Në këtë kontekst, Prishtina shënoi një ngjarje të rëndësishme me Manifesta 14 në vitin 2018, e cila transformoi hapësirat publike me ndërhyrje artistike dhe rindezi interesin për artin. Kjo bienale ka shërbyer si një testament për potencialin e qytetit dhe është një shembull i rëndësishëm i bashkëpunimit ndërkombëtar.

Megjithatë, mundësitë për rezidenca dhe trajnime për artistët janë të limituara, duke e bërë të vështirë zhvillimin e tyre në nivel ndërkombëtar. Fondacioni 17 dhe Qendra Multimedia ofrojnë disa mundësi, por kërkohet më shumë mbështetje për të krijuar hapësira dhe burime që nxisin kreativitetin dhe angazhimin e artistëve.

Në përfundim, skena e arteve pamore në Prishtinë është një reflektim i pasurisë kulturore dhe sfidave që përballlet komuniteti artistik. Me mbështetje të vazhdueshme dhe përkushtim për angazhimin e komunitetit, kjo skenë ka potencialin të zhvillohet dhe të rritet në mënyrë të qëndrueshme.

TEATRI DHE ARTET PERFORMUESE

Skena teatrore dhe artistike në Prishtinë përbën një mozaik të pasur dhe të larmishëm, i cili reflekton një angazhim të vazhdueshëm për të promovuar artin dhe kulturën në nivel lokal dhe ndërkombëtar. Qyteti ofron një gamë të gjerë shfaqjesh përmes teatrove si Teatri Kombëtar i Kosovës, Teatri ODA dhe Teatri i Qytetit të Prishtinës "Dodona".

⁶ Galeria Kombëtare e Kosovës u themelua në vitin 1979 si institucion kulturor për prezantimin e artit pamor dhe ruajtjen e mbledhjen e veprave më me vlerë. Për këto 30 vjet të veprimtarisë ky institucion ka organizuar afro 500 ekspozita në vend dhe në botën e jashtme, të cilat janë përcjellë me shumë botime, dhe blerjen e afro 1000 punimeve artistike nga të cilat është formuar një fond i pasur i Galerisë.

⁷ Galeria e Ministrisë së Kulturës GMK ka filluar punën në shtator të vitit 2000. Që nga fillimi i saj e deri më sot, janë organizuar mbi 200 ekspozita individuale e kolektive të autorëve vendor dhe ndërkombëtar.

Veçanërisht Teatri i Kukullave "Dodona", që është i vetmi teatër nën administrimin e qytetit, ka arritur të dallojë me pjesëmarrjen e tij në festivale kombëtare dhe ndërkombëtare. Ky institucion është shembull i përpjekjeve të suksesshme për të ruajtur dhe promovuar artin në nivel komunal.

Përtej teatrove tradicionale, organizata të pavarura kulturore si Qendra Multimedia⁸ dhe "ART Polis" luajnë një rol të rëndësishëm në zhvillimin e mëtejshëm të skenës teatrore dhe artistike në Prishtinë. Këto organizata shfrytëzojnë teatrin për të ndihmuar zhvillimin social dhe kulturor përmes dialogut dhe projekteve të ndryshme, duke sjellë në fokus çështje të rëndësishme shoqërore. Kontributi i tyre është një shtytje e rëndësishme për diversifikimin e aktiviteteve kulturore dhe artistike në qytet.

Institucionet arsimore, si Kolegji "AAB" përmes teatrit "Faruk Begolli", krijojnë platforma për shfaqje studentore, duke mbështetur zhvillimin e talentëve të reja dhe duke pasuruar jetën kulturore të qytetit. Festalet si Prishtina International Theatre Festival (PITF) dhe festivali "HAPU" organizuar nga Teatri ODA, sjellin produksione inovative nga brenda dhe jashtë vendit, duke e bërë qytetin një qendër për shfaqje ndërkombëtare dhe për bashkëpunime artistike.

Megjithë vështirësitë historike dhe politike, skena teatrore e Prishtinës ka mbetur dinamike dhe e gjallë, duke vazhduar të rritet me projekte të reja dhe iniciativa të freskëta. Një tjetër dimension i rëndësishëm i skenës artistike është ai i arteve performuese, që përfshin Opera, Baletin Kombëtar dhe Ansamblin "Shota", të cilët luajnë një rol qendror në pasurimin e jetës kulturore të qytetit. Këto trupa performuese ofrojnë shfaqje të rregullta dhe bashkëpunojnë për të sjellë në jetë produksione të reja dhe me cilësi të lartë.

Prishtina është gjithashtu shtëpia e një numri të madh ansamblesh kulturore dhe artistike që kanë luajtur një rol të rëndësishëm në ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kombëtare. Ansamblet si "Bajram Curri", Ansambli i Këngëve dhe Valleve të Universitetit të Prishtinës, dhe shumë të tjerë, kanë ndihmuar në ruajtjen e traditave muzikore dhe koreografike të Kosovës, duke ofruar një platformë për talente të reja dhe duke siguruar që trashëgimia kulturore të mos harrohet. Këto ansamble jo vetëm që performojnë në ngjarje të ndryshme lokale, por gjithashtu promovojnë Kosovën në arenën ndërkombëtare, duke marrë pjesë në festivale dhe aktivitete jashtë vendit.

Nga ana tjetër, shumë prej këtyre ansambleve përballen me sfida të rëndësishme financiare dhe teknike. Mungesa e infrastrukturës adekuate dhe e fondeve ka ndikuar negativisht në mundësitë e tyre për të zhvilluar projekte ambicioze dhe për të zgjeruar aktivitetet e tyre. Për shembull, disa ansamble folklorike si "Bajram Curri" dhe "Hivzi Sulejmani" përballen me kufizime të mëdha në burime, gjë që ndikon në kapacitetet e tyre për të realizuar aktivitetet artistike dhe për të ruajtur trashëgiminë kulturore.

Përkundër këtyre sfidave, festivali ndërkombëtar i valleve folklorike për fëmijë "Ylberi i Prishtinës" ka arritur të ruajë statusin e tij si një nga festalet më të rëndësishme për fëmijët në rajon. Ky festival tërheq qindra pjesëmarrës nga e gjithë bota, duke promovuar jo vetëm shkëmbimin kulturor, por edhe edukimin e brezave të rinj për rëndësinë e trashëgimisë kulturore.

⁸ Nga viti 2002 Qendra ka organizuar dhe facilituar mbi 100 projekte artistike, në Kosovë por edhe në vende të tjera në Evropë. Komuniteti i artistëve/ekspertëve bashkëpunues të Qendrës krijon ngjarjet e veta dhe lehtëson programimin për të tjerët. Prodhimet e Qendrës kanë qenë me turne në më shumë se 100 teatro ndërkombëtare dhe festivale teatrore në Evropë, USA and Africa. Puna e Qendrës Multimedia është shfaqur gjerësisht në shtypin ndërkombëtar, përfshirë The Guardian (UK), Der Spiegel (Gjermani), La Repubblica (Itali), The Stage (UK), New York Times (SHBA), Teatri Heute (Gjermani) Danas (Serbi), Frankfurter Allgemeine Zeitung (Gjermani), Teatri Amerikan, Der Standard (Austri), Linköping (Suedi), Hystrio (Itali), Cassandre (Francë) etj

Skena artistike e Prishtinës është një kombinim i pasionit, talentit dhe përkushtimit që vazhdon të gjallërojë qytetin, pavarësisht sfidave të shumta.

TRASHËGIMIA KULTURORE

Qyteti i Prishtinës ka një trashëgimi të madhe historike dhe kulturore, me 102 monumente arkitekturore dhe 4 monumente arkeologjike. Qendra e vjetër e qytetit përfshin historinë e periudhës osmane mes xhamive, hamamit të madh (banja turke) dhe shtëpive tradicionale të asaj periudhe.

Sidoqoftë mungesa e një mekanizimi të mirëfilltë për mbrojtjen urbane dhe arkitekturore paraqet sfida të menaxhimit dhe ruajtjes së kësaj trashëgimie të vlefshme. Projekte të pakontrolluara të zhvillimit, ndërtime inkongruente të reja dhe gjendja e braktisur e monumenteve të rëndësishme si Hamami i Madh theksojnë nevojën urgjente për një plan strategjik të ruajtjes së tyre.

Përprojekjet e fundit nga UNHABITAT dhe MKRS kanë kërkuar ripërcaktimin e kufijve për zonën historike dhe krijimin e zonave mbrojtëse. Ky bashkëpunim fokusohet në monumentet e shekullit të XX-të shënon një hap të rëndësishëm për një menaxhim holistik të trashëgimisë. Gjithashtu, investime nga Bashkimi Evropian e kanë lehtësuar restaurimin e Kullës së Sahatit ndërsa partneritetet e qytetit me organizata si CHWB synojnë të rigjallërojnë zona kryesore si rruga “Model”.

Ndërsa këto përpjekje përqendrohen kryesisht në trashëgiminë e materiale, sfida qëndron në zgjerimin e këtyre përpjekjeve në mbrojtjen e elementeve kulturore jomateriale/shpirtërore.

Pavarësisht diversitetit të pasur kulturor të qytetit, ka një neglizhencë të dukshme për ruajtjen e elementeve të trashëgimisë jomateriale, duke përfshirë traditat, muzikën, gjuhën dhe praktikat kulturore.

Këto elemente, të ngulitura thellë në kujtesën kolektive të qytetarëve, kërkojnë hulumtim dhe prezantim të mirërenduar për të kuptuar dhe vlerësuar plotësisht pasurinë kulturore të Prishtinës. Adresimi i këtij hendeku është thelbësor për një kuptim gjithëpërfshirës dhe ruajtjen e qëndrueshme të identitetit të qytetit.

Duke kuptuar se peizazhi urban është i endur në mënyrë të ndërlikuar në procese më të gjera shoqërore, çdo cep është formësuar nga zhvillimet politike dhe ekonomike. Kosova përballlet çdo ditë me ndikimin e qëndrueshëm të kolonializimit. Duke kaluar nëpër luftë, shumë nga arkivat e saj ende mungojnë, janë shkatërruar ose të vjedhura. Për më tepër, shumë artefakte nga Muzeu i Kosovës janë marrë dhe ndodhen në Beograd⁹. Gjatë luftës gjatë viteve të 90-ta, Prishtina ishte qendra e rezistencës politike dhe qytetare. Ambientet si Teatri dhe Galeria Dodona, Elida apo Hani i 2 Roberteve tejkaluan funksionet e tyre kryesore¹⁰. Ato nuk ishin thjesht skena për artin; ato u bënë

⁹ The stolen artefacts of Kosovo: <https://balkanacademia.com/2023/08/27/the-stolen-artefacts-of-kosovo/>

¹⁰ Hani i 2 Roberteve: cultural centre of Prishtina, rebellion against the regime, Koha Net: <https://www.koha.net/en/kulture/275125/hani-i-2-roberteve-ndash-brend-kulturor-i-prishtines-rebelim-ndaj-regjimit>

platforma për shprehjen e mospajtit dhe nxitjen e unitetit. Lufta për liri dhe organizim të shtetit të Kosovës atëherë bëhej nëpër shtëpi private ku tani shkollat e mesme mbaheshin sikurse Shtëpia e Herticës¹¹ u shndërruan në shkolla të mesme.

Sfida e sotme sillet rreth punës së kujtesës, interpretimit të ndërtesave, adresimit të arkivave të humbura dhe të vjedhura dhe ndërtimit të arkivave të reja për të nxjerrë në pah këto histori të ndërlikuara. Qëllimi është shpërndarja e njohurive, duke çuar në përmirësimin e kushteve materiale dhe të jetesës. Në Kosovë, punëtorët e kulturës janë angazhuar prej kohësh në veprimtari që lidhen me kujtesën, rrëfimet dhe hapësirat publike për shkak të përpjekjeve të gjera, përvijimit dhe interpretimit të nevojshëm.

Përpjekjet e tyre synojnë të sigurojnë që një histori me shumë shtresa dhe përfshirëse të tregohet. Jo vetëm disa arkiva mungojnë, por shumë vende mungojnë në demarkacionin e ngjarjeve historike të rëndësishme. Proceset e arkivimit janë ende në një pozicion të brishtë. Në Prishtinë ekziston Instituti Kombëtar i Historisë "Ali Hadri" i cili kryen kërkime historike akademike. Në anën tjetër, shumë biseda dhe projekte rreth pyetjes së arkivave po sjellin organizatat kulturore shoqërore si Oral History Kosova, Fondacioni Lumbardhi, Pykë-Presje, Fondacioni 17, Qendra e Dokumentimit Kosova, YIHR, etj.

Thirrja për bashkëpunim të vazhdueshëm midis komunitetit, autoriteteve lokale dhe organizatave të trashëgimisë është një aspekt themelor i qëndrueshmërisë dhe promovimit të trashëgimisë kulturore të Prishtinës. Përtej strukturave fizike, ky angazhim bashkëpunues duhet të zgjerohet për të përfshirë aspektet e pakënaqshme që formojnë kurrizin e identitetit të qytetit. Vetëm përmes përpjekjeve të bashkuara mund të zbatohet një strategji e qëndrueshme dhe efektive e mbajtjes. Identifikimi i disa sitesh arkeologjike dhe monumenteve brenda Komunës së Prishtinës është një hap vendimtar në njohjen e thellësisë së rrënjëve historike të qytetit. Megjithatë, kërcënimet e vazhdueshme nga zhvillimet e tanishme dhe të ardhshme, së bashku me industrializimin, kërkon masa parandaluese të menjëhershme për të mbrojtur këto thesare arkeologjike. Integrimi i ruajtjes arkeologjike në strategjitë e planifikimit urban dhe zhvillimit është i domosdoshëm për të siguruar bashkëjetesën pa problem të trashëgimisë dhe progresit.

Trashëgimia kulturore nuk është një objekt i historisë, por një fuqi dinamike që mund të kontribuojë në mënyrë të konsiderueshme në zhvillimin ekonomik. Propozimi për një qasje të integruar në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, duke përfshirë ruajtjen, vlerësimin dhe rivitalizimin, përputhet me besimin se pasuritë kulturore mund të veprimtari si katalizatorë për rritjen ekonomike. Duke përdorur trashëgiminë kulturore për turizëm të qëndrueshëm, Prishtina jo vetëm që mund të përforcojë identitetin e saj kulturor, por gjithashtu të krijojë krenari në mes të banorëve të saj. Prishtina gjendet në një pikë kritike ku ndërhyrjet strategjike janë të pamohueshme për të gjetur një ekuilibër mes zhvillimit dhe mbajtjes së trashëgimisë së saj të pasur kulturore. Ndërsa iniciativat e fundit sinjalizojnë momentum pozitiv, ka një nevojë urgjente për të zgjeruar fokusin për të përfshirë elementet e pakënaqshme të trashëgimisë.

ARTE DHE ARTIZANATET

Jeta kulturore dhe shpirtërore e shqiptarëve kudo është shumë e pasur. Ajo ka një traditë të gjatë që rrjedh thellë në lashtësi dhe mban mbi supe peshën e shekujve dhe mijëvjeçarëve. Populli ynë e ka ruajtur me zell të madh këtë

¹¹ Heritca School House, Oral History Initiative: https://oralhistorykosovo.org/points_of_interests/home-schools-hertica-family-house/

jetë të pasur kulturore me të gjitha veçoritë e saj karakteristike. Në varësi të kohës, kjo kulturë paraqet aktivitetet kryesore ekonomike të qyteteve tjera dhe të Prishtinës, që kanë pasur ndikim të madh në zhvillimin e saj.

Prishtina ka një trashëgimi të pasur në artizanatet tradicionale, përfshirë artet e tekstitit, punimet në metal dhe dru, argjend si dhe zeje të tjera si teneqepunuesit duke pasur një ndikim të thellë në kulturën dhe identitetin e qytetit, e cila në kohën bashkëkohore shpesh nuk njihen dhe nuk vlerësohen në masën e duhur.

Në Prishtinë, artet e tekstitit, zejtaria e sermagjinjeve kanë qenë mjaft të zhvilluara. Veshjet e nusërisë dhe punimet me kadife të qëndisura me penje të art dhe argjend përbëjnë një aspekt të rëndësishëm të trashëgimisë kulturore. Dyqanet e nuseve janë dëshmi e aftësive të artizanëve lokalë, të cilët përdorin teknika të ndryshme si thurja me grep, qëndisja dhe punimet me rruaza për të zbukuruar veshjet dhe sendet shtëpiake. Këto punime ruajnë dhe promovojnë trashëgiminë kulturore dhe janë të pranishme në dasma dhe ceremoni të tjera të rëndësishme. Përveç dyqaneve të nuseve, edhe lëkurëpunuesit, rrobaqepësit, qëndisësit, endësit e mëndafshit dhe qilimtarët shfaqin ekspertizën e qytetit në fushën e tekstileve.

Përveç artit të tekstitit, punimet në metal dhe dru tregojnë gjithashtu një trashëgimi të pasur artistike në Prishtinë. Artizanët në këto fusha krijojnë objekte të rralla që rrëfejnë histori përmes detajeve dhe përkushtimit ndaj mjeshtërisë. Shumë nga produktet e punuara me dru përmbajnë motive dhe dizajne tradicionale që kanë kuptime simbolike.

Argjendarët dhe orëpunuesit përfaqësojnë përkushtimin e qytetit ndaj punimit të metaleve. Shumë nga dizajnet e përdorura në filigran kanë kuptime simbolike dhe shpesh janë të lidhura me histori lokale, mitologji dhe simbole që përfaqësojnë identitetin dhe traditat e komunitetit.

Një sfidë e rëndësishme për trashëgiminë e këtyre artizanateve është mungesa e mundësive për të fituar dhe përmirësuar aftësitë në këto zanate. Sipas specialistëve të kësaj fushe, zanatet janë shndërruar në punë jo edhe aq fitimprurëse, gjë që mund të jetë një nga arsytet pse të rinjtë nuk dëshirojnë të vazhdojnë zanatin e të parëve të tyre.

Në këtë kontekst, është e nevojshme të zhvillohen programe që ofrojnë trajnime dhe aftësime në artizanatin tradicional. Nga kjo do të përfitonte jo vetëm komunitetin vendas, por do të ndihmonte gjithashtu në ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore të qytetit.

Për të adresuar këtë problem, është e nevojshme të nisë një proces hulumtimi mbi potencialin e tregut dhe të zhvillohen programe afatshkurtra që të tërheqin vizitorët dhe popullsinë vendase në mësimin e këtyre zanateve. Mungesa e programeve gjithëpërfshirëse artistike dhe mbështetjes për punëtoritë vendore të artit dhe artizanateve është një problem që kërkon zgjidhje. Aktualisht, qytetarët kanë shumë pak mundësi për të ushtuar aftësitë e tyre krijuese në këto fusha. Iniciativat ekzistuese, të mbështetura nga fondet publike dhe OJQ-të, janë të pamjaftueshme për të arritur një masë më të gjerë qytetarësh që dëshirojnë të zbulojnë talentet e tyre.

Në këtë kontekst, është e rëndësishme të ndërtohen kapacitete në nivel komuniteti. Shkollimi dhe trajnimi profesional janë elemente thelbësore për ruajtjen dhe zhvillimin e zanateve tradicionale. Për të siguruar që këto

aftësi dhe njohuri të mbeten autentike dhe të përcillen te brezat e rinj, disa hapa dhe strategji mund të jenë të dobishme: krijimi i programeve arsimore që përfshijnë mësimdhënien direkte nga mjeshtrit e zanateve tradicionale; organizimi i punëtorive dhe trajnimeve ku mjeshtrit ndajnë teknikat dhe aftësitë e tyre me të rinjtë; sigurimi i kushteve për nxënësit që të praktikojnë zanatet në mjedise reale dhe autentike; inkurajimi i përdorimit të materialeve dhe teknikave autentike në krijimin e produkteve. Kjo qasje holistike jo vetëm që ruan kulturën, por gjithashtu nxit kreativitetin dhe zhvillimin ekonomik në komunitetet lokale.

BIBLIOTEKAT

Komuna e Prishtinës ka 17 biblioteka publike, së bashku me Bibliotekën Kombëtare të Kosovës. Biblioteka kryesore ka një koleksion prej 58,475 librash dhe 16 degët e saj shërbejnë në lagje të ndryshme.

Biblioteka e qytetit të Prishtinës "Hivzi Sulejmani" është institucion kulturor, edukues e informues që grumbullon, pasuron, përpunon, ruan dhe jep në huazim koleksionet e veta nga fushat e ndryshme të krijimtarisë dhe të veprimtarisë intelektuale, e menaxhuar nga Komuna e Prishtinës. Biblioteka Hivzi Sulejmani (Bibliotekat)¹², shtrihet në degët "Përkujtimore", "Përrallat" dhe "Lektura" në Pallatin e Rinisë, Bardhosh, Llukar, Hajvali, Slivovë, Keqekollë, Koliq dhe Kishnicë, të gjitha këto degë nuk funksionojnë dhe e kanë të nevojshëm procesin e rivitalizimit që ato të jetë të mirëmbajtura, mikpritëse dhe të pajisura me mjete moderne. Tanimë ka nevojë për të aktivizuar disa nga degët ekzistuese si dhe çdo lagje të ketë të mundur qasjen në bibliotekë.

Pavarësisht faktit se pati disa zbrapsje në vitet 1992-1999, duke përfshirë mbylljen e degëve të bibliotekave dhe dëmtimet nga lufta, u bënë përpjekje për të rindërtuar koleksionin e ri ku disa përpjekje për publikime janë përfunduar me sukses, duke përfshirë libra disa numra të revistës letrare "Oaza".

Pavarësisht kësaj, Prishtina has sfida në zhvillimin e leximit si *sjellje*. Këto sfida përfshijnë konkurrencën e medias digjitale dhe mungesën e fondeve mbështetëse, mungesën e programeve angazhuese dhe përzgjedhjen e limituar të librave.

Diversifikimi i koleksioneve pengohet prej dominimit të librit fizik dhe subvencionimeve të pamjaftueshme. Mungesa e përpjekjeve për digjitalizim paraqet një problem mbi të drejtat për *e-librat*. Në një përpjekje për t'i kapërcyer këto vështirësi, librarët e Prishtinës janë duke iu qasur në një formë aktive mundësisë për të patur udhëzim nga kolegët në rajon.

Sistemi arsimor kërkon kërkesa minimale për lexim për nxënësit, dhe kjo duhet të rritet në të paktën tre libra në muaj për të nxitur një kulturë më të fortë leximi dhe për të ushqyer kuriozitetin e studentëve.

Sistemi bibliotekar i Prishtinës ka potencial të jashtëzakonshëm si një gur themeli për angazhimin kulturor dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës. Megjithatë, kufizimet aktualisht pengojnë aftësinë e tij për t'i shërbyer plotësisht banorëve të qytetit. Me disa degë që u mungon funksionaliteti i plotë dhe mungesa e hapësirave të dedikuara për

¹² <https://www.biblioteka-pr.org/sq/Stafi>

bibliotekë në shumë lagje, këto burime jetike nuk janë lehtësisht të aksesueshme ose të integruara në jetën e përditshme të banorëve të Prishtinës.

Përtej rivitalizimit të degëve ekzistuese, strategjia thekson rëndësinë e zgjerimit të pranisë fizike të sistemit të bibliotekave. Degët e reja të bibliotekave ose hapësirat e caktuara bibliotekare do të krijohen në mënyrë strategjike në lagjet ku këto biblioteka nuk janë më funksionale. Kjo do të sigurojë që të gjithë banorët, pavarësisht vendndodhjes, të kenë akses të përshtatshëm në pasuritë e bibliotekës. Këto hapësira të reja mund të projektohen si qendra multifunksionale, duke ofruar jo vetëm shërbime tradicionale të bibliotekës, por edhe duke mbajtur evente, seminare dhe programe nga dhe për komunitetin.

INDUSTRIA E DIZAJNIT

Prishtina ka një peizazh kreativ të gjallë me 668 biznese të regjistruara në industrinë e dizajnit. Kjo industri formëson një pjesë të rëndësishme të kulturës dhe ekonomisë së qytetit.

Në dekadën e fundit, skena e dizajnit të modës ka lulëzuar, duke e pozicionuar Kosovën si eksportuesen e dytë më të madhe të veshjeve të modës së lartë në Evropë. Ngjarjet si Java e Modës në Prishtinë (Prishtina Fashion Week) dhe Nata e Modës (Fashion Night), të cilat mbahen dy herë në vit, janë dëshmi e potencialit krijues të qytetit. Këto aktivitete promovojnë talentin lokal dhe ndërkombëtar, por investimet dhe mbështetja e shtuar janë të nevojshme për të ushqyer rritjen brenda sektorit krijues dhe për të mbështetur startup-et.

Aktualisht, boshllëku i njohurive pengon potencialin e industrive krijuese në Prishtinë dhe Kosovë. Ndërsa këto industri janë shtytës të rëndësishëm të rritjes ekonomike dhe krijimit të vendeve të punës, mungojnë të dhënat për kapacitetet aktuale, tendencat ekonomike dhe mundësitë e eksportit. Programet arsimore nuk janë të përshtatura me nevojat e industrisë, gjë që mund të lidhet me shkëputjen mes akademisë dhe kërkesave të tregut. Programe edukative shpesh nuk janë të sinkronizuara me kërkesat reale të tregut, duke rezultuar në një hendek midis aftësive të mësuara dhe atyre të kërkuara nga industria. Dizajnerët duhet të përvetësojnë vazhdimisht aftësi të reja për të qëndruar të konkurrencës, duke përfshirë aftësitë digjitale, menaxhimin e projekteve dhe njohuritë në fushat e reja si intelijenca artificiale dhe analiza e të dhënave, marketing, aftësi ndërarrëse etj. Krijimi i produkteve që janë lehtësisht të riciklueshme ose të ripërdorshme kërkon një qasje të re në dizajn dhe shpesh nënkupton ndryshime të mëdha në proceset ekzistuese të prodhimit. Mungesa e një infrastrukture të mirëorganizuar për grumbullimin dhe riciklimin e materialeve pengon përpjekjet për një ekonomi më të gjelbër. Proceset aktuale të riciklimit shpesh janë të shtrenjta dhe jo efektive, duke i bërë më pak atraktive për bizneset.

Për të adresuar këto sfida, nevojiten masa dhe politika për të mbështetur sektorin privat për kompanitë që implementojnë praktikën e ekonomisë qarkore dhe për startup-et e reja për krijimin e vendeve të punës në industrinë krijuese. Këto përpjekje duhet të përfshijnë grante dhe subvencione për projekte inovative, hapësira si dhe një sistem mbështetës të integruar për zhvillimin e vazhdueshëm të peizazhit krijues të Kosovës. Kurse dhe trajnime të specializuara që përditësojnë njohuritë dhe aftësitë e profesionistëve të industrisë. Infrastrukturë e përmirësuar për riciklim: Investime në teknologji dhe sisteme të avancuara të riciklimit për të përmirësuar efikasitetin dhe koston e procesit dhe rritja e bashkëpunimit ndërmjet universiteteve dhe industrisë për të siguruar që programet edukative janë të sinkronizuara me nevojat e tregut.

EDUKIMI

Sistemi arsimor në Prishtinë përfshin 43 shkolla fillore dhe 11 shkolla të mesme, me statistika që tregojnë një total prej 38,465 nxënësish në vitin shkollor 2022/2023. Arsimi i mesëm ndahet në 29,347 nxënës në arsimin e mesëm të ulët dhe 9,118 në arsimin e mesëm të lartë. Përveç shkollave standarde publike, ekzistojnë edhe programe të dedikuara për edukimin muzikor me një shkollë publike dhe pesë private.

Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS) ka implementuar një projekt pilot "Arti në Shkolla" për klasat 6-9, duke përfshirë 1000 nxënës në katër shkolla të Prishtinës. Arsimi i lartë në art ofrohet në Universitetin e Prishtinës dhe universitete private, me programe të ndryshme si piktura, skulptura, muzika, aktrimi dhe arkitektura.

Sidoqoftë, ekzistojnë sfida të rëndësishme në zhvillimin e arsimit në art dhe kulturë. Një anketë e vitit 2024 tregoi se 75% e të anketuarve e identifikojnë mungesën e arsimit të duhur si një nga tri sfidat kryesore për zhvillimin e artit dhe kulturës. Arsimi formal dhe joformal në këtë fushë në Prishtinë vlerësohet si i dobët nga shumica e të anketuarve.

Ekziston një mungesë e trajnimit të specializuar për aftësi teknike dhe të buta në fushën e artit dhe kulturës, si menaxhimi dhe mbledhja e fondeve. Për më tepër, hendeku socio-ekonomik shpesh dikton qasjen në edukim artistik, duke kufizuar potencialin krijues të individëve, veçanërisht të fëmijëve nga zonat rurale dhe vajzave.

Prishtina gjithashtu nuk ka krijuar ende një ekosistem të qëndrueshëm për të mbështetur industrinë krijuese, në krahasim me qytete si Zagrebi dhe Lubjana, të cilat kanë zhvilluar programe të konsoliduara për artistët e rinj dhe promovimin e tyre ndërkombëtar.

TURIZMI DHE KULTURA

Prishtina, me historinë e saj të pasur kulturore dhe energjinë bashkëkohore, ka potencialin të bëhet një destinacion tërheqës turistik. Ndërsa numri i pasagjerëve në Aeroportin Ndërkombëtar të Prishtinës ka arritur 3.42 milionë në vitin 2023, është e qartë se interesi për këtë qytet po rritet. Megjithatë, disa sfida pengojnë kapacitetin e Prishtinës për të përfituar nga ky potencial.

Një sfidë kryesore është aksesin e kufizuar për turistët. Mungesa e burimeve të centralizuara dhe pikave të informacionit turistik e bën të vështirë për vizitorët të zbulojnë atraksionet e fshehura të qytetit. Po ashtu, vendet me rëndësi historike shpesh nuk kanë interpretimin e duhur, duke penguar aftësinë e tyre për të tërhequr vizitorët. Pjesët e historisë së qytetit kanë potencialin për të treguar histori të pasura dhe për të pasuruar kulturën e Prishtinës.

Strategjia e zhvillimit të turizmit për periudhën 2018-2022 kërkon përditësim. Ajo identifikoi çështje si mungesa e udhërrëfyesve informues dhe komunikimi të pamjaftueshëm rreth atraksioneve. Gjithashtu, mungesa e bashkëpunimit midis palëve të interesuara ka penguar progresin në zhvillimin e turizmit.

Përmirësimi i interpretimit dhe promovimit të vendeve historike është një mundësi e rëndësishme. Duke investuar në këto aspekte, Prishtina mund të krijojë narrativa magjepsëse që do të pasurojnë përvojën e vizitorëve. Krijimi i një pike të dedikuar informacioni turistik dhe zhvillimi i paketave gjithëpërfshirëse do të lehtësojnë navigimin dhe eksplorimin e qytetit.

Për të arritur sukses, një strategji e re që adreson këto sfida dhe nxit bashkëpunimin midis palëve të interesuara është e domosdoshme. Kjo do të ndihmojë Prishtinën të shfrytëzojë potencialin e saj si një destinacion turistik ikonik, duke theksuar vlerat kulturore dhe duke krijuar një mjedis përfshirës për të gjithë.

GASTRONOMIA DHE KULTURA

Gastronomia është një element thelbësor i kulturës së Prishtinës, duke luajtur një rol të rëndësishëm në formësimin e identitetit kulturor dhe përvojës së qytetarëve. Peisazhi urban i Prishtinës është i mbushur me kafene dhe restorante që ofrojnë shije të ndryshme për çdo buxhet, duke krijuar një atmosferë dinamike dhe të gjallë. Qendra e qytetit është e njohur për lokalet e saj të zhurmshme dhe tërheqëse, ku vizitorët mund të përjetojnë një gamë të gjerë mundësish kulinare.

Megjithatë, sfida të caktuara pengojnë zhvillimin e plotë të skenës kulinare në Prishtinë. Qytetit i mungon një identitet i qartë kulinar dhe një infrastrukturë e fortë për turizmin gastronomik, duke e bërë të vështirë tërheqjen e vizitorëve që janë të interesuar për kuzhinën lokale. Për më tepër, edhe pse festimet dhe tubimet informale janë të zakonshme, Prishtina nuk ka festivale të dedikuara të ushqimit që pasqyrojnë thellësinë dhe pasurinë e kuzhinës së saj.

Një shembull pozitiv është Festivali i Gastronomisë së Prishtinës, i organizuar që nga viti 2019, i cili ofron një javë ushqimi të përgatitur nga kuzhinierë vendas dhe ndërkombëtarë, duke shoqëruar këtë ngjarje me muzikë dhe aktivitete kulturore. Megjithatë, është e nevojshme të rritet përhapja dhe fokusimi në ngjarje gastronomike për të krijuar një platformë që tërheq kuzhinierët dhe vizitorët.

Duke parë drejt së ardhmes, mundësitë janë të shumta. Krijimi i hapësirave për bashkëpunim midis kuzhinierëve dhe prodhuesve të ushqimit mund të nxisë inovacionin dhe të promovojë ngrënien nga ferma në tryezë. Një strategji marketingu që shfrytëzon platformat online mund të tërheqë turistë që kërkojnë përvoja autentike, duke e bërë gastronominë një gur themeli të zhvillimit turistik dhe kulturor të Prishtinës.

HAPËSIRAT PUBLIKE PËR ARTIN DHE KULTURËN NË PRISHTINË: Sfida dhe perspektivat për zhvillim

Hapësirat Publike për Artin dhe Kulturën në Prishtinë: Sfida dhe Perspektivat për Zhvillim

Menaxhimi dhe zhvillimi i hapësirave publike në komunën e Prishtinës janë thelbësorë për zhvillimin e qëndrueshëm social, kulturor dhe ekonomik të qytetit. Ky proces përfshin katër komponentë kryesorë: Planifikimin Strategjik, Programin Vjetor të Komunës/Buxhetin, Zhvillimin e Projekteve dhe Mirëmbajtjen. Në këtë kontekst, sfidat kryesore që lidhen me hapësirat publike për artin dhe kulturën kërkojnë zgjidhje inovative dhe bashkëpunim të gjerë ndërmjet institucioneve publike, organizatave të shoqërisë civile dhe komunitetit artistik.

Në rajonin e Prishtinës (PR), numri i objekteve kulturore sipas të dhënave ekzistuese është si vijon:

Galeria: 18; Klasa për bibliotekë: 35; Klasa për muzikë: 20; Klasa për art: 15; Teatri: 4; Biblioteka: 4; Shkolla e muzikës: 5; Shkolla e artit: 4; Kinemaja: 4; Muzeu: 3; Shtëpia e Kulturës: 6; Qendra e kulturës: 3; Atelieri: 3; Qendra Rajonale për Trashëgimi Kulturor (ORTK): 1. Totali i objekteve kulturore në Prishtinë (PR): 130.

Këto të dhëna tregojnë një përqendrim të lartë të objekteve kulturore në Prishtinë krahasuar me rajonet e tjera, duke përfshirë galeritë, klasat për bibliotekë dhe muzikë.

Ligji për planifikimin hapësinor dhe rregullimi i hapësirave publike

Ligji për Planifikimin Hapësinor është baza ligjore që rregullon përdorimin dhe zhvillimin e hapësirave publike në nivel lokal. Ky ligj ofron mekanizma strategjikë për menaxhimin e hapësirave publike përmes dokumenteve kryesore,

si Plani Zhvillimor i Komunës, Harta e Zonimit të Komunës dhe Planet Rregulluese të Detajuara. Megjithatë, për të mbështetur në mënyrë adekuate zhvillimin kulturor dhe artistik, ligjet ekzistuese kërkojnë një rishikim dhe përshtatje më të madhe për nevojat e komunitetit artistik dhe qytetar.

Një rregullore e propozuar për përdorimin e hapësirave publike për art dhe kulturë ishte në konsultim publik në vitin 2023, por ende nuk është miratuar. Kjo situatë paraqet një mundësi për të trajtuar çështje të rëndësishme që lidhen me qasjen dhe përdorimin e hapësirave publike për aktivitete artistike, duke krijuar një mjedis më të favorshëm për zhvillimin e jetës kulturore në Prishtinë.

Roli i shoqërisë civile dhe standardet e përdorimit të hapësirave

Organizatat e shoqërisë civile, me në krye Fondacionin Kosovar për Shoqëri Civile (KCSF), kanë luajtur një rol të rëndësishëm në advokimin për një qasje të re ndaj menaxhimit të hapësirave publike. Ata kanë propozuar standarde të qarta për ndarjen dhe përdorimin e hapësirave, duke përfshirë mekanizma mbikëqyrjeje dhe kritere të rrepta për kualifikimin e përdoruesve, të cilat garantojnë transparencë dhe pjesëmarrje qytetare. Kjo qasje synon të parandalojë diskriminimin dhe të rrisë mundësitë për të gjithë qytetarët, duke siguruar një përdorim më efektiv dhe të qëndrueshëm të hapësirave publike.

Mungesa e infrastrukturës dhe sistemit të integruar për qasje

Një nga pengesat kryesore në menaxhimin e hapësirave publike është mungesa e një sistemi të integruar për qasje dhe informacion mbi hapësirat publike në dispozicion. Aktualisht, nuk ekziston një platformë online që lejon qytetarët dhe organizatorët e ngjarjeve të shikojnë dhe të aplikojnë për përdorimin e hapësirave publike në mënyrë të thjeshtë dhe transparente. Ky mangësi krijon një barrierë për zhvillimin e aktiviteteve kulturore dhe artistike, duke limituar potencialin e këtyre hapësirave për të nxitur kreativitetin dhe për të forcuar lidhjet brenda komunitetit.

Një platformë e tillë do të mundësonte një transparencë më të madhe dhe do të përmirësonte pjesëmarrjen e komunitetit në menaxhimin e hapësirave publike. Duke lehtësuar procedurat për aplikim dhe duke ofruar informacion të qartë mbi rregullat dhe kapacitetin e hapësirave, qytetarët dhe organizatat kulturore do të kishin një qasje më të lehtë për të realizuar aktivitetet e tyre, duke përmirësuar kështu cilësinë e jetës kulturore në qytet.

Modelet inovative të qeverisjes së hapësirave publike për artin dhe kulturën

Një mundësi për të rritur efikasitetin në menaxhimin e hapësirave publike është aplikimi i modeleve alternative të qeverisjes, të cilat përfshijnë partneritete mes sektorit publik, privat dhe shoqërisë civile. Organizatat lokale, si Termokiss, kanë demonstruar sukses në menaxhimin e hapësirave publike duke futur praktika demokratike dhe inovative të qeverisjes. Këto organizata kanë mundur të reaktivizojnë hapësira të braktisura ose të nënshfrytëzuara, duke i shndërruar ato në qendra të gjalla për aktivitetet kulturore dhe artistike.

Shembulli i Pallatit të Rinisë dhe Sporteve është një rast i veçantë që ilustron potencialin e madh të hapësirave publike të Prishtinës. Ndërtuar në vitin 1977 dhe me një histori të gjatë të ngjarjeve të rëndësishme sportive dhe kulturore, Pallati i Rinisë ka nevojë për një rinovim të plotë për t'u rikthyer në një qendër moderne dhe multifunkionale për art dhe sport. **Projekti i rinovimit të ish-Shtëpisë së Mallrave "Gërmia"** është një tjetër shembull që thekson rëndësinë e revitalizimit të objekteve publike të vjetra për të nxitur jetën kulturore dhe për të promovuar turizmin.

Avancimi i menaxhimit dhe efikasitetit të hapësirave publike

Menaxhimi efektiv i hapësirave publike kërkon një qasje të koordinuar dhe të avancuar, që përfshin jo vetëm monitorimin dhe vlerësimin e rregullt të përdorimit të tyre, por edhe përfshirjen e komunitetit në vendimmarrje. Një sistem i tillë do të siguronte llogaridhënie dhe transparencë, duke garantuar që hapësirat të përdoren në mënyrë optimale për të përmbushur nevojat e komunitetit. Kjo përfshin jo vetëm zhvillimin e aktiviteteve kulturore, por edhe përmirësimin e cilësisë së jetës për të gjithë banorët.

Monitorimi dhe vlerësimi i kontratave të lidhura për përdorimin e hapësirave publike duhet të bëhet në mënyrë të rregullt për të vlerësuar efektivitetin e këtyre hapësirave dhe për të identifikuar mundësitë për përmirësim. Duke përfshirë komunitetin dhe organizatat kulturore në procesin e vendimmarrjes, mund të sigurohet që hapësirat publike të menaxhohen në mënyrë që të plotësojnë nevojat reale të qytetarëve.

Sfidat në menaxhimin e hapësirave publike në Prishtinë

Përkundër përpjekjeve për të menaxhuar dhe zhvilluar hapësirat publike në Prishtinë, sfidat vazhdojnë të jenë të shumta. Një nga problemet më të mëdha është mungesa e një procesi të thjeshtë dhe transparent për vendimmarrje, i cili pengon organizatorët e ngjarjeve dhe grupet kulturore që të kenë qasje të plotë dhe efektive në këto hapësira. **Drejtoria e Kulturës**, përgjegjëse për menaxhimin e këtyre hapësirave, shpesh përballet me burime të kufizuara dhe një ngarkesë të madhe pune, duke e bërë të vështirë krijimin e një sistemi efikas për menaxhimin e kërkesave të shumta.

Një zgjidhje e mundshme për këtë problem është shtimi i zyrtarëve të dedikuar për mbikëqyrjen e hapësirave publike kulturore. Këta zyrtarë do të kenë përgjegjësinë për menaxhimin dhe monitorimin e këtyre hapësirave, duke siguruar që ato të përdoren në mënyrë efektive dhe të përmbushin nevojat e komunitetit për aktivitete kulturore dhe artistike.

Përfshirja e komunitetit në menaxhimin e hapësirave publike

Angazhimi i komunitetit është një element i rëndësishëm në procesin e menaxhimit të hapësirave publike për artin dhe kulturën. Organizatat kulturore dhe artistike, si dhe qytetarët e thjeshtë, duhet të përfshihen në procesin e vendimmarrjes për të siguruar që hapësirat publike të përdoren në mënyrë që t'u përgjigjen nevojave dhe dëshirave të tyre. Ky përfshirje jo vetëm që rrit transparencën, por gjithashtu ndihmon në zhvillimin e një skene kulturore që është më gjithëpërfshirëse dhe e pasur.

Mungesa e të dhënave dhe vlerësimi i Hapësirave Publike

Pavarësisht përpjekjeve të shumta për aktivizimin e hapësirave publike në Prishtinë, një nga sfidat më të rëndësishme mbetet mungesa e një sistemi të centralizuar të të dhënave që do të mundësonte një vlerësim të plotë dhe menaxhim efektiv të hapësirave publike. Parqet, rrugët, kopshtet urbane dhe sheshet e qytetit mbeten të paarrtshme për qytetarët dhe organizatat artistike për shkak të mungesës së informacionit të detajuar dhe qasjeve të qarta mbi rregullat e përdorimit të këtyre hapësirave.

Një sistem i centralizuar të dhënash do të ishte esencial për të identifikuar dhe vlerësuar potencialin e hapësirave publike, si dhe për të përmirësuar menaxhimin dhe përdorimin e tyre. Ky sistem do të ndihmonte në lehtësimin e procesit të aplikimit për përdorimin e këtyre hapësirave dhe do të kontribuonte në përmirësimin e infrastrukturës, duke krijuar një mjedis më transparent dhe të qasshëm për komunitetin.

Iniciativa të reja për aktivizimin e hapësirave publike

Qyteti i Prishtinës ka bërë hapa të rëndësishëm drejt aktivizimit të hapësirave publike për art dhe kulturë përmes iniciativave të reja që synojnë riaktivizimin e hapësirave të braktisura dhe përfshirjen e komunitetit në jetën kulturore. Një shembull i këtij angazhimi është Shtëpia e Kulturës në Llukar, e cila është riaktivizuar nga organizata Stereospace dhe ka shërbyer si një platformë e rëndësishme për zhvillimin e aktiviteteve kulturore dhe artistike.

Iniciativa të ngjashme janë duke u zhvilluar edhe në Hajvali dhe zona të tjera përreth Prishtinës, me synimin për të nxitur angazhimin e qytetarëve dhe për të ofruar mundësi të reja për zhvillimin e aktiviteteve kulturore në nivel lokal. Këto iniciativa demonstrojnë se bashkëpunimi mes organizatave të pavarura dhe institucioneve publike është thelbësor për aktivizimin e suksesshëm të hapësirave publike dhe për zhvillimin e skenës kulturore në Prishtinë.

Në përfundim, **hapësirat publike për artin dhe kulturën në Prishtinë** janë një burim i jashtëzakonshëm që duhet të menaxhohet me kujdes për të promovuar zhvillimin social dhe kulturor të qytetit. Përmes reformave të duhura ligjore, përfshirjes së shoqërisë civile dhe komunitetit, si dhe zbatimit të modeleve të reja të menaxhimit, këto hapësira mund të transformohen në qendra dinamike për artin, kulturën dhe jetën sociale.

Aktivizim i hapësirave publike ne Prishtine

Prishtina, kryeqyteti i Kosovës, është shtëpi e disa ndërtesave ikonike me një histori të pasur kulturore dhe artistike, por që aktualisht janë lënë në hije ose kanë vuajtur nga mungesa e investimeve. Këto ndërtesa, përfshirë Pallatin e Rinisë dhe Sporteve, Kino Rinia, Fabrikën e Tullave dhe ish-Shtëpinë e Mallrave “Gërmia”, përfaqësojnë mundësi të jashtëzakonshme për revitalizimin e hapësirave publike dhe zhvillimin e skenës kulturore dhe artistike të qytetit. Pavarësisht gjendjes së tyre aktuale, këto objekte kanë potencialin për t’u shndërruar në qendra të rëndësishme për artin, kulturën dhe inovacionin, duke ofruar hapësira të reja për ngjarje dhe ndërveprime sociale.

Rindërtimi i Pallatit të Rinisë dhe Sporteve

Ndërtesa emblemë e Prishtinës, Pallati i Rinisë dhe Sporteve, i ndërtuar në vitin 1977, ka shërbyer për dekada të tëra si një qendër për aktivitetet sportive dhe kulturore më të rëndësishme në qytet. Me një sipërfaqe prej 8,136 m² dhe kapacitet për të pritur 11,000 persona, Pallati ka përfaqësuar një hapësirë kyçe për jetën publike të qytetit. Megjithatë, pas zjarrit shkatërrimtar të vitit 2000, ndërtesa ka mbetur në gjendje të rënduar dhe kërkon një rinovim të gjerë për t’u rikthyer në funksion të plotë.

Në prill 2024, një marrëveshje bashkëpunimi u nënshkrua për të lehtësuar rinovimin e Pallatit të Rinisë, me synimin për ta kthyer këtë ndërtesë historike në një qendër moderne kulturore dhe sportive. Ky projekt përfaqëson jo vetëm një mundësi për të ruajtur trashëgiminë kulturore të qytetit, por edhe për të rritur ofertën e aktiviteteve artistike dhe rekreative për komunitetin.

Transformimi i ish-Shtëpisë së Mallrave “Gërmia”

Një tjetër ndërtesë me potencial të jashtëzakonshëm për zhvillim është ish-Shtëpia e Mallrave “Gërmia”, e cila ka shërbyer si një qendër tregtare e njohur në Prishtinë që nga hapja e saj në vitin 1972. Pas përfundimit të luftës në Kosovë, kjo ndërtesë mbeti pa një funksion të qartë, duke humbur statusin e saj si qendër e rëndësishme e jetës publike. Në vitin 2018, Komuna e Prishtinës bleu objektin me qëllim transformimin e saj në një qendër kulturore multimediale.

Synimi kryesor i këtij projekti është krijimi i një hapësire kulturore që do të ofrojë një gamë të gjerë aktiviteteve artistike, ekspozita, performanca dhe ngjarje sociale. Ky transformim do të rrisë pjesëmarrjen e komunitetit në aktivitetet kulturore dhe do të nxisë turizmin, duke e kthyer këtë ndërtesë ikonike në një destinacion për art dhe kreativitet.

Fabrika e Tullave: Një Qendër për Art dhe Inovacion

Fabrika e Tullave, e ndërtuar në vitin 1974, është një nga ndërtesat më të mëdha post-industriale në Prishtinë, me një potencial të jashtëzakonshëm për t’u transformuar në një qendër kulturore dhe inovative. Megjithëse ka kaluar në procesin e privatizimit dhe është lënë pas dore për vite me radhë, tani është nën administrimin e Komunës së Prishtinës, e cila ka plane ambicioze për ta kthyer këtë hapësirë në një qendër për art, kulturë dhe inovacion.

Projekti “Art-Tek Tulltorja”, një bashkëpunim mes Komunës dhe MIT, ka për qëllim shndërrimin e fabrikës në një hapësirë për zhvillim të kulturës dhe teknologjisë. Kjo qendër synon të bëhet një platformë për artistët, krijuesit dhe inovatorët për të eksperimentuar dhe zhvilluar projekte të reja, duke kontribuar kështu në zgjerimin e potencialit të industrive krijuese dhe kulturore të qytetit.

Qendra për Praktikë Narrative: Transformimi i ish-Bibliotekës “Hivzi Sulejmani”

Një tjetër ndërtesë e rëndësishme që ka kaluar nëpër një fazë transformimi është ish-Biblioteka “Hivzi Sulejmani”, e cila ka pësuar rehabilitim për t’u shndërruar në Qendrën për Praktikë Narrative. Pas një periudhe të gjatë të lënies pas dore, Komuna e Prishtinës vendosi të rikthejë në jetë këtë hapësirë publike, duke krijuar një qendër që shërben si një platformë për ndërveprime kulturore dhe sociale.

Ky institucion ka luajtur një rol të rëndësishëm në nxitjen e angazhimit kulturor dhe social të komunitetit, duke organizuar mbi 100 ngjarje të rëndësishme gjatë periudhës së bienales Manifesta 14. Transformimi i kësaj hapësire ka sjellë një kontribut të madh për rritjen e ndërgjegjësimit dhe pjesëmarrjes së qytetarëve në aktivitetet kulturore, duke rritur potencialin e hapësirave publike për të krijuar një ambient më të pasur dhe gjithëpërfshirës për art dhe kulturë.

HAPËSIRAT PUBLIKE TË GJELBRA: PARAKUSHT PËR NJË JETË KULTURORE DINAMIKE

Prishtina, si kryeqytet i Kosovës, ka potencial të jashtëzakonshëm për një jetë kulturore dinamike, e cila mbështetet në hapësira publike të gjelbra. Megjithatë, lagjet më të reja karakterizohen nga mungesa e hapësirave të tilla, që ndikon negativisht në cilësinë e jetës. Hapësirat e gjelbra janë thelbësore për zhvillimin e aktiviteteve kulturore, si festivale dhe ekspozita, duke kontribuar në forcimin e identitetit kulturor dhe kohezionit shoqëror.

Planifikimi urban dhe rrjetet e këmbësorëve:

Planifikimi urban duhet të adresojë nevojat për hapësira të gjelbra dhe ndërtimin e rrjeteve për këmbësorët dhe çiklistët, të cilat do të lidhin këto hapësira me zonat e populluara. Mungesa e këtyre rrugëve kufizon aksesin në aktivitete kulturore. Po ashtu, ndriçimi i pamjaftueshëm paraqet rreziqe sigurie, duke e bërë të vështirë angazhimin e qytetarëve në aktivitete kulturore, sidomos gjatë natës.

Sigurimi i aksesueshmërisë dhe sigurisë është thelbësor për krijimin e hapësirave kulturore gjithëpërfshirëse, të cilat i shërbejnë të gjithë qytetarëve, përfshirë individët me aftësi të kufizuara, veçanërisht personat e verbër. Realizimi i një studimi gjithëpërfshirës mbi aksesueshmërinë do të jetë një hap kyç për të identifikuar dhe adresuar nevojat specifike, duke mundësuar krijimin e hapësirave publike që janë të sigurta, të aksesueshme dhe të pajisura për të përmbushur standardet më të larta të përfshirjes.

Iniciativat artistike dhe biodiversiteti:

Prishtina gjithashtu ka mundësi për të promovuar bashkëjetesën me biodiversitetin. Iniciativat artistike që përqendrohen në mbjelljen e bimëve dhe hapësira për kafshët do të rrisin ndërgjegjësimin për mbrojtjen e mjedisit dhe biodiversitetin. Instalimet artistike për kafshët dhe hapësirat e dedikuara do të kontribuojnë në një ambient më të gjallë dhe tërheqës.

Investimet në hapësira të gjelbra:

Investimi në hapësira të gjelbra, përmirësimi i infrastrukturës dhe nxitja e iniciativave kulturore janë thelbësore për zhvillimin e një jete kulturore dinamike në Prishtinë. Këto hapësira do të shërbejnë si vende relaksimi dhe platforma për ngjarje kulturore, duke kontribuar në një cilësi më të lartë të jetës për të gjithë banorët.

MANIFESTIMET DHE EVENTET

Prishtina, si kryeqyteti i Kosovës, shërben si skenë qendrore për festimet dhe përkujtimet kombëtare. Ngjarjet si *Dita e Pavarësisë*, *Dita e Fëmijëve*, *Dita e Personave të Zhdukur* dhe *Dita e Lirisë* kanë një rëndësi të madhe në nxitjen e kohezionit social dhe ndjenjës së identitetit dhe përkatësisë.

Këto mbledhi i bashkojnë njerëzit, duke ofruar mundësi për përvoja të përbashkëta dhe për të krijuar kujtesë kolektive. Megjithatë, organizimit të këtyre ngjarjeve në mbarë kryeqytetin aktualisht i mungon një vizion koheziv dhe afatgjatë. Kjo mund të çojë në programim të paqëndrueshëm dhe në mundësi të humbura për të krijuar përvoja vërtet me ndikim.

Propozimi i kryetarit të Prishtinës për vendosjen e një linje buxhetore të dedikuar për nismën “Kuratorit i Kulturor për organizime dhe manifestime të Kryeqytetit” paraqet një zgjidhje premtuese. E cila ka filluar me procedura të prokurimit publike me kërkesa për staf të specializuar në fushën teknike, elektrike, dizajner, magjistër të arteve muzikore, skenarist, gazetar, dizaner grafik, kurator të programeve kulturore për një periudhë dyvjeçare Prishtina mund të sigurojë një program të qëndrueshëm dhe cilësor për manifestime. Vendosja e kësaj linje buxhetore nënkupton se organizimi i ngjarjeve nuk do të bëhet nga drejtorja, ku drejtorja do të merret rolin për të monitoruar dhe bashkë-krijuar konceptin e programit vjetor.

Kuratorit do të jetë përgjegjës për zhvillimin e një kalendari gjithëpërfshirës të ngjarjeve, duke siguruar diversitet, vlerë të lartë prodhimi dhe një qasje strategjike ndaj festimeve në mbarë qytetin.

MENAXHIMI I POLITIKAVE KULTURORE NË PRISHTINË

Drejtorja e Kulturës së Komunës së Prishtinës ka një rol drejtues në hartimin e politikave që mundësojnë një mjedis të lulëzuar për zhvillimin e artit, kulturës dhe turizmit të kryeqytetit. Drejtorja është e përkushtuar për gjithëpërfshirje, mbrojtjen e vlerave kulturore dhe ruajtjen e trashëgimisë së Prishtinës.

Drejtorja e Kulturës gjate vitit 2024 ka arritur të plotësojë me staf administrative dhe të institucioneve artit të kulturës.

Drejtorja aktualisht menaxhon një portofol të gjerë përgjegjësish, duke përfshirë vendimmarrjen strategjike, shpërndarjen e fondeve publike, mbikëqyrjen e institucioneve kulturore dhe organizimin e ngjarjeve. Ndërsa performanca e tyre në këto fusha është shembullore, vëllimi i madh i punës kërkon digjitalizimin të koordinojë më mirë përpjekjet për të monitoruar dhe zhvilluar plane të ndryshme. Për më tepër, investimi në ngritjen e kapaciteteve nëpërmjet vizitave studimore dhe programeve të trajnimit do të ndihmojë që të qëndrojnë të përditësuar me teknologjinë dhe trendet më të fundit.

Institucionet publike

Menaxhimi i institucioneve kulturore në Prishtinë përfaqëson një strukturë organike që ka si qëllim mbështetje dhe zhvillim të aspekteve të ndryshme të jetës kulturore dhe artistike të qytetit. Këto institucione përfshijnë Teatrin e Qytetit të Prishtinës "Dodona," Qendrën Kulturore të Fëmijëve, dhe Bibliotekën Hivzi Sulejmani me 10 degë në të gjithë qytetin. Po ashtu, përfshihen Qendra Rajonale për Trashëgimi Kulturore dhe Arkivi i Komunës, si dhe Pallati i Rinisë dhe Sporteve.

Institucionet publike kulturore luajnë një rol kyç në pasurimin e skenës kulturore të Prishtinës. Megjithatë, ato përballen me sfida të shumta për shkak të varësisë nga buxheti i komunës dhe kufizimeve legislative nga Departamenti i Kulturës. Kjo varësi shkakton pengesa në funksionimin e përditshëm, duke kufizuar autonominë dhe fleksibilitetin e institucioneve për të menaxhuar operacionet e tyre.

Një problem tjetër është mungesa e kodave buxhetore të dedikuara, të cilat janë të nevojshme për të siguruar një menaxhim më efikas të financave. Çdo shpenzim, nga pagat deri te materialet programore, kërkon miratimin e Departamentit të Kulturës, duke e bërë procesin e menaxhimit më të ngadalshëm dhe më kompleks.

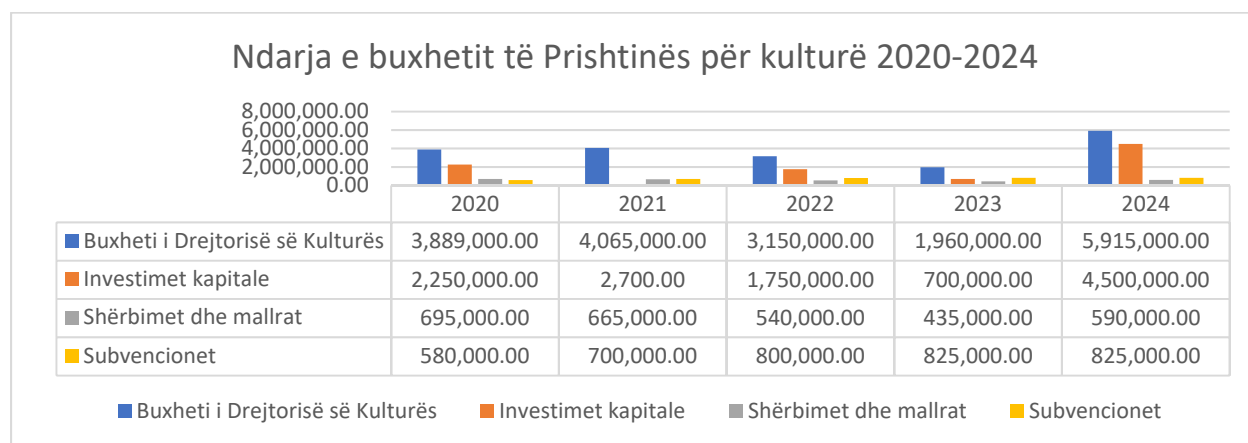
Për më tepër, edhe pse Ligji i sapo miratuar për Artin dhe Kulturën ka si qëllim të sjellë reforma, shumica e institucioneve publike kulturore mbështeten ende në subvencione dhe transfere nga buxheti qeveritar. Kjo krijon një varësi të madhe, e cila përkeqësohet nga fakti që të ardhurat nga shitjet e biletave dhe mallrave kthehen në thesarin e shtetit. Kjo situatë pengon zhvillimin e modele të qëndrueshme financimi dhe i bën institucionet të ndjeshme ndaj luhatjeve në alokimet e qeverisë, duke rrezikuar aktivitete të rëndësishme dhe programe të planifikuara.

Për të siguruar një zhvillim të qëndrueshëm dhe të përbashkët të kulturës në Prishtinë, është thelbësore të adresohen këto sfida dhe të krijohen mekanizma që mundësojnë autonomi më të madhe dhe një financim më të qëndrueshëm për institucionet kulturore

FONDET PUBLIKE PËR ARTIN DHE KULTURËN NGA KRYEQYTETI I PRISHTINËS

Financimi i ndarë për kulturën nga Drejtoria e Kulturës në Prishtinë ka shfaqur luhatje gjatë pesë viteve të fundit, siç është paraqitur në tabelën e mëposhtme. Në vitin 2020, buxheti ishte 3,889,000.00 €, i cili u rrit në mënyrë të ndjeshme në 4,065,000.00 € në vitin 2021 përpara se të zvogëlohej në 3,150,000.00 € në vitin 2022. Megjithatë, pati një rënie të konsiderueshme në financim në vitin 2023, me vetëm 1.9600 00,00 € të shpërndara nga qyteti.

Fig.1. Ndarja e buxhetit të Prishtinës për kulturën 2020-2024



Burimi: IETL, 2024

Pavarësisht këtij konstatimi, pati një ringjallje të dukshme në vitin 2024, me buxhetin e kulturës që u rrit në 5,915,000.00 €, duke treguar theksin e ripërtërirë të qytetit në investimet kulturore.

Rritja e konsiderueshme e shpenzimeve kapitale për vitin 2024 i dedikohet posaçërisht rinovimit të monumenteve kryesore kulturore në Prishtinë. Këtu përfshihen vende ikonike si qendra e qytetit "Kurrizi" dhe përshtatja e Tulltores në një qendër për art dhe teknologji.

Gjithashtu, ky investim kapital i dedikohet rivitalizimit të Sallës së Koncerteve (Qendra Multikulturore "Evropa") dhe rinovimit dhe mirëmbajtjes së institucioneve dhe hapësirave të ndryshme kulturore të qytetit. Këtu përfshihen teatri i qytetit të Prishtinës "Dodona", biblioteka "Hivzi Sulejmani" dhe degët e saj, Arkivi i qytetit, Qendra Kulturore për Fëmijë në Prishtinë dhe Klubi i Boksit. Kategoria e investimeve kapitale, e cila mbulon projektet e infrastrukturës dhe zhvillimit, ka përjetuar luhajtje gjatë pesë viteve të fundit, duke filluar nga 2,250,000.00 € në vitin 2020 në 4,500,000.00 € në 2024.

Shërbimet dhe mallrat, duke përfshirë shpenzimet operacionale, kanë mbetur relativisht të qëndrueshme ndër vite, duke shfaqur luhajtje të vogla. Subvencionet, të ndara për të mbështetur iniciativat dhe organizatat kulturore, panë një rritje të lehtë nga 580,000.00 € në vitin 2020 në 825,000.00 € në vitin 2023 dhe mbetën konsistente në vitin 2024.

Subvencionet përfaqësojnë llojin kryesor të mbështetjes që qyteti i Prishtinës mund t'i japë skenës së pavarur, e cila përfshin organizata kulturore, individë dhe kompani private. Megjithatë, vetëm afërsisht 100,000 nga 825,000 euro në vit u ndahen palëve të treta, ndërsa ngjarjet dhe festimet dhe institucionet publike mbështeten përmes kësaj linje buxhetore. Kjo është sasi shumë e vogël e kapacitetit dhe lë pak hapësirë për përmirësim dhe rritje të qëndrueshme.

Lëshimi i subvencioneve nga qyteti i Prishtinës ndjek drejtimin që parashton Rregullorja 01-020/01-194101/18 për Ndarjen e Subvencioneve nga Komuna e Prishtinës e miratuar nga Kuvendi i Prishtinës më 8 gusht 2018.

Kjo rregullore përcakton limitet buxhetore, rregullat e përgjithshme të aplikimit për subvencione, procedurat e përgjithshme për ndarjen e subvencioneve, përjashtimet nga ndarja e subvencioneve, komisionet për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për subvencione, vlerësimin e kërkesave dhe vendimmarrjen, komisionin për shqyrtimin dhe vlerësimin e ankesave lidhur me ndarjen e subvencioneve, paraqitjen dhe zgjidhjen e ankesave, publike shpallje për ndarjen e subvencioneve, marrëveshje për subvencionimin, monitorimin e përfituesve, raportimin dhe transparencën në ndarjen e subvencioneve.

Subvencionet ndahen për fushën e arsimit, zhvillimit ekonomik, bujqësisë, shëndetësisë, mirëqenia sociale për individë dhe familje, si dhe për kulturën, rininë dhe sportin.

Në sektorin e kulturës, rregullorja specifikon disiplinat kulturore, duke filluar nga arti pamor - figurativ, botues, festivale, kinematografi, evente, mbështetje për aktivitetet vjetore të organizatave dhe operatorëve kulturore, muzikë, organizim, shoqëri kulturore-artistike, teatër, trashëgimi kulturore, etj. dhe çmime vjetore.

Tabela e mëposhtme tregon llojin e thirrjes së hapur për aplikime për subvencione për kulturën e Prishtinës nga vitin 2020-2023, të cilat mundësojnë vëzhgimet e mëposhtme.

Tabela 1. Thirrje të hapura për aplikime për subvencione për kulturën nga Prishtina për periudhën kohore 2020-2023.

Viti	Titulli i thirrjeve të hapura për aplikime
2020	Produksion i performancave teatrale për Teatrin për fëmijë dhe për Skenën e Mbrëmjes për repertorin e Teatrin e qytetit të Prishtinës “Dodona”
2020	Arte pamore - figurative, Publikime, Kinematografi, Muzikë, Trashëgimi kulturor dhe turizëm, Teatër - Faza e dytë
2020	Thirrje publike #rrinshpi
2020	Festival, Muzikë, Mbështetje për aktivitete vjetore për operatorë dhe organizatorë të aktiviteteve të përvitshme, shoqëria Kulturor Artistike
2020	Arte pamore - figurative, Publikime, Kinematografi, Teatër
2021	Muzikë, Botime, Teatër
2021	Performanca Muzikore
2021	Arti në Hapësira Publike
2021	Festivale, Muzikë, Shoqëria artistike-shoqërore, Trashëgimia Kulturor dhe Turizëm
2021	Arte pamore - figurative, Publikime, Kinematografi, Teatër
2022	Festivalet, Mbështetja për Aktivitetet Vjetore, Muzika, Shoqëria Kulturor Artistike, Trashëgimia Kulturor dhe Turizmi - Faza I
2022	Arti pamor – figurativ, Botues, Kinematografi, Teatër – Faza I
2022	Produksion i performancave teatrale për Teatrin për fëmijë dhe për Skenën e Mbrëmjes për repertorin e Teatrin e qytetit të Prishtinës “Dodona”
2022	Arte pamore - figurative, Publikime, Kinematografi, Trashëgimi kulturor dhe turizëm, Evente - Faza e dytë
2023	Arte pamore - figurative, Trashëgimia kulturor dhe turizmi, shoqëria kulturor dhe artistike, Mbështetje për aktivitete të përvitshme nga operatorë dhe organizatorë kulturorë, Publikime.
2023	Festivale, Muzikë, Evente Kinematografi, Teatër

Burimi: IETL, 2024

Disa disiplina, si artet pamore, botimet, kinematografia, muzika dhe teatri, shfaqen vazhdimisht gjatë viteve në thirrjet e hapura për financim. Disa thirrje të hapura ndahen në dy faza, që do të thotë se disa disiplinave u jepet mbështetje publike dy herë në vit.

Ekziston gjithashtu një tendencë që disa disiplina të grupohen së bashku brenda një thirrjeje të vetme të hapur, duke filluar nga tre deri në gjashtë disiplina.

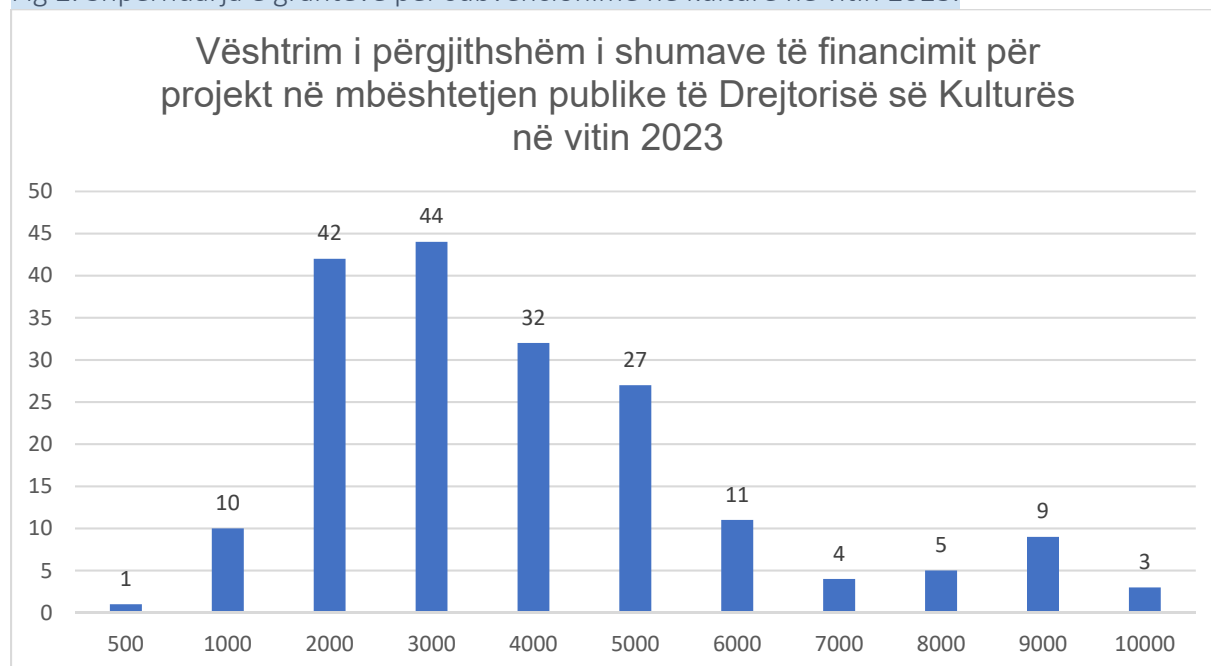
Në raste të tjera, disiplina specifike trajtohen veçmas në thirrjet e hapura individuale. Për shembull, ka thirrje të veçanta për muzikë, botim, teatër dhe art në hapësirat publike në vitet 2021 dhe 2023.

Përveç kësaj, këto subvencione ndonjëherë ofrojnë mbështetje për programimin e institucioneve kulturore të qytetit. Për shembull, në vitin 2020 dhe 2022, qyteti i Prishtinës ka publikuar thirrje të hapura për prodhimin e shfaqjeve teatrore për repertorin e Teatrit të Qytetit të Prishtinës “Dodona”. Po ashtu, në vitin 2023, biblioteka “Hivzi Sulejmani” ka marrë 4,952€ nga thirrja e hapur për subvencione, si mbështetje për programin e saj vjetor.

Një pasqyrë e ndarjes së granteve të subvencioneve për kulturë në vitin 2023 në tabelën më poshtë, tregon se shumica e granteve në këtë vit bien në fashën prej 2,000.00 deri në 4,000.00 euro, me 42 grante të ndara në 2,000.00 euro dhe 44 grante të ndara në 3,000.00 euro.

Numri i granteve gradualisht zvogëlohet pasi shumica e grantit rritet përtej 4000 euro, me më pak grante të dhëna në shumica më të larta. Kjo shpërndarje tregon se Drejtoria e Kulturës kryesisht jep grante në shumica më të ulëta deri të mesme, me më pak grante të ndara në shumica më të larta.

Fig 2. Shpërndarja e granteve për subvencionime në kulturë në vitin 2023.



Ndërkohë, tabela tregon shpërndarjen e fondeve për kulturën nga qyteti i Prishtinës në vitin 2023. OJQ-të marrin mbështetjen më të madhe me 341,390.00 euro, Individët, kompanitë private, ansamblet folklorikë, një institucion kulturor i qyteti dhe një përfitues i pidentifikuar kanë marrë fonde gjithashtu. Në total janë shpërndarë 718,782 euro në 188 projekte përgjatë vitit, duke patur një shumë mesatare të fondit prej 3,823.31 euro për projekt. Grantet kanë variuar nga kostoja minimale prej 500 eurosh deri te shuma maksimale prej 10,000.00 eurosh për projekt.

Shuma minimale e grantit ishte prej 500 eurosh dhe iu dha një individ për një projekt të titulluar “Fuqizimi i artistëve të rinj në Prishtinë: një punëtori dhe ekspozitë që promovon kreativitetin dhe artin në komunitetin tonë” që synonte zhvillim të aftësive krijuese mes artistëve vendas. Në anën tjetër, shuma maksimale prej 10,000 eurosh iu dha tre CSO-ve për organizim të festivaleve, një prej tyre ishte festival i muzikës klasike dhe tjetri operonte në kategorinë e kinematografisë.

ANALIZA SWOT

(Përparësitë, Dobësitë, Mundësitë, Kërcënimet)

PËRPARËSITË	DOBËSITË
<ul style="list-style-type: none">Prishtina është një qytet i ri dhe energjik, me mbi 30% të popullsisë në moshën 15-29 vjeç, duke krijuar një bazë të fuqishme për inovacion dhe krijimtari.Ka fituar njohje ndërkombëtare për arritjet në art dhe kulturë, duke u renditur ndër qytetet kryesore për evente dhe festivale.Skena e artit dhe kulturës së pavarur është shumë aktive, duke kontribuar në rritjen e interesit publik për artin dhe krijimtarinë.Ligji i miratuar për Artin dhe Kulturën në 2024 ka hapur më shumë mundësi për institucionet publike dhe zhvillimin e skenës së pavarur kulturore.Prishtina ka një peizazh arkitekturor të veçantë dhe një trashëgimi kulturore të pasur që tërheq turistët dhe nxit kreativitetin lokal.Qendra e qytetit ofron ambiente dinamike, me mundësi të shumta për turistët vendorë dhe ndërkombëtarë.	<ul style="list-style-type: none">Mungesa e një strategjie të qartë kulturore ka kufizuar menaxhimin dhe promovimin efektiv të burimeve dhe aktiviteteve kulturore.Infrastruktura kulturore është e pamjaftueshme, duke përfshirë mungesën e sallave koncertale, galerisë së ekspozitave dhe hapësirave të tjera të nevojshme për zhvillimin e artit.Programet e pamjaftueshme të trajnimit për artistët dhe punëtorët e kulturës krijojnë vakume të mëdha në disiplina të rëndësishme si fotografia, kinematografia, dizajni i modës dhe artet skenike.Përdorimi i kulturës si mjet për aktivitete kreative në hapësirat publike është i kufizuar.Angazhimi kulturor i të moshuarve mbetet i ulët, duke e kufizuar përfshirjen e tyre në aktivitete artistike dhe kulturore.Vendosja arbitrare e reklamave urbane ka dëmtuar integritetin estetik dhe kulturor të qytetit.Neglizhimi i trashëgimisë jomateriale dhe kujtesës kolektive rrezikon humbjen e identitetit kulturor.

<ul style="list-style-type: none"> • Liberalizimi i vizave ka lehtësuar shkëmbimin e përvojave ndërkombëtare për komunitetin e artit dhe kulturës. • Skena muzikore është e larmishme dhe e gjallë, me më shumë se 30 festivale muzikore që mbahen çdo vit. • Procedurat e thjeshtësuara për aplikime online rrisin efikasitetin e proceseve administrative në sektorin kulturor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mungesa e një databaze për hapësirat publike dhe ekosistemin kulturor pengon vendimmarrjen e informuar dhe shpërndarjen e duhur të burimeve. • Institucionet kulturore përballen me buxhet të pamjaftueshëm, staf të kufizuar dhe mungesë të mjeteve për zhvillimin e aktiviteteve të qëndrueshme kulturore. • Nuk ekzistojnë mekanizma të fuqishëm për monitorimin dhe vlerësimin e politikave dhe aktiviteteve kulturore.
<p>MUNDËSITË</p>	<p>KËRCËNIMET</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Promovimi i edukimit artistik dhe kulturor që nga fëmijëria e hershme përmes programeve si "Arti në Shkolla" ofron potencial të madh për zhvillimin e talentit të ri. • Politikat arsimore që promovojnë qasje të barabartë në edukimin artistik dhe kulturor mund të nxisin një përfshirje më të gjerë shoqërore. • Revitalizimi i hapësirave publike si Gërmia, Tulltorja Art-Tek dhe Pallati i Rinisë mund të transformojë qytetin në një qendër të rëndësishme kulturore dhe multikulturore. • Industritë kreative përbëjnë një potencial të madh për punësim, veçanërisht për gratë dhe të rinjtë. • Ndërtimi i një Teatri të Ri në Prishtinë dhe promovimi i arkitekturës unike të qytetit mund të fuqizojnë më tej pozicionin e tij si një destinacion kulturor. • Krijimi i një zyre të specializuar për menaxhimin e hapësirave publike të artit dhe filmit do të lehtësojë qasjen dhe përdorimin efikas të këtyre hapësirave. • Përgatitjet për aplikimin e Prishtinës për t'u shpallur Kryeqytet Evropian i Kulturës do të rrisin prestigjin ndërkombëtar të qytetit dhe do të sjellin investime të reja. • Pjesëmarrja në Rrjetin e Qyteteve Krijuese të UNESCO-s do të sjellë përfitime të mëdha për zhvillimin e sektorit të kulturës. • Të dhënat statistikore të kulturës mund të përdoren për të kuptuar më mirë dinamikat sociale dhe ekonomike të qytetit, duke ndihmuar në planifikimin dhe vendimmarrjen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Përpjekjet për të penguar miratimin dhe zbatimin e Strategjisë për Artin dhe Kulturën në Prishtinë mund të pengojnë zhvillimin afatgjatë të sektorit • Buxheti i pamjaftueshëm për institucionet kulturore dhe projektet artistike paraqet një pengesë të vazhdueshme për zhvillimin e aktiviteteve të qëndrueshme kulturore. • Jostabiliteti politik dhe mungesa e mbështetjes për kulturën në nivel institucional mund të krijojnë vonesa në zbatimin e politikave kulturore. • Mungesa e hapësirave të përshtatshme për aktivitete artistike dhe kulturore mund të kufizojë zhvillimin e artit dhe të kulturës. • Vonesa në përmirësimin e menaxhimit të hapësirave publike dhe në promovimin e artit dhe kulturës në shkolla përbën një kërcënim për rritjen dhe përfshirjen e talenteve të rinj. • Çdo përpjekje që nënvlerëson angazhimin për t'u bërë partner i Rrjetit të Qyteteve Krijuese të UNESCO-s mund të kufizojë potencialin e qytetit për rritje ndërkombëtare. • Mungesa e aksesit në literaturë në gjuhët lokale mund të kufizojë zhvillimin dhe përfshirjen e komuniteteve në jetën kulturore të qytetit.

VIZIONI: PRISHTINA – QYTET I ARTIT DHE KULTURËS

Prishtina synon të bëhet një qendër kulturore e gjallë, e formësuar nga energjia dhe kreativiteti i banorëve të saj. Potenciali i tyre e vendos qytetin si një katalizator të fuqishëm për zhvillimin artistik dhe kulturor.

Me politikat që i japin përparësi artit dhe kulturës, Prishtina ndodhet në një moment vendimtar për të ndikuar në zhvillimin urban, ekonomik dhe arsimor të qytetit, duke forcuar ndjenjën e përkatësisë së banorëve të saj.

Kjo strategji synon investime në infrastrukturë dhe mbështetje për artistët, duke krijuar një ekosistem të qëndrueshëm që ndërthur artin me zhvillimin politik, social dhe ekonomik. Përmes kësaj, arti do të jetë një forcë transformuese drejt ndryshimit dhe përparimit.

Strategjia zhvillon mendimin kritik, kreativitetin dhe inovacionin, duke ndihmuar në krijimin e vendeve të punës, rritjen e të ardhurave dhe përmirësimin e pozitës ndërkombëtare të Prishtinës.

Objektivat Strategjikë:

1. **E drejta për të krijuar** – Mundësi të pakufizuara për shprehje artistike.
2. **E drejta për qytetin** – Hapësira publike gjithëpërfshirëse për një Prishtinë ikonike.
3. **Zhvillimi i qëndrueshëm i Sektorit Kulturor Krijues** – Nxitja e rritjes ekonomike dhe inovacionit.
4. **Kujtesa kolektive dhe dekolonizimi** – Ruajtja dhe përfshirja kulturore.
5. **Reforma administrative** – Përmirësimi i qeverisjes kulturore.

Strategjia adreson sfidat kyçe të qytetit, me objektiva specifike që përputhen me nevojat afatshkurtra dhe të qarta. Çdo objektiv ka masa dhe veprime konkrete që do të realizojnë këtë vizion.

OBJEKTIVAT STRATEGJIKE DHE SPECIFIKE

Objektivi Strategjik 1: E Drejta për të Krijuar – Mundësi të pafundme për shprehje artistike

Qëllimi: Të rritet dhe zgjerohet qasja në art dhe kulturë për të gjitha segmentet e shoqërisë, duke fuqizuar shprehjen artistike dhe identifikimin e vlerave kulturore që nga mosha e hershme. Ky objektiv synon të ofrojë mundësi për artistët dhe punonjësit kulturorë, si ata në zhvillim ashtu edhe ata të afirmuar, duke rritur kapacitetet arsimore dhe prodhuese.

Objektivi Specifik 1.1: Përforsimi i programeve arsimore për shkollat fillore dhe të mesme

Qëllimi: Ky objektiv synon të nxisë talentin artistik të fëmijëve dhe të rinjve në Prishtinë përmes pjesëmarrjes në programe arsimore krijuese dhe krijimit të mjediseve të favorshme për zhvillimin e tyre artistik. Duke promovuar kreativitetin dhe vlerësimin e kulturës, synohet të pasurohet përvoja arsimore dhe të fuqizohen individët për të shprehur veten artistikisht, duke vendosur themelet për të mësuar gjatë gjithë jetës dhe pasurim kulturor.

Veprimet Kryesore:

1. **Veprimi 1.1.1: Zbatimi i programit arsimor “Arti në Shkollë”**
Deri në vitin akademik 2030, të gjitha shkollat në Prishtinë do të integrojnë këtë program në kurrikulën e tyre, në bashkëpunim me Ministrinë e Kulturës, Rinisë dhe Sportit, Ministrinë e Arsimit dhe Ministrinë e Administratës Publike. Programi do të angazhojë aktivisht nxënësit e shkollave fillore dhe të mesme në aktivitete të artit dhe trashëgimisë kulturore.

- 2. Veprimi 1.1.2: Zgjerimi i programit edukativ të Teatrit të qytetit të Prishtinës “Dodona”**
Zgjerimi i programit dhe prodhimeve të teatrit do të krijojë një përvojë transformuese edukative, duke promovuar ndërgjegjësimin kulturor përmes shfaqjeve artistike dhe ekspozitave historike.
- 3. Veprimi 1.1.3: Riorganizimi i Festivalit “Ylberi i Prishtinës” në një Event Multidisiplinar**
Ky event do të ofrojë një platformë për një gamë të gjerë disiplinash artistike, përfshirë artet pamore dhe performative, poezinë dhe tregimin e historive, duke nxitur një angazhim kulturor më të gjerë për të rinjtë.

Objektivi Specifik 1.2: Mundësimi i krijimtarisë profesionale

Qëllimi: Ky objektivi fokusohet në përmirësimin e qasjes në mjete prodhimi thelbësore dhe ofrimin e mbështetjes profesionale për artistët dhe punonjësit kulturorë. Synimi është të zhvillohen aftësi dhe të nxiset krijimtaria përmes programeve dhe burimeve të përshtatura.

Veprimet Kryesore:

- 1. Veprimi 1.2.1: Zhvillimi i programeve të trajnimit të specializuar**
Do të krijohet një program i specializuar edukativ dhe promovues për Sektorin Kulturor dhe Krijues në Prishtinë, për të zhvilluar aftësi teknike dhe krijuese bazuar në nevojat e identifikuara të sektorit.
- 2. Veprimi 1.2.2: Krijimi i një fondi të dedikuar për artin publik**
Ky fond do të komisionojë punime artistike publike në vende të menduara mirë, duke shërbyer si pika fokusi për angazhimin e komunitetit dhe zhvillimin e identitetit urban.
- 3. Veprimi 1.2.3: Krijimi i rezidencave profesionale**

Artistët lokalë do të kenë mundësi të përmirësojnë aftësitë e tyre dhe të ndërtojnë rrjete përmes rezidencave artistike ndërkombëtare, duke nxitur lidhje globale.

Objektivi Specifik 1.3: Zhvillimi i praktikave komunitare në Art dhe Kulturë

Qëllimi: Ky objektivi synon të fuqizojë komunitetet duke krijuar praktika artistike dhe kulturore bashkëpunuese. Objektivi promovon inovacionin dhe rritjen duke ofruar burime për angazhimin komunitar në art.

Veprimet Kryesore:

- 1. Veprimi 1.3.1: Financimi i ansambleve folklorike**
Sigurimi i zgjidhjeve për financimin dhe sigurimin e hapësirave për ansamblet folklorike do të promovojë identitetin kulturor dhe do të tërheqë turizmin.
- 2. Veprimi 1.3.2: Zhvillimi i programit të Arteve dhe Artizanatit**
Do të krijohet një kornizë për të mbështetur punëtoritë lokale të artit dhe artizanatit, duke përfshirë konsultime me komunitetin për të identifikuar nevojat dhe praktikat më të mira.
- 3. Veprimi 1.3.3: Angazhimi i të moshuarve në aktivitetet artistike**
Promovimi i shprehjes krijuese tek të moshuarit do të forcojë lidhjet sociale dhe kulturore brenda komunitetit.

Objektivi Strategjik 2: E Drejta për Qytetin – Udhëheqje demokratike për Hapësirat Publike

Qëllimi: Të krijohen mjedise që nxisin kreativitetin, inovacionin, përfshirjen dhe diversitetin kulturor, ndërsa mundësojnë veprimin kolektiv. Objektivi synon të zgjerojë të drejtat kolektive për hapësirat publike dhe të shndërrojë Prishtinën në një qendër demokratike për diskutime publike dhe shprehje artistike.

Objektivi Specifik 2.1: Zhvillimi i programimit kulturor në hapësirat publike përmes Partneritetit Publiko-Civil

Qëllimi: Të transformohen hapësirat publike të Prishtinës në qendra të gjalla kulturore përmes partneriteteve me institucionet e pavarura. Kjo iniciativë do të lehtësojë qasjen në të drejtat e përdorimit të hapësirës dhe do të promovojë programim gjithëpërfshirës që pasuron gjallërinë kulturore të qytetit.

Veprimet kryesore:

1. **Veprimi 2.1.1: Inventarizimi gjithëpërfshirës i hapësirave publike përmes GIS**
Zhvillimi i një baze të dhënash për inventarizimin e hapësirave publike të Prishtinës, të qasshme për publikun përmes platformës së Sistemit të Informacionit Gjeografik (GIS). Kjo do të lehtësojë përdorimin dhe kategorizimin e hapësirave publike për aktivitete kulturore.
2. **Veprimi 2.1.2: Partneriteti Civil-Publik për aktivizimin e hapësirave publike**
Duke avancuar partneritetin civil-publik, hapësirat publike do të përdoren nga organizatat e shoqërisë civile, artistët dhe sipërmarrësit socialë për të përmirësuar mirëqenien urbane.
3. **Veprimi 2.1.3: Adaptimi i rregullores për përdorimin e hapësirave komunale**
Thjeshtëzimi i procesit për përdorimin e hapësirave komunale, duke siguruar transparencë dhe interes publik. Një komision do të vlerësojë aplikimet bazuar në angazhimin komunitar.

Objektivi Specifik 2.2: Përshtatja e infrastrukturës kulturore për të shërbyer komunitetin

Qëllimi: Të modernizohen dhe ripërdoren hapësirat kulturore ekzistuese në Prishtinë për të përmbushur nevojat e banorëve. Synimi është të përshtaten asetet urbane për angazhimin kulturor dhe të sigurohet pjesëmarrje e gjerë publike.

Veprimet Kryesore:

- Transformimi i hapësirave si Qendra Multikulturore “Gërmia” dhe Pallati i Rinisë dhe Sporteve në qendra dinamike për angazhimin e komunitetit dhe aktivitete kulturore.

Objektivi Strategjik 3: Zhvillimi i qëndrueshëm i Sektorit Kulturor dhe Krijues (SKK)

Qëllimi: Të sigurohet zhvillimi i qëndrueshëm i Sektorit Kulturor dhe Krijues në Prishtinë, duke kontribuar në rritjen ekonomike, inovacion, kohezion social dhe forcimin e identitetit kulturor. Strategjia synon të mbështesë sipërmarrjen kulturore, punësimin dhe turizmin, duke promovuar bashkëpunimin ndër-sektorial.

Objektivi Specifik 3.1: Rritja e buxhetit për Art dhe Kulturë

Qëllimi: Për të reflektuar përkushtimin për zhvillimin kulturor, buxheti për kulturën do të rritet në 10% të buxhetit të përgjithshëm të komunës deri në vitin 2030, me ndarje strategjike për investime kapitale, subvencione dhe shërbime.

Veprimet Kryesore:

1. **Veprimi 3.1.1: Rritja e Investimeve Kapitale**

Njëzet përqind e buxhetit do të alokohen për investime kapitale, duke lehtësuar transformimin dhe përshtatjen e infrastrukturës kulturore ekzistuese dhe ndërtimin e hapësirave të reja kulturore.
2. **Veprimi 3.1.2: Ristrukturimi i financimeve publike për Kulturën**
Financimi publik do të ristrukturohet për të mbështetur organizatat profesionale dhe projektet artistike, duke fuqizuar më tej ekosistemin kulturor të Prishtinës.

3. Veprimi 3.1.3: Krijimi i Fondit për Startup-e Kulturore

Ky fond do të mbështesë rritjen e startup-eve krijuese përmes ndihmës financiare për pajisje dhe zhvillim të qëndrueshëm të biznesit.

Objektivi Specifik 3.2: Zhvillimi i Turizmit Kulturor

Qëllimi: Të promovohet turizmi kulturor duke nxjerrë në pah ofertat artistike dhe kulturore të Prishtinës përmes strategjive të marketingut dhe zhvillimit të atraksioneve kulturore.

Veprimet Kryesore:

- **Krijimi i pozicionit të Kuratorit të Qytetit:** Një rol i dedikuar për të mbikëqyrur planifikimin e ngjarjeve kulturore dhe festivaleve, duke forcuar lidhjet me komunitetin dhe duke pasuruar peizazhin kulturor të qytetit.

Objektivi Strategjik 4: Kujtesë kolektive gjithëpërfshirëse dhe dekolonizuese

Qëllimi: Ky objektivi synon të ripërcaktojë dhe zgjerojë konceptin e trashëgimisë kulturore, duke siguruar që ai të përfshijë dhe fuqizojë zërat e grupeve të marginalizuara. Objektivi promovon një narrativë më gjithëpërfshirëse që reflekton përvojat dhe historitë e ndryshme që formësojnë identitetin kulturor të qytetit të Prishtinës.

Objektivi Specifik 4.1: Rijetësimi i arkivave të Prishtinës

Qëllimi: Të angazhohet arkivimi përmes medimeve dhe disiplinave të shumta, duke siguruar ruajtjen e të dhënave historike dhe bashkëkohore për brezat e ardhshëm.

Veprimet Kryesore:

1. **Veprimi 4.1.1: Krijimi i platformës digjitale për arkivin**
Një platformë digjitale e lehtë për t'u përdorur do të krijohet për të ruajtur dhe ndarë historinë kulturore të qytetit, duke e bërë atë të qasshme për publikun.
2. **Veprimi 4.1.2: Arkivimi i historisë bashkëkohore**
Do të bashkëpunohet me komunitetin për të mbledhur artefakte të përditshmërisë, të cilat do të digjitalizohen dhe do të ruhen për brezat e ardhshëm.

Objektivi Specifik 4.2: Ruajtja e Trashëgimisë Kulturore

Qëllimi: Të krijohet një kornizë gjithëpërfshirëse për ruajtjen e aseteve kulturore, duke siguruar mbrojtjen dhe promovimin e tyre për të ardhmen.

Veprimet Kryesore:

- Do të bashkëpunohet me ekspertë për të vlerësuar dhe prioritetizuar trashëgiminë kulturore përmes punëtorive komunitare dhe planeve të ruajtjes së dedikuara.

Objektivi Strategjik 5: Reformat administrative për zhvillimin kulturor

Qëllimi: Të forcohen kapacitetet administrative të komunës në mbështetje të zhvillimit kulturor, duke përmirësuar proceset e mbledhjes së të dhënave dhe kornizat vendimmarrëse.

Objektivi Specifik 5.1: Rritja e kapaciteteve të drejtorisë së kulturës

Qëllimi: Të përmirësohen kapacitetet e Drejtorisë së Kulturës për të realizuar misionin e saj përmes vlerësimeve të nevojave organizative dhe përmirësimit të qeverisjes demokratike në menaxhimin e buxhetit.

Veprimet Kryesore:

Veprimi Veprimi 5.1.1: Ndërtimi i kapaciteteve dhe vizitat studimore

Drejtoria e Kulturës do të zhvillojë një program të strukturuar për rritjen e kapaciteteve të stafit, duke përfshirë trajnime në menaxhim, monitorim dhe vlerësim të projekteve kulturore. Fokus kryesor do të jetë adoptimi i standardeve ndërkombëtare dhe praktikave më të mira. Gjithashtu, do të organizohen vizita studimore dhe shkëmbime ndërkombëtare për përmirësimin e aftësive profesionale të stafit.

Veprimi Veprimi 5.1.2:**Menaxhimi i të dhënave për zhvillim kulturor – Hartëzimi i SKK**

Do të krijohet një sistem i centralizuar për mbledhjen dhe analizimin e të dhënave mbi sektorin kulturor dhe krijues (SKK). Ky sistem do të ndihmojë në monitorimin dhe zhvillimin e politikave kulturore përmes analizave të bazuara në të dhëna të sakta, duke mundësuar vendimmarrje të informuar për zhvillim të qëndrueshëm të sektorit.

V Veprimi 5.1.3: Zgjerimi i kompetencave të drejtorisë së kulturës për menaxhimin e hapësirave publike

Drejtoria e Kulturës do të krijojë një zyrë të specializuar për administrimin dhe menaxhimin efektiv të hapësirave publike dhe kulturore, duke siguruar transparencë dhe qasje të lehtë për artistët dhe organizatat kulturore. Kjo nismë synon të optimizojë përdorimin e hapësirave për aktivitete kulturore.

Veprimi 5.1.4: Monitorimi dhe vlerësimi vjetor i strategjisë së Artit dhe Kulturës 2026-2030

Do të vendoset një sistem i rregullt monitorimi dhe vlerësimi për të analizuar progresin e zbatimit të strategjisë. Raportet vjetore do të sigurojnë transparencë dhe do të ndihmojnë në përshtatjen e strategjisë për të përmbushur objektivat.

Veprimi 5.1.5: Takime vjetore me qeverinë dhe donatorët ndërkombëtarë

Takimet e përvitshme me qeverinë qendrore dhe donatorët ndërkombëtarë do të shërbejnë për koordinimin e mbështetjes financiare dhe teknike, duke garantuar një qasje të qëndrueshme dhe të koordinuar për zhvillimin kulturor.

Shtojcat

Shtojca 1. Plani i veprimit

OBJEKTIVI STRATEGJIK1. E DREJTA PËR TË KRIJUAR						
Krijimi i një mjedisi gjithëpërfshirës ku individë të të gjitha moshave, gjinive dhe prejardhjeve shoqërore kanë mundësi të pakufizuara për t'u angazhuar në shprehjen artistike.						
Treguesit e ndikimit të Objektivit Strategjik 1:						
Rritja e pjesëmarrjes në programet e edukimit artistik dhe kulturor për të gjitha grupmoshat, duke përfshirë fëmijët, të rinjtë dhe të rriturit; Rritja e përfshirjes së komunitetit në ngjarjet kulturore; Ulja e pabarazive në qasjen ndaj arteve; Mbështetja e punonjësve të sektorit kulturor për të përmirësuar kushtet e tyre; Ngritja e nivelit të vlerësimit të kulturës dhe arteve në shoqëri.; Sigurimi i qëndrueshmërisë afatgjatë të ekosistemit të arteve përmes rritjes, inovacionit dhe përshtatshmërisë.						
Intervenimet kryesore të strategjisë (masa)	Institucionet përgjegjëse	Buxheti ose Lloji i veprimit	Lidhja e Problemit / Shkakut me Objektivin	Periudha e implementimit	Treguesi i produktit (autputeve)	Treguesit i rezultatit Caku deri 2031
Objektivi specifik 1.1. Pasurimi i edukimit artistik për fëmijët dhe të rinjtë						
1.1.1. Zbatimi dhe zgjerimi i programit të edukimit artistik "Arti në shkolla"	Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS) Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit (MASHT), dhe Ministria e Administratës Te Pushtetit Lokal MAPL. Komuna e Prishtinës/Departamenti i Arsimit	Numri total i nxënësve është 38,465. Duke supozuar një tarifë prej 30 eurosh për nxënës (Kosto për njësi), shuma totale e shpenzimeve direkte për akomodimin e të gjithë nxënësve të regjistruar në program do të arrijnë në 1,153,950 euro.	Sistemi aktual i arsimit publik për shkollat e mesme të ulëta dhe të larta nuk arrin zhvillim të nxënësimit mendim kritik dhe krijues, duke i privuar ata nga mundësitë për të eksploruar dhe zhvilluar talentin e tyre kreativ. Pabarazia socio-ekonomike: Vetëm fëmijët në familje me të ardhura financiare të larta kanë mundësinë të financojnë dhe mbështesin fëmijët e tyre në fushën e arteve dhe kulturës. Nisur nga Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS), programi "Arti në Shkolla" synon të integrojë artin në kurrikulën	2026-2031 2026- 20% 2027-40% 2028-60% 2029-80% 2030-90% 2031-100%	Në vitin 2027, "Arti në Shkolla" do të përfshijë të paktën 10 shkolla nëpër Prishtinë. Në vitin 2027, një minimum prej 15,000 studentëve do të marrin pjesë në aktivitete artistike dhe kulturore çdo javë gjatë vitit shkollor. Në vitin 2031, të paktën të gjithë nxënësimit në shkollat e Prishtinës do të marrin pjesë në të paktën një projekt krijimi artistik për çdo vit akademik dhe do të angazhohen në të paktën dy diskutime të strukturuar rreth artit dhe kulturës, duke treguar një përmirësim të	Identifikimi i talenteve të rinj në fushën e arteve dhe kulturës në një fazë të hershme. Ngritja e vetëbesimit dhe shprehjes së vetes së studentëve përmes angazhimeve artistike. Sigurimi i mundësive për studentët për të ndjekur karrierën në fushën e arteve dhe industri të krijuarive. Ndërgjegjësimi i rritur në lidhje me identitetin kulturor dhe trashëgiminë kulturore tek studentët. Në vitin 2027, pritet që të paktën 60% e mësuesve të arteve të kenë përfunduar një program zhvillimi profesional.

			shkollore për të ofruar një përvojë të pasur për nxënësit.		rëndësishëm në integrimin e artit dhe alfabetizimin kulturor.	Në vitin 2031, pritet që studentët të angazhohen dhe diskutojnë rregullisht për artin, duke kontribuar në krijimin e tij dhe duke treguar një kuptim dhe vlerësim të thelluar të artit dhe kulturës brenda sistemit arsimor
1.1.2. . Avancimi i kapaciteteve programore të Teatrit të Kukullave "Dodona" si dhe prodhimi i një ekspozite historike	Komuna e Prishtinës Drejtoria e Kulturës	150,000 në vit	Teatri i kukullave Dodona përballet me financim të pamjaftueshëm me një buxhet vjetor prej 20,000 euro dhe financim programor nga komuna përmes një thirrjeje të hapur për aplikime me 48,000 euro në 2022. Pavarësisht kësaj, edhe pse ka këtë sfidë, Dodona arrin të zhvillojë shfaqje javore, me 500 fëmijë dhe prindër që vizitojnë Dodonën çdo muaj. Dodona ka një rëndësi për historinë e viteve të 90-ta të qytetit të Prishtinës. Megjithatë, ajo histori mbetet e patreguar dhe e paarrtshme.	Në vitin 2026, buxheti i Teatrit të kukullave Dodona 100,500 euro. Në vitin 2031, buxheti për teatrin të rritet për 20,000 euro çdo vit. Në vitin 2031, një ekspozitë e përhershme mbi historinë e Dodonës instalohet në vend.	Deri në vitin 2026, 1000 fëmijë dhe prindër vizitojnë Dodonën çdo muaj Deri në vitin 2026, përgatitja dhe kërkimi rreth ekspozitës së përhershme mbi historinë e Dodonës dhe deri në vitin 2031 ekspozita e përhershme është instaluar në terren. Deri në vitin 2031, afro 3000 fëmijë dhe prindër vizitojnë Dodonën çdo muaj	Përmirësimi i kapaciteteve operacionale dhe qëndrueshmëria e teatrit të kukullave Dodona Teatri Dodona qëndër e dedikuar ku prindërit dhe fëmijët mund të angazhohen në përvoja teatrale dhe aktivitete të kohës së lirë. Promovimi i angazhimit kulturor dhe lidhjes familjare nëpërmjet aktiviteteve teatrale në Teatrin Dodona.
1.1.3. Ridizajnim dhe zgjerim i festivalit ekzistues "Ylberi i Prishtinës në një festival mbarëqytetas, një-javor, shumëdisiplinor dhe artistik.	Komuna e Prishtinës, Qendra Kulturore e Fëmijëve të Prishtinës. Partneritet me OJQ-në me program kreativ.	50 mijë euro në vit	Festivali tradicional i valleve për fëmijë "Ylberi i Prishtinës" 2019, organizohet për të shtatëmbëdhjetin vit me radhë, dhe është një ndër ngjarjet më të rëndësishme kulturore për fëmijë që zhvillohet në Prishtinë. që zgjat dy ditë dhe shfaq një gamë të gjerë të valleve folklorike nga valltare vendore dhe ndërkombëtare. Ai tërheq qindra pjesëmarrës të entuziazmuar çdo vit dhe një audiencë të gjerë, duke promovuar trashëgiminë kulturore dhe shkëmbimin kulturor. Edicioni i 21-të në vitin 2023 pati pjesëmarrje nga 400 valletarë nga vende si Shqipëria, Maqedonia	Deri në vitin 2028 do të organizohet piloti i parë i festivalit të zgjeruar "Ylberi i Prishtinës".	Deri në vitin 2026, stafi i nevojshëm do të rekrutohet dhe do të fillojë planifikimi për pilotin e parë të edicionit të zgjeruar të festivalit. Deri në vitin 2027 do të organizohet piloti i parë i festivalit të zgjeruar "Ylberi i Prishtinës". Deri në vitin 2027, programi i ridizajnuar "Ylberi i Prishtinës" do të përfshijë së paku katër forma të tjera të artit, duke zgjeruar diversitetin dhe shtrirjen e ofertave kulturore.	Përmirësim i demonstruar në aftësitë dhe talentet e fëmijëve pjesëmarrës në aktivitetet kulturore. Rritja e prestigjit dhe popullaritetit të Festivalit "Ylberi i Prishtinës" si një ngjarje që tërheq vëmendjen dhe pjesëmarrjen e fëmijëve të Prishtinës në shfaqje dhe gara kulturore.

			Veriore, Mal i Zi, Ukraina, Rumania, Bullgaria dhe Kirgistan.		Deri në vitin 2027, 1000 studentë do të kenë mundësinë të krijojnë një vepër të re arti në disiplinën e zgjedhjes së tyre dhe ta shfaqin atë në festival.	
			Qendres Kulturore për Fëmijë të Prishtinës aktualisht mungon një drejtor dhe staf i mjaftueshëm. Pas zgjedhjes së drejtorit, vizioni i festivalit duhet të rishikohet, duke zgjeruar artet vizuale në një mënyrë dialoguese. Vetëm 200 fëmijë aktualisht marrin pjesë në aktivitetet vullnetare.		Deri në vitin 2031, të paktën 5000 studentë marrin pjesë në programin e larmishëm të "Ylberi i Prishtinës"	
Objektivi specifik 1.2: Mundësimi i krijimtarisë profesionale						
1.2.1: Krijimi i një programi të specializuar të edukimit dhe promovimit të rritjes për CCS-të në Prishtinë	Komuna e Prishtinës STIKK, shoqatat e biznesit, CCS Institucionet e nivelit qendror: MKRS dhe MASHT donatorë ndërkombëtarë Organizatat e e trajnimeve profesionale	320 000 euro Vlerësimi i nevojave 50,000 euro 50.000 euro dizajni i programit 100,000 në vit + bashkëfinancim nga donatorë ndërkombëtarë dhe CCS 20,000 euro vlerësimi i programit	Programe të pamjaftueshme trajnimi për artistët dhe punonjësit e kulturës në zhvillim, e përkeqësuar nga mungesa e udhëzimeve të specializuara në disiplina dhe fusha të ndryshme teknike, krahas zhvillimit të portofolit të neglizhuar. Shkaqet e mundshme përfshijnë shkëputjen ndërmjet nevojave akademike dhe industrisë, financimin e kufizuar, përparimet e shpejta teknologjike dhe prioritizimin e pamjaftueshëm të këtyre fushave të aftësive në institucionet arsimore. Mungesa e mundësive adekuate të trajnimit për startup-et kulturore dhe krijuese, e karakterizuar nga boshllëqe të aftësive në menaxhim dhe udhëheqje, me shkaqe të mundshme duke përfshirë mungesën e programeve të përshtatura, kuptimin e kufizuar të sfidave unike dhe integrimin e pamjaftueshëm të aftësive të menaxhimit në trajnime të fokusuar në kreativitet.	2026: Kontraktimi i vlerësimit të nevojave 2027: Krijimi i një komiteti drejtues të partneritetit strategjik ndërsektorial për zhvillimin e programit 2028: Zhvillimi i programit dhe shpërndarja e roleve 2029: Nisja pilot e programit arsimor 2030: Vlerësimi i pilotit	Formimi i komitetit drejtues i përbërë nga përfaqësues nga CCS, MKRS dhe MASHT, donatorë ndërkombëtarë. Zhvillimi i një kuadri bashkëpunimi përmes një MoU Deri në vitin 2031, organizohen dy edicione të programit; 1000 pjesëmarrës e përfunduar me sukses programin Raporti i vlerësimit që vlerëson ndikimin dhe rezultatet e pilotit	Zbatimi i një programi arsimor gjithëpërfshirës bazuar në nevoja për punëtorët e CCS në Prishtinë, përmes partneriteteve strategjike ndërsektoriale, rezulton në ngritjen e kapaciteteve, rritjen e bashkëpunimit brenda CCS dhe promovimin e një ekosistemi kreativ dinamik dhe fleksibil brenda komunës.

<p>1.2.2: Krijimi i një fondi dedikuar artit publik</p>	<p>Komuna e Prishtinës</p> <p>Drejtoria e Kulturës</p> <p>Komuniteti i Artistëve</p> <p>Arkitekt i qytetit të Prishtinës</p>	<p>450.000 euro</p> <p>30,000 euro x 15 vepra arti / instalime publike mbi 4 vjet</p>	<p>Në Prishtinë, peizazhi i artit publik përkufizohet aktualisht nga disa vende përkujtimore dhe instalacione të artit bashkëkohor, duke përfshirë statuja dhe skulptura të dukshme të përqendruara kryesisht në sheshin e qytetit.</p> <p>Përtej këtyre, qyteti përmban vende dhe murale të përkohshme, me një pjesë të konsiderueshme të veprave të artit të centralizuara në një zonë.</p> <p>Kjo shpërndarje nxjerr në pah potencialin e pashfrytëzuar të kryeqytetit për të përfshirë më tej veprat e artit bashkëkohor në arkitekturën e tij, duke krijuar kënde lojërash tërheqëse dhe vende interaktive që mund të pasurojnë mjedisin urban dhe të nxisin përfshirjen e komunitetit.</p>	<p>2026: Përfundimi i fazës përgatitore për nismën e artit publik.</p> <p>2027: Nisja dhe ekzekutimi i suksesshëm i një thirrjeje të hapur për propozime të artit publik.</p> <p>2028: Kontraktimi i pesë artistëve dhe instalimi i pesë veprave të reja të artit publik në Prishtinë, duke kontribuar në pasurimin kulturor dhe estetik të qytetit.</p> <p>Deri në vitin 2031: Një minimum 15 vepra të artit publik janë porositur dhe instaluar me sukses.</p>	<p>Në të paktën 7 instalime arti publike janë vendosur në zona rurale me densitet të lartë të popullsisë dhe trafik këmbësor.</p> <p>Nga veprat e komisionuara, të paktën 3 nga 15 janë parqe lojërash bashkëkohore dhe interaktive.</p>	<p>Deri në vitin 2031, ky projekt synon të transformoj Prishtinën një qytet ikonik, i shënuar nga angazhimi i saj për qëndrueshmëri ekologjike dhe inovacion artistik.</p> <p>Duke përdorur materiale të lartë cilësie dhe miqësore me mjedisin, projekti do të zbulojë pika referimi kulturore të pasura dhe të papritura nëpër qytet, duke kthyer hapësirat popullore në qendra ikonike të komunitetit dhe kreativitetit.</p>
<p>1.2.3: Rezidencat profesionale në fushën e artit dhe kulturës</p>	<p>Komuna e Prishtinës,</p> <p>Institucionet dhe organizatat kulturore,</p>	<p>120 mijë euro</p> <p>5000 euro x 24 rezidenca mbi 4 vjet</p>	<p>Në Prishtinë, ekziston një numër i kufizuar i mundësive të qëndrimit për artistët dhe praktikuesit, me disa programe që lehtësojnë udhëtimin e artistëve vendas jashtë vendit. Mungesa e dialogut ndërkombëtar dhe mundësive të shkëmbimit të artistëve në Prishtinë.</p>	<p>2026: Përfundimi i draftit të programit të rezidencës dhe identifikimi i mundësive të partneritetit strategjik me organizata të pavarura dhe</p>	<p>Një minimum prej 24 rezidencash të krijuara me sukses.</p> <p>Së paku 4 rezidenca të caktuara posaçërisht për pjesëtarët e diasporës kosovare.</p>	<p>Deri në vitin 2031, synohet të transformohet Prishtina në një epiqendër kulturore, e njohur për përfaqimin e estetikës së re dhe në zhvillim që pasuron peizazhin kulturor të qytetit.</p> <p>Programi i rezidencës do të sjellë në jetë vepra arti të rëndësishme në skenën globale, duke vendosur Prishtinën si një qendër për artin bashkëkohor, dhe duke</p>

	Programet dhe iniciativat e rezidencës		<p>MKRS ofron fonde mobiliteti për promovimin ndërkombëtar të artit dhe trashëgimisë kulturore, ndërsa Fondacioni 17 dhe Qendra Multimedia ofrojnë rezidenca si për krijuesit vendas ashtu edhe për ata ndërkombëtarë, duke përfshirë shkrimtarët, përkthyesit dhe artistët, duke shfrytëzuar hapësirat në pronësi publike si shtëpia Hivzi Sylejmani.</p> <p>Ekzistojnë pak programe rezidenciale për artistët kosovarë që të fitojnë përvojë ndërkombëtare, duke përfshirë programin e praktikantëve Cultural Works në Vjenë dhe Çmimin Artists of Tomorrow organizuar nga YVAA dhe Stacion CCA.</p>	<p>institucione publike në art dhe kulturë.</p> <p>2027: Shpallja dhe fillimi i thirrjes së hapur për rezidenca, me 3 rezidenca të inicuar me sukses.</p> <p>2031: Përfundimi me sukses i 24 rezidencave deri në fund të ciklit strategjik.</p>	<p>Së paku 4 rezidenca të caktuara për individë nga qytetet tjera brenda Kosovës.</p> <p>Së paku 4 rezidenca u janë dhënë artistëve nga komunitetet joshumicë.</p> <p>Një minimum prej 4 rezidencash të dedikuara për mbështetjen e artistëve në zhvillim.</p>	<p>kontribuar në mënyrë të konsiderueshme në diversitetin e ekosistemit artistik të qytetit. Programi do të nxisë dialogun mes komuniteteve dhe do të krijojë ura, duke forcuar lidhjet në mes të skenës së artit në Prishtinë.</p>
Objektivi specifik 1.3: Nxitja e komuniteteve të praktikës në art dhe kulturë						
1.3.1. Përcaktimi i zgjidhjeve optimale për financimin dhe sigurimin e hapësirave për ansamblet folklorike të Prishtinës	<p>Drejtoria e Kulturës</p> <p>Kuvendet Popullore</p> <p>Drejtoria e Arsimit</p> <p>Drejtoria e Pronave</p>	<p>TBD</p> <p>3000 euro janë ndarë për organizimin e takimeve të grupit punues për hartimin e zgjidhjes opsionale</p>	<p>Ansamblet folklorike të Prishtinës përballen me sfida të mëdha resurse. Duke funksionuar pa ambiente apo pajisje teknike të duhura, ata pengohen në realizimin e plotë të vizionit të tyre artistik. Për më tepër, mungesa e zyrave të dedikuara për ruajtjen e arkivave të trashëgimisë kulturore dhe shpirtërore i shton më tej betejat e tyre. Megjithatë, përmes përkushtimit dhe qëndrueshmërisë së tyre të palëkundur, këto ansamble luajnë një rol jetik në ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore të Prishtinës, pasurimin e peizazhit kulturor të qytetit dhe kultivimin e talentit artistik brenda komunës.</p>	<p>2026: Krijohet një grup pune ndër-departmental me përfaqësues të ansambleve folklorike me qëllim ofrimin e zgjidhjeve optimale për financimin dhe sigurimin e hapësirave.</p> <p>Deri në vitin 2027: Kryetari i Bashkisë nxjerr një vendim që rregullon përdorimin afatgjatë të hapësirës dhe financimin e ansambleve popullore.</p>	<p>7 folk ensembles have Deri në vitin 2031, infrastruktura e përmirësuar dhe korniza rregullatore sigurojnë që kuvendet popullore në Prishtinë të kenë hapësira të mjaftueshme dhe të përshtatshme për prova, dhoma të zhveshjes, depo dhe realizim të programit.</p> <p>Rritja e aksesit u mundëson të rinjve dhe banorëve të Prishtinës të marrin pjesë aktive në kuvendet popullore, duke u angazhuar në valle tradicionale dhe aktivitete kulturore.</p> <p>Rritja e ruajtjes dhe promovimit të trashëgimisë kulturore brenda komunës.</p>	<p>Deri në vitin 2031, infrastruktura e përmirësuar dhe korniza rregullatore do të sigurojnë hapësira të mjaftueshme dhe të përshtatshme për prova, dhoma të zhveshjes, depo dhe realizim të programit për kuvendet popullore në Prishtinë.</p> <p>Rritja e aksesit për të rinjtë dhe banorët e Prishtinës do të mundësojë pjesëmarrjen aktive në kuvendet popullore, duke u angazhuar në valle tradicionale dhe aktivitete kulturore.</p> <p>Rritja e përkujdesjes dhe promovimit të trashëgimisë kulturore brenda komunës.</p>

				<p>Asambletë popullore nënshkruajnë memorandume të mirëkuptimit për përdorimin e hapësirës.</p> <p>Deri në vitin 2028: Kuvendet popullore të kenë hapësirë të përshtatshme për prova të rregullta, dhoma të zhveshjes dhe për ruajtjen e kostumeve, materialeve arkivore, etj.</p> <p>Deri në vitin 2031: Kuvendet popullore të kenë kushte adekuate për të realizuar programet e tyre.</p>		
1.3.2. Zhvillimi i Programit të Arteve dhe Artizanatit të Prishtinës	<p>Drejtorja e Kulturës</p> <p>Drejtorja e Zhvillimit Ekonomik</p> <p>Drejtorja e Buxhetit dhe Financave</p>	<p>TBD</p> <p>3000 euro janë ndarë për organizimin e takimeve të grupit të punës për hartimin e zgjidhjes optimale</p>	<p>Qasje e kufizuar në burime dhe mekanizma mbështetës për punëtoritë lokale të artit dhe artizanatit, duke çuar në mungesë të qëndrueshmërisë dhe mundësive të rritjes për artizanët dhe industrinë krijuese në tërësi. Për më tepër, ndërgjegjësimi dhe vlerësimi i pamjaftueshëm i zanateve tradicionale në mesin e komunitetit mund të kontribuojë në një rënie në përpjekjet për ruajtjen e trashëgimisë kulturore.</p>	<p>2026 Kontraktimi i palës së tretë për të administruar një proces gjithëpërfshirës konsultimi me komunitetin lokal të artit dhe artizanatit, duke përfshirë bizneset dhe punëtoritë e artit dhe</p>	<p>Të paktën 200 pjesëmarrës janë të angazhuar në procesin e konsultimit</p> <p>Janë konsultuar të paktën 50 biznese arti dhe zejtarie dhe punëtori të përgjithshëm</p> <p>Zhvillimi i një mandati dhe termash të qartë referimi për grupin e punës</p>	<p>Deri në vitin 2031, zbatimi dhe zhvillimi i qëndrueshëm i programit të artit dhe zejtarisë në Prishtinë, i lehtësuar nga një proces konsultimi dhe vlerësimi të vazhdueshëm, do të çojë në krijimin e një komuniteti të gjallë dhe të përfshirë në mbarëvajtjen e artit dhe zejtarisë.</p> <p>Artet dhe zanatet do të kontribuojnë në rritjen ekonomike, pasurimin kulturor dhe kohezionin e komunitetit në rritje.</p>

	Bizneset dhe shoqatat e Arteve dhe Artizanatit			<p>artizanatit të paregjistruara</p> <p>2027. Krijohet një grup pune me përfaqësues të artit dhe artizanatit dhe të tre drejtorive komunale.</p> <p>2026: Pilotohet programi i parë i artit dhe zejtarisë në Prishtinë</p> <p>2028: Vlerësimi i pilotimit dhe përditësimi i programit të Arteve dhe Artizanatit në Prishtinë</p> <p>Deri në vitin 2031: Janë zbatuar së paku 5 botime të programit të Arteve dhe Artizanatit në Prishtinë</p>	<p>Zbatimi me sukses i edicionit të parë të programit të Arteve dhe Artizanatit të Prishtinës me 200 pjesëmarrës në vitin 2026</p> <p>Nivelet e pjesëmarrjes në aktivitetet e programit rriten me 50% çdo vit</p>	<p>Përforcimi i identitetit të Prishtinës si një qendër e larmishme e shprehjes artistike dhe ruajtjes së trashëgimisë kulturore..</p>
1.3.3: Angazhime artistike për të moshuarit	<p>Komuna e Prishtinës, Komunitete,</p> <p>OJQ-të apo kompanitë</p>	<p>132 000 euro</p> <p>30.000 euro në vit për palën kontraktuese për zbatimin</p> <p>3000 euro në vit për furnizime</p>	<p>Aktualisht, banorët e shtëpive të të moshuarve dhe frekuentuesit e qendrave ditore në qytetin tonë përballen me mundësi të kufizuara për angazhim kulturor dhe shprehje artistike, duke çuar në një boshllëk në mirëqenien dhe cilësinë e tyre të përgjithshme të jetës. Mungesa e aksesit në një gamë të larmishme aktiviteteve artistike kufizon aftësinë e tyre për të eksploruar interesat personale, për t'u angazhuar në shprehje</p>	<p>2026: Puna përgatitore dhe plotësimi i Termave të Referencës për thirrjen e hapur, me qëllim përzgjedhjen e një kompanie/OJQ për hartimin dhe zbatimin e</p>	<p>2026: Përfundimi i procesit të kontraktimit të një kompanie apo OJQ-je për hartimin dhe zbatimin e një programi vjetor për të moshuarit në Prishtinë.</p> <p>2026: Siguroni me furnizime arti në baza të rregullta për përdorim të pavarur nga banorët e shtëpive të të moshuarve</p>	<p>Programi vjetor për të moshuarit në Prishtinë, i cili përfshin aktivitete të ndryshme javore dhe ofrimin e rregullt të mjeteve të artit, synon të nxisë angazhimin, pasurimin dhe mirëqenien mes banorëve të moshuar dhe pjesëmarrësve të qendrës ditore.</p>

			<p>krijuese dhe për të përjetuar përfitimet pasuruese të artit. Duke e ditur këtë, ekziston një nevojë urgjente për të prezantuar një program vjetor gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm që përfshin disiplina të ndryshme artistike.</p>	<p>një programi vjetor për të moshuarit në Prishtinë, krahas prokurimit të furnizimeve dhe materialeve të nevojshme për shtëpinë dhe qendrat e të moshuarve. .</p> <p>2027: Nisja dhe ekzekutimi i edicionit të parë të programit, duke shfaqur aktivitete javore si pjesë e orarit vjetor, duke përfshirë vizita, ekspozita dhe sesione kërcimi, etj.</p> <p>2028: Zbatimi i edicionit të dytë të programit, pas një vlerësimi gjithëpërfshirës të vitit të parë të programit për të informuar përmirësimet dhe rregullimet.</p>	<p>dhe frekuentuesit e qendrës ditore.</p> <p>2026: Nisja dhe ekzekutimi i suksesshëm i edicionit të parë të programit, duke shfaqur aktivitete javore si pjesë e orarit vjetor, duke përfshirë vizita, ekspozita dhe sesione kërcimi.</p> <p>2027: Zbatimi i edicionit të dytë të programit, pas një vlerësimi gjithëpërfshirës të vitit të parë të programit për të informuar përmirësimet dhe rregullimet.</p>	
--	--	--	---	---	---	--

Objektivi Strategjike 2: : E DREJTA PËR QYTETIN

Udhëheqje demokratike për hapësirat publike

Treguesit e ndikimit të objektivit strategjik 2: Rritja e pjesëmarrjes së banorëve në proceset e qeverisjes lokale.; Forcimi i partneriteteve ndërmjet institucioneve publike dhe qytetarëve në zhvillimin dhe implementimin e politikave dhe projekteve; Krijimi i hapësirave publike të gjithëpërfshirëse që shërbejnë për të gjithë komunitetin; Promovimi i diversitetit dhe barazisë në përdorimin dhe menaxhimin e hapësirave publike; Rivitalizimi i hapësirave publike për të rritur qëndrueshmërinë dhe përdorueshmërinë; Pozicionimi i Prishtinës si një qendër inovative për zhvillimin urban dhe kulturor; Përmirësimi i

kohezionit social nëpërmjet krijimit të marrëdhënieve të mëtejshme mes komunitetit; Ngritja e cilësisë së jetës për banorët e Prishtinës nëpërmjet krijimit të mjedisit të përshtatshëm dhe shërbimeve cilësore; Sigurimi i qëndrueshmërisë në zhvillimin urban për të garantuar mirëqenien e brezave të ardhshëm; Njohja ndërkombëtare e Prishtinës si një qytet me potencial të madh për zhvillim dhe inovacion.						
Intervenimet kryesore të strategjisë (masa)	Institucionet përgjegjëse	Buxheti ose Lloji i veprimit	Lidhja e Problemit / Shkakut me Objektivin	Periudha e implementimit	Treguesi i produktit (autputeve)	Treguesit i rezultatit Caku deri 2031
Objektivi specifik 2.1.: Mundësimi i programimit kulturor të hapësirave publike në qytet përmes partneritetit publiko-qytetar						
2.1.1. Baza e të dhënave gjithëpërfshirëse e hapësirës publike të përpunuara dhe kodifikuara në platformën Geographical Information System (GIS)	Komuna e Prishtinës, Specialistët e GIS, Planifikuesit dhe Arkitektët Urban, Ofruesit e Teknologjisë, Qytetarët dhe Anëtarët e Komunitetit Drejtorja e Pronave, Drejtorja e Parqeve dhe Hapësirave Publike dhe Drejtorja e Kulturës	30,000 për e hapur platformën interaktive online	Mungesa e informacionit gjithëpërfshirës për hapësirat publike brenda Prishtinës, duke përfshirë shfrytëzimin efikas për aktivitetet kulturore dhe shfrytëzimin e komunitetit. Instrumentet institucionale përbushjen e funksioneve të nevojshme të bashkisë dhe ofrimin e shërbimeve publike transparente	2027	Zhvillimi i një baze të dhënash gjithëpërfshirëse të hapësirës publike. Identifikimi dhe kategorizimi i të gjitha hapësirave publike brenda Prishtinës. Përfshirja e parqeve, shesheve, trotuareve, ndërtesave dhe parcelave të tokës në bazën e të dhënave. Krijimi i një ndërfaqeje miqësore për përdoruesit për akses publik në bazën e të dhënave.	Të gjitha hapësirat publike janë përpunuar në platformën Geographical Information System (GIS) dhe janë kodifikuar Rritja e transparencës dhe aksesueshmërisë së informacionit për hapësirat publike për të siguruar që qytetarët të kenë njohuri të mjaftueshme për përdorimin dhe menaxhimin e tyre. Fuqizimi i anëtarëve të komunitetit për të identifikuar hapësirat e përshtatshme për nismat e tyre duke inkurajuar pjesëmarrjen aktive në proceset vendimmarrëse. Forcimi i ndjenjës së angazhimit qytetar dhe pjesëmarrjes së tyre në zhvillimin urban për të siguruar që vendimet dhe projektet qeverisëse të përbushin nevojat dhe preferencat e komunitetit. Përmirësimi i shfrytëzimit të hapësirave publike të pashfrytëzuara ose të neglizhuara për të krijuar ambiente të reja dhe të pasura kulturore për të gjithë banorët.
2.1.2 Aktivizimi i hapësirave publike nëpërmjet partneritetit qytetar-publik	Komuna e Prishtinës CSOs	3000 per sherbimet ne vit	Përdorimi i kufizuar i pronës publike për interes publik nga organizatat e shoqërisë civile për shkak të kufizimeve ligjore ose mungesës së mjedisit të favorshëm.	2026:	Krijimi i partneriteteve ndërmjet komunës dhe OSHC-ve kulturore. Aktivizimi i hapësirave publike si qendra të gjalla kulturore.	Krijimi i një modeli për bashkëpunimin e ardhshëm midis pushtetit lokal dhe organizatave të shoqërisë civile në zhvillimin kulturor për të siguruar një partneritet efektiv dhe të qëndrueshëm në këtë fushë. Përmirësimi i mirëqenies dhe cilësisë së jetës për banorët duke ofruar akses në

					Hapësirat ikonike të braktisura kthehen në të hapura dhe të aktivizuara	ngjarje kulturore të përshtatshme dhe të cilësisë së lartë për të gjithë. Promovimi i kohezionit social dhe ndërveprimit ndërmjet grupeve të ndryshme të komunitetit përmes organizimit të aktiviteteve dhe ngjarjeve kulturore që inkurajojnë bashkëpunimin dhe solidaritetin.
2.1.3 Adoptimi i rregullores së Prishtinës për përdorim të hapësirës komunale	Komuna e Prishtinës	3000 për një kontratë për të zhvilluar udhëzime të qarta	Mungesa e qasjes dhe transparencës në lidhje me të drejtat e shfrytëzimit të hapësirave publike në Prishtinë. Mungesa e udhëzimeve të qarta të aplikimit dhe një procesi i thjeshtuar për marrjen e të drejtave të përdorimit për hapësirat publike. Keqpërdorimi i mundshëm ose shpërndarja e pabarabartë e hapësirave publike për shkak të mungesës së kriterëve të mbikëqyrjes dhe vlerësimit		Krijimi i udhëzimeve të qarta të aplikimit për marrjen e të drejtave të përdorimit të hapësirave publike. Krijimi i një komisioni të dedikuar për vlerësimin e aplikacioneve. Zhvillimi i kriterëve të bazuara në interesin publik, qeverisjen demokratike, sigurinë e komunitetit dhe aksesin e hapur.	Rritja e aksesit për individët dhe organizatat për të përdorur hapësirat publike, duke siguruar një qasje të lehtë dhe të barabartë për të gjithë. Niveli i transparencës në shpërndarjen e të drejtave të përdorimit të hapësirave publike, duke promovuar besimin dhe llogaridhënien në mes të qytetarëve dhe autoriteteve lokale. Promovimi i parimeve demokratike në vendimmarrjen lidhur me përdorimin e hapësirës publike, duke inkurajuar pjesëmarrjen e komunitetit në proceset vendimmarrëse. Forcimi i ndjenjës së pronësisë dhe përgjegjësisë ndaj administrimit të hapësirave publike tek banorët, duke iu dhënë tyre rolin dhe përgjegjësinë e tyre për kujdesin dhe mirëmbajtjen e tyre. Përmirësimi i planifikimit dhe menaxhimit urban për të përafuar përdorimin e hapësirës publike me nevojat dhe preferencat e komunitetit lokal, duke siguruar një shërbim më efikas dhe të përshtatshëm për banorët.
2.1.4. Riaktivizimi i Qendrës për Praktikë Narrative (ish-biblioteka “Hivzi Sylejmani” – përmes partneritetit publiko-qytetar	Komuna e Prishtinës Bordi Mbikëqyrës i Manifesta 14 Prishtinë	N/A	Manifesta 14 Prishtina rinovoi me sukses, riaktivizoi dhe rivitalizoi ish-Bibliotekën e braktisur Hivzi Sylejmani në Qendër për Praktikë Narrative duke e shndërruar atë në një hapësirë për tregim dhe eksperimentim.	2027	Konsultimet me Manifesta 14 Prishtinë, CCS-të lokale të artit dhe kulturës dhe rihapja përmes partneriteteve publiko-qytetare deri në vitin 2026 .	Krijimi dhe funksionimi i një institucioni kulturor në vazhdimësi, i hapur për të gjithë, që siguron akses për publikun në përgjithësi dhe ofron lehtësira të përbashkëta për shfrytëzimin e tij. Qendra për Praktikë Narrative vazhdon të angazhojë komunitetin dhe të

	CSOs		Ajo funksionoi si një hapësirë bashkëpunimi dhe një vend parësor arti e kulturor në qytet, i bashkëkrijuar me komunitetin. Megjithatë, pavarësisht suksesit të saj, më 30 janar u njoftua se Qendra do të mbyllet përkohësisht deri në pranverë për shkak të mungesës së burimeve financiare.			mbështesë artet dhe kulturën lokale duke ofruar një sërë burimesh dhe hapësirash për projekte, ngjarje dhe aktivitete bashkëpunuese për të gjithë banorët.
Objektivi specifik 2.2. Rivitalizimi, përvetësimi dhe zhvillimi i infrastrukturës ekzistuese për artin dhe kulturën për të adresuar nevojat e publikut						
2.2.1 Rivitalizimi dhe përshtatja e infrastrukturës ekzistuese të ish objektit të Gërmisë në Qendrën Multikulturore të Gërmisë "Evropa - GMCE	Komuna e Prishtinës ¹ MASHT	N/A Nevojitet studimi i fizibilitetit ² ³	Ish ndërtesa e Gërmisë, e vendosur në një zonë qendrore kryesore, aktualisht kërkon rinovim për t'u bërë një institucion i qëndrueshëm. Në gjendjen e tij aktuale, ai përfaqëson një mundësi të humbur të konsiderueshme, duke theksuar nevojën urgjente për investime në infrastrukturën kulturore.	N/A	Zbatimi i restaurimit të zonës së trashëgimisë kulturore dhe ndërtimi i hapësirës së re, duke rinovuar 11,400 metra katrorë brenda objektit ekzistues të trashëgimisë kulturore dhe duke ndërtuar një shtesë prej 3,550 metra katrorë. Sigurimi i menaxhimit efektiv të Qendrës Multikulturore Gërmia, duke iu përmbajtur praktikave më të mira për qeverisje kulturore dhe gjithëpërfshirëse.	Sigurimi i burimeve të nevojshme nga qyteti për funksionimin e sallës së koncerteve dhe galerisë në mënyrë të vazhdueshme. Përkushtimi i qytetit për të zhvilluar një model të qëndrueshëm të qeverisjes, duke synuar të krijojë mjedise institucionale të mëdha dhe efikase për sallën e koncerteve dhe galerinë. Përdorimi i planifikimit strategjik dhe përfshirjes aktive të komunitetit për të siguruar që sala e koncerteve dhe galeria të arrijnë qëndrueshmëri afatgjatë dhe të kontribuojnë në pasurimin e peizazhit kulturor të qytetit.
2.2.2 Rivitalizimi dhe përshtatja e Pallatit të Rinisë	Komuna e Prishtinës Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve	N/A ⁴	Pallati i Rinisë dhe Sporteve është një hapësirë gjysmë e braktisur që kërkon urgjentisht ndërhyrje në shumë fusha, veçanërisht në infrastrukturë dhe mungesë të planifikimit strategjik të zhvillimit.	N/A	2026: Në fund të vitit 2026 fillon një proces konsultimi publik për planin e zhvillimit të biznesit dhe planifikimin strategjik për të ardhmen e Rinisë dhe Sportit. Angazhimi i komunitetit matet nga pjesëmarrësit në	Krijimi i një mjedisi të favorshëm për përpjekjet kulturore dhe artistike brenda Pallatit të Rinisë për të inkurajuar aktivitete të ndryshme artistike dhe kulturore. Sigurimi i hapësirave dhe burimeve të nevojshme për organizimin e ngjarjeve

¹ Sipas buxhetit të aplikuar për fondet IPA, ky është vlerësimi. Kostoja totale e parashikuar: 39 100 000 euro. Shuma totale e kontributit buxhetor të BE-së 24 000 000.00 euro Ky veprim është bashkëfinancuar në bashkëfinancim të përbashkët nga: Agjencia Austriake për Zhvillim (ADA) për një shumë prej 1 500 000.00 euro Ministria e Arsimit, Shkencë, Teknologji dhe Inovacion për një shumë prej 8 600 000.00 euro Komuna e Prishtinës për një shumë prej 5 000 000.00 euro.

² Sipas (KASH-it të Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve) 2024/2026, të Komunës së Prishtinës të dhënë nga Ministria e Financave (MF), të miratuar nga Qeveria e Kosovës, më 15 maj 2023, janë planifikuar për sallën e koncerteve në vitin 2024. (2,000,000 euro), 2025 (2,000,000 euro), 2026 (1,000,000 euro) që sipas grupit të ekspertëve për zhvillimin e strategjisë ka nevojë për një studim të saktë fizibiliteti..

³ Sipas propozimit të buxhetit 2024 për kuvendin_përfundimtar_09.08.2023 për vitin 2024 të komunës së Prishtinës janë ndarë 2 000 000 euro

⁴ Në prill 2024 u nënshkrua një memorandum i mirëkuptimit midis MKRS dhe Pallatit të Rinisë për investime 5-vjeçare për 5 vjet.

			Ky plan duhet të krijohet në bashkëpunim me publikun dhe të përfshijë një model biznesi pjesëmarrës. I krijuar nga publiku dhe komuniteti lokal, sektorët e artit dhe kulturës do të formësojnë këtë plan biznesi përmes konsultimeve të gjera.		<p>procesin e planifikimit dhe kënaqësia e publikut me rezultatet.</p> <p>2026: Miratohet plani i zhvillimit të biznesit dhe plani strategjik.</p> <p>2027 –2031: Nisën dhe përfunduan rinovimet e identifikuar të infrastrukturës në seksione të veçanta të Pallatit të Rinisë dhe Sporteve.</p>	<p>kulturore dhe artistike në Pallatin e Rinisë .</p> <p>Promovimi i përdorimit të Pallatit të Rinisë si një qendër kulturore dhe artistike të qytetit për të rritur pjesëmarrjen dhe interesin e publikut për këto aktivitete.</p> <p>Mbështetja e inovacionit dhe krijimtarisë në sferën kulturore dhe artistike në kuadër të programit të Pallatit të Rinisë.</p>
2.2.3 Rivitalizimi dhe përshtatja e Fabrikës së Tullave – në Tulltorja Art Te	Komuna e Prishtinës	<p>Konkursi ndërkombëtar për projektimin dhe transformimin e Tulltorja u fitua nga kompanitë Rafi Segal A+U (profesor i asociuar në MIT), ORG Permanent Modernity, OUD+Architects dhe artistja Marisa Morán Jahn synojnë ta kthenin ish-fabrikën e tullave në Prishtinë në një pikë kulturore si një qendër për kreativitet dhe inovacion të quajtur "Art-Tek Tulltorja</p> <p>N/A⁵</p>	<p>Braktisja dhe deshtimi në perkujdesjen dhe mirembajtje të Fabrikës së Tullës - "Tulltorja - si një pikë referimi e trashëgimisë industriale</p> <p>Mungesa e hapësirave të komunitetit CCS për bashkëpunim, evente, prodhim,</p> <p>Komuna e Prishtinës e ka blere Tulltorja nga Agjencia e Privatizimit në vitin 2021, duke ia kthyer publikut. Që atëherë, ai është përdorur vetëm për kohësisht disa herë, dhe ende mbetet i pashfrytëzuar</p>	N/A	<p>Deri në vitin 2028 rinovimi dhe ndërtimi kanë përfunduar në vend</p> <p>Deri në vitin 2029 krijohet një organ qeverisës që përfshin përfaqësues të bashkisë, shoqërisë civile, artit dhe kulturës, industrive krijuese.</p> <p>Deri në vitin 2031 është krijuar një plan menaxhimi dhe faqja e Art Tek është aktive</p>	<p>Përdorimi i 70% të hapësirave të rinovuara dhe të sapondërtuara në Tulltorja Art Tek në mënyrë aktive për ngjarje kulturore, teknologjike dhe komunitare, duke sjellë një rritje të ndjeshme të aktiviteteve kulturore lokale dhe angazhimit të komunitetit.</p> <p>Miratimi i planit të menaxhimit të Tulltorja Art Tek dhe operacionizimi i tij, siç dëshmohej nga raportet e progresit dhe vlerësimet e palëve të interesuara deri në vitin 2031.</p>

⁵ Sipas buxhetit të miratuar për vitin 2024 të komunës së Prishtinës janë ndarë 2 000 000 euro.

2.2.4 L ¼ ² ^ a ¼ I E ° ¼ ' ' ÷ ^ i ^ Ö ² E ÷ ÷ = i ß L i Ä'	Komuna e Prishtinës	N/A ⁶ ⁷ Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve MTEF2024/2026)		N/A		<p>Rigjallërimi i Kino Rinise në një institucion udhëheqës për kinematografi, i zhvilluar nëpërmjet konsultimeve me publikun për të pasqyruar me saktësi gjendjen aktuale të kinematografisë në Kosovë si një çështje me interes publik.</p> <p>Kontributi i Kino Rinia në pasurimin e peizazhit kulturor të qytetit me programe dhe ngjarje të ndryshme.</p> <p>Zgjerimi i përfshirjes dhe mundësive të bashkëpunimit për artistët dhe artistet e kinematografisë nëpërmjet Kino Rinise.</p> <p>Zgjerimi i aksesit në filma të pavarur, histori, bashkëpunime dhe produksione ndërkombëtare dokumentare dhe kinematografi lokale përmes veprimtarive të Kino Rinise.</p>
2.2.5 Rivitalizimi dhe përshtatja e Shtëpisë së Kulturës në Hajvali	Municipality of Prishtina	200 000 Euro Sipas (KASH Korniza e Afatmesme Shpenzimeve 2024/2026) të Komunës së Prishtinës	Shtëpia e Kulturës në Hajvali aktualisht ka mungesë të infrastrukturës dhe burimeve për të shërbyer si hapësirë kulturore dhe artistike	2027	<p>Krijimi i hapësirës së montimit, ngjarjeve, ekspozitave, vendit të koncerteve dhe zonave për punëtori artistike dhe aktivitete me në qendër familjen</p> <p>Miratohet plani i menaxhimit të Shtëpisë së Kulturës Hajvalia</p> <p>Struktura qeverisëse e Shtëpisë së Kulturës Hajvalia është e vendosur.</p>	<p>Rritja e aksesit në aktivitetet kulturore dhe artistike në zonën e Hajvalisë për të siguruar një pjesëmarrje më të gjerë dhe të barabartë të komunitetit në ngjarjet kulturore dhe artistike.</p> <p>Implementimi i një menaxhimi dhe qeverisjeje efektive të infrastrukturës së kulturës publike në zonën e Hajvalisë për të siguruar një përdorim më të mirë dhe të koordinuar të hapësirave kulturore dhe artistike për të gjithë banorët.</p>

⁶ Sipas prezantimit në Forumin e Biznesit të Kosovës të mbajtur më 23-24-25 janar 2024, në Prishtinë, kryetari i Komunës, z.Rama, prezantoi një vlerë investimi prej 98,000,000 euro.

⁷ Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve KASH 2024/2026), të Komunës së Prishtinës të dhënë nga Ministria e Financave (MF), të miratuar nga Qeveria e Kosovës, më 15 maj 2023, janë planifikuar për Kino Rinia në vitin 2024. 500.000 euro), 2025 ((2.000.000 euro), 2026 (2.000.000 euro) që sipas grupit të ekspertëve për zhvillimin e strategjisë ka nevojë për një studim të saktë fizibiliteti.

2.2.6 Renovimi artistik dhe infrastrukturor i tunelit te kurrizit Dardani	Municipality of Prishtina	⁸ 400,000 euro janë ndarë për rivitalizimin e "Kurrizit" në vitin 2024; 1 mil. EUR do të ndahen deri në vitin 2026 Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve KASH 2024/2026) të komunës Prishtines	Neglizhimi i monumentit "Kurrizi" si hapësirë publike për shprehje artistike	2029	Shndërrimi i monumentit "Kurrizi" në një hapësirë publike për komunitetin, artin dhe kulturën, shfaqje në rrugë.	Promovimi i artistëve vendas dhe iniciativave kulturore, duke kontribuar në zhvillimin e përgjithshëm kulturor të komunitetit.
Objektivi Specifik 2.3. Zhvillimi i infrastrukturës së re për artin dhe kulturën						
2.3.1: Përmirësimi i qasshmërisë për persona me aftësi të kufizuara (PAK)	Komuna e Prishtinës Drejtoria e Investimeve Kapitale	N/A	Përshtatshmëria e hapësirave publike dhe objekteve arkitekturorë për persona me aftësi të kufizuara është një problem jo vetëm në Prishtinë, por edhe në të gjithë rajonin dhe më gjerë. Nga ky aspekt mund të themi se qasshmëria është e rëndësishme jo vetëm për persona me aftësi të kufizuara, por edhe për personat me lëvizshmëri të kufizuar si për të moshuarit, gratë shtatzëna, karrocet e fëmijëve etj. Barrierat e mundshme që pengojnë individët me aftësi të kufizuara të angazhohen plotësisht në aktivitetet dhe mjediset kulturore.	2026	Instalimi i rampave, ashensorëve dhe dyerve të zgjeruara. Shtimi i shtrimit të prekshëm për personat me shikim të dëmtuar. Zbatimi i sinjalistikës dhe informacionit të aksesueshëm. Përmirësimi i objekteve të tualetit për të qenë miqësorë me aftësinë e kufizuar. Sigurimi i hapësirave të caktuara të parkimit për individët me aftësi të kufizuara. Sigurimi i zonave të aksesueshme të ndenjësive në vendet publike	Rritja e aksesit për individët me aftësi të kufizuara. Lehtësimi i pjesëmarrjes në ngjarje dhe përvoja kulturore. Promovimi i përfshirjes dhe mundësive të barabarta.

⁸ Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve KASH 2024/2026) të Komunës së Prishtinës të dhënë nga Ministria e Financave (MF), të miratuar nga Qeveria e Kosovës, më 15 maj 2023, janë planifikuar për Kurrizi në vitin 2024 (500.000 euro), 2025 ((500.000 euro), 2026 (500.000 euro). Sipas propozimit_buxheti_2024_për_kuvendin_përfundimtar_09.08.2023 për vitin 2024 të komunës së Prishtinës janë ndarë 400.000 euro.

2.3.2.: Rivitalizimi dhe pasurimi kulturor i qendrave komunitare të fshatrave	Komuna e Prishtinës	N/A Nevoja për Studim Fizibiliteti	Aktualisht, në shumë fshatra të komunës së Prishtinës, ka mungesë të programeve kulturore për shkak të mungesës së hapësirave publike. Disa prej tyre janë të braktisura dhe të rrënuara, megjithëse ndodhen brenda qendrave të fshatrave. Ekzistojnë mundësi të kufizuara për aktivitete kulturore si teatri, vallet, shfaqjet folklorike dhe muzikore, duke çuar në një mungesë të peizazhit artistik dhe kulturor.	2027	Deri në fund të vitit 2026, janë realizuar të paktën 24 ngjarje të konsultimit publik me fshatar për ripërdorimin e hapësirave në qendrat e fshatrave. Deri në vitin 2027, është zhvilluar një plan veprimi i detajuar për ripërdorimin e hapësirave në qendrat e fshatrave. Deri në vitin 2028, fondet ndahen nga qyteti dhe fillon puna në të paktën 2 fshatra për ripërdorimin e hapësirave specifike në qendrat e fshatrave për aktivitete kulturore.	Rritje e pjesëmarrjes së komunitetit në zonat rurale në aktivitetet kulturore të Prishtinës Qendrat komunitare të fshatrave janë ripërdorur me sukses për aktivitete kulturore si teatër, vallëzime, arte pamore, biblioteka ose hapësira takimi Ndërgjegjësimi dhe përfshirja kulturore janë përmirësuar, me banorët që ndihen më të lidhur me trashëgiminë e tyre kulturore dhe komunitetin
2.3.3: Zgjerimi i rrjetit të bibliotekave publike	Komuna e Prishtinës Biblioteka Hivzi Sylejmani	200 000 Euro Korniza Afatmesme e Shpenzimeve KASH 2024/2026	Qasje e kufizuar në biblioteka dhe libra për të gjitha komunitetet dhe qytetarët në Prishtinë. Numri i pamjaftueshëm i degëve të bibliotekës për të plotësuar nevojat e qytetarëve. Mungesa e ambienteve moderne dhe të përditësuara të bibliotekës në disa lagje Mundësi të kufizuara për angazhimin dhe ndërveprimin e komunitetit të shkrim-leximit të përqendruar rreth aktiviteteve kulturore.		Deri në vitin 2026 do të përfundojë një studim gjithëpërfshirës fizibiliteti, duke identifikuar vendndodhjet dhe burimet optimale të nevojshme për zgjerimin e bibliotekave. Deri në vitin 2026 të 10 degët e bibliotekave do të modernizohen dhe përditësohen për të ofruar lehtësira dhe shërbime të përmirësuara Deri në vitin 2031 do të krijohen 5 degë të reja bibliotekash, duke e rritur numrin aktual në 15	Identifikimi i lokacioneve me të rëndësishme dhe burimet e nevojshme për zgjerimin e bibliotekës. Degët ekzistuese të bibliotekave do të modernizohen dhe përditësohen, duke ofruar mjedise dhe shërbime të përmirësuara për komunitetin. Krijimi i 5 degëve të reja të bibliotekave do të rrisë aksesin në libra dhe burime për më shumë banorë.
2.3.4: Krijimi i një hapësire të madhe multifunkionale për panairt	Komuna e Prishtinës	N/A ⁹	Mungesa e një hapësire të madhe multifunkionale të dedikuar në qytet kufizon mundësitë për të organizuar lloje të ndryshme panairt, seanca të përbashkëta provash dhe ngjarje të tjera	2031	Deri në vitin 2026, do të përfundojë një studim gjithëpërfshirës fizibiliteti për të identifikuar vendndodhjen optimale në qytet për një hapësirë multifunkionale,	Hapësira e re multifunkionale e panairtve do të rrisë ndjeshëm numrin dhe shumëllojshmërinë e panairtve dhe eventeve kulturore të organizuara në kryeqytet.

⁹ nevojitet një studim fizibiliteti për të përcaktuar vendndodhjen

			<p>kulturore, duke penguar përpjekjet krijuese të artistëve dhe praktikuesve të kulturës.</p> <p>Vendet aktuale në qytet janë të pamjaftueshme për organizimin e ngjarjeve në shkallë të gjerë si panairet e librit, duke rezultuar në sfida logjistike dhe mungesë të hapësirave të përshtatshme për të akomoduar nevojat e ndryshme të komunitetit.</p>		<p>së bashku me një proces konsultimi publik për të vlerësuar nevojat e komunitetit.</p> <p>Deri në vitin 2026, zgjedha e lokacionit për hapësirën multifunkcionale do të zgjidhet, me plan të detajuar arkitekturore dhe logjistike për të siguruar që dizajni të përmbushë nevojat e ndryshme të përdoruesve.</p> <p>Deri në vitin 2027, do të sigurohet financimi nga burime të ndryshme dhe do të merren të gjitha lejet dhe miratimet e nevojshme.</p> <p>Deri në vitin 2028, ndërtimi i hapësirës multifunkcionale do të fillojë</p> <p>Deri në vitin 2031, përfundimi i ndërtimi dhe krijimi i struktureve qeverisëse.</p> <p>Deri në vitin 2031, hapësira shumëfunktionale do të përurohet dhe funksionalizohet.</p>	Hapësira multifunkcionale do të lehtësojë sfidat logjistike për panaire të ndryshme duke siguruar një vend që plotëson nevojat e ngjarjeve të ndryshme.
Objektivi Specifik 2.4. Krijimi i kushteve thelbësore për një jetë kulturore dinamike duke siguruar që hapësirat publike të jenë të sigurta dhe mikpritëse						
2.4.1 Përmirësimi i ndriçimit publik në hapësira publike për rritjen e sigurisë dhe nxitjen e aktiviteteve kulturore.	Departamenti i Shërbimeve Publike-, Drejtoria e Parqeve Komuna e Prishtinës	Sipas KASH2024/2026) të Komunës së Prishtinës ¹⁰	Ndriçimi i pamjaftueshëm publik gjatë natës në hapësirat publike përbën një rrezik për sigurinë dhe ndikon negativisht në pjesëmarrjen në ngjarjet kulturore. Kjo, nga ana tjetër, dëmton imazhin e qytetit	çdo vit	Identifikimi i hapësirave kulturore që kanë nevojë për investime në ndriçim. Përgatitja e një plani 4 vjeçar të ndriçimit publik	Kur njerëzit ndihen të sigurt, ata janë më të prirur të marrin pjesë në ngjarje kulturore që mbahen në mbrëmje ose natën, si koncerte, teatro, festivale dhe ekspozita. Hapësira publike më të sigurta gjatë natës

¹⁰ Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve KASH 2024/2026) të Komunës së Prishtinës të dhënë nga Ministria e Financave (MF), të miratuar nga Qeveria e Kosovës, më 15 maj 2023, janë planifikuar përmirësimi i ndriçimit publik në vitin 2024. (800,000 euro) , 2025 ((2500,000 euro), 2026 (1 000,000 euro).

						<p>Ndriqimi publik i pamjaftueshem gjatë natës në hapësirat publike rrezik per sigurinë ndikon ne uljen e pjesëmarrjes ne ngjaje kulturore, duke ndikuar ne imazhin e qytetit.</p> <p>Rritja e aksesit të hapësirave kulturore për gratë dhe të rinjtë</p>
2.4.2: Përmirësimi i trotuareve rreth hapësirave te institucioneve kulturore	Drejtoria e Shërbimeve Publike, Mbrojtjes dhe Shpëtimit - Komuna e Prishtinës	30,000 euro në vit, duke filluar nga viti2026	<p>Ndriçimi jo efektiv në hapësira publike dhe aksesit i kufizuar pengojnë lëvizjen dhe sigurinë e këmbësorëve.</p> <p>Rrezik aksidentesh ose incidentesh për shkak të shtigjeve të pasigurta të këmbësorëve.</p> <p>Gati gjysma e hapësirave publike nuk shfrytëzohen sa duhet. Komuna duhet të ridizajnojë dhe të rrisë kualitetin e tyre në mënyrë që të ketë më shumë alternativa për qytetarë.</p>	Çdo vit	<p>Vlerësimi i kryer për të identifikuar zonat në hapësirat publike që kanë nevojë për përmirësim të trotuareve dhe zbatimin e ndërhyrjeve të synuara për të rritur sigurinë e këmbësorëve.</p>	<p>Shtigje më të sigurt dhe më të aksesueshme për këmbësorët, duke nxitur besimin dhe lehtësinë e lundrimit në hapësirat publike si për banorët ashtu edhe për vizitorët</p> <p>Përmirësimi i aksesit në hapësirat publike kulturore</p> <p>Një tërheqje estetike e përmirësuar e qytetit</p> <p>Forcimi i identitetit kulturor dhe gjallëria artistike.</p>
2.4.3 Mbështetje për nisma të gjelbërimit urban "Festivali i Pranverës: Art dhe Mbjellje	Drejtoria e Parqeve, Komuna e Prishtinës	30,000 euro në vit, duke filluar nga viti2026	<p>Mungesa e gjelbërimit në zona të caktuara të qytetit.</p> <p>Mungesa e iniciativave për promovimin e gjelbërimit urban dhe praktikave ekologjike.</p> <p>Angazhimi dhe pjesëmarrja e kufizuar e komunitetit në përpjekjet për ruajtjen e mjedisit.</p>	Çdo vit	<p>Deri në vitin2026, pilotohet edicioni i parë i Festivalit të Pranverës,</p> <p>Deri në vitin2031 çdo vit organizohen edicione (se pak pese) të Festivalit të Pranverës</p> <p>Festivali do të përfshijë një sërë aktivitetesh që festojnë natyrën dhe artin. Për shembull: Organizimi i punëtorive artistike ku pjesëmarrësit krijojnë vepra arti të frymëzuara nga natyra dhe ambienti rrethues; Ekspozita të artit dhe performanca muzikore ose teatrale të mbajtura në hapësira të gjelbëruara; Krijimi i muraleve dhe instalacioneve artistike që</p>	<p>Inkurajimi i praktikave pjesëmarrëse</p> <p>Organizimi i një festivali vjetor të gjelbër</p> <p>Krijimi dhe zgjerimi i hapësirave të gjelbra</p> <p>Përpjekje bashkëpunuese që përfshijnë banorët</p> <p>Rritje e kontributit për një peizazh të qëndrueshëm të qytetit</p> <p>Rritja e gjelbërimit në zonat urbane, përmirësimi i shëndetit ekologjik dhe angazhimi i komunitetit në nismat mjedisore.</p>

					promovojnë ndërgjegjësimin për çështjet mjedisore dhe bukurinë e natyrës.	Angazhimi i rritur i komunitetit
2.4.3: Plan për bashkëjetesë dhe biodiversitet	Drejtoria e Parqeve, Komuna e Prishtinës, Ndërmarrja Publike Lokale "Gjelbër" sh.a në Prishtinë është themeluar nga Komuna e Prishtinës.	¹¹ Korniza Afatmesme e Shpenzimeve KASH 2024/2026	Një popullatë e konsiderueshme e kafshëve endacakë, përfshirë qentë dhe macet, në Prishtinë, duke paraqitur rreziqe sigurie për banorët. Grupet e komunitetit në Prishtinë janë të gatshëm të ndihmojnë në integrimin e këtyre kafshëve dhe kujdesin ndaj tyre Pavarësisht se nuk mund ta zgjidhë të gjithë problemin, kultura mund të ofrojë dizajn unik dhe zgjidhje inovatore për nxitjen e bashkëjetesës	Çdo vit	Deri në vitin 2026 shpallet një konkurs për të kryer një studim me ekspertë të kafshëve se cili mund të jetë dizajni më i mirë unik për Prishtinën për një ndërhyrje në arkitekturën ekzistuese që mund të ketë stacione ushqimi dhe uji për qentë, macet dhe zogjtë. Deri në vitin 2026, qyteti ka krijuar partneritete me grupe për të drejtat e kafshëve, biznese dhe donacione nga adhuruesit e kafshëve për të krijuar një formë të qëndrueshme të menaxhimit të ndërhyrjeve në lagjet e Prishtinës. Nisma për mbjelljen e pemëve dhe bimëve në hapësirat urbane me pjesëmarrjen e artistëve dhe komunitetit për të krijuar hapësira të bukura dhe të qëndrueshme. Krijimi i kopshteve komunitare ku banorët mund të bashkëpunojnë për të rritur bimë vendase dhe për të promovuar një ambient të pasur me biodiversitet.	Promovimi i ruajtjes dhe ndërgjegjësimin të biodiversitetit përmes iniciativave të bashkëjetesës, unike për Prishtinën Përmirësimi i aksesit në ushqim dhe ujë në hapësirat publike, duke rritur cilësinë e jetës për qentë, macet dhe zogjtë
2.4.5 Vendorsja e kritereve për reklama dhe promovime në hapësirat publike të qytetit.	Komuna e Prishtinës	Veprim Rregullator: Vendorsja e Kritereve dhe Standardeve për Reklamat në Hapësirat Publike të Qytetit.	Mungesa e identitetit vizual të këtij qyteti përfshin një kombinim të faktoreve, si ngjyrat, stili dhe dizajni i pakoordinuar, përdorimi i materialeve me cilësi të ulët dhe jo ekologjike, si dhe mungesa e standardeve në përcaktimin e distancave minimale nga rrugët	2026	Përzgjedhja e ngjyrave që përzihen me mjedisin urban. Përafrimi i stilit dhe dizajnit me identitetin vizual të qytetit. Përdorimi i materialeve me cilësi të lartë dhe të qëndrueshme për reklama.	Integrimi harmonik i reklamave në peizazhin urban. Një tërheqje vizuale e përmirësuar e hapësirave publike. Rritja e sigurisë duke respektuar kërkesat minimale të distancës dhe lartësisë.

¹¹ Sipas (Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve KASH 2024/2026) të Komunës së Prishtinës të dhënë nga Ministria e Financave (MF), të miratuar nga Qeveria e Kosovës, më 15 maj 2023, janë planifikuar plani i bashkëjetesës së biodiversitetit. "në 2024 (400.000 euro), 2025 ((500.000 euro), 2026 (550.000 euro).

			dhe lartësitë e përshtatshme të reklamave. Shqetësimet e sigurisë në lidhje me vendosjen dhe strukturën e reklamës. Rrëmujë e mundshme vizuale dhe mbipopullim në hapësirat publike për shkak të reklamave të tepërta.		Përcaktimi i distancave minimale nga rrugët për siguri. Sigurimi i lartësive të përshtatshme të reklamave për siguri. Duke marrë parasysh zonat përreth historike dhe natyrore. Zbatimi i kufizimeve në numrin e reklamave.	Ruajtja e estetikës historike dhe natyrore. Reduktimi i rrëmujës vizuale dhe mbipopullimit në zonat publike.
OBJEKTIVI STRATEGJIK 3: Përkujdesje për zhvillimin e qëndrueshëm të Sektorit Kulturor Krijues (CCS) në nxitjen e rritjes ekonomike, inovacionit, kohezionit social dhe identitetit kulturor						
Treguesit e ndikimit të Objektivit Strategjik 3 Rritja e mbështetjes financiare për sektorin kulturor të Prishtinës, përafrimi me standardet evropiane dhe promovimi i sipërmarrjes kulturore për stimulimin e punësimit dhe turizmit. Bashkëpunimi i zgjeruar mes sektorëve nxit kontributin e kulturës në politika më të gjera si ekonomia, inovacioni, arsimi dhe zhvillimi rajonal.						
Intervenimet kryesore të strategjisë (masa)	Institucionet përgjegjëse	Buxheti ose Lloji i veprimit	Lidhja e Problemit / Shkakut me Objektivin	Periudha e implementimit	Treguesi i produktit (autputeve)	Treguesit i rezultatit Caku deri 2031
Objektivi Specifik 3.1. Rritje e buxhetit të alokuar për art dhe kulturë deri në 10% të buxhetit të total						
3.1.1.: Rritjet e investimeve kapitale për të lehtësuar rritësimet dhe përshtatjet e infrastrukturës ekzistuese kulturore	Komuna e Prishtinës	Veprim Rregullator 40% e Buxhetit të Departamentit të Kulturës	Infrastruktura aktuale bazë për artin dhe kulturën është shumë e kufizuar. Hapësirat kulturore ekzistuese kanë nevojë të madhe për rinovim dhe përshtatje të infrastrukturës ekzistuese për të përmbushur kërkesat e artistëve dhe audiencës. Për më tepër, qyteti përballlet me një mungesë të konsiderueshme të ambienteve dhe objekteve të reja. Kjo mungesë e infrastrukturës themelore pengon shprehjen artistike, kufizon mundësitë për angazhimin e komunitetit, grumbullimin dhe përfundimisht kufizon rritjen.		2026: Studimet e fizibilitetit kryhen për të vlerësuar koston, kërkesën, qëndrueshmërinë, qeverisjen dhe menaxhimin për të siguruar që investimet kapitale të maksimizojnë ndikimin kulturor 2026-2030: Investimet janë zgjedhur në mënyrë strategjike bazuar në studimet e fizibilitetit, duke u fokusuar në projektet me përfitimin më të madh kulturor, ndërsa një ndarje e dedikuar buxhetore siguron që kultura të mbetet një prioritet kryesor në kuadër të investimeve kapitale.	Rritje e numrit e hapësirave kulturore të mirë-menaxhuara duke ofruar mundësi të ndryshme artistike dhe rritje të pjesëmarrjes kulturore. Një rrjet i tillë do të nxisë rritjen e pjesëmarrjes së publikut në ngjarje kulturore dhe do të kontribuojë në pasurimin e jetës kulturore të qytetit.
3.1.2.: Rritje dhe riprojektim i buxhetit publik (shpërndarja e subvencioneve) për art dhe kulturë	Komuna e Prishtinës, Ekspertë Financiarë dhe Ligjorë, Institucione dhe Organizata Kulturore, Artistë të Pavarur.	1,155,000 euro në2026 1,617,000 euro në 2026 2,263,800 euro në 2027	Mbështetje e kufizuar për artistët dhe inovacionet kulturore. Mundësi të pamjaftueshme pasurimi kulturor për banorët e Prishtinës.	Riprojektimi.ridi zajnim i financimit publik (shpërndarja e subvencioneve për art dhe kulturë) në vitin 2026	Krijimi i politikave dhe strukturave të reja të granteve dhe subvencioneve. Krijimi i komiteteve të shumta rishikuese për përzgjedhjen e përfituesve të granteve.	Numri total i projekteve të financuara çdo vit nëpër tetë disiplina të dallueshme. Shuma totale e financimit bazik të ndarë çdo vit për organizatat kulturore profesionale. Numri i organizatave që marrin financim bazik çdo vit. Niveli i suksesit të aplikimeve për financim bazik dhe projekt bazik.

		3,169 320 euro në 2028 4,437048 në 2029 6,211867 në2031		Zbatimi në vitin 2027	Numri i projekteve inovative të financuara çdo vit në tetë disiplina të veçanta. Diversiteti i projekteve të financuara për sa i përket stileve artistike, prejardhjeve kulturore dhe temave. Numri i organizatave profesionale kulturore që marrin fonde bazë çdo vit. Numri i projekteve artistike për herë të parë të mbështetur çdo vit. Normat e pjesëmarrjes së artistëve të rinj në programet e mentorimit dhe trajnimit.	Transparenca dhe drejtësia e procesit të zgjedhjes, e vlerësuar përmes reagimeve dhe vlerësimeve nga aplikantët. Rritja e transparencës dhe besimit në shpërndarjen e granteve.
3.1.3.: Mbështetje financiare për <i>StartUp</i> -eve kulturore krijuese dhe bizneset mikor dhe të vogla)	Komuna e Prishtinës Donatorët (UNDP, Ambasada e BE-së në Sudan, SIDA, ADA, USAID, etj.)	Grante 3000-5000 euro per strat up qe jane me ide biznesore me te mire. Për bizneset e vogla	Sfidat kryesore për startup-et krijuese përfshijnë financimin dhe investimet dhe mbrojtja e kapitalit intelektual. Mungesa e trajnimeve adekuatë për themelimin dhe menaxhimin e biznesteve në fushën kreative dhe kulturore. Nisma jonë synon të ofrojë mbështetje jetike financiare të përshtatur për të ushqyer rritjen e startup-eve krijuese kulturore. Duke lehtësuar aksesin në grante dhe duke ofruar trajnime të specializuara, ne jemi të përkushtuar për të nxitur një kulturë dinamike të sipërmarrjes brenda komunitetit krijues.	2026 -40 përfitues 2027 -40 përfitues 2028 -60 përfitues 2028 -80 përfitues	Thirrja për mbështetje financiare nga komuna do të marrë në konsideratë financimin e projekteve nga të gjitha fushat e artit, kulturës dhe kreativitetit, me një fokus të veçantë në industrinë kreative. Kjo mbështetje do të përfshijë: Iniciativa me impakt pozitiv mjedisor: projekte që promovojnë riciklimin dhe përdorimin e materialeve të qëndrueshme. Fuqizimi i të rinjve: mbështetje për projekte që inkurajojnë dhe fuqizojnë të rinjtë në fushën e artit dhe kulturës. Fuqizimi i vajzave dhe grave sipërmarrëse: mbështetje për iniciativat që promovojnë rolin e vajzave dhe grave në sipërmarrje dhe krijimtari. Numri i startup-eve krijuese kulturore që marrin grante financiare. Numri i sesioneve/workshopeve të trajnimit të kryera. Shuma e granteve financiare të shpërndara.	Rritja në numrin e start -up te industrisë kreative kulturore Rritja e vendeve të punës dhe sipërmarrjes bazuar në krijimtarinë dhe talentin individual. Rritja e punësimit; Ndikim pozitiv në aktivitetet ekonomike të tjera (hotele, restorante, transport, parkime, etj.); Zhvillimi i produkteve/shërbimeve inovative nga ndërmarrësit kulturorë. Përmirësimi i kontributit ekonomik të përgjithshëm të sektorit kreativ kulturor. Stimulimi i rritjes ekonomike brenda industrive kreative. Influencë kulturore Arritje teknologjike

					Përqindja e pjesëmarrësve që përfundojnë programet e trajnimit.	
3.1.4. Krijimi i fondit te veçantë për kinematografinë	Komuna e Prishtinës Artistët, Regjisoret, Producentet	800,000 EUR	Financimi i pamjaftueshëm kufizon kapacitetin për të realizuar projekte kinematografike ambicioze dhe cilësore. Mungesa e pajisjeve moderne, studiove të prodhimit, dhe teknologjisë së avancuar për post-produksionin, të tilla si skenat e zërit, pajisjet e montimit dhe kamerat e specializuara, mund të jenë të padisponueshme ose të vështira për t'u siguruar. pengon zhvillimin profesional të filmave. Mungesa e programeve të trajnimit kufizon aftësitë dhe njohuritë teknike të punonjësve. Ky kufizim kufizon aftësinë e kineastëve për të sjellë në jetë vizionet e tyre në mënyrë efektive Aktualisht, mbështetja për kineastët nuk është e mundur në nivel lokal.	2026 - 2031	2026: Zhvillimi i një proces konsultimi me komunitetin e artit për modalitetin e Fondit Kinematografik të Prishtinës (FKP) 2026: Funkcionalizimi i FKP dhe shpallja e thirrjes se parë të hapur për filma 2030: Mbështetja e prodhimit të të paktën 20 filmave	Deri në vitin 2031, pritët të shënohet një rritje e ndjeshme e ndërgjegjësimit për kinematografinë si një çështje e rëndësishme për publikun, duke krijuar një terren të favorshëm për industrinë e filmit në Prishtinë. Një fond i dedikuar u ofron të rinjve mundësi për të hyrë në industrinë e filmit. Kjo inkurajon talentet e reja të eksplorojnë dhe zhvillojnë aftësitë e tyre krijuese, duke siguruar mbështetje financiare dhe burime të nevojshme për realizimin e projekteve të tyre. Mbështetja e talentëve të reja dhe prodhimeve të shkurtra rrisë pjesëmarrjen e tyre në festivale ndërkombëtare, duke rritur vizibilitetin e kryeqytetit dhe kulturës së tij në skenën globale. □
Objektivi Specifik 3.2 Përparimi i turizmit kulturor						
3.2.1.: Krijimi i pozitës së Kuratorit të Qytetit për evente e festivale	Komuna e Prishtinës Drejtorja e Kulturës Bizneset dhe OJQ-të	N/A	Drejtorja e kulturës sipas përgjegjësi është përgjegjëse për konceptimin dhe realizimin e ngjarjeve. Në këtë rast, vija buxhetore "Kuratori i qytetit do të siguronte planifikim të me te mire ngjarje të ndryshme historike specifike, dhe gjëra të tjera vjetore që duhet të festohen dhe të shënohen nga qyteti.	2026-2031	2026: Dizajnimi i konceptit për thirrjen e hapur për Kuratorin e Qytetit dhe përzgjedhja e programit me cilësorë dhe kualitativ 2026: Zbatimi i programit dhe monitorimet nga bordi i Kuratori do të mbikëqyrë ngjarjet e larmishme dhe gjithëpërfshirëse, me këshillim dhe monitorim nga anëtarët e bordit (nga Komuna, komuniteti artistik dhe profesionistë të OJQ-	Një vijë buxhetore e dedikuar për një iniciativë "Kuratori i Qytetit" ofron një zgjidhje premtuese. Ky kurator, qoftë një OJQ, një grup profesionistësh, ose një kompani e përcaktuar, do të shkarkonte Drejtorinë e Kulturës nga barrë e zbatimit. Megjithatë, Drejtorja do të mbetet ende e përfshirë në procesin e planifikimit, duke bashkëpunuar me kuratorin për të siguruar një planifikim të shkëlqyeshëm dhe një program të përbashkët që feston efektivisht historinë dhe kulturën e Prishtinës. Kjo ndryshim do të lironte burime brenda Drejtorisë dhe do të lejonte një qasje më strategjike dhe më të ndikshme në këto ngjarje të rëndësishme.

					ve), duke frymëzuar dhe ngjallur sektorin kulturor.	
3.2.2.: Zhvillimi i pikave Turistike (informacionit turistik online) të kryeqytetit	Komuna e Prishtinës	50,000 EUR	Aktualisht sistemi aktual për qasje në informacionin turistik është i shpërndarë, duke e bërë të vështirë gjetjen e detajeve të përditësuara mbi monumentet, galeritë, muzetë, kafenetë, jetën e natës, atraksionet kulturore ose përvojat emocionuese në natyrë si malet, liqenet dhe agroturizmin.	2026-2031	2026: Fillimi i përgatitjes së një thirrjeje të hapur për të punuar në strategjinë online për kontakt dhe komunikim rreth Prishtinës Deri në vitin 2026, faqja e internetit në internet publikohet Deri në vitin 2026 krijohet një pikë informacioni fizike shumëgjuhëshe Deri në vitin 2027, ka një koordinim midis institucioneve kulturore dhe këtyre pikave të informacionit turistik në mënyrë që informacioni të përditësohet rregullisht. Deri në vitin 2028 është bërë një vlerësim i këtyre dyve dhe monitorohet trafiku i vizitorëve	Krijimi i një portali online tërheqës dhe miqësor për përdoruesit Portal për të udhëzuar turistët nëpër galeritë e Prishtinës, aktivitete kulturore, muze, atraksione natyrore, ofertën e kafeneve, jetën e natës atraksionet kulturore ose përvojat emocionuese në natyrë si malet, liqenet dhe dhe përvojat e agroturizmit Përditësim i rregullt i udhëzuesit digital. Pikë informuese fizike në zonë me trafik të lartë: E pajisur me personel të trajnuar. Ofrohet mbështetje në shumë gjuhë. Ofrohen burime gjithëpërfshirëse, si harta dhe kalendarë ngjarjesh. Rritja e përvojës turistike: Ofrimi i informacionit të vlefshëm për atraksionet vendore. Përfshirja e aktiviteteve kulturore, gastronomisë dhe akomodimit. Përmirësimi i qasjes në informacion për turistët: Lehtësimi i eksplorimit të peizazhit kulturor dhe natyror të Prishtinës. Kjo u mundëson turistëve të mësojnë më shumë për Prishtinën dhe Kosovën në përgjithësi.
3.2.3.: Organizmi i eventeve të gastronomisë dhe artistike të ndërthurura me gastronominë	Komuna e Prishtinës	Duhet analize: Kostoja për shtruarjen e rrugëve me kalldrëm mund të ndryshojë në varësi të disa faktorëve, siç janë: Kostoja e gurëve të kalldrëmit (p.sh., granit, gurë natyrorë, beton). Çmimi i punës për instalimin e kalldrëmit, që mund të ndryshojë , Transporti dhe	Trotualet me kalldrëm dhe përpjekjet për të rikultuar Prishtinën e vjetër janë të rëndësishme për ruajtjen e identitetit kulturor të qytetit. Gjithashtu edhe pse janë disa iniciativa ende nuk provmohet sa duhet turizmi gastronomik. Këto ngjarje janë thelbësore për të tërhequr turistë dhe për të ofruar një përvojë të pasur dhe të shumëllojshme	2026-2027	2026: Konsultimet me komunitetin cilat zona dhe studimi i fizibilitetit 2026 shtruarja e rrugeve	Lidhja e turizmit gastronomik me artin dhe kulturën: Krijimi i momenteve të paharrueshme për banorët dhe vizitorët Rigjallërimi i identitetit të qytetit Organizimi i ngjarjeve të kombinuara të kuzhinës dhe artit Promovimi i talenteve artistike dhe trashëgimisë kulturore:

		<p>shpërndarja e materialeve.</p> <p>Kostoja për shtruarjen e rrugëve me kalldrëm mund të variojë nga:</p> <p>50 deri në 150 Euro për metër katror për materialet më të zakonshme si gurët natyrorë ose betoni.</p> <p>150 deri në 300 Euro për metër katror për materialet më të shtrenjta dhe për projektet që kërkojnë më shumë punë dhe përgatitje.</p>				Rinovimi i rrugëve dhe kafeneve për të rigjallëruar identitetin e qytetit
--	--	---	--	--	--	---

OBJEKTIVI STRATEGJIK 4: Kujtesa e përbashkët kolektive, gjithëpërfshirëse dhe e dekolonizuar

Treguesit e ndikimit të Objektivit 4:

Integrimi i dekolonizimit në kuadrin kulturor; miratimi i një qëndrimi largpamës në dialogun global për arkivimin progresiv; ripërcaktimi dhe zgjerimi i trashëgimisë kulturore për të përfshirë zërat e grupeve të marginalizuara; nxitja e narrativës kulturore gjithëpërfshirëse dhe përfaqësuese në Prishtinë.

Intervenimet kryesore të strategjisë (masa)	Institucionet përgjegjëse	Buxheti ose Lloji i veprimit	Lidhja e Problemit / Shkakut me Objektivin	Periudha e implementimit	Treguesi i produktit (autputeve)	Treguesit e rezultatit Caku deri 2031
Objektivi Specifik 4.1. Risetimi i arkivave të Prishtinës						
4.1.1: Themelimi i një arkivi digjital lehtë i përdorshëm nga të gjithë	Komuna e Prishtinës	80,000 – 120,00 EUR	Sistemi aktual arkivor i mungon aksesueshmëria dhe lehtësia e përdorimit, duke penguar gjetjen dhe përdorimin efikas të dokumenteve dhe të dhënave të rëndësishme.	2027-2029	Numri i dokumenteve të dixhitalizuara dhe të shtuara në arkivin dixhital.	Reduktimi i kohës së nevojshme për të gjetur dokumente specifike.
4.1.2: Ruajtja e historisë bashkëkohore të Prishtinës: një përpjekje me bazë bashkëpunimin për të	Komuna e Prishtinës, Ministria e	10,000-150,000 EUR	Mungesa e përfshirjes së qytetarëve në ruajtjen e kujtesës kolektive dhe të dhënave historike, duke çuar në boshllëqe në	2026-2029	-Numri i qytetarëve të angazhuar në iniciativën arkivore:	1. Rritja e qasmerisë dhe dukshmërisë së historisë bashkëkohore të Prishtinës për publikun.

<p>arkivuar materiale publike dhe personale nga periudha e luftës në vitet '90</p>	<p>Kulturës, Fondet e BE-së)</p>		<p>njohuritë e komunitetit dhe trashëgiminë kulturore</p>	<p>Rritja e angazhimit të qytetarëve me 15% çdo vit përmes programeve të informimit, ngjarjeve në komunitet dhe fushatave edukative. Krijoni partneritete me shkollat lokale, universitetet dhe organizatat e komunitetit</p> <p>Synoni që deri në fund të vitit 2029 të keni 5000 qytetarë që marrin pjesë aktive në nismat arkivore.</p> <p>Sasia e të dhënave dhe kujtimeve historike të mbledhura dhe të arkivuara:</p> <p>Vendosni një synim për të mbledhur dhe arkivuar një minimum prej 10,000 regjistrimesh dhe kujtimesh historike në vit. Përdorni teknikat e grumbullimit dhe pjesëmarrjen e qytetarëve për të zgjeruar diversitetin dhe thellësinë e materialeve të arkivuara.</p> <p>Siguroni një përfaqësim të balancuar të ngjarjeve të ndryshme historike, perspektivave dhe trashëgimisë kulturore brenda koleksionit të arkivuar.</p> <p>Zhvillimi i platformave ose mjeteve bashkëpunuese për pjesëmarrjen qytetare:</p> <p>Nisni një platformë online miqësore për përdoruesit për pjesëmarrjen e qytetarëve, duke i lejuar individët të kontribuojnë</p>	<p>2. Promovimi i mirëkuptimit dhe dialogut për përvojat dhe ngjarjet e viteve 1990 dhe të kohës së luftës. 3. Rritja e burimeve kërkimore akademike dhe arsimore lidhur me historinë bashkëkohore të Prishtinës. 4. Forcimi i identitetit kulturor dhe qëndrueshmërisë nëpërmjet njohjes dhe ruajtjes së kujtimeve dhe përvojave kolektive</p>
--	----------------------------------	--	---	--	---

					<p>lehtësisht me materiale dhe kujtime historike.</p> <p>Zbatoni veçori të tilla si forume, tabela diskutimi dhe mjete redaktuese bashkëpunuese për të lehtësuar angazhimin dhe ndarjen e njohurive midis pjesëmarrësve.</p> <p>Ofroni trajnime dhe mbështetje për qytetarët e interesuar për të kontribuar në përpjekjet arkivore, duke përfshirë seminare mbi teknikat e dixhitalizimit dhe regjistrimin e historisë gojore.</p> <p>Sasia e materialeve publike dhe personale të mbledhura dhe arkivuara nga vitet 1990 dhe epoka e luftës:</p> <p>Vendosni një objektiv për të mbledhur dhe arkivuar të paktën 5000 materiale publike dhe personale nga vitet 1990 dhe epoka e luftës çdo vit.</p> <p>Numri i partneriteteve bashkëpunuese të krijuara me institucione, organizata ose individë:</p> <p>Synoni të krijoni partneritete bashkëpunuese me të paktën 10 institucione, organizata ose individë të përfshirë në përpjekjet e arkivimit çdo vit.</p> <p>Zhvillimi i Strategjive dhe Metodologjive Arkivore për Ruajtjen e Historisë Bashkëkohore:</p> <p>Mblidhni panele ndërdisiplinore dhe seminare ekspertësh për të zhvilluar strategji arkivore të përshtatura për ruajtjen e historisë bashkëkohore.</p> <p>Përfshini teknikat e ruajtjes dixhitale, duke përfshirë standardet e meta të</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					dhënave, sistemet e menaxhimit të aseteve dixhitale dhe zgjidhjet e ruajtjes afatgjatë. Kryeni projekte kërkimore dhe pilot për të vlerësuar efektivitetin e metodologjive të reja në kapjen dhe ruajtjen e përmbajtjes dixhitale, të tilla si postimet e mediave sociale dhe artikujt e lajmeve në internet.	
4.1.3: Arkivimi i të tashmes: Një nismë për arkivim bazuar te qytetarët për kujtesën kolektive	Komuna e Prishtinës, Ministria e Kulturës, Fondet e BE-së)	1,500,000-2,500,000 EUR	Përpjekje të kufizuara për të ruajtur dhe dokumentuar historinë bashkëkohore të Prishtinës nga vitet 1990 dhe epoka e luftës, duke rezultuar në humbje ose degradim të mundshëm të materialeve të vlefshme publike dhe personale	2026-2030	Sasia e materialeve publike dhe personale të mbledhura dhe arkivuara nga vitet 1990 dhe epoka e luftës: Vendosi një objektivi për të mbledhur dhe arkivuar të paktën 5000 materiale publike dhe personale nga vitet 1990 dhe epoka e luftës çdo vit. Numri i partneriteteve bashkëpunuese të krijuara me institucione, organizata ose individë: Synoni të krijoni partneritete bashkëpunuese me të paktën 10 institucione, organizata ose individë të përfshirë në përpjekjet e arkivimit çdo vit. Zhvillimi i Strategjive dhe Metodologjive Arkivore për Ruajtjen e Historisë Bashkëkohore: Mblidhni panele ndërdisiplinore dhe seminare ekspertësh për të zhvilluar strategji arkivore të përshtatura për ruajtjen e historisë bashkëkohore. Përfshini teknikat e ruajtjes dixhitale, duke përfshirë standardet e meta të	1. Rritja e aksesueshmërisë dhe dukshmërisë së historisë bashkëkohore të Prishtinës për publikun. 2. Promovimi i mirëkuptimit dhe dialogut për përvojat dhe ngjarjet e viteve 1990 dhe të kohës së luftës. 3. Rritja e burimeve kërkimore akademike dhe arsimore lidhur me historinë bashkëkohore të Prishtinës. 4. Forcimi i identitetit kulturor dhe qëndrueshmërisë nëpërmjet njohjes dhe ruajtjes së kujtimeve dhe përvojave kolektive

					dhënave, sistemet e menaxhimit të asetëve dixhitale dhe zgjidhjet e ruajtjes afatgjatë. Kryeni projekte kërkimore dhe pilot për të vlerësuar efektivitetin e metodologjive të reja në kapjen dhe ruajtjen e përmbajtjes dixhitale, të tilla si postimet e mediave sociale dhe artikujt e lajmeve në internet.	
4.1.4: Rritja e numrit të punëtorëve të Arkivit të Qytetit të Prishtinës	Komuna e Prishtinës	120,000-150,000 EUR	Kapaciteti i pamjaftueshëm i fuqisë punëtore brenda arkivave të qytetit të Prishtinës, duke sjellë sfida në menaxhimin dhe ruajtjen në mënyrë efektive të të dhënave dhe dokumenteve historike	2027-2029	<p>Numri i punonjësve të rinj ose personelit të trajnuar në Arkivat e Qytetit të Prishtinës:</p> <p>Të paktën 3 punonjës të rinj çdo vit me përvojë të përshtatshme në shkencën arkivale, menaxhimin e informacionit, ose fusha të ngjashme.</p> <p>Ofroni mundësi trajnimi të vazhdueshme për personelin ekzistues për të përmirësuar shkathhtësitë e tyre në dixhitalizim, teknikat e ruajtjes dhe praktikën më të mira arkivale.</p> <p>Bashkëpunoni me universitetet lokale dhe organizatat profesionale për të identifikuar kandidatë të mundshëm dhe për të vendosur programe praktikash për tërheqjen e talenteve të reja.</p> <p>Zhvillimi i programeve të specializuara të trajnimit për menaxhimin dhe ruajtjen e arkivave:</p> <p>Projektimi dhe zbatimi i programeve të specializuara të trajnimit që mbulojnë</p>	<ol style="list-style-type: none"> Rritja e efikasitetit në katalogimin, organizimin dhe digjitalizimin e materialeve historike brenda arkivave. Rritja e aksesit dhe përdorshmërisë së burimeve arkivore për studiuesit, historianët dhe publikun. Përmirësimi i cilësisë dhe saktësisë së informacionit historik të disponueshëm përmes arkivave të qytetit. Forcimi i kapaciteteve institucionale për ruajtjen dhe menaxhimin afatgjatë të të dhënave historike.

					<p>aspekte të ndryshme të menaxhimit të arkivave, duke përfshirë katalogizimin, mbrojtjen, ruajtjen dixhitale dhe menaxhimin e dokumenteve.</p> <p>Vlerësimi i efikasitetit të programeve të trajnimit përmes komenteve të pjesëmarrësve dhe vlerësimeve të performancës, duke iteruar përmbajtjen dhe metodat e dorëzimit sipas nevojës.</p> <p>Zbatimi i strukturave dhe rrjeteve të përmirësuara organizative brenda Departamentit të Arkivave: Kryejini një shqyrtim të hollësishëm të strukturave dhe rrjeteve organizative ekzistuese për të identifikuar mangësi dhe fusha për përmirësime.</p> <p>Lehtësoni proceset administrative, si pranimi i dokumentacionit, katalogimi, dhe gjetja, për të përmirësuar efikasitetin dhe për të reduktuar kohën e kthimit.</p> <p>Prezantoni mjetet dhe metodologjitë e menaxhimit të projekteve për të lehtësuar bashkëpunimin, prioritetizimin e detyrave, dhe alokimin e burimeve brenda departamentit të arkivave.</p>	
4.1.5: Planifikim strategjik dhe zhvillim programi për Arkivin e Qytetit të Prishtinës	Komuna e Prishtinës, MKRS, Fondet e Bashkimit Evropian (BE)	250,000-350,000 EUR	Mungesa e planifikimit strategjik dhe zhvillimit të programeve të strukturuar brenda arkivave të qytetit të Prishtinës, duke çuar në pamundësi në alokimin e	2026-2030	Krijimi i iniciativave të synuara për zhvillimin e programeve, të tilla si projektet e dixhitalizimit,	Forcimi i rolit të arkivit të qytetit të Prishtinës si qendër për ruajtjen kulturore, kërkimin historik dhe zhvillimin e komunitetit.

			burimeve, menaxhimin e koleksioneve, dhe angazhimin publik.		<p>programet në terren dhe punëtoritë edukative.</p> <p>Dixhitalizoni dhe bëni të aksesueshme 10,000 fotografi historike, 5,000 dokumente dhe 2,000 materiale audiovizuale nga këto periudha.</p> <p>Kontaktoni dhe përfshini 5000 qytetarë çdo vit në aktivitete të lidhura me arkivat, duke përfshirë ngjarje, ekspozita dhe sesione edukative.</p> <p>Trajtoni 200 individë çdo vit për metodat e kërkimit arkivor, teknikat e ruajtjes dhe aftësitë e shkrim-leximit dixhital.</p>	
Objektivi Specifik 4.2: Ruajtja e trashëgimisë kulturore						
4.2.1: Vlerësimi i rëndësisë së trashëgimisë kulturore	MKRS, Komuna e Prishtinës, Donatorët Ndërkombëtarë	100,000-150,000 EUR	Kuptimi ose njohja e kufizuar e rëndësisë kulturore të aseteve të trashëgimisë kulturore të Prishtinës, duke çuar në nënvlerësim, neglizhencë ose menaxhim të papërshtatshëm të këtyre aseteve.	2026-2030	<p>2026-2029 Përfundimi i Vlerësimeve Gjithëpërfshirëse për Asetet e Trashëgimisë Kulturore: Kryerja e vlerësimeve për 80% të aseteve të përcaktuara të trashëgimisë kulturore brenda komunës deri në fund të vitit 2027. Të arrihet një rritje prej 20% në numrin e pasurive të vlerësuara të trashëgimisë kulturore çdo vit. Zhvillimi i dokumentacionit që nxjerr në pah rëndësinë e elementeve të trashëgimisë kulturore: Krijoni raporte të detajuara, duke përfshirë përshkrime të shkruara, fotografi, harta dhe kontekst historik, për 45</p>	<p>Rritja e vetëdijes dhe njohjes së vlerës kulturore të trashëgimisë së Prishtinës tek banorët, palët e interesuara dhe vendimmarrësit.</p> <p>Promovimi i praktikave të qëndrueshme të ruajtjes dhe menaxhimit të aseteve të rëndësishme kulturore.</p> <p>Rritja e iniciativave të turizmit kulturor, nxitja e zhvillimit ekonomik dhe angazhimi i komunitetit.</p> <p>Forcimi i krenarisë dhe identitetit vendas nëpërmjet festimit dhe mbrojtjes së trashëgimisë kulturore.</p>

					asete të trashëgimisë kulturore.	
4.2.2: Hartëzimi kulturor me bazë në komunitet	MKRS, Komuna e Prishtinës, Donatorët Ndërkombëtarë	2,000,000-3,000,000-EUR	Mungesa e angazhimit aktiv të komunitetit dhe e pronësisë në ruajtjen e trashëgimisë kulturore, e cila ka çuar në neglizhencë, kalbje, zhvendosje, marginalizim dhe sfida të qëndrueshmërisë.	2026-2030	Numri i projekteve të iniciuara për restaurimin e trashëgimisë kulturore të drejtuar nga komuniteti: Të inicohen 3 projekte të restaurimit të trashëgimisë kulturore të drejtuara nga komuniteti çdo vit. Përqindja e rritjes në pjesëmarrjen e komunitetit dhe angazhimin në aktivitetet e ruajtjes së trashëgimisë kulturore: Të arrihet një rritje prej 30% në pjesëmarrjen e komunitetit dhe angazhimin në aktivitetet e ruajtjes së trashëgimisë kulturore brenda tre viteve. Numri i vendeve të restauruara të trashëgimisë kulturore të hapura për publikun: Të paktën çdo vit hapen për publikun 5 objekte të restauruara të trashëgimisë kulturore.	Rritje në përqindje në përfitimet ekonomike lokale të gjeneruara nga vendet e rigjallëruara të trashëgimisë kulturore. Numri i praktikave tradicionale kulturore të rigjallëruara përmes përfshirjes së komunitetit. Përqindja e rritjes së ndërgjegjësimit publik dhe vlerësimit të trashëgimisë kulturore tek anëtarët e komunitetit.
4.2.3: Plane për konservim dhe menaxhim të hapësirave të trashëgimisë kulturore	MKRS, Komuna e Prishtinës, Donatorët Ndërkombëtarë	450,000-650,000 EUR	Konservimi dhe menaxhimi jo adekuat i objekteve të trashëgimisë kulturore në Prishtinë, duke çuar në përkeqësim, humbje të autenticitetit dhe mungesë të strategjive të zhvillimit të qëndrueshëm për këto asete të rëndësishme.	2028-2030	Zhvillimi i planeve gjithëpërfshirëse të ruajtjes: Hartimi i planeve të ruajtjes për 20 objekte të trashëgimisë kulturore – 10 deri në vitin 2027-, duke përshkruar strategjitë për ruajtjen, restaurimin dhe mirëmbajtjen. Të vendosen plane menaxhimi për 10 zona të trashëgimisë kulturore me plane të përfunduara të konservimit deri në fund të vitit 2028.	Përmirësimi i gjendjes dhe integritetit të vendeve të trashëgimisë kulturore, duke siguruar qëndrueshmërinë dhe qëndrueshmërinë e tyre afatgjatë ndaj kërcënimeve mjedisore dhe njerëzore. Rritja e përvojave të vizitorëve përmes interpretimit më të mirë, aksesit dhe prezantimit të vlerave të trashëgimisë kulturore.

					Zbatimi i ndërhyrjeve të ruajtjes specifike të zonës: Kryerja e ndërhyrjeve konservuese, si riparime strukturore, peizazhi, sinjalistika dhe objektet e vizitorëve, për 10 objekte të trashëgimisë kulturore.	
Objektivi Specifik 4.3: Promovimi i diversitetit						
4.3.1: Rrëfimi për Prishtinën	MKRS, Komuna e Prishtinës, Donatorët Ndërkombëtarë CSO's	150,000-200,000 EUR	Platforma të kufizuara për festimin dhe promovimin e diversitetit të pasur të trashëgimisë kulturore dhe narrativave komunitare të Prishtinës, duke rezultuar në nënvlerësimin e zërit dhe përvojave lokale.	2026-2030	Krijimi i një Programi për Tregim në Prishtinë: Kryeni një minimum prej 10 seminaresh dhe ngjarjesh të tregimit çdo vit, duke angazhuar anëtarë të ndryshëm të komunitetit si pjesëmarrës dhe anëtarë të audiencës. Krijimi i një koleksioni të kuar tregimesh: Kuroni një koleksion prej 100 historish që nxjerrin në pah dimensionet kulturore, sociale dhe historike të komuniteteve dhe identiteteve të ndryshme të Prishtinës deri në fund të vitit 2026. Zhvillimi i Partneriteteve: Vendosni partneritete me të paktën 5 tregimtarë lokalë, 5 organizata komunitare, 3 institucione kulturore dhe 2 platforma të mediave dixhitale deri në fund të 2026-ës.	Rritja e dukshmërisë dhe vlerësimit të diversitetit lokal të Prishtinës përmes tregimit si mjet për shprehje dhe mirëkuptim kulturor. Fuqizimi i komuniteteve të marginalizuara ose të nënpërfaqësuar për të ndarë narrativat e tyre dhe për të kontribuar në një peizazh kulturor më gjithëpërfshirës.
4.3.2: Festival multietnik i artit dhe kulturës	MKRS, Komuna e Prishtinës, Donatorët Ndërkombëtarë	200,000-300,000 EUR	Mundësi të kufizuara për të festuar dhe shfaqur diversitetin multi-etnik të trashëgimisë kulturore të Prishtinës përmes ngjarjeve kulturore gjithëpërfshirëse dhe të aksesueshme	2026-2029	Organizimi dhe zbatimi i Festivalit Multietnik të Artit dhe Kulturës: Organizoni të paktën një festival në vit, me shfaqje, ekspozita, seminare dhe	1. Rritja e vetëdijes dhe vlerësimit të trashëgimisë multietnike të Prishtinës tek banorët dhe vizitorët përmes kremit të shprehjeve të ndryshme kulturore.

					aktivitete ndërvepruese që nxjerrin në pah traditat e ndryshme kulturore. Pjesëmarrja e artistëve, interpretuesve dhe praktikuesve të kulturës: Ftoni dhe përfshini të paktën 50 artistë, interpretues dhe praktikues të kulturës nga prejardhje të ndryshme në çdo edicion të festivalit	2. Promovimi i dialogut dhe mirëkuptimit ndërkulturor duke ofruar mundësi për shkëmbim dhe bashkëpunim ndërkulturor ndërmjet komuniteteve të ndryshme.
OBJEKTIVI STRATEGJIK 5: REFORMA ADMINISTRATIVE						
Treguesit e ndikimit të Objektivit Strategjik						
Rritja e efektivitetit të administratës së kryeqytetit në mbështetjen e zhvillimit kulturor; miratimi i një misioni të ri; thjeshtimi i proceseve; mbledhja e përmirësuar e të dhënave për vendimmarrjen e politikave; koordinim i zgjeruar i zbatimit të strategjisë kulturore; dhe rritja e aftësisë për të vlerësuar ndikimin e saj.						
Intervenimet kryesore të strategjisë (masa)	Institucionet përgjegjëse	Buxheti ose Lloji i veprimit	Lidhja e Problemit / Shkakut me Objektivin	Periudha e implementimit	Treguesi i produktit (autputeve)	Treguesit e rezultatit Caku deri 2031
Objektiva Specifike 5.1. Rritja e kapaciteteve të Drejtorisë së Kulturës për të realizuar misionin e vet						
5.1.1. Nevojë për vlerësim të kapaciteteve të Drejtorisë së Kulturës & Ndërtimi i kapaciteteve dhe vizitat studimore për realizimin e misionit të ri	Komuna e Prishtinës me organizim të specializuar, Ekspertë të Politikave Kulturore, Përfaqësues nga Institucionet Akademike, Komunitet	Instrumentet administrative - zhvillimi i kapaciteteve (trajnime)	Kompletimi i stafit administrativ Bashkëpunim joefektiv ndërmjet institucioneve kulturore dhe Drejtorisë	2026-2027	Përfundimi i një rishikimi gjithëpërfshirës funksional të Drejtorisë, duke përfshirë misionin, organizimin, buxhetin dhe personelin e saj. Vlerësimi i marrëdhënieve ndërmjet institucioneve kulturore dhe Drejtorisë. Identifikimi i fushave për përmirësim ose riorganizim brenda operacioneve të Drejtorisë. Rekomandime për rritjen e koordinimit dhe bashkëpunimit ndërmjet institucioneve të kulturës dhe Drejtorisë.	Treguesit e Misionit dhe Objektivave Efikasiteti Organizativ: Reduktimi i burokracisë dhe thjeshtimi i proceseve operative. Struktura e Personelit: Numri dhe përqindja e pozicioneve të mbuluara me personel të kualifikuar. Koordinimi dhe rritje e komunikimit ndërmjet Departamenteve dhe cilësia e marrëveshjeve të bashkëpunimit me institucione të tjera kulturore. Adoptimi i teknologjive të reja për të mbështetur operacionet e Drejtorisë. Përmirësimi i alokimit dhe shfrytëzimit të burimeve brenda Drejtorisë, duke maksimizuar ndikimin e nismave dhe programeve kulturore. Forcimi i qeverisjes dhe mbikëqyrjes së çështjeve kulturore në nivel institucional, duke siguruar llogaridhënie dhe transparencë në proceset vendimmarrëse.

5.1.2. Menaxhimi i të dhënave për zhvillim kulturor: Hartëzimi i Sektorit Kulturor Krijues (CSS)	Komuna e Prishtinës, Menaxher i të Dhënave ose Zyrtar i të Dhënave, Specialist i TI-së ose Administrator i bazës së të dhënave, Analistë ose Hulumtues Kulturor, Konsulentët e Jashtëm ose Kontraktorë	Instrumente administrative - zhvillimi i kapaciteteve	Menaxhimi i pamjaftueshëm/ joadekuat i të dhënave pengon marrjen e vendimeve të informuara në zhvillimin kulturor..	2026-2027	Bazë të dhënash statistikore të përditësuar dhe të gjithëpërfshirëse për sektorët kulturorë dhe kreativë (CCS).	Përmirësimi i politikëbërjes dhe efektivitetit të programit bazuar në analiza të besueshme të të dhënave.
5.1.3. Përparimi i principeve demokratike në Menaxhimin e Financave Publike (PFM)	Komuna e Prishtinës	Instrumente administrative - zhvillimi i kapaciteteve Instrumente institucionale	Statistika të pamjaftueshme ose të vjetruara mbi ekosistemin kulturor në Prishtinë. Kapacitete të kufizuara për menaxhimin e të dhënave për mbledhjen, organizimin dhe analizimin e të dhënave kulturore. Mungesa e proceseve të informuara të vendimmarrjes që pengon iniciativat efektive të zhvillimit kulturor. Monitorim i pamjaftueshëm i ndikimit të politikave në sektorin kulturor.	2026	Krijimi i një sistemi të përmirësuar të menaxhimit të të dhënave për zhvillimin kulturor. Zhvillimi i informacionit statistikor të plotë dhe të përditësuar mbi sektorin kulturor dhe kreativ (CCS) në Prishtinë. Zbatimi i mjeteve dhe proceseve për mbledhjen, organizimin dhe analizimin e të dhënave kulturore. Integrimi i kapaciteteve të menaxhimit të të dhënave në proceset e vendimmarrjes për iniciativat e zhvillimit kulturor. Krijimi i një baze të dhënash për të monitoruar ndikimin e politikave kulturore në qytet.	Përmirësimi i kuptimit të ekosistemit kulturor në Prishtinë përmes statistikave dhe menaxhimit më të mirë të të dhënave. Rritja e kapacitetit për marrjen e vendimeve të informuara në iniciativat e zhvillimit kulturor. Politika dhe programe kulturore më efektive dhe me ndikim më të madh. Rritja e transparencës dhe përgjegjshmërisë në zbatimin e politikave kulturore. Monitorimi i ndikimit të politikave për të identifikuar fushat për përmirësim dhe përshtatje me kalimin e kohës.
5.1.4. zgjerimi i kompetencave të drejtorisë së kultures për menaxhim efektiv të hapësirave publike/kulturore	Komuna e Prishtinës	Instrumente institucionale - duke përfshirë krijimin ose riorganizimin e drejtorisë për përmirësimin e funksioneve të nevojshme ose	Akses i kufizuar për artistët, OJQ-të, sipërmarrësit kulturorë dhe socialë në hapësirat publike për aktivitete krijuese për shkak të proceseve burokratike ose tarifave të larta të qirasë. Mungesa e proceseve të thjeshta të lejeve për xhirimet në qytet,	2026	Zbatimi i një thirrjeje të hapur demokratike dhe pjesëmarrëse për menaxhimin e hapësirave publike. Të kesh një bazë të dhënash dhe të gjitha rregullat për arte të	Rritja e aksesit në hapësirat publike për aktivitete krijuese, duke nxitur një skenë kulturore të gjallë. Rivitalizimi i hapësirave publike nëpërmjet rinovimit dhe ngjarjeve kulturore, duke kontribuar në rinovimin urban.

		ofrimin e shërbimeve publike dhe për të përmirësimin e cilësisë së shërbimeve.	duke përguar mundësitë ndërkombëtare të prodhimit. Edhe pse ka një drejtori të hapësirave publike dhe parqeve, kjo zyrë do të ishte e specializuar për arte.		ndryshme dhe platformë menaxhuese dhe online Aktivizimi i hapësirave publike për përdorim kreativ nga artistë, OJQ dhe sipërmarrës kulturorë/socialë. Lehtësimi i proceseve të lejeve për xhirimet në qytet. Promovimi i ambienteve të ndryshme në qytet për prodhime ndërkombëtare filmike.	Fuqizimi i artistëve dhe sipërmarrësve kulturorë përmes aftësisë për të mbledhur fonde dhe për të ekspozuar punën e tyre. Rritja e shikueshmërisë ndërkombëtare dhe reputacionit të qytetit si destinacion xhirimi. Përfitimet ekonomike nga rritja e turizmit kulturor dhe filmik, duke mbështetur bizneset dhe komunitetet lokale. Forcimi i partneriteteve midis qytetit dhe sektorit kulturor, duke nxitur bashkëpunimin dhe inovacionin.
5.1.5.: Monitorimi dhe vlerësimi vjetor i Strategjisë së Artit dhe Kulturës 2026-2030	Komuna e Prishtinës OJQ	Instrumentet rregullative - përcaktimi i të drejtave, obligimeve për obligimet raportuese dhe monitorimi i strategjisë	Mungesa e mekanizmave strategjikë dhe orientimeve për artin dhe kulturën në komune është problem për shkak të disa arsyeve. Kur nuk ka një strategji të qartë për artin dhe kulturën në nivel lokal, mund të ketë mungesë koordinimi dhe qëllime të përbashkëta për zhvillimin e këtyre fushave. Kjo ka rezultuar në përdorimin e pamjaftueshëm të burimeve. Pa një strategji të qartë dhe mekanizma për vlerësim të rregullt, ka mungesë transparencë dhe llogaridhënie në procesin e vendimmarrjes në fushën e artit dhe kulturës. Mosaprovimi i Strategjisë për Art dhe Kulturë paraqet rrezik dhe mospërputhje e iniciativave kulturore pa kontributin e palëve kryesore të interesuara.	2026	Numri i konsultimeve të kryera: frekuenca e konsultimeve të mbajtura gjatë vitit. Pjesëmarrja e palëve të interesuara: numri dhe diversiteti i pjesëmarrësve nga sektori kulturor dhe kreativ në konsultime. Realizimi i objektivave strategjike: përqindja e objektivave të arritur nga strategjia e artit dhe kulturës, bazuar në vlerësimet vjetore. Progresi i projekteve kulturore: numri dhe cilësia e projekteve kulturore të realizuara që janë në përputhje me strategjinë Treguesit e ndikimit në komunitet Shkalla e përmirësimeve	Zbatim efektive i strategjisë Rritja e efektivitetit të iniciativave kulturore nëpërmjet përmirësimeve të orientuara nga reagimet. Forcimi i marrëdhënieve dhe besimit midis qytetit dhe CCS. Pronësi dhe angazhim më i madh nga CCS në përpjekjet për zhvillimin kulturor. Përmirësimi i llogaridhënies dhe transparencës në zbatimin e strategjisë kulturore.

<p>5.1.6. Takime vjetore me qeverinë qendrore dhe donatorë ndërkombëtarë</p>	<p>Komuna e Prishtinës, qeveria qendrore dhe donatorët ndërkombëtarë</p>	<p>Instrumente institucionale</p>	<p>Mungesa e takimeve të rregullta me Qeverinë qendrore dhe donatorët ndërkombëtarë, mund të humbet mundësitë për të për të identifikuar dhe përfituar nga burimet financiare shtesë Pa dialog të rregullt dhe takime të përbashkëta, mund të ketë mungesë përafrimi midis prioriteteve të financimit vendor dhe atyre të jashtëm. Kjo mund të çojë në përdorimin e subvencioneve në projekte që nuk janë në përputhje me nevojat dhe prioritetet e komunitetit lokal.</p>		<p>Krijimi i takimeve vjetore me qeverinë qendrore dhe donatorë ndërkombëtarë. Bashkëpunim për të identifikuar kërkesat prioritare për financimin e projekteve kulturore. Financim suplementar i siguruar nga qeveria qendrore dhe donatorë ndërkombëtarë për të plotësuar burimet financiare lokale për zhvillimin kulturor.</p>	<p>Identifikimi dhe përfitimi nga mundësitë shtesë të financimit, si dhe rritja e fondacioneve të disponueshme për sektorin kulturor në Prishtinë. Forcimi i partneriteteve ndërmjet bashkisë, qeverisë qendrore dhe donatorëve ndërkombëtarë në mbështetjen e zhvillimit kulturor. Diversitet dhe shkallë më e madhe e aktiviteteve dhe projekteve kulturore në qytet për shkak të rritjes së mundësive të financimit. Përmirësimi i infrastrukturës kulturore dhe komoditeteve për të mirën e banorëve dhe vizitorëve.</p>
--	--	-----------------------------------	--	--	---	--

Shtojca 2.Dokumentet e politikave, legjislacioni dhe raporte hulumtuese

- Buxheti i aprovuar për vitin 2020, Komuna e Prishtinës
- Buxheti i aprovuar për vitin 2021, Komuna e Prishtinës
- Buxheti i aprovuar për vitin 2022, Komuna e Prishtinës
- Buxheti i aprovuar për vitin 2023, Komuna e Prishtinës
- Buxheti i aprovuar për vitin 2024, Komuna e Prishtinës
- Korniza afatmesme buxhetore për vitet 2021-2023, Komuna e Prishtinës
- Korniza afatmesme buxhetore për vitet 2023-2025, Komuna e Prishtinës
- Korniza afatmesme buxhetore për vitet 2024-2026, Komuna e Prishtinës
- Statistikat e Kulturës, 2023, Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)
- Statistikat e Kulturës, 2022, Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)
- Statistikat e Kulturës, 2021, Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)
- Statistikat e arsimit në Kosovë 2022-2023

Legjislacioni

- LIGJI NR. 08/L-245 PËR ARTIN DHE KULTURËN
- LIGJI NR. 06/L-012 PËR KRYEQYTETIN E REPUBLIKËS SË KOSOVËS, PRISHTINËN
- Udhëzimin Administrativ (QRK) nr. 07/2018 për Planifikimin dhe Përpilimin e Dokumenteve Strategjike dhe Planet e Veprimit
- Manualin për Zhvillim dhe Monitorim të Dokumenteve Strategjike dhe Planeve të Veprimit
- LIGJI NR. 03/L-040 PËR VETËQEVERISJEN LOKALE
- LIGJI NR. 03/L-048 PËR MENAXHIMIN E FINANCAVE PUBLIKE DHE PËRGJEGJËSITË
- LIGJI NR. 06/L-012 PËR KRYEQYTETIN E REPUBLIKËS SË KOSOVËS, PRISHTINËN
- Statuti I komunes se Prishtines, 2010
- Koncept-dokumenti për Dhënien në Shfrytëzim dhe Këmbim të Pronës së Paluajtshme të Komunes. Aprovuar me date Datë: 08.03.2023, nga Kryeministri Republikës së Kosovës

Raportet hulumtuese

- Pytesori i zhvilluar nga IETL, me titull "*Përpilimi i Strategjisë për Artin dhe Kulturën në Prishtinë*", 2024.
- Plani i Zhvillimit Komunal të Prishtinës, Baza e të Dhënave e CHwB 2022 Studimi i Fizibilitetit për zonën historike nga UNHABITAT dhe MCRS 2023

- A Cultural Strategy for Albania, Implanting the Cultural Bug, March 2018 Philippe Kern
- Challenges and opportunities for the independent cultural sector in Kosovo POLICY PAPER EU financial instruments for culture: January 2015, Prishtina
- CITY OF LONDON CULTURAL STRATEGY 2018–2022 , December 2017
- Cultural Policy Peer Review of Serbia Report of the Council of Europe Experts¹ Art and Culture, an Investment For Serbia’s Future Rapporteur: Philippe Kern 26 August 20152
- Cultural Policy Review of the Republic of North Macedonia, Towards a Strategy for Heritage and the Development of Culture and Creative Industries (Online Peer Review, December 2020)
Author: Philippe Kern, Founder and Managing Director, KEA European Affairs (Lead Expert)
- ARTS & CULTURE, supporting equitable Access and participation in arts throughout Chicago’s 77 countries
- Chicago Cultural Vision, Strategy, Imagination, Planning, Ideas To Action, October 2022
- Forumi Kulturor, Hapësirat kulturore te Kosovës, 2022
- Hulumtim i politikave qeverisëse në kulturë në Kosovë Korrik 2014
- Kultura, Arti dhe Zhvillimi Ekonomik Raport I Debatit Rrjet i organizatave të pavarura të kulturës të Kosovës Qershor 2014, Prishtinë www.forumikulturor.net
- Program Razvoja Kulture Grada Zagreba 2024.-2030, Dhjetor 2023
- Raport Hulumtimi i Skenës Kulturore të Kosovës, Programi Kultura për ndryshim financohet nga Bashkimi Evropian, menaxhohet nga Zyra e Bashkimit Evropian në Kosovë dhe zbatohet nga Qendra Multimedia dhe Goethe-Institut. Prishtinë / Priština, 2020
- Strategjia e zhvillimit të turizmit, Komuna e Prishtines 2018
- Strategjia Kombëtare për Kulturën 2019 –2026 Ministria e Kultures, Republika e Shqipërisë
- Understanding Creative Industries: their definitions, models, measurements and drivers
- Buxheti shtetëror për Kulturën Raport i Fokus Grupit Forumi Kulturor Qershor 2014, Prishtina
- Plani i Veprimit për Qytetin e Gjelbër Prishtina. Komuna e Prishtinës. August 2021.

Shtojca 3. Lista e kontribuesve

Lista e kontribuesve përmes punëtorive, intervistave dhe takimeve (shënim sipas renditjes alfabetike)

Adelina Paloja
Adrian Berisha
Afërdita Statovci
Agim Sopi
Agon Ahmeti
Agon Shyti
Ajete Kërqeli
Alban Goranci
Albulena Bokshi
Amalia Koleka
Anyla Kabashi
Aranit Krasniqi
Arba Hatashi
Arbana Hajredinaj
Arbër Salihu
Arbër Selmani
Arbnor Dragaj
Ari Zharku
Arif Muharremi
Aron Dobroshi
Arsim Sfishta
Arta Agani
Arta Selimi
Arta Jashari
Arta Balaj
Artan Balaj
Artrit Bytyçi
Avni Krasniqi
Bajram Kinolli
Bardha Meta
Ben Apolloni
Berin Hasi
Berna Saraçi
Besa Rugova
Besa Luzha
Besa Zogaj Gashi
Besiana Blakaj
Bjeshkë Guri

Blend Bytyqi
Blerta Ismaili
Blerta Hashani
Dardan Hoti
Dardan Zhegrova
Dardan Selimaj
Diellza Gosalci
Diellza Mehmeti
Diora Binxhiu
Don Shala
Donjetë Murati
Dren Maliqi
Dren Suldashi
Dren Abazi
Driton Selmani
Diona Budima
Edis Agani
Edon Muhaxheri
Edon Ramadani
Edon Zeneli
Edvin Susuri
Elfie Beqiri
Elikona Hysaj
Eliza Hoxha
Endrit Zabërgja
Engjëll Berisha
Enis Bytyqi
Enkelejda Shatri
Era Qena
Ermir Zhinipotoku
Eroll Murati
Erza Kurti
Esat Ramadani
Eshref Qahili
Fadil Hysaj
Fat Gjakova
Fatlum Neziri
Fatmir Mustafa
Fatos Berisha
Fatos Hoxha
Fis Cahani
Fisnik Ismaili
Fitore Berisha
Florida Gashi

Gaz Ejupi
Gresa Nuredini
Hana Zeqa
Idila Ibrahim
Ilir Dalipi
Ilir Tolaj
Ismail Myrseli
Ismet Sijarina
Jehona Sopi
Jehona Shyti
Jeta Çitaku
Jeta Dumnica
Kaltërinë Shala
Kaltrina Thaçi
Kamuran Goranci
Kaonë Duriqi
Korab Krasniqi
Kushtrim Dushi
Klodeta Krasniqi
Laureta Hajrullahu
Leart Rama
Lekë Reznici
Leutrim Fishekqiu
Likanë Cana
Linda Mustafa
Lindita Hajdari
Lindita Hajdari
Lindita Cervadiku Dibra
Luan Durmishi
Lule Ballata
Lumnije Kadriu
Lumturie Krasniqi
Majlinda Hoxha
Marigona Bekteshi
Merita Dragaj
Mirjeta Qehaja
Mjellmë Istrefi
Muhamer Hasani
Musa Kalaveshi
Naim Spahiu
Nita Zeqiri
Nita Qahili
Nita Qena
Njomza Dragusha

Nol Binakaj
Nuredin Ibishi
Orhan Ramadani
Pellumb Bajqinovci
Petrit Reçica
Philippe Kern
Pranvera Hoxha - Bryma
Premtime Preniqi
Qëndresa Zeka
Rebeka Qena
Renea Begolli
Rina Gosalci
Rina Statovci
Rona Nishliu
Rozafa Maliqi
Rozafë Imami
Rezarta Basha
Rezarta Gashi
Reze Kryeziu - Breznica
Reze Kurteshi
Rudina Hasimja
Sali Shoshi
Sami Isufi
Selvete Shala
Shkamb Jaka
Shpat Shkodra
Simon Kurti
Skender Boshtrakaj
Tanju Sülejman
Taulant Hoxha
Tringa Sefedini
Uran Badivuku
Valdet Rama
Valon Ibraj
Valton Beqiri
Vanesa Orana
Vatra Abrashi
Vesa Bunjaku
Vlora Hajdini - Hajrullahu
Vullent Sanaja
Ylber Havolli
Zake Prelvukaj
Zana Maxhuni



Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština -Municipality of Prishtina

PROPOZIM

Në bazë të dispozitave të nenit 12, paragrafi 12.2, pika d dhe neni 14 paragrafi 14.1 të Ligjit nr. 03/L-040, për Vetëqeverisje Lokale ("Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës", nr. 28/15, qershor 2008), dhe neni 34, paragrafi 34.1, pika d e Statutit të Komunës së Prishtinës, 01.nr.110-392, dt. 25.2.2010, Kuvendi i Komunës së Prishtinës, në mbledhjen e mbajtur më datë _____, merr këtë:

VENDIM

PËR CAKTIMIN E LOKACIONIT PËR NDËRTIMIN E INSTITUCIONIT PARASHKOLLOR DHE OBJEKTIT TË KULTIT "XHAMI" NË FSHATIN ORLLOVIQ (SHKABAJ) NË PRISHTINË

- I. Miratohet Vendimi për caktimin e lokacionit për ndërtimin e Institucionit parashkollor dhe caktimi i lokacionit për ndërtimin e objektit të kultit - Xhamisë në fshatin Orllloviq në Prishtinë.
- II. Lokacioni nga pika I e këtij vendimi gjendet në kuadër të Planit Zhvillimor Urban, i miratuar me Vendimin e KK të Prishtinës nr.01 nr. 035-181427 dt. 24.9.2013, shtrihet në kuadër të parcelave kadastrale si më poshtë:
 - 00044-2 zk Orllloviq me sipërfaqe 880 m² është pronë komunale;
 - 00044-7 zk Orllloviq me sipërfaqe 3,36 ha është pronë shoqërore KBI Kosova Export NSH "Bujqësia";
 - 00044-24 zk Orllloviq me sipërfaqe 820 m² është pronë shoqërore KBI Kosova Export NSH "Bujqësia".
- III. Pjesë përbërëse e këtij vendimi janë skicat e lokacionit të cekur në pikën II të këtij vendimi dhe ekstrakti nga Plani Zhvillimor Urban.
- IV. Për zbatimin e këtij vendimi do të kujdesen: Kryetari i Komunës, Drejtoria e Planifikimit Strategjik, Drejtoria e Financave dhe Drejtoria e Kadastrit, Drejtoria e Urbanizmit dhe Drejtoria e Pronës.

- V. Ky vendim hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal dhe publikimit në gjuhë zyrtare në web-faqen e komunës.

KUVENDI I KOMUNËS SË PRISHTINËS

_____, më _____

KRYESUES I KUVENDIT
Fehmi Kupina

A R S Y E T I M

Për caktimin e lokacionit: Institucionit parashkollor dhe objektit të kultit - Xhamisë

Në bazë të kërkesave të Drejtorisë së Arsimit dhe nevojës për rritjen e kapaciteteve të institucioneve publike parashkollore dhe njëkohësisht kërkesave të vazhdueshme për ndërtimin e objektit të kultit – xhamisë në fshatin Orllloviq, propozohet lokacioni në pjesën e parcelës kadastrale 00044-0 zk Orllloviq.

Drejtoria e Planifikimit Strategjik, sipas kërkesave të lartëcekura ka propozuar lokacionin në pjesën e parcelës kadastrale 00044-0 zk Orllloviq e cila gjendet në kuadër të Planit Zhvillimor Urban, i miratuar me Vendimin e KK të Prishtinës nr.01 nr. 035-181427 dt. 24.9.2013 me destinim “ndërtim individual” dhe “shkollë ekzistuese”.

Parcela në fjalë 00044-0 zk Orllloviq ka sipërfaqe totale 6,46 ha, ku pjesa më e madhe është pronë private, ndërsa caktimi i lokacioni për institucion parashkollor dhe xhami do të caktohet në kuadër të parcelave si më poshtë, për të cilat mungon pjesa grafike “vektorizimi”:

- 00044-2 zk Orllloviq me sipërfaqe 880 m² është pronë komunale;
- 00044-7 zk Orllloviq me sipërfaqe 3,36 ha është pronë shoqërore KBI Kosova Export NSH “Bujqësia”;
- 00044-24 zk Orllloviq me sipërfaqe 820 m² është pronë shoqërore KBI Kosova Export NSH “Bujqësia”.

Parcelat e përshkruara nuk janë të vektorizuara, andaj në vazhdim kërkohet nga shërbimi i kadastrit që të bëhet vektorizimi i këtyre parcelave, në mënyrë që të përcaktohen saktësisht lokacionet për objektin e institucionit parashkollor dhe objektit të kultit – Xhamisë.

Sipërfaqe minimale e nevojshme për objektet në fjalë propozohen të jenë nga 25 – 30 ari për secilin

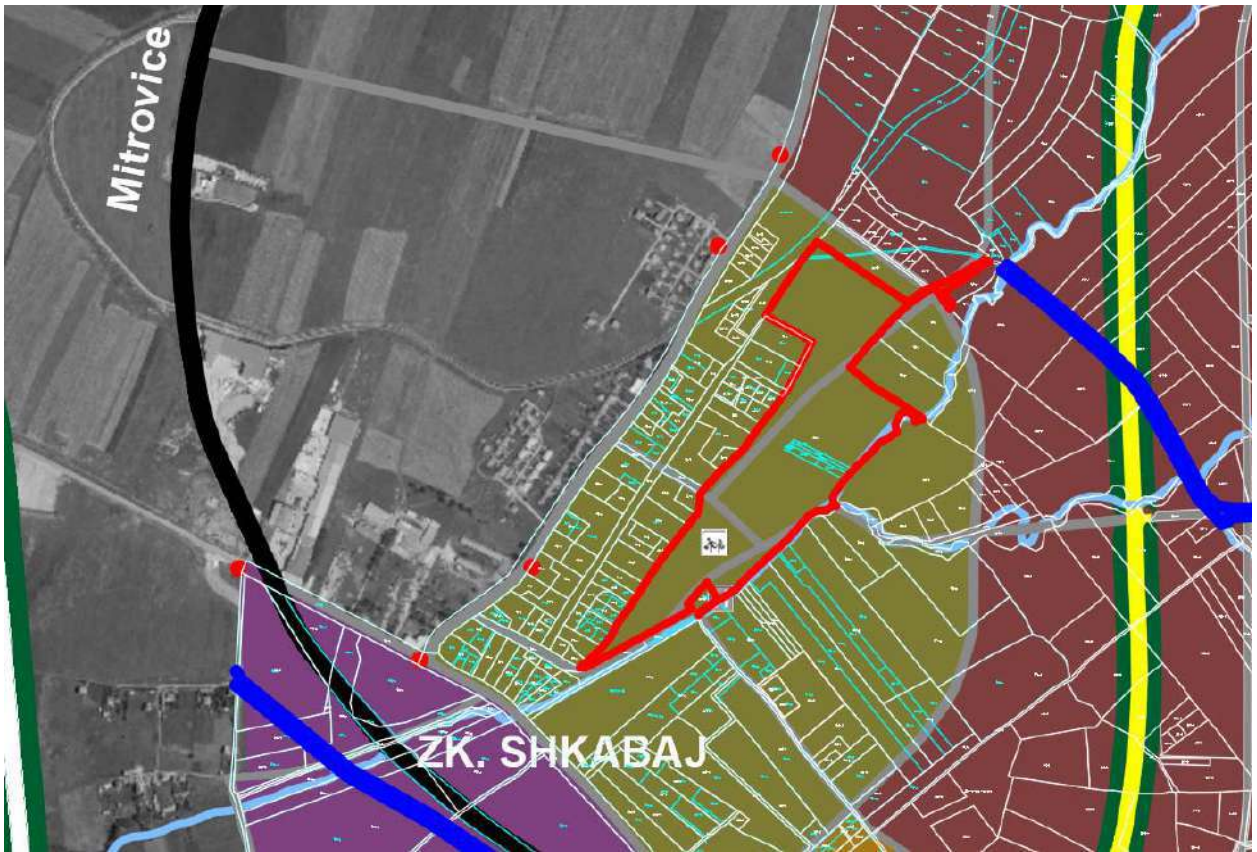
Harmonizimi i planeve ndërmjet veti do të bëhet gjatë procesit të hartimit të planeve hapësinore siç është Plani Zhvillimor Komunal, Harta Zonale e Komunës dhe Plani Zhvillimor Urban.

Bashkëngjitur:

- skica e lokacionit të propozuar,
- ekstrakti nga plani zhvillimor urban.



- Lokacioni i propozuar



- Pjesa grafike nga Plani Zhvillimor Urban nr. 01 nr. 035-181427 dt. 24.9.2013



Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština -Municipality of Prishtina

PROJEKTRREGULLORE

PËR NDARJEN E SUBVENCIONEVE NGA KOMUNA E PRISHTINËS



Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština -Municipality of Prishtina

Në bazë të nenit 12, paragrafi 12.2, pika c) e Ligjit nr. 03/L-040, për vetëqeverisje lokale (Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës, nr. 28/2008, 4 Qershor 2008), nenit 17 të Ligjit nr. 03/L-048, për menaxhimin e financave publike dhe përgjegjësitë dhe në zbatim të nenit 36, paragrafi 3 i Rregullës financiare nr. 01/2013 - MF - Shpenzimi i parave publike dhe në bazë të nenit 52, pika h) dhe nenit 33, paragrafi 33.1, pika a) e Statutit të Komunës së Prishtinës 01. nr. 110-391, të datës 25.02.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më __/__/____, miratoi këtë:

RREGULLORE

PËR NDARJEN E SUBVENCIONEVE NGA KOMUNA E PRISHTINËS

KAPITULLI I **Dispozitat e përgjithshme**

Neni 1 **Qëllimi**

1. Me këtë rregullore përcaktohen kushtet, kriteret dhe procedurat të cilat i mundësojnë Komunës së Prishtinës të ndajë mjete financiare pa kthim, nga kategoria e subvencioneve, në fushat e cekura, për persona fizikë dhe juridikë.
2. Dispozitat e kësaj rregulloreje zbatohen nga organet komunale gjatë ndarjes së subvencioneve për përfituesit si persona fizik dhe juridik.

Neni 2 **Përkufizimet**

Shprehjet e përdorura në këtë rregullore kanë kuptim si në vazhdim:

Subvencionet - në kuptim të kësaj rregullore, subvencionet përfshijnë transferet e njëanshme, të pakthyeshme të mjeteve buxhetore të institucionit, në llogarinë rrjedhëse të përfituesve, të ardhurat e të cilëve nuk mbulojnë shpenzimet e caktuara përkatëse për arritjen e një qëllimi të ligjshëm për interes publik.

Pagesa e pakthyeshme - është e njëanshme, atëherë kur nuk ka mallra dhe shërbime që rrjedhin si kompensim ose kundërvlerë për pagesën.

Përfituesi - nënkupton personat fizikë dhe juridikë që përfitojnë mjete financiare nga kategoria e subvencioneve të planifikuara në buxhetin e Komunës dhe në pajtim me Ligjin për ndarjet buxhetore.

Ndërmarrje publike lokale - nënkupton ndërmarrje publike lokale në pronësi të Komunës së Prishtinës ose në të cilën Komuna e Prishtinës ka aksione.

Banor rezident - nënkupton personi që jeton dhe vepron në komunë dhe posedon dokumentacion valid të Republikës së Kosovës.

Raporti narrativ - nënkupton të gjitha të dhënat e aktiviteteve që janë realizuar gjatë zbatimit të projektit, të cilat duhet të dorëzohen nga përfituesi i subvencionit.

Raporti financiar - nënkupton që përfituesi i subvencionit t'i dorëzojë të gjitha dëshmitë për shpenzimet financiare, ashtu siç janë kërkuar në projektpropozim.

Krijimi i veprës së re - nënkupton stimulimin e krijuesve përmes mbështetjes financiare për krijimtari të veprave të reja vizuele-figurative, si p.sh. pikturë, skulpturë, grafikë, dizajn, mozaik, mural, performancë, vepër multiaplikative etj.

Rezidenca artistike - nënkupton stimulimin e bashkëpunimit të organizatave joqeveritare kulturore me krijues dhe veprimtarë të huaj kulturorë (kuratorë dhe menaxherë kulturorë), të cilët ftohen për qëndrim në komunën e Prishtinës. Rezidencat kulturore mund të jenë në fushën e art vizuel, literaturë, muzikë, teatër, si dhe shumë disiplinore.

Kompozimi i veprës së re muzikore - nënkupton stimulimin e krijuesve përmes mbështetjes financiare për krijimtari të re. Vepra e re muzikore mund të jetë solistike, ansamble kamertale, vokale, apo vokalo-instrumentale.

Audio incizim - nënkupton stimulimin e prodhimit të audio incizimeve të muzikës klasike, xhaz, rok dhe alternative. Mbështetje jepet për incizim në studio dhe masterim.

Neni 3

Limitet buxhetore

1. Komuna ndan subvencione duke u bazuar në Ligjin e buxhetit për vitin fiskal, për të cilën ndahen subvencionet dhe vetëm në masën e përcaktuar në këtë ligj.
2. Komuna ndan subvencione për këto fusha: arsim, zhvillim ekonomik, bujqësi, shëndetësi, mirëqenie sociale, barazi gjinore, kulturë, rini dhe sport, siguri, ndërmarrje publike lokale, dixhitalizim, promovim si dhe duke mos u kufizuar edhe në fusha tjera.
3. Ndarja e subvencioneve për OJQ-të që kalojnë shumë prej 500 €, bëhet në bazë të Rregullores MF-nr-04/2017, mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve.
4. Ndarja e subvencioneve sipas kësaj Rregulloreje do të zbatohet për të gjitha rastet, ashtu siç është paraparë në nenin 2, pika 5 të Rregullores MF-nr-04/2017, mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve.

Neni 4

Subjektet përfituese të subvencioneve

Komuna mund të bëjë ndarje të subvencioneve për persona fizikë, OJQ-të dhe në raste të veçanta personat juridik që ndërlidhen me ndonjë aktivitet nga fushat e përcaktuara me këtë rregullore.

Neni 5

Procedurat e përgjithshme për ndarjen e subvencioneve

1. Procedura e ndarjes së subvencioneve nga Komuna mund të zhvillohet mbi bazën e thirrjes publike apo në raste të veçanta, në bazë të kërkesës së arsyetuar, atëherë kur lejohet me dispozitat e kësaj rregulloreje.

2. Gjatë ndarjes së subvencioneve përmes thirrjes publike të Komunës, përcaktohet qartë fusha e subvencionimit, kriteret, dokumentet e nevojshme për aplikim dhe informata të tjera me rëndësi. Këto procedura zhvillohen në pajtim me Rregulloren MF-nr-04/2017 si dhe me dispozitat e parapara të kësaj rregulloreje.

3. Ndarja e subvencioneve sipas kërkesave të veçanta aplikohet për kategorinë e subvencioneve të cilat i ndan Kryetari i Kryeqytetit, në të gjitha fushat e përcaktuara me këtë rregullore.

3.1. Subjektet përfituese sipas paragrafit 2 të këtij neni, për të njëjtin projekt nuk kanë të drejtë të përfitojnë nga subvencionet e Kryetarit sipas paragrafit 3 të këtij neni.

Neni 6

Përfshirjet nga ndarja e subvencioneve

1. Përfitues të subvencioneve të ndara nga Komuna nuk mund të jenë personat fizikë jo rezident të Komunës të Prishtinës.

2. Asnjë subjekt nuk mund të jetë përfitues i subvencioneve, nëse paraprakisht nuk e ka mbyllur subvencionin paraprak në pajtim me kushtet e përcaktuara në kontratën për ndarjen e subvencioneve.

Neni 7

Komisionet për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve

1. Themelimi, përbërja, kohëzgjatja dhe mandati i Komisioneve për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve përmes thirrjes publike bëhet nga Kryetari i Komunës në pajtim me dispozitat e Rregullores MF-nr-04/2017, mbi kriteret, standardet dhe procedurat e financimit publik të OJQ-ve.

2. Themelimi, përbërja, kohëzgjatja dhe mandati i Komisionit për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave të veçanta për ndarje të subvencioneve të Kryetarit të Kryeqytetit, bëhet si në vijim:

2.1. Komisioni përbëhet prej pesë (5) anëtarëve, tre (3) anëtarë përfaqësues nga Komuna dhe dy (2) anëtarë ekspert të jashtëm nga shoqëria civile. Kryesuesi i këtij Komisioni duhet të jetë nëpunës civil nga Komuna e Prishtinës.

2.2. Komisioni do të ketë dy (2) anëtar zëvendësues (një nëpunës civil nga Komuna dhe një nga shoqëria civile) të cilët në rastet e caktuara e zëvendësojnë anëtarin e rregullt në rast të mungesës së tij apo anëtarin i cili ka deklaruar konflikt të interesit.

2.3. Mandati i Komisionit sipas paragrafit 2 te këtij neni është një (1) vjeçar me mundësi te vazhdimet.

2.4. Komisioni duhet të ketë përfaqësim të balancuar gjinor.

3. Komisionet për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve, vepron në pajtim me ligjin, këtë Rregullore dhe konform autorizimeve që jepen nga Kryetari i Komunës.

4. Anëtarët e Komisionit për vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve, mbajnë përgjegjësinë për zbatimin e drejtë të kriterëve për ndarje të subvencioneve.

5. Anëtarët e Komisionit për vlerësimin e subvencioneve, duhet të deklarojnë paraprakisht mundësinë e ekzistencës së interesit të tyre privat lidhur me vendimmarrjen në raste të caktuara, që mund të jenë shkak për lindjen e konfliktit të interesit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për parandalimin e konfliktit të interesit.

Neni 8

Detyrat dhe përgjegjësitë e Komisionit vlerësues dhe vendimmarrja

1. Detyrat, përgjegjësitë, procedura e vlerësimit dhe e vendimmarrjes së komisioneve vlerësuese për ndarjen e subvencioneve sipas thirrjes publike si dhe ato sipas kërkesave të veçanta bëhet në pajtim me dispozitat e nenit 16 të Rregullores MF 04/2017.

2. Komisioni bën shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve, brenda afatit prej 45 ditëve pas përfundimit të afatit të shpalljes publike, dhe vepron në pajtim me legjislacionin për financat publike, dispozitat e kësaj rregulloreje dhe legjislacionin në fuqi.

3. Vendimet e Komisionit për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve, merren me shumicë të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të komisionit.

4. Komisioni mban procesverbal gjatë mbledhjeve, i cili duhet të nënshkruhet nga anëtarët e komisionit.

5. Brenda 5 ditëve të punës, pas marrjes së vendimit nga Komisioni, lista e përfituesve të subvencioneve, e cila publikohet në ueb-faqen zyrtare, si dhe në tabelën e shpalljeve publike të Komunës.

6. Pas përfundimit të procedurës së përzgjedhjes së përfituesve, Komisioni në afat prej 15 ditëve, pas nënshkrimit të kontratës me përfituesin e subvencionit, i paraqet raport me shkrim Kryetarit të Kryeqytetit i cili e prezanton gjithë mbarëvajtjen e procesit.

Neni 9

Komisioni për shqyrtimin dhe vlerësimin e ankesave për ndarje të subvencioneve

1. Kryetari i Komunës emëron komisione me mandat dy (2) vjeçar për shqyrtimin e ankesave për ndarje të subvencioneve.
2. Komisioni do të jetë në përbërje prej tre (3) anëtarëve. Kryetari dhe anëtarët e komisionit për shqyrtimin dhe vlerësimin e ankesave për ndarje të subvencioneve, duhet të jenë shërbyes civilë, një anëtar duhet të jetë zyrtar ligjor, si dhe duhet të bazohet mbi parimin e barazisë gjinore.
3. Komisioni mban procesverbal nga mbledhjet e mbajtura, i cili duhet të nënshkruhet nga anëtarët e Komisionit.
4. Anëtarë të Komisionit për vlerësimin e ankesave për ndarje të subvencioneve, nuk mund të jenë zyrtarët të cilët kanë qenë pjesë e Komisionit për shqyrtimin dhe vlerësimin e kërkesave për ndarje të subvencioneve.

Neni 10

Parashtrimi dhe zgjidhja e ankesave

1. Ankesa parashtrohet në afat prej 5 ditë pune pas njoftimit të vendimit preliminar të Komisionit vlerësues për mos përfshirje në publikimin e listës preliminare të përfituesve të subvencioneve.
2. Komisioni duhet të bëjë shqyrtimin e ankesave dhe të marrë vendim në afat prej 10 ditë pune pas përfundimit të afatit kohor për paraqitjen e ankesave.
3. Komisioni për shqyrtimin e ankesave gjatë vendimmarrjes, vepron në bazë të ligjit për procedurën administrative dhe dispozitave të kësaj rregulloreje.
4. Vendimet e Komisionit për shqyrtimin e ankesave për ndarje të subvencioneve, merren me shumicë të votave nga numri i përgjithshëm i anëtarëve të Komisionit.

5. Brenda afatit prej tre (3) ditë pune pas vendimmarrjes se Komisionit për shqyrtimin e ankesave behet publikimi i listës përfundimtare të përfituesve të subvencioneve të fushës përkatëse.

Neni 11

Zbatimi i vendimit

1. Vendimi i Komisionit vlerësues për ndarjen e subvencioneve bëhet i zbatueshëm, nëse:

1.1. nuk është paraqitur ankesë, sipas kësaj rregulloreje, ose

1.2. refuzohet ankesa me vendimin e komisionit të ankesave.

1.3. Përfshihen në listën përfundimtare subjektet te cilave ju aprovohet ankesa si e bazuar.

Neni 12

Shpallja publike për ndarje të subvencioneve

1. Procesi i ndarjes së subvencioneve përmes thirrjes publike bëhet në pajtim me dispozitat e Rregullores MF 04/2017.

2. Në shpallje përcaktohen saktë kriteret e përgjithshme të cilat dalin nga kjo Rregullore, Rregullorja MF 04/2017 si dhe kriteret specifike të fushës përkatëse të cilat përcaktohen nga drejtoria përkatëse e Kryeqytetit, varësisht prej specifikave dhe programeve të përcaktuara për subvencionim.

3. Shpallja publike qëndron e publikuar së paku 15 ditë kalendarike nga dita e shpalljes.

Neni 13

Kontrata për subvencionim

1. Për realizimin e subvencioneve duhet të lidhet një kontratë, me të cilën përcaktohen të drejtat dhe detyrimet në mes të Komunës dhe përfituesit të subvencionit.

2. Kontrata duhet t'i përcaktojë subjektet nënshkruese të kontratës, qëllimin, shumën e mjeteve financiare, afatet kohore, detyrat dhe përgjegjësitë e palëve, monitorimin, formën e subvencionimit, raportimin, hyrjen në fuqi, si dhe pjesë të tjera relevante për kontratën.

3. Kontrata duhet të nënshkruhet në afat prej 15 (pesëmbëdhjetë) ditë kalendarike, pas shpalljes së vendimit për ndarje të subvencioneve.

Neni 14

Subvencionet për arsim

1. Komuna mund të ndajë subvencione për arsim duke përfshirë, por duke mos u kufizuar vetëm në:

- a) bursa për studentë;
- b) bursa për nxënës të shkollave të mesme;
- c) bursa për nxënës të shkollave fillore;
- d) kuadro deficitarë;
- e) nxënës me nevoja të veçanta;
- f) gara apo kuize (aktivitete jashtë mësimore);
- g) botimin e librave/revistave;
- h) nxënësit që kanë treguar rezultate në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar;
- i) mësimdhënës që kanë treguar rezultate në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

2. Subvencionet për pikën a), b) dhe c) të këtij neni ndahen sipas thirrjes publike, ndërsa subvencionet për pikat d), e), f), g), h) dhe i) të këtij neni, ndahen sipas kërkesave të arsyetuara të paraqitura nga institucionet arsimore, arsimtarët, nxënësit, studentët, prindërit si dhe nga të gjitha institucionet dhe organizatat tjera që kanë për qëllim ngritjen arsimore - edukative.

3. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me thirrjen publike sipas drejtorisë përkatëse dhe të miratuara nga Kryetari i Kryeqytetit.

4. Aplikuesi nuk mund të jetë përfitues i bursës, nëse brenda vitit të njëjtë kalendarik ka qenë përfitues i një burse të ndarë nga niveli qendror.

5. Përfituesit e subvencioneve sipas këtij neni, duhet të jenë banor të Komunës së Prishtinës.

Neni 15

Subvencionet për zhvillim ekonomik

1. Subvencionet për fushën e zhvillimit ekonomik dhe rural ndahen për të promovuar zhvillimin e bizneseve individuale dhe të vogla.

2. Komuna mund të ndajë subvencione për zhvillim ekonomik duke përfshirë, por duke mos u kufizuar vetëm në:

- a) zeje bashkëkohore dhe tradicionale;
- b) agrobiznes;
- c) teknologji informative;
- d) ndërmarrje publike;
- e) biznes inovativ;
- f) ndërmarrje sociale;
- g) aktivitetet e shoqatave që ndihmojnë dhe promovojnë zhvillimin ekonomik dhe turizmit;
- h) inkubatorët e biznesit;
- i) bizneset e reja ose fillestare;
- j) aktivitetet për ngritjen e kapaciteteve njerëzore për zhvillim të biznesit;
- k) aktivitetet për hulumtime të tregut.
- l) Inkurajimi i punësimit të qëndrueshëm të gjinisë së nën përfaqësuar në këtë sektor.

3. Përfitues të subvencioneve për zhvillim ekonomik mund të jenë vetëm bizneset që veprojnë në Komunën e Prishtinës.

4. Përfitues të subvencioneve për zhvillim ekonomik nuk mund të jenë bizneset që kanë obligime financiare të papaguara komunale dhe të ATK-së.

Neni 16

Përparësitë gjatë ndarjes së subvencioneve për zhvillim ekonomik

1. Gjatë ndarjes së subvencioneve për zhvillim ekonomik, në kushte të barabarta, Komuna u jep përparësi rasteve specifike, si në vijim:

- a) bizneseve prodhuese, përpunuese dhe shërbyese që gjenerojnë punësim;
- b) grave, të rinjve, veprimtarive në zona rurale, personave me nevoja të veçanta dhe minoriteteve etnike;
- c) bizneseve të cilat posedojnë dëshmi apo certifikime profesionale;
- d) OJQ-ve të cilët aplikojnë me projekte biznesi, që mundësojnë gjenerim të vendeve të punës;
- e) bizneseve që nuk kanë fituar më parë subvencione nga Komuna dhe gjatë vitit të njëjtë kalendarik nuk kanë qenë përfitues të një subvencionit për zhvillim ekonomik, të ndarë nga pushteti qendror ose nga ndonjë donator tjetër.

2. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga

ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse.

Neni 17 **Subvencionet për bujqësi**

1. Komuna mund të ndajë subvencione për bujqësi duke përfshirë, por duke mos u kufizuar vetëm në:
 - a) projekte të fermerëve, shoqatave bujqësore, kooperativave bujqësore, në fushat bujqësore me prioritet për komunën;
 - b) organizimin e panairëve, seminareve, vizitave studimore;
 - c) mbështetjen e projekteve me bashkëfinancim;
 - d) projekte në sektorin e pylltarisë;
 - e) përkrahja për zhvillim dhe turizëm rural.

2. Gjatë ndarjes së subvencioneve në bujqësi, në kushte të barabarta Komuna u jep përparësi:
 - a) zonave me prioritet të identifikuar nga Komuna;
 - b) pjesëmarrjes së fermerit në bashkëfinancim me 20% të vlerës, me përjashtim kur në ftesën publike është përcaktuar ndryshe;
 - c) grave, të rinjve, personave me nevoja të veçanta dhe minoriteteve etnike;
 - d) aplikuesve që nuk kanë fituar më parë subvencione nga Komuna dhe gjatë vitit të njëjtë kalendarik nuk kanë qenë përfitues të ndonjë subvencionit për bujqësi, të ndarë nga pushteti qendror ose nga ndonjë donatorë tjetër.

3. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse.

Neni 18 **Subvencionet në lëmin e shëndetësisë**

1. Komuna ndan subvencione për qytetarët të cilët janë rezidentë, për përballimin e shpenzimeve të shërimit apo mjekimit, sipas kriterëve të përcaktuara nga Drejtoria e Shëndetësisë.

2. Subvencionet për shëndetësi jepen në vijim, por duke mos u kufizuar vetëm në:

- a) Sëmundjet malinje,
- b) Sëmundjet e rënda kronike të shoqëruara edhe me çrregullime të sistemeve tjera,
- c) Sëmundjet, terapia e së cilave nuk janë të përfshira në listë esenciale,
- d) Terapia pas ndërhyrjeve kirurgjike me kohëzgjatje mbi 12 muaj,
- e) lehonat - problemet e shfaqura gjatë kësaj periudhe.

3. Kriteret, dokumentet qe nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit te parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse.

Neni 19

Subvencionet në lëmin e mirëqenies sociale për individë dhe familje

1. Në rast të varfërisë së skajshme të individit apo familjes, të fatkeqësive natyrore, të familjeve me përkujdesje të fëmijëve me çrregullime të përhershme shëndetësore, me fëmijë dhe persona të moshës madhore, të cilët janë persona me aftësi të kufizuara dhe që janë banorë të komunës së Prishtinës, Kryetari i Komunës në bazë të kërkesave të arsyetuara, ndan subvencione momentale të njëhershme dhe forma të tjera të mbështetjes financiare nga kategoria e subvencioneve dhe transferove, sipas ndarjeve të aprovuara me buxhet të Komunës.
2. Të drejtë aplikimi për përfitimin e ndihmës momentale dhe të njëhershme, kanë të gjitha familjet apo individët, pavarësisht a janë apo nuk janë shfrytëzues të Skemës së ndihmës sociale të përcaktuara me legjislacionin në fuqi.
3. Kërkesa për ndihmë momentale të njëhershme, e bërë nga individi/familja, dorëzohet në Qendrën për Shërbime me Qytetarë në Komunën e Prishtinës.
4. Familjet apo individët, si dhe subjektet juridike jofitimprurëse, për të njëjtën nevojë mund të aplikojnë vetëm një herë brenda vitit kalendarik, përjashtuar rastet e jashtëzakonshme nga fatkeqësitë e ndryshme natyrore, të cilat i konstaton komisioni përkatës nëpërmjet vizitës në terren dhe mund të kërkohet konstatim shtesë i gjendjes socio-ekonomike nga Qendra për Punë Sociale/Njësia përkatëse sipas territorit.

5. Mbështetja financiare dhe ndihma momentale e njehershme nga kategoria e subvencioneve dhe transfereve, përjashtojnë të gjitha pagesat dhe transferet për qëllime kapitale.

6. Këto subvencione janë pagesa të njëanshme, jo të kthyeshme për individët, familjet dhe institucionet joprofitabile.

7. Kërkesa për ndihmë të njehershme mund të bëhet jo më vonë se gjashtëdhjetë (60) ditë pas momentit të ndodhjes së rastit të jashtëzakonshëm.

8. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse.

Neni 20

Qiraja jo profitabile e subvencionuar për pagesë familjeve apo individëve me gjendje të rëndë sociale të cilat nuk e kanë të zgjidhur çështjen e banimit

1. Kryetari i Komunës i propozon Kuvendit të Komunës planifikimin buxhetor për pagesën e qirave për familjet apo individët në nevojë përmes miratimit vjetor të buxhetit.
2. Komuna ka të drejtën e pagesës së qirave për familjet apo individët e Komunës së Prishtinës që nuk e kanë të zgjidhur çështjen e banimit për shkak të gjendjes së rëndë ekonomike, të cilët jo domosdoshmërisht duhet të jenë përfitues të Skemës Sociale, për gjendjen e se cilit, konstaton komisioni përkatës nëpërmjet vizitës në terren.
3. Numri i familjeve apo individëve përfituese nga kjo kategori përcaktohet në pajtim me ndarjen buxhetore sipas paragrafit 1 të këtij neni.
4. Të drejtën e subvencionimit e kanë banorët, të cilët në Komunën e Prishtinës janë rezident së paku prej pesë (5) viteve.
5. Qiraja e subvencionuar nga buxheti i komunës nuk mund të kalojë shumën prej treqind (300 €) Euro, për një (1) muaj.

Neni 21

Përcaktimi i kriterëve dhe i radhës së përparësisë për kategoritë e familjeve apo individëve në gjendje të nevojës të cilat mund të subvencionohen për pagesën e qirasë

1. Kriteret për përcaktimin e radhës së përparësisë për sigurimin e banimit për personat dhe familjet e paraqitura janë:

- a) statusi i banimit;
- b) lartësia e të ardhurave;
- c) gjendja shëndetësore;
- d) të ketë përjetuar ose përballur kërcënimin e dhunës në familje ;
- e) invaliditeti, dhe
- f) struktura e familjes.

2.Për secilin kriter të përcaktuar në paragrafin 1 të këtij nenin, Drejtoria përkatëse për Mirëqenie Sociale i propozon kriteret specifike, dokumentet qe nevojiten për ndarjen e subvencioneve për pagesën e qirasë të cilat do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, për çdo vit fiskal.

Neni 22

Përparësitë në përzgjedhjen e familjeve të subvencionuara

1. Përparësi në përzgjedhjen e përfituesve për subvencionim të qirasë kanë:

- a) familjet me shumë fëmijë;
- b) familjet që në përbërjen e tyre kanë persona me aftësi të kufizuara;
- c) familjet ku kryefamiljari është grua – mbajtëse e familjes;
- d) bashkëshorti ose bashkëshortja e shkurorëzuar që ka në përkujdesje
- e) fëmijë, dhe
- f) personat që kanë vuajtur ose janë në rrezik të pësojnë dhunë në familje dhe
- g) fëmijët me statusin e jetimit.

Neni 23

Afati për pagesën e qirasë së banimit

1. Pas aprovimit të propozimeve nga Kryetari i Komunës, drejtori i drejtorisë përkatëse, lidh kontratë me pronarin e banimit ku përfitues është familja apo individ i që i plotëson kriteret sipas kësaj rregulloreje.

2. Pagesa e qirasë së banimit nuk mund të bëhet më tepër se për pesë (5) vite.

Neni 24

Rastet e ndërprerjes së subvencionit të qirasë apo shkëputjes së kontratës së qirasë

1.Palës përfituese të subvencionimit të qirasë, i ndërpritet e drejta për pagesë apo shkëputja e kontratës së qirasë, kur:

- a) qiramarrësi ka bërë deklaram të rrejshëm për të ardhurat;

- b) qiramarrësi ka përfituar një banesë tjetër dhe nuk e ka njoftuar organin kompetent të komunës;
- c) qiramarrësi ia lëshon banesën me qira palës së tretë;
- d) qiramarrësit i përmirësohet gjendja ekonomike, të cilin fakt e vlerëson në
- e) baza vjetore Komisioni Vlerësues i Komunës;
- f) qiramarrësit i punësohet njëri nga anëtarët e familjes me pagë mbi minimale,
- g) qiramarrësi i kalon pesë (5) vite nga momenti i lidhjes së kontratës.

Neni 25

1. Komuna ndan subvencione:
 - 1.1. për lehonat, të cilat janë pjesë e Skemës së Ndhmës Sociale i ipet nënave lehona, të cilat lindin fëmijë, janë pjesë e SNS-së dhe janë banorë rezidentë të Komunës së Prishtinës.
 - 1.2. për viktimat e dhunës në familje, përfituesit e së cilit mund të aplikojnë për mbështetje në komponentë të caktuara;
 - 1.3. për familjet strehuese, të cilët strehojnë fëmijët dhe të rritur pa përkujdesje prindërore;
 - 1.4. për ngrohje, në varësi të mundësive buxhetore të vitit fiskal, ndan të drejtën për ndarjen e subvencioneve të njëhershme, për ofrimin e ndihmës për furnizim me ngrohje për familjet me skemë të ndihmës sociale.
2. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse.

Neni 26

1. Komuna ndan subvencione për OJQ-të për ofrimin e shërbimeve sociale.
2. Kriteret, dokumentet që nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit të parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoria përkatëse. Kur shërbimet përcaktohen se janë të nevojshme për banorët e komunës, bazuar në analiza, dhe nuk janë të disponueshme ndryshe, komuna do të lidhë kontrata shumëvjeçare për të parandaluar ndërprerjen e shërbimeve të rëndësishme.

Neni 27 Subvencionet për kulturë, rini, sport

1. Komuna mund të ndajë subvencione për kulturë, rini dhe sport, duke përfshirë:

1.1 Fushën e Kulturës

- a) **Art vizual - figurativ:** krijim i veprës së re, fuqizimi i artistëve të rinj, ekspozitë, hulumtim kuratorial, instalime në hapësira publike, mbështetje të personave me nevoja të veçanta dhe inovacion teknologjik;
- b) **Botime:** për fëmijë, për të rinj, romane, tregime, përkthime, mbështetje të personave me nevoja të veçanta dhe hulumtime kulturore;
- c) **Festival:** art figurativ, art në hapësira publike, arkitekturë, ekologji, film, letrar, shumë disiplinor, muzikë, folklor, teatër, teknologji informative, vallëzim etj.;
- d) **Kinematografi:** film dokumentar, film i shkurtër, film i animuar, fuqizimi i kinematografëve të rinj, titrim dhe zhvillim skenari;
- e) **Manifestime:** shënimi i datave historike, shënimi i festave kombëtare dhe ndërkombëtare dhe shënimi i datave të tjera me rëndësi në komunën e Prishtinës;
- f) **Mbështetje e aktiviteteve vjetore të organizatave dhe operatorëve kulturorë:** aktivitete mujore, programe arsimore, fuqizim i krijuesve të rinj, rezidencë artistike, debate, ligjërata dhe hulumtime;
- g) **Muzikë:** kompozim i veprës së re, audio-incizim, koncert, fuqizimi i muzikantëve të rinj, mbështetje të personave me nevoja të veçanta dhe inovacion teknologjik;
- h) **Organizim:** performancë, trajnim, punëtori, debat, tryezë, ligjërata, simpozium dhe konferencë;
- i) **Shoqëri Kulturo-Artistike:** mbështetje e aktiviteteve vjetore, blerja e kostumeve, blerja e instrumenteve dhe pjesëmarrje në festivale;
- j) **Teatër:** prodhimi i shfaqjes, promovim dhe pjesëmarrje e shfaqjes në festivale kombëtare dhe ndërkombëtare, mbështetje të personave me nevoja të veçanta dhe inovacion teknologjik;
- k) **Trashëgimi kulturore:** ciceroni i Prishtinës, fushata vetëdijesimi, pjesëmarrje aktive në mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, hulumtim i trashëgimisë kulturore në

komunën e Prishtinës, promovimi i diversitetit kulturor në komunën e Prishtinës, turizëm kulturor në komunën e Prishtinës, platforma informative dhe inovacion teknologjik;

l) **Shpërblime vjetore:** vepra më e mirë e vitit, krijuesit e vitit, ngjarja kulturore e vitit, projekti kulturor i vitit dhe operatori kulturor i vitit.

1.2. Fushën e Rinisë

a) **Fuqizimi i organizatave rinore:** mbështetja e aktiviteteve të OJQ-ve, promovimi i vullnetarizmit, integrimi i grupeve rinore dhe atyre të marginalizuara, pjesëmarrje në seminare, konferenca etj., brenda dhe jashtë vendit, mbështetja e ideve - projekteve të të rinjve, si dhe promovimi i talentëve të rinj;

b) **Edukimi jo formal:** trajnime, punëtori, debate, tryeza, ligjërata, hulumtime, simpoziume, konferenca etj.;

c) **Shpërblime vjetore:** vullnetari i vitit, ngjarja rinore e vitit, projekti rinor i vitit dhe organizata rinore e vitit.

1.3 Fushën e Sportit

a) **Masivizimi i sportit:** masivizimi i sportit për të rinj, avancimi i aktiviteteve në klubet sportive të femrave, integrimi i minoriteteve në aktivitete dhe gara sportive, integrimi i personave me aftësi të kufizuar në aktivitete dhe gara sportive, mbështetje e aktiviteteve sportive për fëmijët e Prishtinës, përkrahja e projekteve me qëllim të zhvillimit të ligave shkollore në nivel lokal dhe rajonal;

b) **Ngritja e kapacitetit në fushën e sportit:** përkrahja e klubeve publike sportive, përkrahja për sportistët kulmorë dhe klubet e suksesshme, bashkëpunimi me organizata të ndryshme sportive, vendore dhe ndërkombëtare, me qëllim të realizimit të projekteve për avancimin e trajnerëve, të cilët punojnë me grup-mosha të ndryshme, ngritja e nivelit profesional të klubeve sportive, si dhe aktivitete edukative me simpatizantë, me qëllim të evitimit të dhunës dhe kultivimit të vlerave fisnike të sportit;

c) **Organizime:** trajnime, punëtori, debate, tryeza, ligjërata, hulumtime, simpoziume, konferenca, mbështetje të personave me nevoja të veçanta etj.;

d) **Shpërblime vjetore:** sportistët/ laureatët e sportit, shpresa e sportit, ngjarja sportive e vitit, klubi sportiv i vitit dhe individët e inkuadruar në sport si punëtorë profesionalë (trajnerë, referë, përzgjedhës, pedagogë, punëtorë sportivë, veteranë të sportit, gazetarë sportivë etj.).

2. Kriteret, dokumentet qe nevojiten për ndarjen e subvencioneve, kategoritë dhe shumat e subvencionimit te parapara me këtë nen do të përcaktohen me vendim të veçantë nga ana e Kryetarit të Komunës së Prishtinës, në çdo vit fiskal në thirrjen publike të shpallur nga Drejtoritë përkatëse.

Neni 28 **Shpenzimet për funeral**

Komuna mundë të ndajë subvencione për shpenzimet e funeralit për anëtarët e ngushtë të personit të vdekur, deri në shumën e paraparë prej 300 euro.

Neni 29 **Kriteret dhe dokumentet që nevojiten për mbulimin e shpenzimeve të funeralit**

1. Komuna mundë të ndajë subvencione për shpenzimet e funeralit, për qytetarët që janë familjarë të ngushtë të personave që kanë ndërruar jetë, sipas dokumentacionit të cekur si në vijim:

- a) faturën për shërbimet e marra nga ndërmarrja publike lokale "Gjelbër" SHA;
- b) faturën nga bashkësia fetare, përmes së cilës janë kryer ritet fetare për personin e vdekur, në rast se funerali i nënshtrohet ritualeve fetare;
- c) faturën nga kompania përkatëse që është shfrytëzuar për transportimin e kufomës së personit të vdekur.

2. Personat që e shfrytëzojnë të drejtën e përcaktuar si në nenin 28, duhet t'i paraqesin dokumentet si në vijim:

- a) ekstraktin e lindjes së personit që ka ndërruar jetë;
- b) certifikatën e vdekjes së personit familjar;
- c) dokumentin e identifikimit të familjarit të ngushtë, së bashku me numrin e xhirologarisë bankare.

3. Subvencionimi i së drejtës së paraparë sipas nenit 28, nuk mund të kalojë periudhën kohore prej 90 ditësh, duke llogaritur nga data e vdekjes.

4. E drejta e paraparë sipas nenit 28, shterohet me shfrytëzimin e së njëjtës nga familjari i parë që paraqitet para organeve komunale.

Neni 30

Subvencionet e ndara me vendim të Kuvendit të Kryeqytetit

1. Me vendim të Kuvendit të Kryeqytetit ndahen subvencionet si në vijim:

- a) Subvencionet për Ndërmarrjet Publike Lokale të Kryeqytetit ose në ato ku Kryeqyteti është aksionar;
- b) Subvencionet për Kopshtet e fëmijëve me bazë në komunitet, ose për institucione tjera në të cilat Komuna e Prishtinës ka interes publik;
- c) Subvencionet në fushat e përcaktuara me këtë Rregullore të cilat e kalojnë shumën mbi 20, 000 mijë euro.

2. Propozimet në Kuvend të Kryeqytetit për ndarjen e subvencioneve sipas këtij neni dërgohen nga Kryetari i Kryeqytetit.

Neni 31

Raportet kthyesë nga përfituesit e subvencioneve

1. Përfituesit e subvencioneve obligohen që pas marrjes së subvencionit, të dorëzojnë në Komunë raportin me të gjitha shpenzimet financiare, ashtu siç janë kërkuar me projekt propozim. Raporti duhet t'i ketë të gjitha shpenzimet e dokumentuara (raportet bankare, faturat e rregullta, nënshkrimet e pjesëmarrësve etj.

2. Përfituesit e subvencioneve obligohen që pas përfitimit të subvencioneve të dorëzojnë raportin narrativ, i cili duhet t'i ketë të gjitha të dhënat e aktiviteteve që janë realizuar gjatë zbatimit të projektit, duke përfshirë të dhënat për përfituesit të ndara sipas gjinisë dhe moshës, përkatësisë etnike dhe aftësisë.

3. Periudha kohore e raportimit duhet të jetë 30 ditë kalendarike pas përfundimit të afatit kohor të përcaktuar në marrëveshjen në mes palës përfituese dhe Komunës.

4. Raportet nga paragrafi 1 i këtij neni, protokollohen dhe një kopje e tyre dorëzohet në arkivin e Komunës.

Neni 32

Monitorimi i përfitueseve të subvencioneve

1. Komuna ka të drejtë të iniciojë auditimin e përfituesve për mënyrën e shpenzimit të mjeteve të ndara nga Komuna në formë të subvencioneve.

2. Komuna bën monitorimin e përfituesve të subvencioneve, me theks të veçantë të përfituesve në fushat e bujqësisë dhe zhvillimit ekonomik, në lidhje me shfrytëzimin e drejtë dhe sipas vendimit, apo marrëveshjes për mjetet e ndara në formë të subvencioneve.
3. Monitorimi sipas paragrafit 2 të këtij neni, bëhet në periudhën kohore deri në 3 vjet nga data e përfitimit të subvencionit.

Neni 33

Transparenca në ndarjen e subvencioneve

1. Komuna publikon listën përfundimtare të përfituesve të subvencioneve brenda 2 ditë pune pas vendimit për ndarje të subvencioneve nga Kryetari.
2. Lista përfundimtare e përfituesve duhet të përmbajë: emrin e përfituesit, rastin, fushën për të cilën jepet subvencioni dhe shumat që u janë ndarë, në pajtim me legjislacionin në fuqi.
3. Përjashtim nga paragrafi 1 i këtij neni, Komuna nuk i publikon subvencionet për rastet e përcaktuara në nenin 18, paragrafi 2, pikat a), b), c) dhe neni 21 d), dhe neni 22 e).
4. Publikimi i vendimeve dhe i përfituesve nga ndarja e subvencioneve, bëhet në ueb-faqen e Komunës, në tabelat e shpalljeve, si dhe në vendet e frekuentuara në territorin e komunës.
5. Komuna do t'i publikojë në web faqen e saj raportet nga përfituesit në web faqen e saj brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve nga miratimi i raportit nga komuna, ku përfshihen emri i përfituesit, rasti, fusha për të cilën jepen subvencionet dhe shumata që janë të ndarë, dhe numrin e përfituesve, të ndara sipas gjinisë dhe përkatësisë etnike, moshës dhe aftësisë të kufizuar. Kjo nuk do të zbatohet për subvencionet e dhëna sipas paragrafit 3 të këtij neni, për të cilat vetëm numri i përgjithshëm i përfituesve të ndarë sipas gjinisë dhe etnisë, moshës dhe aftësisë së kufizuar do të publikohen si numër total në vit me shumën totale të parashikuar dhe qëllimin e saj.

Neni 34

Dispozitat kalimtare dhe shfuqizuese

1. Ndarja e subvencioneve e filluar para hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, vazhdon me rregullativën ekzistuese, pavarësisht nëse kjo rregullore hyn në fuqi.

2. Pagesat sipas nenit 29 të kësaj Rregullore do të aplikohen nga data 1.04.2024. Nëse pas datës 01.04.2024, janë kryer pagesat sipas këtij neni në shumën e mëparshme të përcaktuar prej 210 euro, atëherë do të paguhet diferenca e pagesës në vlerë prej 90 euro.

3. Me hyrjen në fuqi të kësaj rregulloreje, shfuqizohet Rregullorja nr. 01-020/01-194101/18 e dt. 08.08.2018.

Neni 35

Hyrja ne fuqi

Kjo rregullore hyn në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pune pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të ministrisë përgjegjëse për vetëqeverisje lokale, si dhe 7 (shtatë) ditë pas publikimi në gjuhët zyrtare në ueb-faqen e Komunës.

KUVENDI I KRYEQYTETIT

KRYESUESI I KUVENDIT
Fehmi Kupina



Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo



Komuna e Prishtinës
Opština Priština –Municipality of Prishtina

PROPOZIM

Në bazë të dispozitave të nenit 12, paragrafi 12.2, pika d, e Ligjit nr. 03/L-040, për Vetëqeverisje Lokale (“Gazeta zyrtare e Republikës së Kosovës”, nr. 28/15, qershor 2008) dhe nenit 34, paragrafi 34.1, pika d e Statutit të Komunës së Prishtinës, 01.nr.110-392, dt. 25.02.2010, Kuvendi i Kryeqytetit, në mbledhjen e mbajtur më _____, merr këtë

V E N D I M

1. Miratohet kërkesa e përfaqësuesve të lagjes “Kodra e Diellit II” për themelimin e Komisionit për vlerësimin dhe shqyrtimin e Aktvendimit mbi eksproprijim, nr. 07. nr. 465-25/85, të datës 8 korrik 1985.
2. Komisioni ka këtë përbërje:
 - 2.1. përfaqësuesi i grupit të asamblistëve të LVV-së;
 - 2.2. përfaqësuesi i grupit të asamblistëve të LDK-së;
 - 2.3. përfaqësuesi i grupit të asamblistëve të PDK-së;
 - 2.4. përfaqësuesi i grupit të asamblistëve të AAK-së;
 - 2.5. tre përfaqësues nga ekzekutivi, një nga Drejtoria e Pronave, një nga Drejtoria e Planifikimit dhe një nga Zyra ligjore, të cilët caktohen me vendim të Kryetarit.
3. Komisioni do të shqyrtojë të gjithë dokumentacionin lidhur me aktvendimin për eksproprijim sipas pikës 1. të këtij vendimi, dhe duke marr për bazë gjendjen juridike t’i rekomandojë Kuvendit të Kryeqytetit që të marrë vendim meritore.
4. Komisioni gjatë punës së vet, duhet të bashkëpunojë ngushtë me parashtruesit e kërkesës, si dhe të gjitha drejtoritë e Komunës duhet t’u përgjigjen kërkesave të Komisionit.
5. Ky vendim hyn në fuqi 15 ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të Ministrisë së Administrimit të Pushtetit Lokal, si dhe 7 (shtatë) ditë pas publikimit në gjuhë zyrtare në ueb-faqen e Komunës.

KUVENDI I KRYEQYTETIT

KRYESUES I KUVENDIT

Fehmi Kupina